THE LIBRARY – THE UNIVERSITY OF JORDAN

הארץ

90 אג׳ שנה נ״ו יום ד׳, י״ט באדר תשל״ד, 13 במרס 1974 Vol. 56 / 16,719 / MARCH 13 1974

החסכונית ביותר בבנזין
והמעולה ביותר בביצועים
SUBARU
כ־15 ק״מ לליטר. מדי סובארו נוסעת כ־20 ק״מ לליטר. החלפת שמנים כל 5.000 ק״מ. מנוע, אחזקה זולה ביותר.

ועדת יום הכיפורים תגיש בחודש הבא דו״ח חלקי

דו״ח הביניים עשוי לקבוע גורלם של מספר שרים וקצינים בכירים

מאת סופר „הארץ״

ועדת אגרנט תפרסם בחודש הבא דו״ח ביניים על שניים מ־ארבעת הנושאים שהוטל עליה לחקור בעיקבות מלחמת יום ה־כיפורים.

הנושאים שלגביהם סיימה הוועדה את גביית העדויות ותפרסם את מימ־צאיה, הם: המידע שקדם למלחמה על מהלכי האוייב וכוונותיו והחלטות הדרגים הממשלתיים והצבאיים לגבי המידע האמור, וכן כוננות צה״ל ב־ימים שקדמו למלחמה. נותר להוועדה להשלים את חקירתה במידת ההיער־כות של צה״ל למלחמה בדרך כלל ובניהול הקרבות, עד לסיום שלב בלימת האוייב.

סופר „הארץ״ מציין, כי פיר־סום דו״ח ביניים לגבי התנה־גות הדרג הפוליטי והדרג הצ־באי בימים שקדמו למלחמה, ע־שוי לקבוע את גורלם האישי (הסוף בעמוד 2, טור 5)

הניאו־נאצים יילכו לבחירות בסכסוניה

מאת צ׳ארלס ריצ׳י, סופר „הארץ״ בגרמניה

בון, 12 (מיוחד ל„הארץ״). אדולף פון תאדן, שהיה יו״ר המפלגה ה־ניאו־נאצית בגרמניה המערבית, נבחר למועמד הראשי של נ.פ.ד. ב־בחירות שייערכו במדינה המחוזית סכסוניה התחתית ב־9 ביוני.

בהנהגת פון תאדן היו למפלגה זו בין השנים 1967 ל־1970 10 מוש־בים בפרלמנט של הנובר. בסכסונ־יה התחתית אין רואים כל סיכוי שהנ.פ.ד. תחזיר לעצמה מושבים אלה שאבדו לה ב־1970.

מקורות מערביים בירושלים מוסרים:

קיסינג׳ר ינסה להגיע במוסקבה להסכמה על הפרדת הכוחות בצפון

יביא אתו הצעה אמריקאית שעיקריה נסיגת צה״ל מהמובלעת, החרמון הסורי וח״ק קטן מרמת־הגולן ✶ ביקורו של ניכסון תלוי בהתקדמות השיחות עם סוריה ✶ הממשלה לא דנה באפשרות של ממשלה פלשתינית גולה

ד״ר הנרי קיסינג׳ר — אנדריי גרומיקו

מאת מתי גולן
סופרו המדיני של „הארץ״

לפי מקורות מערביים ינסה שר־החוץ האמריקאי להגיע בעת ביקורו במוסקבה להסכמה עם ש־ליטי הקרמלין על הצעה שיביא עמו, להפרדת כוחות בין ישראל לסוריה. ההצעה תהיה מבוססת על נסיגת צה״ל מהמובלעת שנכבשה במלחמת יום הכיפורים, מהחרמון הסורי, ומאזור העיירה קונייטרה. איזורים אלה, לפי ההצעה, יפורזו ויעברו לידי מימשל אזרחי.

המקורות מציינים גם, כי לפי כל הסימנים מכונה הקשחה בעמדת סוריה, במשראת בריהים. להבהיר ד״ר קיסינג׳ר, לקראת ביקורו ב־בריהים, כי לא יוכל להביא להסכם בין ישראל וסוריה בלי שמוסקבה תיתן לו את ברכתה.

המקורות הביעו גם את הדעה שבעת ביקור גרומיקו בדמשק סוכם, כי סוריה תגביר את המ־תיחות לאורך קוי הפסקת־האש לקראת ביקור ד״ר קיסינג׳ר. מהלך זה נועד להמריץ את קי־סינג׳ר להסכם מהיר ואולי אף להביאו להסכמה להצעה רוסית־סורית להפרדה, בה תידרש נ־סיגה ישראלית עמוקה יותר ב־רמת־הגולן בשלב ראשון, והתח־ייבות מפורשת לנסיגה כוללת בשלב מאוחר יותר.

על רקע ידיעות אלה אין מוצ־אים בירושלים מכלל אפשרות, כי השיחה בין ד״ר קיסינג׳ר ושר־החוץ אבא אבן, שתהיה כהור, לא תצטמצם למיסגרת של המשך המו״מ על הפ־רדת הכוחות אלא ידובר בה גם על הצעות מהותיות. נראה, כי ד״ר קי־סינג׳ר ינסה לבדוק אצל אבן אם ההצעה האמריקאית עשויה להתק־בל על דעת ממשלת ישראל ומהו באמת גבול הויתורים של ישראל.

אין שינוי בעמדת הממשלה

סופר „הארץ״ מציין, כי לפי שעה (הסוף בעמוד 2, טור 6)

בעקבות השיחות עם קרייסקי

סאדאת: אני מוכן לחתום חוזה שלום עם ישראל

„הסדר שלום יהיה לטובת עמי האיזור״

וינה, 12 (אי. פי.). נשיא מצרים, אנואר סאדאת, אמר כאן היום ב־ראיון טלוויזיה, כי הוא מוכן לה־גיע להסדר של שלום עם ישראל. „אני מוכן לחתום חוזה שלום״.

סאדאת רואיין בעיקבות שיחותיו של קנצלר אוסטריה, ברונו קרייסקי. „אמרתי דברים אלה פעמים רבות, אך לא האמינו לי, היום הם חייבים להאמין לי, אני רוצה לעשות ש־לום״.

סאדאת הוסיף, כי הסדר שלום יהיה לטובת עמי האיזור, „לאחר כל המהומה והטבח ההרסני ששרר באזורנו משך 26 שנה״.

המלך חוסיין (משמאל) בשוחה בבית־הלבן עם הנשיא ניכסון. נושא המזה״ת הועלה בדיונים בין השניים וכן בקשת חוסיין להודיע הציוד של צבאו. (צילום רדיו של אי. פי.)

משכנתאות לאמריקאים הקונים דירות בישראל

ניו־יורק, 12 (עסט״א). אמריקאים המתעניינים ברכישת בית שני ביש־ראל ובסופו של דבר להתיישב בה, יוכלו עתה לקנות דירות בסיוע מש־כנתאות של ממשלת ישראל, ע״פ הסדר בין הסוכנות וחברת ישרא־לום, הבונה דירות בעיקר ללקוחות אמריקאים — נמסר כאן היום.

מאז ינואר פנו יותר מ־600 קונים אפשריים בקשר לקניית דירה ביש־ראל.

ניכסון בפגישתו עם חוסיין:

ארה״ב תלחץ להפרדת כוחות בצפון גם אם יימשך חרם הנפט

ואשינגטון צופה הסכם הפרדה בגבול הסורי באפריל ✶ אינה רואה סכנה להתלקחות רצינית בגבול הסורי ✶ ביקור ניכסון במזה״ת עדיין לא נקבע

מאת צ׳ארלס פאנטוזשי
סופר „הארץ״ בוואשינגטון

ואשינגטון, 12 (מיוחד ל„הא־רץ״). נשיא ארה״ב אמר היום ל־מלך ירדן, כי בדעת ארצו ללחוץ להשגת הפרדת כוחות במזה״ת, אף כי אין הדאות שיוסר חרם ה־נפט הערבי על ארה״ב. דובר ה־בית־הלבן אמר בתום הפגישה, כי ממשלת ארה״ב מאמינה שהחרם אכן יוסר.

חוסיין דן עם ניכסון בבעיות ה־מזה״ת ובסיוע הצבאי של ארה״ב — אולם פקידי ממשלת ארה״ב דו־חים את השמועות שהשלב הבא ב־מאמצי השכנת השלום במזה״ת יהיה נסיון להשיג הסכם ירדני־ישראלי.

פקידי ממשלת ארה״ב צופים מק־חים שהשיחות העקיפות בין סוריה (הסוף בעמוד 2, טור 7)

צפוי שינוי בגוף ממלכתי שעשוי לעורר סערה ציבורית

יש להניח שהעניין יידון בממשלה ובכנסת

מאת סופר „הארץ״

שינוי הצפוי בימים הקרובים בצמרת גוף ממלכתי עשוי לעורר סערה ציבורית. יש להניח, שה־עניין יידון הן בממשלה והן בכנ־סת.

להתפתחות זו קדמה השתלשלות של חודשים אחדים, שהעסיקה את צמרת הגוף הממלכתי.

על השינוי לא הוחלט עדיין סו־פית. ההחלטה תיפול כנראה במהלך השבוע הקרוב.

כוויית תעניק 700 מיליון ל״י למצרים ולירדן

כוויית, 12 (ע״ר). כוויית הקציבה היום 47.5 מיליון דינר (כ־700 מיל־יון ל״י) בהקציבה לשנים 1974 — 1975 למצרים ולירדן, כדי לסייע לשתי מדינות אלה בעימות עם יש־ראל.

מצרים תקבל כ־48 מיליון ל״ש ו־ירדן כ־25 מיליון ל״ש.

סינאטור אירי נחטף ונרצח

דאבלין, 12 (ע״ר, יופ״יע). ה־סינאטור האירי הפרוטסטנטי בילי פוקס נורה למוות לאחר שנחטף ב־לילה האחרון ע״י אנשים חמושים.

הגוויה נמצאה בשדה, בקרבת ה־בית ממנו נלקח אמש בשעה מאו־חרת, בקרבת הגבול עם צפון־איר־לנד.

הקבוצה, של 12 אנשים מזויינים, חדרה לביתו של החקלאי ריצ׳ארד קולטון בקרבת העיר קלונס, חטפה את הסינאטור והעלתה את הבית ב־אש.

המשטרה משערת שפוקס, אשר נחשד באהדה לעניין הרפובליקאי, נחטף ע״י קיצונים פרוטסטנטים. ה־אנשים, שהיו רעולי־פנים, הורו ל־קולטון ולשאר בני־המשפחה לשכב על הרצפה והתרחקו בלקחם את פוקס עמם.

מזג האוויר

מעונן עם עננים בגובה רב ובי־נוני. מדי פעם ייתכן גשם מקומי קל. מידות החום היום: ירושלים 18 עד 23 מעלות, רמת הגולן 11 עד 18, ת״א 19 עד 28, חיפה 19 עד 25, טבריה 14 עד 26, באר־שבע 19 עד 28, אילת 20 עד 32, מפרץ שלמה 18 עד 32 מעלות.

הלחות היחסית תרד במקצת. תס־קיר סינופטי: התקדמות מזרחה של שרשרת שקעים מן המדבר לאזורנו מוסיפה לקיים את הזרימה המזרחית החמה מעל אזורנו.

בגליון זה 20 עמודים — המחיר 90 אגורות

בידי סעודיה - המפתח להסרת חרם הנפט מעל ארה״ב

ועידת טריפולי תיפתח היום ✶ מוסקבה קוראת לערבים להתנגד ללחץ לביטול האמברגו ✶ מכנה את סאדאת „תבוסתן״

קהיר, 12 (אי.פי., יו.פי. וע״ר) בשעה ששרי הנפט של מדינות־ערב החלו להגיע היום לטריפולי לשיחות על הסרת החרם שהוטל על ארה״ב, הביא היום „אל אה־ראם״ ומה נוסף, כי סעודיה היא המפתח להסרת האמברגו וכי היא תומכת בצעד זה.

מלונדון מוסר היום סופר יו.פי. קריס סאלר, כי בריהים קוראה ל־מדינות־ערב להתנגד ללחץ האמ־ריקאי ולא לבטל את החרם. הפנייה הסובייטית היתה בשידור רדיו מוסקבה בשפה הערבית.

„אל אהראם״ כותב, כי נשיא מצרים, שהוא הפעיל הנלהב ביותר לביטול החרם, נועד אתמול עם שרי הנפט של סעודיה, כווית, קט־אר, אבו־דאבי ובאהריין, וכולם הגיעו להסכמת־דעים בכל הנושאים הקשורים למדיניות הנפט. פירוש (הסוף בעמוד 2, טור 4)

ג. מאיר: היינו מוכנים להחזיר 20 אלף כפריים לרמה

גם עתה אנו מוכנים לכל צעד שיקרב הידברות ומו״מ עם הסורים

(ע.). ראש הממשלה אמרה אמש, כי לאחר שהסכם הפרדת הכוחות עם מצרים בוצע בקפדנות משני הצדדים, יש עתה רצון צו להאמין, שחל שינוי בסביבתנו, ויש תקווה שאולי בכל זאת נגיע לשלום עם שכנינו.

ראש הממשלה דיברה במושב ה־ערב של ועידת ההסתדרות, בהיכל התרבות בת״א. בהתחילה נאומה קמו כ־20 צעירי הפנתרים השחורים והני־פו סיסמאות „גולדה התפטרי״, „דו״ח כץ״, „300 אלף ילדים במצוקה״, ועוד. לאחר דקות אחדות של קרי־אות הפרעות, המשיכה הגב׳ מאיר בדבריה, שהופרעו מדי פעם בקרי־אות בודדות.

בנשיאות ישבו אותה שעה שר־הבטחון משה דיין, השר ישראל גלילי, יו״ר הכנסת ישראל ישעיהו, וכן עשרות אורחים מחו״ל שבאו ל־ועידה.

גב׳ מאיר הסכימה, כי אינה מו־כנה לזוז מן התקווה שחלה תזוזה באיזור, גם לאחר דברים שמיוחסים לסאדאת, כי „הציונות זה כמו נא־ציזם״. „סאדאת אמר גם דברים אח־רים, „ואני מוכנה לחפש כל נימה פוזיטיבית״.

גב׳ מאיר הזכירה, כי במידה ש־היתה אפשרות להידבר ולנהל מו״מ בלי תנאים מוקדמים ובלי לדרוש מישראל כניעה — הגענו להסכם עם מצרים והוא בוצע בקפדנות ע״פ האות הזרות.

„לא חשבנו לרגע, ששכנינו יגישו לנו את השלום במגש־חינם. אך האמנתי תמיד, שיבוא יום ויקום מנהיג ערבי ויגיד לעצמו באומץ לב: „ניסינו לגרשם ולהלחם בהם ועתה הגיע הזמן שנשלים עם ישראל״. ו־אמנם, התחלנו לשמוע צליל חדש, שרוצים לבנות, לשקם את הערים ולפתח את מצרים. ואפשר להתחיל לקוות שאם זה יימשך כך — אולי בכל זאת נגיע למשאת נפשנו״.

גב׳ מאיר הוסיפה, כי אם בכל זאת לא נגיע לשלום, לא באשמתנו הוא, אלא שהתנאים מצד השני יהיו באלה שלא נוכל לקבלם. „אולם אינני רוצה להתייאש. אני רוצה ל־האמין, שאם גם ממשלת סוריה תר־אה נכונות, נעשה גם עם כל שב־יכולתנו להגיע להתחלת הדרך, שב־סופה מוכרח להיות שלום אמת, ב־דרום, בצפון ובמזרח״.

בהקשר זה מסרה ראש הממשלה, כי מייד לאחר יום הכיפורים היתה ישראל מוכנה להחזיר 15—20 אלף כפריים לישוביהם בגזרה הסורית, אולם הסורים לא היו מוכנים. גם עתה אנו מוכנים לכל צעד שיקרב הידברות ומו״מ — תוך נכונות להגן על עצמנו ועל האינטרסים היסודיים של המדינה.

(ידיעות קודמות על ועידת ההסתדרות ויומן הוועידה — בעמ׳ 3)

עוזר הגב׳ מאיר:

במשרד ראש הממשלה לא נתקבל מכתב מיהודה שפיגל

מאת מתי גולן
סופרו המדיני של „הארץ״

במשרד ראש הממשלה לא נתקבל מכתב מעו״ד יהודה שפיגל בקשר לאישיותו של שר־הדתות יצחק רפ־אל — מסקנה זו עולה מדברי עוזר ראש הממשלה, אלי מזרחי.

בתשובה לשאלת סופר „הארץ״ אמר מר מזרחי לפני יומיים, כי לא ידוע לו על מכתב של שפיגל שהגיע למשרד ראש הממשלה. עם זאת ב־קש מר מזרחי שהות של יום כדי לבדוק שוב את הדבר. כאשר צל־צלתי אליו אתמול בבוקר, הוא ב־קש להתקשר שוב בשעת לילה מ־אוחרת לביתו, אולם הוא לא נמצא בביתו עד לשעת סגירת הגליון.

יצוין שגם אתמול בבוקר אמר מר מזרחי, כי לפי מיטב ידיעתו לא ה־גיע מכתב של מר שפיגל למשרד ראש הממשלה. הוא הוסיף, כי עם זאת יבדוק שוב אם הגיע מכתב כזה ישי־רות לראש הממשלה.

סופר „הארץ״ מציין, כי רק לעתים נדירות, אם בכלל, מגיע מכתב אל ראש הממשלה ללא בדיקה ע״י מז־כירות.

כזכור, פורסם לפני כשבועיים, כי מר שפיגל שיגר מכתב לראש הממ־שלה בו הפציר בה שלא לשתף את ד״ר רפאל בממשלתה. הרקע להפ־צרת שפיגל היתה פרשת תל־גיבו־רים, שבסופה נידון שפיגל למאסר. בשעתו אמר שפיגל, לאחר שאישר את דבר משלוח המכתב, שאם תצ־טרף המפד״ל לממשלה, הוא יפרסם את תוכנו ואת ההאשמות הכלו־לות בו. כידוע, הצטרפה המפד״ל לממשלה, אולם המכתב לא פורסם.

סאן פרנסיסקו, 12 (יופ״יע). איל העתונות רנדולף הרסט הודיע אתמול כי ישפר את התכנית לאספקת מזון לנצרכים כדי לזכות בשיחרור בתו החטופה פטרישיה.

16 מנהיגים יהודים נועדו עם קיסינג׳ר

ואשינגטון, 12 (עסט״א). 16 מנ־היגי אירגונים יהודיים בארה״ב נו־עדו אתמול עם שר החוץ ד״ר הנרי קיסינג׳ר לשיחה של 90 דקות ש־תוכנה לא נועד לפירסום.

בהודעה קצרה שנתפרסמה לאחר הפגישה נאמר, כי נדון בה נושא המו״מ עם סוריה, המשך הסיוע ה־צבאי והכלכלי לישראל ועניינים אחרים בעלי חשיבות לקהילה ה־יהודית.

משלחת קרייסקי מגיעה היום לביקור בישראל

ביקרה בקהיר ובדמשק ✶ נועד עם ערפאת

משלחת האינטרנציונאל הסו־ציאליסטי בראשות קאנצלר אוס־טריה, ברונו קרייסקי, תגיע היום לביקור בארץ כאורחת מפלגת־העבודה — נמסר בהודעת המ־פלגה.

(ע״ר). בקהיר הצהיר אתמול קרייסקי, העומד בראש משלחת ה־אינטרנציונל הערוכת עתה סיור ל־ארצות במזה״ת, כי הוא ואנשי מש־לחתו באו כדי לקיים מגעים רא־שונים עם העולם הערבי.

במסיבת־עתונאים בקהיר אמר קרייסקי על הבעייה הפלשתינית: אלו ידידים טובים של מפלגת־העבודה הישראלית, אולם איננו מ־סכימים עין כן העובדה שיש בעיות ליסיות והוכביניקאריות רבות ש־יך לפתרך.

קרייסקי שוחח עם עתונאים במו־הצרבי הסוציאליסטי — המפלגה וליסית היחידה במצרים, לאחר ...שתו עם מנהיג המחבלים, יאסר ...אה, המבקר עתה בקהיר.

...שיא מצרים הציע סנביגי הסו־...ליום הבין־לאומי, אירופה וה־...ם הערבי, יקיימו פגישות לפי תכונות של ועדות השוק המשותף, ...י להגיע לשיתוף פעולה הבנה. ...וד אמר סאדאת, כי ארצו הלך ...עידת דינבה לאחר שהפרדת ה־...עת בחזית הסורית תושלם. „כל עוד יהיה מגר וגמור עם ישראל להחזיק בשטחים ערביים, אין כל אפשרות להשכין שלום״, הוסיף סא־דאת.

(יופ״יע). מקהיר הגיע קרייסקי לדמשק ונועד שם עם אישי ממשלה. ביקור שעמד לערוך בירדן — נ־דחה.

בהגיעו לדמשק, אמר קרייסקי ל־עתונאים, כי המשלחת מעוניינת ל־קבל מידע ב־3 נושאים: ✶ מהם התנאים לשלום קבע במזה״ת ✶ מהם הסיכויים לשיתוף פעולה כל־כלי בין מערב־אירופה ומדינות־ערב ✶ מה מצב היחסים בין מפלגות סוציאליסטיות במזה״ת לבין האינ־טרנציונל הסוציאליסטי.

17 יהודים נעצרו בטוניסיה

מואשמים בהברחת כסף

מאת אליהו מאייסי,
סופר „הארץ״ בצרפת

פאריס, 12 (מיוחד ל„הארץ״). 17 יהודים מנכבדי העדה בטוניסיה נע־צרו באחרונה והואשמו בהברחת הון אל מחוץ למדינה באמצעות שגרי־רות דרום־קוריאה בטוניס.

מקורות יהודיים מהימנים שמסרו על כך אמרו, כי התפתחות זו עו־ררה בהלה בקרב היהודים (שמס־פרם במדינה זו כ־7000) והם החלו לעזוב את המדינה במספר רב ו־הולך.

הלל מגלה: המחבלים רצחו 5 מחבריהם בכלא הישראלי

שני אסירים בטחוניים נמלטו לפני שבוע מרמלה ✶ הוקמה ועדת חקירה

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ״

מאז המלחמה רצחו מחבלים ה־כלואים בבתי־סוהר ישראליים 5 מ־חבריהם הכלואים אף הם, שניים כנראה מסיבות פוליטיות. הרוצחים נענשים שבעתיים בצינוק, וגם תקו־פה זו הם מחלקים — מטעמי רחמים — בשני חלקים, זאת גילה אתמול שר־המשטרה, שלמה הלל, בהופיעו בוועדת הפנים של הכנסת.

מר הלל השיב לקובלנות יו״ר ה־וועדה, יוסף תמיר, וסגן יו״ר הכנסת, בן־ציון קסת, כי נוצר מצב בו ל־אסירים השפוטים לתקופה ארוכה אין כל מניעה מביצוע רצח.

דעת ח״כ יוסף תמיר היתה, שיש לצדד בעונש מוות לפחות לגבי אס־ירים לתקופות ארוכות, ש„אין להם מה להפסיד״ מן הרצח.

השר הלל אישר בישיבה, כי ב־עבר הצביע נגד כל עונש מוות. הוא לא שינה באחרונה את דעתו אלא לגבי אסירים שפוטים ובעניין זה אף נועץ בשר־המשפטים לשעבר, יעקב שמשון שפירא.

בישיבה נתגלה, כי לפני כש־בוע הצליחו שני מחבלים לברוח בלילה מכלא רמלה. הוקמה וע־דת־חקירה לבירור נסיבות הב־ריחה.

לסופר „הארץ״ נודע שקיים חשד, כי הם ניסרו את החלון. כלבי־גי־שוש שצעדו בעיקבותיהם הגיעו עד לכביש — דבר המעורר את החשד שהיה זה מיבצע מתוכנן ומכונית המתינה לבורחים.

„האש העזה ביותר מאז מלחמת אוקטובר״

בדמשק נשמעו הדי התותחים של צה״ל

דמשק, 12 (אי.פי.). הדי חילו־פי האש הארטילריים, נשמעו ה־יום בבהירות בבירה הסורית, ה־מרוחקת כ־40 ק״מ מקו החזית עם ישראל. עוצמת האש הוגדרה כעזה ביותר מאז מלחמת אוקטו־בר.

דובר צבאי סורי מסר הערב, כי „יחידות סוריות הפילו הליקופטר יש־ראלי, בחילופי האש שנמשכו שלוש שעות״. דובר צה״ל הגיב על ידיעה זו: „לה״ם״.

בהודעת דובר צה״ל נאמר, כי הסורים פתחו אתמול בשעות אחרי הצהריים, סמוך לשעה 15.30, באש ארטילרית לעבר כוחותינו בגיזרה הצפונית של קו הפסקת־האש, באזו־רים תל־פרס, תל־צגור, חיבריה, תל אל־מל ותל־כרום.

לא היו נפגעים לכוחותינו. הושבה אש לעבר מקורות הירי, חילופי ה־ירי.

ביירות מודיעה על הפגזות ישראליות

ביירות, 12 (ע״צ). שלושה כפרים בגבול צור שבדרום לבנון הופגזו ע״י ארטילריה ישראלית בלילה האח־רון — נמסר כאן היום.

בהפגזה נפצעו 3 אזרחים, צעירה בת 15, אשה בת 60 וגבר בן 70. נזק רב נגרם לגידולי שדה ו־3 בתים ניזוקו.

אדיס אבבה, 12 (יופ״יע). אי־שקט מוסיף לשרור במדינה ניכרת בחיל־האוויר של אתיופיה ובקרב ציבור הסטודנטים והפועלים. הדבר עלול להוליך למשבר נוסף — אמרו היום מקורות דיפלומטיים.

מטוס לסאדאת בדומה למטוס של ניכסון

ביירות, 12 (ע״ר). העתון „כל־שיא״ מוסר שממשלת מצרים פנתה אל ביתה של חברת בואינג האמרי־קאית לייצר מטוס מיוחד לנשיא סאדאת, בדומה למטוסו של הנשיא ניכסון.

ייצור המטוס עמד להסתיים תוך חודש. ידוע שמטוסה משתמש ב־מטוסיה הנוכחיים בבואינג השייך לחברת קווי האוויר ה־מצריים.

מצרים מסכימה לחקירת פגיעה בזכויות האדם — במזה״ת

ג׳נבה, 12 (יופ״יע). מצרים הס־...מה להצעת הצלב־האדום בד־... הקמת ועדת חקירה נייטרלית ...חקור תלונות על פגיעות בז־...ות האדם במזה״ת מאז מלח־...ת ששת הימים.

...שגריר המצרי עבדולה אל־אריאן ...ר כאן היום כי ארצו עומדת על ...שהוועדה תהיה מורכבת מנציגים ...ישראלים ולא מנציגי המדינות ה־...דבות בסיכסוך.

...תחילה הציע הצלב־האדום להקים ...ה שתהיה מורכבת מנציגי מצ־... סוריה, ישראל, הצלב־האדום ...יג נייטרלי.

...ציגים ישראליים אמרו, כי הכ־... דנה עתה בהצעה. סוריה לא ...יבה עד כה להצעה.

...הצעה הועלתה בעיקבות תלונות ... מצרים וישראל על הפרות אמנת ...בה.

...ציג מצרים אמר, שעל הוועדה ...וק בין השאר את יחסה של יש־... להושבי השטחים הכבושים.

...ווית, 12 (יופ״יע). — ראש ...שלת יוגוסלביה, ג׳מאל בידיץ, ...ה היום את כוויית בתום ביקור בן ...ימים בכוויית.

הגידי באוקנכט

ואמצי את Metz

אמנם השם קצת קשה לביטוי, אבל זהו השם היחידי המבטיח לך את מכונת הכביסה הטובה ביותר.

הגידי באוקנכט ותקבלי מכונת כביסה אשר תבצע עבורך לפחות 18 טון כביסה במשך 15 השנים הבאות עם תוצאות הכביסה המובטחות ביותר בכל סוגי האריגים.

הגידי באוקנכט ותקבלי את מכונת הכביסה היחידה עם:
✶ שילדה ותוף מפלדת אל-חלד.
✶ תושבת יצוקה.
✶ בולמי זעזועים מתוחכמים ומערכת-איזון ליציבות מירבית.

הגידי באוקנכט - ולרשותך תעמוד מכונת כביסה בעלת שכלולים בלעדיים:
✶ שילוב אין-ספור תכניות כביסה סופר אוטומטיות במגע יד בלבד. ✶ חימום עד הרתחה. ✶ השריית בין. ✶ תכנית מיוחדת לחיתולים. ✶ ביטול סחיטה וניקוי אוטומטי באריגי בבס ולבנה.

סלון ערוסי
חולון, שנקר 42
טל. 853712

Metz Bauknecht איכות

הגידי באוקנכט - ולרשותך תעמוד מכונת כביסה בעלת סידורי בטיחות בלעדיים:
✶ דלת כפולה חסינה מפני משחקי ילדים. ✶ 3 מפסיקי בטחון לבטיחות מירבית בהפעלה. ✶ ניתוק אוטומטי במקרה של שמס ✶ מערכת למניעת הפרעות במכשירי חשמל ביתיים. (כגון טלויזיה)

Metz Bauknecht שכלולי

Metz Bauknecht בטיחות

הגידי באוקנכט ולרשותך יעמוד השרות המעולה והמסור של Metz אשר הוכיח עצמו גם בימי החירום!

אחים ביקס
נתניה, הרצל 51
טל. 25592

רדיו הכט
חדרה, רוטשילד 38
טל. 22726

ואמצי את Metz

مكنا من الأصل

מכזן الأصل

נעצר צעיר יפאני שחטף מטוס עם 426 נוסעים

דרש כופר בסך 55 מיליון ל"י ✶ שוטרים שהתחפשו כסבלים מובילי מזון עצרוהו

נהא (אוקינאווה), 11 (קופ"ע, צ"ר וע"צ). צעיר יפאני בן 18 נעצר כאן היום לאחר שחטף מטוס של גיאפן איירליינס ובו 426 אנשים ודרש כופר נפש 55 מיליון דולר.

פקיד חברת־התעופה ציינו, כי האיש נעצר 7 שעות לאחר כשמה החטיפה וכי כל הנוסעים ואנשי הצוות בריאים ושלמים.

הצעיר השיג במעשה החטיפה שני שיאים — מעולם לא נחטף מטוס עם מספר כה גדול של נוסעים ואנשי צוות ואף פעם לא דרש תוספת כופר נפש בסכום הדומה לזה שנדרש במעשה החטיפה האחרון.

החוטף השתלט על הבואינג 747 זמן קצר לפני שנחת באוקינאווה בדרכה מטוקיו. הוא דרש את הכופר של 55 מיליון דולר בשטרות של אלף דולר כ"א ו־200 מיליון ין (666,666 דולר) בשטרות של עשרת אלפים ין כל אחד.

7 שוטרים שהוסוו כסבלים המביאים מזון למטוס עצרו את הצעיר.

החוטף נכנס להא המיים שעה שהמטוס היה עדיין באוויר, כשהוא נושא ביזו מזודה שחורה. „בכוס זה נהסף", אמר הצעיר לטייס והורה לו לנחות. כ־300 שוטרים הקיפו את המטוס ובדרכה לאחר שנחת והחוטף הירשה ל־162 נשים, ילדים וזקנים, לעזוב את המטוס.

הטייס תיאר את החוטף כאדם חסר שיווי־משקל נפשי.

התלו שיחות פומפידו־ברז'נייב

כף פיטסונדה (בריה"מ), 12 (צ"ר, ע"צ). המנהיג הסובייטי ליאוניד ברז'נייב, ונשיא צרפת, ז'ורז' פומפידו, פתחו היום בשיחות פיסגה שיימשכו יומיים, במקום קיט זה שעל חוף הים־השחור, כשהם מעניקים לענייני ביטחון אירופה עדיפות ראשונה בסדר יומם.

הפגישה מתקיימת על רקע של כהיחות רצינות ביחסי צרפת עם ארה"ב.

פומפידו נתקבל בחמימות ע"י ברז'נייב בנמל־התעופה של סוצ'י, השוכנת על חוף הים־השחור, 60 ק"מ מפיטסונדה.

„אנו רוצים שיהיה שלום צודק ובר־קיימא בכל מדינות העולם, אמר ברז'נייב לעתונאים שחיכו למטוס. מסתיר יצאו השניים במסוק לפיטסונדה ונגשו מיד לדיונים.

משקיפים אמרו, שאין לצפות להישגים דרמטיים כתוצאה מן השיחות.

קהיר, 12 (צ"ר). האפוי איסמאעיל, יועצו של הנשיא סאדאת לענייני ביטחון לאומי, נתמנה להפקיד שגריר במשרד־החוץ.

משפחת סולז'ניצין תבוא לשוייץ

ברן, 12 (יופ"א, צ"ר). שוייץ הודיעה היום, כי הסופר הסובייטי הגולה אלכסנדר סולז'ניצין הוליט להשתקע בה.

בהודעה הממשלה נאמר, כי ניתנה רשות למשפחת סולז'ניצין לבוא לשוייץ ולהצטרף אליו. האשה והילדים יגיעו כנראה בין 15 ל־20 בח.ז.

השגרירות השוויצית במוסקבה קיבלה כבר הוראות להעניק אשרות לנטליה סולז'ניצין (34), כתבנית, אשתו השנייה של הסופר, לאמה בת ה־54, לבנה מנישואים קודמים דימיטרי ולשלושה בני סולז'ניצין, ארגנט, ירמולאי וסטפאן.

יאבורסקי ביקש לא לכלול את ניכסון ברשימת האשמים

„אפילו אם העדויות יצדיקו זאת"

ואשינגטון, 12 (אי.פי. ויו.פי.). חבר המושבעים שסקר את הפריצה לווטרגייט נתבקש ע"י התובע המיוחד, ליאון יאבורסקי, לא לכלול את שם הנשיא ניכסון ברשימת האשמים, אפילו אם העדויות יצדיקו זאת — אמר דובר מטעמו של יאבורסקי.

הדובר ציין כי יאבורסקי סבור שהשאלה האם ניתן להעמיד לדין נשיא, היא עקרונית כשלעצמה ויש בה כדי למנוע העלאת האשמות נגדו ע"י חבר מושבעים.

בינתיים מסרו מקורות הוועדה המשפטית של ביה"נ, כי הבית הלבן סירב למסור לוועדה 43 סרטי־הקלטה הדרושים לחקירה המתנהלת על רקע הדרישה להעביר את ניכסון לדין.

הוועדה מעוניינת לקבל את סרטי ההקלטה, כדי לגלות מה היה ידוע לנשיא על פעולות לא חוקיות בקשר לפריצה למטה המפלגה הדמוקרטית והאם נמנע ניכסון למסור על כך לרשויות או נקט בצעדים כדי שהמהרש לא יושרפו ברבים.

שוטרים פאריזאים במילים רי־מני נז כדמיע לדירה בצבור העיר, בה החזיק האיטלקי סאגסו גראמו באשה צרפתיה ובנה בן ה־7 כבני־ערובה. כאשר פרצו לדירה, מצאו השוטרים את כל השלושה מתים.
(צילום רדיו של אי. פי.)

הוסרו תמונות נאצר — במפלגה

קהיר, 12 (ע"צ). תמונות הנשיא נאצר הוסרו מכותלי מרכז האיחוד הערבי הסוציאליסטי, המפלגה היחידה במצרים.

על קירות אולם המבוא של מרכז המפלגה נותרו רק תמונות הנשיא סאדאת, הלבוש במדים צבאיים ומהוו עטור עיטורים.

מאז הושבע סאדאת לכהונתו בנובמבר 1970, היו תמונות שלו ושל נאצר תלויות אלה ליד אלה במשרדים ממשלתיים, בבתי־ספר, חנויות ותחנות רכבת.

מקורות נפט חדשים בלוב

טריפולי, 12 (ע"ר). חברת־הנפט הלאומית של לוב הודיעה אתמול, כי מקורות נפט חדשים שנתגלו במערב המדינה, יאפשרו הפקת 1000 מיליון חביות של נפט גולמי.

טא"ס לדיין: מלחמת אוקטובר היתה צודקת

„מטוסי מצרים וסוריה נמנעו מפגיעה במטרות אזרחיות ואילו צה"ל נהג אחרת"

מאת אליהו זהבי
סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 12 (מיוחד ל„הארץ"). סוכנות הידיעות הסובייטית טא"ס האשימה בכתבה ארוכה את שר־הביטחון משה דיין שטען אתמול, כי בריה"מ התחתפה בתיכנון מלחמת יום הכיפורים ועשתה הכל כדי לא למנעה.

טא"ס כותבת, כי האשמת מר דיין היא אבסורדית, בהתחשב בכך שהוא היה האחראי להתקפת־הפתע נגד מצרים במלחמת קדש ושש הימים. „דיין נזקק להתבולה הכריז מצב כוננות בגולן בתואנה שסוריה היא הזומנת להתקיף כביכול את ישראל — כדי להצדיק את שיבתו לכהונה בממשלה ללא שותפות הליכוד".

מלחמת אוקטובר — מכריזה סוכנות טא"ס — היתה מלחמה צודקת שמטרתה „לשחרר שטחי מולדת כבושה". 20 מדינות אפריקה אישרו זאת בנתקן את היחסים עם ישראל. גם שר־החוץ של צרפת אמר: „אין זה פשע לשוב הביתה" — מציינת טא"ס.

טא"ס מדגישה, כי חילות־האוויר של מצרים וסוריה נמנעו מלפגוע במטרות אזרחיות בישראל, אף כי היו להם כל ההכנות להפציץ כמו־רות כאלה. לעומת זאת פגעו פנטומים ישראלים במטרות בקהיר, דמשק חומס. „בהפצצה ברבריות שיטתית זו דיין הכריז על כוונתו לכבוש את דמשק".

עוד נאמר בהודעת טא"ס, כי מדיניות בריה"מ היא להתהוך לפיתרון מדיני שיבטיח את הגבולות לכל עמי המזה"ת. בריה"מ מוכנה להשתתף בכתן ערבויות להבטחת שלום יציב באיזור ולדעתה רק נסיגת ישראל מכל השטחים שכבשה במלחמת ששת הימים והבטחת הזכויות הלאומיות החוקיות של העם הפלשתיני הן תנאי לשלום יציב וצודק במזה"ת.

קיסינג'ר: קשיינו עם אירופה — ממשיים ורציניים

„אך אנו ננצח בתחרות זו"

ואשינגטון, 12 (ע"צ יופ"א). שר־החוץ האמריקאי הצהיר היום, שהקשיים בין ארה"ב לבין מדינות אירופה הם „ממשיים ורציניים" ויהיה דרוש זמן כדי לחסלם.

בהודעה שנמסרה מפי דוברו, אמר ד"ר קיסינג'ר, שארה"ב מוכנה לגלות אורך־רוח ורצון טוב לפיתרון הבעיות הללו.

בידיעות קודמות נמסר, שקיסינג'ר אמר, שבדברו על מאמצי מדינות אירופה לעשות עיסקות־נפט נפרדות עם מדינות־ערב: אין לארה"ב כל התנגדות למדיניות אירופית בלתי־תלוייה. אולם, מצד ארה"ב כתעוררת התנגדות בעת שאי־התלות לובשת צורה של איבה כלפי ארה"ב. הנני חוזר ואומר, כי אנו ננצח בתחרות זו, אם תתרחש, משום שברשותנו משאבים גדולים לאין־שיעור מאלה של האירופים", הוסיף קיסינג'ר.

נשיא ונצואלה ילאים תעשיית הנפט

קאראקס, 12 (ע"ר). קרלוס אנדרס פרז השבע היום כנשיא ונצואלה והצהיר מייד באוזני האומה, שהוא ילאים את תעשיית הנפט הנמצאה בבעלות גורמים זרים.

בידי סעודיה

(סוף מעמוד 1)

הדבר, כי שש מדינות אלה יהוו גוש שיתנגד ללוב, אלג'יריה וסוריה, המסרבות להסיר את החרם.

השידור בראדיו מוסקבה מבליט את העובדה שבריה"מ הקשיחה את מדיניותה במזה"ת. הוא מוכיח פעם נוספת, שבריה"מ מגלה מורת־רוח נוכח הצלחות ד"ר קיסינג'ר במזה"ת.

ראדיו מוסקבה דיבר בשידור על „מנהיג ערבי תבוסתן", ואין ספק שהתכוון לסאדאת. השידור כינה את סאדאת — בלי להזכיר את שמו מפורשות — כ„מנהיג ערבי הבוטח שנכנע ללחץ האימפריאליסטי האמריקאי במאמציו להביא להסרת חרם הנפט".

הנימה הנוקשה של הפנייה הסובייטית והעובדה שהיא כוללת התקפה ברורה על מצרים וארה"ב, הפתיעה מומחים לענייני בריה"מ, שאמרו, כי בעבר נמנעה מוסקבה מעמדה גלוייה המצדדת בחרם הנפט.

מתברר יותר ויותר, שבריה"מ חוששת מהתקרבות סאדאת לארה"ב, שבאה לביטוי בין השאר ביצירת יחסי ידידות בין סאדאת וקיסינג'ר, אמרו מקורות דיפלומטיים בלונדון.

יהיו אשר יהיו הוצאות הוועידה, שתיפתח ביום ד' (היום), יש להניח, שהשרים הערבים עשויים לשמור בכל זאת על חזית מאוחדת ויתכן שיתנו את הסרת החרם בהמשכת הצלחת המאמצים הדיפלומטיים שעושה ואשינגטון לקראת הסדר במזה"ת.

אם אמנם יחליטו השרים להסיר את האמברגו, יצטרכו לדון גם בהגברת התפוקה, העומדת עתה על 85 אחוז מזו שבספטמבר שעבר.

נמל תעופה חדש בפאריס

נמל דה גול יהיה אחד המשוכללים באירופה

מאת אדר קיפרי
סופר „הארץ" לענייני תחבורה

נמל־התעופה החדש של פאריס הנקרא על שמו של שארל דה גול ייפתח היום. בעבבבר יחלו כנראה אל־על ואייר־פראנס לנחות ולהמריא ממנו, בבקום באורלי.

נמל דה גול, שבנייתו החלה בסוף 1967 והנמצא במרחק 25 ק"מ מפאריס, יקלוט גם מטוסי־נוסעים על־קוליים כגון הקונקורד וישחרר את נמל אורלי מן העומס האדיר ההולך וגובר עליו. ב־1972 עברו שם 15 מיליון נוסעים; ב־1974 צפויים 20 מיליון, ב־1978 — 30 מיליון וב־1980 — 40 מיליון נוסעים לשנה ו־180 חברות־תעופה.

נמל זה, אחד מהמשוכללים באירופה ששטחו כפול בשטח אורלי, יופעל בשלבים שאינם תלויים זה בזה. נמל אורלי יוסיף לפעול גם להבא, אולם העומס עליו יקטן בהרבה.

נוכח קרבתו, הרבה של נמל דה גול לאזורי מגורים, נערכו מחקרים לגבי סכנת פגעי הרעש העלולים לפגוע באוכלוסייה. הוחלט לאסור על בנייה בפיסדרונות האוויריים המובילים לנמל. כן בוצעו עבודות אסימה אקוסטית במיבנים שבשבהם עלולים להיפגע ברעש המטוסים וניהנו פיצויים לאלה שנאלצו לעזוב את המקום.

תלונה פינית לשוודיה על ריגול נגד רוסיה

מאת אליהו זהבי
סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 12 (מיוחד ל„הארץ"). שגריר פינלנד בשוודיה, מקס יעקובסון, הגיש היום לשוודיה תלונה על פעולות ריגול נגד בריה"מ בהוד אדמת פינלנד, שערכו אנשי ביון של שוודיה.

זורין בקופנהגן

מאת אליהו זהבי
סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 12 (מיוחד ל„הארץ"). סגן שר־החוץ הסובייטי, ואלרי זורין, בא היום לביקור בקופנהגן. בשיחותיו עם שר־החוץ הדני הביע את רצון מוסקבה לקיים עוד השנה ועידת ראשי מדינות אירופה וארה"ב ולקדם את החקיקה היכות הבינלאומית. כידוע, מתנגדת בריה"מ להרחבת תחום המים הכריטוריאליים של המדינות.

חרטום, 12 (ע"ר). — נשיא סודאן, ג'עפר אל־נומיירי, האשים היום את לוב במתן עידוד לכהות התחרבים בארצה.

ועדת יום הכיפורים

(סוף מעמ' 1)

של כמספר שרים וקצינים בכירים. הנושאים האמורים כוללים סוגיות כמו טיב המידע שהגיע על המהרהם בצבא המצרי הסורי, הערכת המידע בדרג הממשלתי והצבאי, ההחלטות שהוסקו כתוצאה מהערכת המידע, טיב הביצוע של ההליך גיוס המילואים, טיב הביצוע של פקודות הכוננות והכדומה. לאישים כן השדרה הראשונה בממשלה ובצה"ל הדרה נגיעה לסוגיות אלו ומידת אחריותם האישית לנסיבות בהן פרצה המלחמה תיקבע, קרוב לוודאי, בדו"ח הביניים.

מבחינה זו עשוי דו"ח הביניים להשפיע על המערכת הפוליטית בארץ ובהיותו גורם שיחרזן את דינם של „שרי המסבה", ואולי במיוחד של שר־הביטחון. נראה, כי ההחלטה לפרסם דו"ח הביניים נבעה בין השאר משיקול זה נוכח הזיקה שהיותה לעבודה הוועדה למהלכים שקדמו להרכבת הממשלה.

בהודעה רשמית שפורסמה אתמול מטעם ועדת אגרנט נאמר עוד, כי הגשת דו"ח הביניים נעשית על סמך סעיף 19 א' (א) להוק ועדות חקירה. הוועדה גבתה עדויות גם בנושאים אחרים, אך חלק זה של החקירה עדיין לא הסתיים.

סופר „הארץ" מעיר, כי יתכן דאח"כ יוגש דו"ח ביניים נוסף, על מידת ההיערכות של צה"ל למלחמה בדרך כלל, או על מהלך קרבות הבלימה.

עד כה שבעה הוועדה 58 עדים וקיימה 124 ישיבות.

בנאום הכתר עם פתיחת ביה"נ בלונדון

בריטניה תתמוך בשלום צודק במזה"ת ע"פ סיכומי מועה"ב

ממשלת וילסון תנהל מו"מ חדש עם השוק

לונדון, 12 (ע"צ). בריטניה תתמוך במאמצים להשכנת שלום צודק ובר־קיימא במזה"ת, על יסוד ביצוע החלטות מועצת־הביטחון מ־1967 עד 1973 — הכריזה הבוקר המלכה אליזבת בנאום הכתר שהשמיעה לרגל התכנסות ביה"נ החדש.

המלכה הצהירה, כי ממשלת הלייבור בראשות הרולד וילסון תפעל לניהול מו"מ מחודש של תנאי כניסת בריטניה לשוק.

כאן מצביעים על העובדה, כי הקטע מנאום הכתר המתייחס לשוק אינו אלא העתק מילולי של הדברים שנכללו בכרוז הבחירות של הלייבור, פרט לעובדה שבנאום הוטמסה המלה „מייד".

הממשלה הבריטית מתחייבת לתמיכה בלתי־מסוייגת בקום נאט"ו.

עם זאת צויין שבריטניה תצמצם את הוצאותיה הצבאיות.

בשאלת האנרגיה תשתף בריטניה פעולה עם המדינות הצורכות נפט והמפיקות, כדי להגיע להסכמים הדדיים.

הממשלה הבריטית מצהירה, כי תשתף פעולה עם ממשלת דאבלין כדי לשים קץ לאלימות בצפון־אירלנד.

בנאום הכתר מתברר שוילסון ויתר על ביצוע תכנית נרחבת של הלאמות. הממשלה תנהל מאבק נגד עליית המחירים, תשקוד על מאזן הכלוכים בריא ועל אירגון מחדש של הייצור, כדי לשים קץ לשיבושים שנגרמו ע"י המחסור במקורות אנרגיה. כן תעניק סובסידיות למוצרי מזון בסיסיים ותגדיל את הפנסיות ואת ההטבות הסוציאליות האחרות.

באליפות השחמט: 11 משחקים לא גמורים

מאת משה צ'רניאק

אמש נסתיים הסיבוב התמישי באליפות השחמט לגברים. מחצית משחקי הסיבוב טרם הושלמו. עד כה הצטברו 11 משחקים לא־גמורים, דבר שאינו מאפשר תמונה ברורה לא בצמרת ולא בתחתית הטבלה. היום יוקדש להשלמת המשחקים הלא־גמורים ויבהיר את דירוג המתחרים.

דבר אחד ברור: ליברזון מוסיף לצעוד בראש. אמש הוא הפסיק את משחקו עם פרידמן בעמדת ניצחון. עוד שלושה משחקים שטרם הושלמו יכולים להשפיע על הדירוג בצמרת: לכגן עדיפות נגד קלדור, לגלפר יתרון חומרי נגד פלאי, מצב מסובך במשחק רום — פרץ, כנראה עם סיכויים לפרץ.

אשר למשחקים שנסתיימו: במפגש הוותיקים ניצח צ'רניאק את דובקין, רדשקוביץ ניצח את ברציון, צ'יסקוב את אורך. ברנשטיין וכרס סיימו בתיקו. לאחר חמשה סיבובים נמצאים בצמרת (פרט לליברזון) גם רדשקוביץ, פרץ, כגן, גלפר וצ'רניאק.

בתחרות הנשים נסתיימו אמש שני משחקים בלבד: פודרז'נסקיה ניצחה את זקריה ולפר את פרנק. שלוש עולות חדשות צועדות בראש: נרדלבן, פודרז'נסקיה ולפר. שתי הראשונות יתמודדו היום בינן לבין עצמן במיסגרת הסיבוב הרביעי באליפות הנשים.

ארה"ב תלחץ

(סוף מעמוד 1)

ישראל בתיווך ד"ר קיסינג'ר יחול לפני תום חודש זה וכי באפריל כבר יניבו השיחות הסכם להפרדת הכוחות. אנשי הסטייט דיפרטמנט רואים באופטימיות את הסיכויים להשגת התקדמות דיפלומטית בגבול הסורי ולדבריהם אין סיכוי להתלקחות רצינית שם.

בפגישת חוסיין־ניכסון שנמשכה כשעה נכחו גם ד"ר קיסינג'ר וראש ממשלת ירדן, ריפאי.

חוסיין הגיע לבית־הלבן ב־4 אחר הצהרים ונתקבל מייד במשרדו של הנשיא. הצלמים הורשו לצלם את השניים, אולם לעתונאים לא ניתן להציג שאלות. קודם לכן נועד חוסיין עם ד"ר קיסינג'ר.

חוסיין, שישהה בארה"ב עד לסוף השבוע, ייוועד גם עם שר־ההגנה, ג'יימס שלזינגר, ועם סגן הנשיא, ג'רלד פורד.

בתום הפגישה בבית־הלבן אמר הדובר רונאלד ציגלר, שארה"ב המיכה־דעים עם ירדן שאין לעסוק בשלב זה בנושא הפלשתיני. ארה"ב תתייחס לנושא זה רק בשיחות לקראת הסדר שלום.

הדובר הדגיש עוד, כי לארה"ב יחסי ידידות וקשרי שותפים עם ירדן וכי השיחות התנהלו באווירה של ההתייעצות המאפיינת את יחסי שני הצדדים.

דובר הבית־הלבן סירב לומר אם ניכסון הודיע לחוסיין שיצטרך לצמצם את בקשתו לקבל סיוע צבאי מארה"ב, בהיקף של 370 מיליון דולר.

בידיעות קודמות נמסר, כי בשיחותיו בוואשינגטון ביקש חוסיין, בין היתר, טילי קרקע־אוויר מדגם הוק.

אשר לביקור ניכסון במזרח התיכון, אמר הדובר, כי לנשיא ניכסון אין תוכניות לבקר באזור ומועד לטס עדיין לא נקבע. עם זאת ציין, כי בעבר גילה הנשיא עניין בביקור כזה.

„אל גומהוריה": ניכסון יבקר בקהיר במאי

קהיר, 12 (יופ"א, ע"צ וצ"ר). העתון המצרי „אל־גומהוריה" כותב היום, שניכסון יבקר בקהיר בין ה־10 ל־15 במאי וייפגש עם סאדאת לדיון במצב במזה"ת.

העתון כותב שמידע זה נתקבל ממשרד־החוץ איטבעיל פאהמי.

העתון מציין, כי ביקור הנשיא ניכסון יערך ע"פ הזמנת סאדאת.

בראנדט הזמין את ניכסון לאפריל

בון, 12 (ע"צ). קאנצלר מערב גרמניה, וילי בראנדט, הזמין את הנשיא ניכסון לבוא לביקור באירופה בסוף אפריל.

כשגדר ההסברה הגרמני הודיע היום, שההזמנה נכללת באיגרת שהקאנצלר שיגר בסוף השבוע אל הנשיא ניכסון, בהשובה לאיגרת אישית מאת הנשיא בדבר ההתפתחויות האירופיות בקשר לקיום הידברות עם מדינות ערב.

גברו משלוחי הנפט הערביים לגרמניה

בון, 12, (עסט"א). היצוא הערבי לגרמניה גדל ב־24 אחוז ב־1973 לעומת 1972 התסכם באותה שנה ב־7.5 ביליארד מרק.

90 אחוז מיצוא זה היה נפט גולמי — מסרו היום מקורות רשמיים בבון.

היצוא הגרמני למדינות־ערב הסתכם בשנת 1973 ב־3.6 מיליארד מרק, עלייה של 26 אחוז לעומת השנה החולפת. הגירעון במאזן המסחרי של גרמניה עם מדינות־ערב התסכם ב־3.9 ביליארד מרק, עלייה של 0.6 אחוז לעומת 1972.

ב־1973 ייבאה גרמניה 72.1 אחוז מתצרוכה הנפט שלה.

קוראים לתת רשות עלייה לפאנוב ולרעייתו

ניו־יורק, 12 (ע"ר). כ־300 אנשים, התופסים מקום בצמרת התיאטרון הקולנוע בארה"ב, ביניהם ברברה סטרייסנד, ליזה מינלי וכמו דיידים, ההוכים על מודעת־ענק שהופיעה היום ב„ניו־יורק טיימס" הקוראת לכתן אשרת־יציאה לרקדן ואלרי פאנוב ולאשתו הרקדנית גאלינה.

פאנוב ורעייתו פוטרו מבלט קירוב לאחר שהגישו בקשה לעלות לישראל.

בין התתומים על הפנייה — הרכוזאי ארתור מילר, פסנתרן הג'ז דייק ברובק וכוכבי הקולנוע אליזבט טיילור, ריצ'ארד ברטון, הנרי פונדה וקליר בלום.

קיסינג'ר ינסה להגיע

(סוף מעמוד 1)

לא חל שינוי בעמדת הממשלה ביחס להפרדה. בעת ביקורו של קיסינג'ר בירושלים הוגשה לו הצעה ישראלית המבוססת על נסיגה כן המובלעת וכסירת הרכון הסורי לידי האו"ם. הצעה זו לא נראתה לקיסינג'ר והוא העיר, כי אין לה סיכוי בדמשק. יש להניח, כי נוסח זה יוצלה לדיון החד בממשלה החדשה באחת מישיבותיה הקרובות, תראה כהיא האחר, לפחות בשלב זה, את עמדת הממשלה הקודמת.

ביקור ניכסון

לגבי הידיעות על ביקור צפוי של הנשיא ניכסון בישראל במאי, אמרו אתמול מקורות מוסמכים, כי לישראל לא ידוע עדיין דבר על כך. הידיעות נבעו מידיעה ב„אל אהרם" שציטט מפי שר־החוץ המצרי, כי ניכסון אמור לבקר בקהיר בין ה־10 וה־15 במאי (ראה ידיעה נפרדת). בבעקבו הגיעו ידיעות מוואשינגטון בהן נאמר, שאם יבקר ניכסון באזור, הוא לא יפסח על ישראל. בירושלים מניחים, עם זאת, כי ביקור ניכסון ועיתויו ייקבעו ע"י ההתרחשויות בתחום — או לא תושג — לגבי הפרדת הכוחות עם סוריה.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 11)

אפשרות הקמה ממשלה פלשתינית גולה ואפשרות ויתורו של המלך חוסיין על הגדה המערבית לטובת הפלשתינים, עדיין לא נדונה בממשלה. עם זאת מביחים בירושלים, כי שאלות אלה יידונו בשיחות שייערכו היום בין המלך חוסיין הנשיא ניכסון ובעיקבות כך גם בפגישת השר אבן עם ד"ר קיסינג'ר.

הכורדים דוחים תכנית האוטונומיה בנוסח בגדד

„אל־נהאר": האוטונומיה הוכרזה באורח חד־צדדי ע"י העיראקים

ביירות, 12 (אי.פי.). המיפוס הכורדי בעיראק החליט לדחות את תוכניתה של ממשלת בגדד להעניק אוטונומיה לכורדים החיים בצפון המדינה, באיזור העשיר בנפט.

העתון הביירותי „אל נהאר" כותב, כי סירוב הכורדים הכריח את ממשלת עיראק להכריז אתמול באורח חד־צדדי על הענקת האוטונומיה לכורדים. צעד זה בא בעקבות ההסכם שנחתם ב־11 במארס 1970 עם הכורדים ואשר הביא לקיצו מלחמה שקובה כדם שנמשכה עשר שנים. מספר הכורדים החיים בעיראק נאמד ב־2.3 מיליון, מתוך אוכלוסיה כללית של 9.4 מיליון.

העתה מוסר, כי שיחות הפיוס בבגדד בין נציגי המפלגה הדמוקרטית הכורדית ונציגי הנשיא העיראקי אל־באכר נכשלו לפני שבועיים.

בינתיים מצפים להכרזה רשמית מפי מנהיג הכורדים, מולא מוסטפה בראזני (70), אשר הקדיש את כל חייו למען האוטונומיה לעמו.

ההכרזה על מתן האוטונומיה לכורדים באה בשידור טלוויזיה ובראדיו. ממשלת עיראק יצאה באתרונה במערכת הפעולה בזכות מתן האוטונומיה, עובדה המעידה על היעדר כל כוונה במשלת הבעת העיראקית להיענות לתביעות הכורדים הרואים את תנאי האוטונומיה כבלתי מספקים.

משקיפים סבורים שתוכנית האוטומיה לא תתקבל כל עוד לא תזכה באישורו של ברזאני.

קצינים יהודים ברוסיה שלחו ברכת פורים לקציר

לונדון, 12 (עסט"א). — מקורות יהודים בבריה"מ מסרו, כי 3 קורלנים בצבא הסובייטי באזור מינסק שלחו יחד איגרת ברכה לנשיא ישראל אפרים קציר, לרגל חג הפורים.

את האיגרת שלחו הקצינים — יפים דבידוביץ, נחום אולשנסקי ולייב אובשיצר ורעיותיהם.

ששת הפעילים שנאסרו בקישינב בעיקבות הפגנה שקטה, נכלאו ל־15 יום באשמת „חוליגניזם", והם בילו את חג הפורים בכלא. בפורים קיימו שביתת־רעב במחאה על מעצרם. ה־6 הם מירון דורפמן, אנטולי שטורקמן, יעקב שוורצמן, ליאוניד בנדרסקי, מרק אברמוביץ וסנדר לויטון.

RCA

שפופרות, טרנזיסטורים, מישרים טריאק, מעגלים משולבים, ספרים, ריאוסטאטים, קבלים, נגדים מדוייקים, ולכות, לוחות למעגלים מודפסים, מבחר ממסרים שונים. מכשירי בקרה.

סוכנים מורשים לישראל:
חברת רדיו ישראלית

נחלת בנימין 18, טל. 50156 ת"א
פתוח מ־8 עד 16.00 רצוף

אנחנו נותנים יותר...

33.7

אחוז נטו

33.7% רווח נטו, פטור ממס הכנסה בשנת 1973
קבלו חברי "קרן השפע", קופת תגמולים מרכזית ליד בנק ישראלי לתעשיה בע"מ.
הצטרף ל"קרן השפע" עוד היום, כי אנחנו נותנים יותר...
גם משאר שרותי הבנק שלנו תהנה יותר!

פרטים בכל סניפינו:
תל־אביב: סניף ראשי, רח' מונטיפיורי 13 * רח' המסגר 48 * רח' וולפסון 54 * חיפה: רח' הנאמנים 8 * סניף מפרץ חיפה: רח' חלוצי התעשיה 11 * ירושלים: רח' הלל 10 * פתח־תקוה: רח' ההגנה 10 * רמת־גן: רח' ביאליק 19 * חולון: רח' סוקולוב 46.

את הבנקאי הפרטי שלך תמצא ב־

בנק ישראלי לתעשיה בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

בר־כוכבא מאירוביץ

ההלויה תצא היום, יום רביעי, י"ב באדר תשל"ד (13.3.1974) בשעה 14.00 מבית הורי ההוב הבשיל"ד 21 ראשון לציון לבית העלמין הישן בראשון לציון

המשפחה

על מותו ללא עת של

ד"ר מן אריה (לונקו) ז"ל

ידיד וחבר משקנו בעבר

כואבים ואבלים עם כוכבה הילדים וכל המשפחה

חברי משק תלמי יפה

בצער רב אני מודיע על פטירתו של אחי

משה בלאווג

מבוריסלב

ההלויה תצא היום, יום רביעי, י"ט באדר תשל"ד 13.3.74 בשעה 14.00 מבית החולים צפולה אל בית העלמין הצפוני

המתאבל
עקיבא גלבוע ומשפחתו

לצו"ד יגאל מאירוביץ

משתתפים בצערך על מות

האב ז"ל

„מונדוס"
צלמינסקי. אבני. רפאלין

למר עוזי מאירוביץ

משתתפים בצערך הרב על מות

אביך ז"ל

„אורדייט" בע"מ
ההנהלה והעובדים

יקירנו

מאיר (מוניה) אלישיב

איננו

ההלויה תצא היום, יום רביעי, י"ב באדר תשל"ד 13.3.74 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.

המתאבלים:
אשתו: בת־עמי אלישיב
משפחה: פרסיץ, עמירן, פינצ'וב

בצער רב אנו מודיעים על פטירת בעלי ואחינו היקר

ר' אברהם דוד שכטר

ב"ר אליעזר ז"ל
מפיוטרקוב

ההלויה תצא היום, יום רביעי, י"ב באדר תשל"ד 13.3.74 בשעה 2.30 אחה"צ מבית החולים הדסה לבית העלמין בקרית שאול.

אוטובוס מיוחד יצא בשעה 2 אחה"צ מבית הכנסת רח' יצחק שדה 49 ת"א

המתאבלים:
אשתו: ברוניה
אחיו: יצחק
אחותו: דבורה דג ומשפחתה
ומשפחות: גולדהבר, שדמי

בצער ובכאב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

חיים פייבל תומשוב ז"ל

אשתו: לולה
בתו: יעל
והמשפחה

ההלויה תצא מבית חולים רמב"ם בחיפה היום 13.3.74 בשעה 11.30

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים מרח' בצלאל 26, חיפה בשעה 11.00

נמשכו ההפרעות בוועידת ההסתדרות

ראשי ההסתדרות מגנים; בן אהרון לא יוזמן לנאום

מאת אמנון ברזילי
סופר „הארץ"

ההפרעקציות של הפנתרים השחורים וקריאות ביניים צוקצניות לעבר שולחן הנשיאות ליוו אתמול בוועידת ההסתדרות הי"ב את ההצבעה על הצעת סיעת מוקד להזמין את המזכ"ל לשעבר, ח"כ יצחק בן אהרון, למסור דו"ח על ארבע שנות פעולותיו. ההצעה נדחתה ברוב של 437 צירי הוועידה נגד 185 ו־62 נמנעים.

את ההצעה העלה בישיבת הבוקר של הוועידה איש מוקד מר יאיר צבן שטען כי „בן אהרון נאבק בכל כוחו על דמותה של הסתדרותנו, על עמדה של תנועת העבודה, על החזרת עטרת ההסתדרות ליושנה וצדק חברתי".

ההצבעה על ההצעה גזלה שעה ארוכה מהצירים, כשהמנינו לבניה קולות הצירים נאלצו לחזור על הספירה שוב ושוב. המספר הרב שצידד בהצעת מוקד מלמד כי בין התומכים בה היו גם רבים מהמפד"ל, מהסיעות מפ"ם ואחדות. קבוצות אחרות שתמכו בהצעה היו של הפנתרים, וסיעות שמאל אחרות.

תקרית

תוך כדי ההודעה על ההצבעה, אירעה תקרית חמורה כאשר יו"ר הנשיאות, מר אהרון בקר, קרא הודעה של סיעת המערך שמר בן אהרון הוזמן על ידי הסיעה להשתתף בוויכוח הכללי. במהומה הכללית שפרצה עקב דבריו נתבע מר בקר לא לקרוא את ההודעה דווקא באמצע ההצבעה. מר בקר התנצל לאחר מכן ואמר „אם סיעת המערך מבקשת להודיע, לא יכולתי לא להודיע, אבל יתכן ויש צדק בטענה שאין לעשות זאת באמצע".

בפתיחת ישיבת הבוקר כל הוצע זה אושר פה אחד הרכב הוועדה המתמדת בראשותו של המזכ"ל בפועל מר ירוחם משל וועדת המינויים בראשותו של מר גהן אלמוגי. כן נבחרה ללא התנגדות הנשיאות בראשותו של מר בקר.

בשם סיעת המערך הציע מר אלמוגי סדר יום בן חמישה סעיפים. 1. דו"ח הועד הפועל בין ועידה לועידה. 2. ההסתדרות ב־4 השנים הבאות. 3. תיקונים ושינויים בחוקת ההסתדרות. 4. בחירת מוסדות ההסתדרות. 5. שונות.

נציגי הסיעות הגישו הצעות נגדיות לסדר היום. ח"כ דוד לוי מהליכוד הציע כנושא ראשון את שאלת ארץ ישראל השלמה, רפורמה בהסתדרות ופעולה לביטול העוני. נציג הפנתרים, מר שלום כהן, שקולו נבלע לפעמים בקריאות הצידוד של אנשיו, תבע להעלות לדיון את ענין גניזת דו"ח ועדת ראש הממשלה לבדיקת מצב הנוער במצוקה. מר כהן אמר „הוועדה הוקמה אחרי הפגנות המחאה וקשות האלימות של הפנתרים השחורים בירושלים לפני שלש שנים. הגיעו את הדו"ח הזה. הוא היה בן שלושה כרכים. מה עשו בהם? איפה זה משתקף בתקציב המדינה?"

מבקש רוטציה

נציג פר"י, מר אבנרי, הציע הנהגת רוטציה של הנהגת ההסתדרות כל ארבע שנים ומסירת המנהלות באיגוד המקצועי לנציגים ישירים במקומות העבודה. „או שההסתדרות תהיה שיפחה המשרתת ממשלה זו ותצומצם לגניה בפעולה, או שתהיה מרכז לכל הכוחות הנגדיים, מכשיר לעימות עם הממשלה, או שתהיה בין פירמידה מצרית חדשה, תצרף סת קבע של הנוטים או שתהיה פרגוד לבניין חברה חדשה, או שתהיה מחסן גרוטאות של „אלטע זאכן, ואלטע שידי" פוליטיים, דגלים של אתמול, רעיונות של שלשום, סיסמאות מימי טרומפלדור, קולות מימי מתושלח, או שתהיה נושאת החזון והמאבק לחברה חדשה, מודרנית, מתקדמת וצודקת".

הצעות נוספות שהוגשו על ידי רק"ח שנציגה תבע הכרה בזכויות החוקיות של העם הפלסטיני וברית השמאל הסוציאליסטי נדחו ברוב קולות יחד עם הצעות נציגי יתר הסיעות.

המהומה בוועידה הגיעה לשיאה כאשר ראש סיעת מפ"ם בהסתדרות ח"כ אהרן אפרת קיבל את רשות הדיבור. הוא פתח בהתקפה חריפה על ההנהגות הפנתרים וקרא לעברם: „אתם צועקים? חלקכם בהסתדרות קטן מאד. אתם באים לרשת כאשר מאחוריכם אין שום דבר. דלי מעש אתם".

תיגרת ידיים

למספר דקות הופסקו דבריו בגלל סערת רוחות מלוה תיגרת ידיים בין איש מפ"ם לבין איש הליכוד. למקום מושבה של סיעת הליכוד הצטרפו נציגים נוספים של המערך שקראו לעברם מילות גנאי. מר אפרת קרא לעזרה מעל לבמה. „חברים מן הליכוד, לא הדברנו אם לא התנו לי לדבר, זוהי במה שלי יותר מאשר שלכם".

הרוחות בוועידת ההסתדרות שקטו עם סיום ישיבת הבוקר וגם בישיבת אחה"צ התמעטו קריאות הביניים כאשר דיברו הנואמים. ח"כ הילל זיידל, נציג ל"ע בהסתדרות, טען כי אנו עומדים בפני הידרדרות של ערך השכר כמחירים ומיסים הרצלו בצורה ששום תוספת שכר אינה מסוגלת להדביק הפלאות אלו. הפער שנוצר בחברה אינו רק בין השכירים לבין התעשיינים אלא זה פער עמוק בקרב השכירים עצמם, אמר.

נאומו של מנהיג מפ"ם, יעקב חזן, אף הוא עורר קריאות ביניים בקרב הפנתרים ונציגי הליכוד. על צה"ל אמר כי „חיינו כולנו באשליה שצה"ל הוא שמורת טבע. התברר כי כה שיכנו בעם יש בצה"ל ואם לא נתקן את העם לא נתקן את הצבא".

„אדריכל כביר — שגיאות כבירות"

את שר האוצר פנחס ספיר הגדיר חזן כאדריכל כביר של המשק הישראלי אבל „אדריכל כביר עושה גם שגיאות כבירות".

לפתיחת דיוני הוועידה קדמה ישיבה שלא מן המניין של הוועדה המרכזת שגינתה את ההתפרעויות שליוו את טכס הפתיחה של ועידת ההסתדרות הי"ב בבנייני האומה בירושלים. בהודעת דובר ההסתדרות נאמר כי חברי הוועדה המרכזת תמימי דעים שתופעה כמו זו ראויה לכל גינוי ציבורי ומוסרי ויש לנקוט בכל האמצעים כדי למנוע הישנותה.

יומן הוועידה

הפנתרים נותנים את הטון

מאת אמנון ברזילי

הפנתרים השחורים הצילו את ועידת ההסתדרות משעמום. לולא היה שלום כהן, נעים גלעדי, סעדיה מרציאנו וחבריהם, היתה גוועת לאיטה מחוסר ענין, באולם שמחציתו ריק.

הצפוי בוועידה נרמז כבר בנאום הפתיחה של המזכ"ל בפועל, מר ירוחם משל, בבנייני האומה בירושלים. נאומו הארוך, שביטא השקפת עולם של אדם ההולך בתלם, גירה את נציגי הפנתרים שישבו באולם. נאומו שרובו כלל דברי שבח להסתדרות, בעיקר לנושאים בהם עסק כיו"ר המרכז לבטחון סוציאלי, יצרו תגובה הפיכה. הפנתרים, בצפצוף בתוספת צעקות ותקיעות אוזנים, עשו הכל כדי להשתיקו.

כך, באווירה של סקרנות לקראת ים פעילות נוסף של הפנתרים, נפתח יום הדיונים הראשון של הוועידה. נראה כי עסקני ההסתדרות חששו מפני התפרעויות וניסו להקדים תרופה למכה ולאיים בסנקציות על מתפרעים. אנשי המערך, בעיקר, לא קלטו לדעתי את תופעת הפנתרים השחורים כפי שבאה לידי ביטוי בבנייני האומה ואתמול בהיכל התרבות. מרבית הנואמים מקרב מפלגה המערך גינו את התנהגותם.

ברור שאם הנהגה המדינה סובלת כפיתות בהדרכיות והמבוכות נפגעות, היריבת הזפפה דומה להתרחש גם בהסתדרות, שכן הקומה והסמליות כונתה בידי אנשים בעלי אותה דעה, הבדי אותה מפלגה.

הסיכוי לאופוזיציה לוחמת בתוך ועידת ההסתדרות קטן: נציגי המערך נבחרו על ידי ועדת מינויים ד־שיבורים אמונים למפלגתם, ונציגי הליכוד מתנגדים להסתדרות לוחמת, ולכן סבלתי כי את הרוח המיליטנטית יאבדו הסיעות הקטנות בלבד: הפנתרים, מוקד ומרי.

סיכויה המדאיגים של הוועידה מתבטאה בתגובת הנהגתה. נראה כי הלקח העיקרי שיפיקו ראשיה יהיה מיקוד בראש ובראשונה לשמירה על נחלותיה. בהסדרותות היכל התרבות החלו אנשי המערך לדבר בקול רם על הצורך הדחוף בקביעת אחוז חסימה, שמשמעותו למנוע מסיעות הסמל דריסת רגל במוסדות ההסתדרות. זה הפתרון שבו תולים המערך והליכוד תקוות גדולה. הברכה היחידה שאולי יכולה לצמוח ממנו היא שהסיעות הקטנות יאלצו להתלכד.

רבים באו אתמול לבתי הדואר כדי לקבל את חוברת החללים. למטה אב שכול מעיין בה. (תצלומים: סטארפוטו, ישראל סאן)

חלוקת חוברת הנופלים והנעדרים נפסקה אתמול ותחודש ביום ו'. יותר מ־200 אלף החוברות שהובאו אתמול לחלוקה בבתי הדואר הנפוצו ליומיים, אזלו תוך מספר שעות ברוב חלקי הארץ, בניגוד למצופה. 150 אלף חוברות מודפסות נוספות טרם הובאו לדואר, שכן נועדו לחלוקה החל במחר. נמסר כי רובן המכריע של 4000 המשפחות השכולות קיבל את החוברת. אלה שלא קיבלו בשל קשיים באיתורן יקבלוה בימים הקרובים, כשיאותרו. עד כה הודפסו 350 אלף עותקים, ועתה הוזמנו עוד 150 אלף. שלטונות צה"ל מקווים, כי כמות זאת תספק כל בית אב בישראל, אך אם יתברר שיש דרישה נוספת, יודפסו חוברות בכל כמות שהיא (אפילו מיליון או שני מיליון). נמסר, כי בכוונתו של צה"ל להמשיך בחלוקת החוברת גם בשבוע הבא, באמצעות גדנ"עים.

יפסיקו לשווק משקים קלים בחנויות — ביום ג'

באסיפת חרום של נציגי ענף המכולת אמש הוחלט להפסיק את שיווק המשקים הקלים בחנויות החל מיום ג' הקרוב. הפסקת השיווק באה כמחאה והתגובה על דרישת יצרני משקים אלה (טמפו, קוקה קולה, מי־ץ פז, שוופס, קריסטל ועוד) להעלות את דמי הפקדון לארגז פי שלושה מאלה שהיו עד כה. על כך מסר מזכיל התאחדות הסוחרים מר משה פרלוק.

לב לא היה זכאי לעזרה ממשלתית

היה בעל דירה כשביקש הלוואה לרכישת דירת שיכון

מאת אלעזר לוין
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

פקיד משרד השיכון דב לב, שקיבל אפשרות מהנהלת המשרד לרכוש דירה שנועדה לעולים, לא היה זכאי לקבל עזרה ממשלתית בשיכון, מפני שהיה קודם לכן בעל דירה פרטית — נודע אתמול. על פי הנחיות הנהלת משרד השיכון, זכאים לעזרה בדיור רק זוגות צעירים שאין להם דירה פרטית, והגרים בשכירות, בדמי מפתח, אצל הוריהם וכיוצ"ב.

דב לב ורעיתו גרו, לפני שעברו לדירת העולים בת ארבעה החדרים בתלפיות־מזרח, בדירה של שלושה חדרים, ששטחה 76 מ"ר, ברחוב רבקה 12 בירושלים (שיכוני זיסקין). הם מכרו את הדירה זמן קצר לפני מלחמת יום הכיפורים ב־76 אלף ל"י. מחיר זה זהה, כנראה בבקרה, למחיר ששילבו למשרד השיכון בעד דירת העולים בתלפיות (ראה לדבור כי 61 אלף ל"י במחיר דירת העולים קיבלו בהלוואה לזמן ארוך בריבית 11% ללא הצמדה).

מקורות משרד השיכון אמרו בתגובה, כי אם יתברר שאכן היתה בבעלות משפחת לב דירה פרטית, בעת שביקשו סיוע של משרד השיכון, הרי שיש להתייחס לכך בחומרה. יהיה צורך לבדוק — הדגישו המקורות — כיצד קרה שפקידים בכירים במשרד, ואולי אף המנהל הכללי עצמו, אישרו עזרה מכספי הציבור לזוג לב במקרה זה.

מר דב לב סירב להשיב לשאלות סופר „הארץ".

תגובת הנציב

נציב שירות המדינה, מר יעקב ניצן, מסר כי יעביר לבדיקת החוקר המיוחד שמינה בפרשה, מר יצחק אלחנן, לבדוק גם את נושא הדירה הפרטית של משפחה לב. מר ניצן מסר כי החוקר המיוחד כבר החל בעבודתו, גבה עדויות ובדק מיסמכים.

זנבר לצרכנים:
אל תקנו דברים מיותרים — כדי שיירדו מחירים

(עו). בפנייה לצרכנים לא לקנות דברים מיותרים, כדי להשפיע על הסוחרים להוריד את המחירים — יצא אתמול נגיד בנק ישראל, משה זנבר, בהופעתו במועצת איגוד הצרכנים, אתמול בת"א.

מר זנבר אמר, כי הצרכן חייב לעמוד על זכותו לדעת מהו המחיר הטיב ותנאי ההיגיינה של המוכר, כדי שלא ישלם יותר. הוא הוסיף, כי גם דרך התלונה של הצרכן צריכה להיות פשוטה והצרכן צריך להיות משוכנע שאכן יטפלו בתלונתו.

לשאלה אם אמנם היה מוצדק לצמצם את הסובסידיות בצורה כה דרסטית, אמר מר זנבר, כי ההפחתה היתה הכרחית, אולם לוא נעשה הדבר מוקדם יותר, אפשר היה לעשותו בצורה הדרגתית.

מר זנבר התפלמס עם הדעה הנפוצה בקהל, כאילו כדאי לקנות היום כיוון שמחר יהיה יקר יותר. הוא אמר, שהקנייה גורמת צרות למשק ושומה עלינו לחסוך. בישראל, אמר, משתדלים לתת לחוסך תנאי חיסכון טובים מאוד. כל החסכונות צמודים למדד, דבר המבטיח את החוסך נגד ירידת ערך הכסף. לדעתו העמידה הממשלה תנאי חיסכון טובים למשפחה.

ההחלטה על סיוע לפרדסנים — רק בסוף העונה

מנכ"ל משרד החקלאות, א. ברום, הודיע אתמול בישיבת ועדת הכלכלה של הכנסת כי עמדת הממשלה בקשר לתביעות הפרדסנים לפצותם על נזקי העונה הנוכחית היא להמתין עד סוף העונה ורק לאחר שיתבררו סופית החישובים של הכנסות הענף ורווחי הפרדסנים, ייקבע אם יהיה סיוע ומה יהיה היקפו. הוא מעריך שהשנה יגיעו הכנסות ענף הפרדסנות מייצוא הדרים לסכום השווה בערך לזה של אשתקד, כ־120 מיליון דולר. לכן הבעיה אינה ביסודה רווחיות של הענף אלא הסדרים זמניים כדי לאפשר את עיבוד הפרדסים והמשך הטיפול במטע. זאת ניתן לעשות במתן הלוואות למטרה זו בדרך המקובלת.

בנו של ג'עברי בין העצורים בפרשת ג'ון נצר

המשטרה תבקש המשך מעצר ארבעה חשודים

מאת יהודה ליטני
סופר „הארץ"

משטרת המחוז הדרומי תבקש כנראה היום מבית משפט השלום בירושלים את הארכת מעצרם של ארבעה חשודים בקשר למקרה ההעלמות של עורך אל פג'ר, ג'ון נצר. בנוסף לחמשת החשודים שנעצרו שלשום עצרה המשטרה אתמול עוד ארבעה. לאחר סיום שלבי החקירה הראשונים החליטה המשטרה לשחרר חמישה ולהמשיך את מעצרם של ארבעה לשם המשך החקירה.

הארבעה הם ג'מיל חמד, עורך המשנה של „אל פג'ר", בורהאן אל־ג'עברי (בנו של ראש עיריית חברון השייח ג'עברי), כאסם תנאניה — רוקח מירושלים המזרחית שהיה מידידיו הקרובים של נצר. העצור הרביעי הוא נהג מאיזור חברון אשר חוקרי המשטרה מייחסים לו חלק בהעלמתו של נצר.

בחוגי המשטרה נודע כי עדיין לא חלה התקדמות משמעותית בחקירת הפרשה אולם אנשי המשטרה סבורים כי מעצר הארבעה והמשך חקירתם עשוי לסייע למציאת פתרון.

ג'ון נצר עורך העתון המזרח ירושלמי „אל פג'ר" נעלם מביתו לפני חמישה שבועות ומאז לא נודע עליו דבר.

משלחת מחברון לעיראק

ראש עיריית חברון, השייח מר חמד עלי ג'עברי, הודיע אתמול כי משלחת מטעם עיריית חברון תצא בתחילת אפריל לבגדאד כדי להשתתף בכינוס לענינים מוניציפאליים של הערים הראשיות במדינות ערב. הזמנות לכינוס זה נשלחו גם לכמה ערים אחרות בגדה המערבית.

שיבושים בחלוקת לחם בחיפה גם היום

מאת סופר „הארץ"

גם היום צפויים שיבושים בחלוקת הלחם בחיפה בעקבות הסנקציות שהפעילו כאתמול 350 פועלי האפיה התובעים תוספת שכר של 200 ל"י לחודש, מחוץ לתוספת שיושגו בהסכם הארצי על הסכם עבודה חדש שייפתח בתחילת אפריל.

על פי הסכם עם משרד המסחר והתעשייה אופים בחיפה רק לחם לבן 750 גרם ואתמול חלו איחורים בחלוקה, ובכמה אזורים לא היה בו לספק להם. ביום ו' צפוי מחסור ניכר בחלות, אם יוסיפו הפועלים לנקוט סנקציות.

להיום הוזמנו הפועלים לבירור אצל המפקח על יחסי עבודה בצפון, מר דוד גולוב.

כדי לשכנעם לחזור לעבודה תקינה מאיימים על הפועלים כי יוצאו נגדם צווי ריתוק. אולם בינתיים בגלל חילופי הממשלה, פקע תוקף צו הריתוק שהוכן נגדם לפני כשבועיים בעת שנקטו בסנקציות הדאיצם אז, לא כעת, לחזור לעבודה תקינה. עתה יש צורך בהוצאת צווי ריתוק חדשים.

פניה מהחזית של כפ"ה לפועלים כי יפסיקו את הסנקציות לא נענתה פרי.

● שופט הכדורגל צבי שגב מאפיקים, נקבע כמועמד להיות שופט בין־לאומי. הוחלט כי בעתיד הקרוב יעבור שגב השתלמות לשופטים בין־לאומיים בחו"ל.

3,500 ל"י בעד אוויר

האגודה לתרבות הדיור בירושלים הודיעה אתמול כי בשני מתות ורבע סולר הסתכמו הגניבות וההונאות בחורף שנה זו מבית אחד בירושלים ברחוב גואטמלה 17 שבקרית יובל. המורות כ־3,500 ל"י קיבלו הדיירים אויר (להון אויר — שיטת ההונאה)...

האגודה, בפניה לתלונות ועדי בתים רבים, שלחה את רשימת הבתים לתוגנים לחברת פ.ד.ב. (החברה המשותפת לפז־סונול־דלק) בצירוף העתקים מכתבי התלונות ומסמכים אחרים.

עם פרסום הידיעה בדבר פירוק פ.ד.ב. שלחה האגודה ב־4 בבארה מכתבים נפרדים לשלוש החברות בה הדגישה כי היא רואה בהן אחראיות ישירות לגניבות ולהונאות הדיירה על לפני כל בירור יפוצו המתלוננים על כמויות הסולר הנפט שנגנבו מהם.

יופחת היטל הצפיפות בנמלי חיפה ואשדוד

מאת סופר „הארץ"

היטל הצפיפות על נמלי חיפה ואשדוד יופחת בחמישה אחוזים ביום א' הבא — במיטעני היבוא ההורדה היא מ־20 ל־15 אחוז ובמיטעני יצוא מ־15 ל־10 אחוזים — החליטה אתמול ועדת הצפיפות לנמלים בראשותו של רב־החובל יהונתן כהן. על מיטענים חצי אחוזים ההורדה היא ביבוא: מ־20 ל־7.5 אחוזים וביצוא מ־15 להמיכה אחוזים.

על ההפחתה הוחלט בעקבות השיפור שחל בנמלים המתבטא בירידה במספר האניות הממתינות שאתה הסיבוב ירידה יחסית בכבוד המיטענים העוברים דרך הנמלים.

יעוץ קוסמטי חינם ע"י דיילות היופי של מקס פקטור

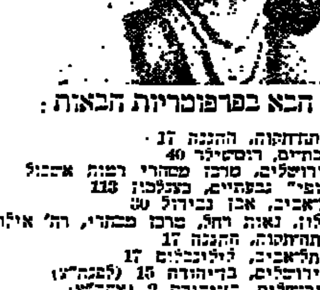

בשבוע הבא בפרפומריות הבאות:

17.3 „ווגוס" פתח־תקוה, ההגנה 17
17.3 „יודית" בת־ים, רוטשילד 40
17.3 „שחלב" ירושלים, מרכז מסחרי רמות אשכול
18.3 „כלילת יופי" גבעתיים, כצנלסון 113
18.3 „אדי" תל־אביב, אבן גבירול 90
18.3 „מור" חולון, נאות רחל, מרכז מסחרי, רח' אילת
19.3 „ווגוס" פתח־תקוה, ההגנה 17
19.3 „עליזה" תל־אביב, ליליינבלום 17
19.3 „הכבוד" ירושלים, בן־יהודה 15 (לפנה"צ)
19.3 „אסתר" ירושלים, בן־יהודה 2 (אחה"צ)
19.3 „יהודית" חולון, סוקולוב 103
20.3 „שושנה" רמת־גן, ביאליק 61
20.3 „עירית" נתניה, שער העמקים 10
20.3 „רחלי" ירושלים, יפו 119
20.3 „מייכמן" נתניה, הרצל 27
21.3 „מלכה" רמת־יצחק, דרך ירושלים 37
21.3 „מונכה" רמלה, הרצל 42
21.3 „אסתר" ירושלים, בן־יהודה 2 (אחה"צ)
21.3 „מכמוס" ראשל"צ, תחנת אגד החדשה.

גזרי ושמרי

MAX FACTOR

מוצרי מקס פקטור מיובאים מאנגליה ע"י הב' גורית בע"מ

„גולדה תומכת ביוזמה להפגיש ישראלים וערבים"

(ע.) — ראש הממשלה הגב' מאיר תומכת ביוזמה להפגיש גורמים ישראלים וערבים — מסר מר אוטו קרסטן, מזכיר האיגודים המקצועיים החופשיים, עם צאתו אתמול את ישראל אחרי שהשתתף בוועידת ההסתדרות. בשיחותיו כאן סיפר כי הוא מקיים מגע הדוק עם גורמים ערביים במטרה להביא לדרישות בין נציגים של ארגוני עובדים משני הצדדים. לדבריו קיים מגעים בנושא זה עם אישים מצריים והוא מקווה להתפתחות נוספת.

כלל ופרט

שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, קיבל אתמול משלחת באי כוח איגודים מקצועיים באירופה.

מסיבה נערכה אתמול לשר הקליטה הנכנס שלמה רוזן ולשר היוצא נתן פלד — במשרד הקליטה.

שר המשטרה, מר שלמה הלל, קיבל אתמול לשיחת היכרות את שגריר בוליביה, מר רוברטו מציקו הרצוג.

מר חנניה רצ'קובסקי נבחר ליו"ר סניף חיפה של לשכת רואי חשבון בישראל לשנת 1974/5. כן נבחרו לוועד הסניף גב' פנינה פרקוס (סגן יו"ר ומזכיר), מר אריה כיני (גזבר), וה"ה ד"ר ליאו ברנמן, יעקב ירוסלבין, דן מגדל ומקס קבטר.

ד"ר סידני גרוסמן נגיד הקולג'ים של מדינת קליפורניה ביקר אתמול באוניברסיטת ת"א בארוחת צהרים שנערכה לכבודו וכבוד האוניברסיטה פרופ' שלמה סימונסון. השתתפו: פרופ' דניאל קארפי, פרופ' ברנא שכטר, פרופ' אמנון יקימובסקי. כן ביקר אתמול באוניברסיטת ת"א פרופ' פ. ויסקופף מהמכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס, שהיה אורחו של נשיא האוניברסיטה פרופ' יובל נאמן.

יצאו מישראל

מר א. שכים, יו"ר הוועד הפועל של התאחדות התעשיינים — לחו"ל. ממ"מ יהיה מר יוסף לנצ'נר.

מנכ"ל אוניברסיטת בר־אילן, מר מתתיהו אדלר — לארצות הברית ולאירופה בשליחות האוניברסיטה.

★ מר אליקזר רפאלי, הנשיא בפועל של אוניברסיטת חיפה יצא לבריטניה, מכסיקו וארה"ב בשליחות האוניברסיטה.

★ מר א. ו. נילסן, יו"ר ממעלי קרל פרדשטוכרג ורעייתו, מר ב. בריון ומר כ. ק. הכפט, מנהלי המפעל, הבי"רו אלכטים גולדשמידט־דשילד ומר ו. א. רובינשטיין — אורחי ראש העיר ירושלים, ביקרו בירושלים ונתקבלו ע"י ד"ר חיים פונר, חבר ההנהלה, אשר ליווה אותם בסיורם במבני ההנצחה ב־המוזיאון והסביר להם את משמעות המקום.

ליד שלושה עצים בשדירת חסידי אומות העולם, שניטעו לכבוד העם ה־דני, העניק ד"ר מגר לאורחים את כיבת הזכות.

אסותא מרכז רפואי אלישע חיפה

נולדו ל:

מרגלית ואריה גוזן — תאומות

ג'ואן ודן סלומון — בת

פאי ושמעון שפיגלר — בת

חוה ומרק שר — בן

אסתר ומשה צייטלין — בת

Alitalia

ITALY'S WORLD AIRLINE

תל־אביב־רומא יום יום

החל מ־1 באפריל 1974

יום א'
יום ב'
יום ג'
יום ד'
יום ה'
שבת

בשעה 14.00

מגיע לרומא: 16.15

יום ו'

בשעה 22.50

מגיע לרומא: 01.05 (שבת)

חברת התעופה עם זמני ההמראה הנוחים ביותר

גם היום מובטחת הצמדה מלאה

על הכספים שתפקיד בתכניות החסכון של בנק הפועלים.

במגוון תכניות החסכון שלנו לא חל כל שינוי. תכניות אלה צמודות גם היום למדד המחירים לצרכן, שומרות על ערך כספך בהתאם לתנאים המפורטים בכל תכנית:

מטמון 4000 + — מענק חנם נוסף בגובה 10% מסכום החסכון.

מטמון 200 — הכנסה נוספת עד 800 ל"י לחודש (ומעלה אף יותר) עם ביטוח־חיים בגובה הסכום שבדעתך לחסוך.

מטמון ברירה — הכנסה שוטפת פטורה ממס.

מטמון לדירה — משכנתא כפולה מסכום החסכון בריבית נמוכה עד ל־20 שנה.

תמורה כפולה — הכפלת סכום החסכון בתוספת ביטוח־חיים.

בנק הפועלים בע"מ

[illegible] الأصل

مكاتب الأمل

מוטי אשכנזי מחריף את מאבקו למען ,עקרון האחריות הציבורית'

תובע התפטרות גולדה מאיר ובחירות חדשות * מארגן הפגנה גדולה בירושלים ב־24 במארס

(ע). — סרן (מיל.) מוטי אש־כנזי החליט להחריף את מאבקו למען ,מיסוד עקרון האחריות הציבורית' ולהפנותו כלפי ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, ב־תביעה שתתפטר ותכריז על ב־חירות חדשות.

התביעה תועלה בהפגנה הכינית, שתיערך ב־24 במארס לפני לשכת ראש הממשלה בירושלים.

יותר מ־100 אלף חתימות

מר אשכנזי, שמסר על כך במסי־בת עתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב, ציין כי ההפ־גנה תערך במסגרת ,יום האחריות הציבורית', כשר הפתחים התחנה על עצומה של יותר מ־100 אלף חתימות. עד כה נאספו 20 אלף חתימות ונתקבלו אלפי מכתבים ל־אות הזדהות עם מאבקו.

ההתחלה, בהחלטה בעת שמר דיין הודיע על התפטרותו, גב־רה לאחר שובו להנהגה במפ־לגה.

לדעתו, לא חל כל שיפור משמעו־תי במערכת הבטחון, כשום ,שהנר־כא באחריות הביטחוניסטית ממ־שיך לשאת בתפקידו'.

לחצה להחזרת דיין

בהסבירו את המהלך החדש במא־בקו, שהופנה בתחילה כלפי שר ה־בטחון בלבד, הטעים הדובר כי ל־כעסה גם או דרש שראש הממשלה תפטר אותו, משום שהודיע על אי־נכונות להתפטר.

בהתפתחויות האחרונות בהרכבת הממשלה התברר שראש הממשלה לחצה להחזרת משה דיין לתפקידו הנוכחי.

,,כל התרגילים הבלתי מוסריים המחייבו את אחריות גב' מאיר. היא היתה שותפת להכרעות, ערב המלח־מה, תתנה גיבוי לשר הבטחון ול־אחראים על המחדלים, ולכן מופנה עתה המאבק נגדה', אמר.

מתחת לפני השטח

,,קיימות התארגנויות מתחת לפני השטח, חלק מהן עצמאיות וחלק ב־מסגרת גופים מסויימים, המעידות על הגברת הלחץ המתח התברתי', אמר מוטי אשכנזי. הוא הוסיף, ש־אם יכריזו על בחירות חדשות, יד־כלו כוחות אלה, הנמצאים כיום מ־חוץ למערכת הפוליטית, לרענן את הרשימות של המפלגות או להתייצב ברשימות עצמאיות, כדי להלחם ל־מען הלידים דימוקרטיים תקרים ר־נשיאה באחריות ציבורית.

השבה: יהיה בן־גנן

בתשובה לשאלות אגב, כי לא יגיש רשימה לכנסת מצידו, אך יחד־כן שיהיה אחד האנשים שיתארגנו למטרה כזו.

הוא סירב לפרט את שמות ה־אנשים, שעמהם הוא משתף כיום פעולה ברגשא זה, פרט לכר יחזאי בר־נון, מפקד חיל הים לשעבר.

בין האנשים הללו מצויים לוח־מים, שחזרו מהמלחמה, וכן בעלי משרות בממשלתיות, שיצטרכו להח־ליט אם להתפטר מתפקידיהם, כדי להצטרף לתנועה כזו.

קיים תיאום גם עם ,הבנתגים של אוסבעיליה', הפועלים אף הם על רקע דומה. לדבריו, ינוהל המאבק העיקרי בתוך חוגים של המערך, שאחד מהם (החוג לליבנן בעיית חברה) הכריז על הזדהות עמו.

יוצאי אוסטריה תובעים שילומים על סבלותיהם מידי הנאצים

הפגינו בתל־אביב לציון 36 שנה ל,אנשלוס'

(ע). — במלאות 36 שנה ל־סיפוחה של אוסטריה לרייך ה־גרמני, קיימו אתמול יוצאי אוס־טריה קרבנות הנאצים 2 הפגנות מחאה — הראשונה ליד שגרירות גרמניה המערבית, והשניה ליד שגרירות אוסטריה.

משלחות מטעם המפגינים נתקבלו בבתי השגרירויות, ולאחר שהגישו שם את עצומותיהן הובטח להן כי דברי יוצאי אוסטריה בארץ יועברו אל הממשלות המרכזיות.

כרוזות ב־3 לשונות

הפגנות המחאה אורגנו על־ידי ה־אגוד העולמי של יוצאי אוסטריה להגנה על זכויותיהם. בכרוזות ש־נשאו בעברית, גרמנית ואנגלית ו־באותיות בפני המפגינים בשפות אלו, נאמר, כי יהודי אוסטריה לא קיבלו פיצויים המגיעים להם בעד רכושם שנשדד, ורבבות נשלחו למח־נות ריכוז הם עונו והושפלו בכל מיני צורות.

התביעה העיקרית של המפגינים היתה, לזמן ועידה בהשתתפות בא־כוח ממשלות גרמניה ואוסטריה ו־נציגי הקרבנות, כיוון שעד כה דח־תה ממשלת גרמניה ואוסטריה את הטענה, שהן אשמות בפרעות נגד היהודים וכל אחת מהן מטילה את האשמה ברעותה.

העצומה תועבר לבון

בשגרירות הגרמנית נתקבלה ה־משלחת — בהרכב ד"ר שמואל שנ־בלום, יו"ר האיגוד העולמי של יוצ־אי אוסטריה להגנה על זכויותיהם, ד"ר רפאל גרוסטנפלד וגב' בטלה שהביק — על־ידי יועץ השגרירות, ד"ר הלמוט ריקבריגל, בהיעדרו של השגריר יסקו פון פוסקאמר מהארץ.

לאחר שד"ר שנבלום הסביר את טעמי ההפגנה וכמר את העצומה, הבטיח ד"ר ריקבריגל להעביר את העצומה לבון. הוא הוסיף, כי הוא מכיר את הבעיה מאז שכיהן בתפ־קיד דיפלומטי בניו־יורק ונפגש עם הכנות גרוסמן מיוצאי אוסטריה, אשר הסביר לו את הבעיה.

ייפגשו עם קרייסקי

לאחר מכן עברה ההפגנה אל מול שגרירות אוסטריה. שם נתקבלה על ידי השגרירה ד"ר יוהנה נסטור, אשר שאלה בפתח דבריה אם יוצאי אוסטריה ייפגשו עם קאנצלר אוס־טריה, ברונו קרייסקי, בעת ביקורו בארץ. המשלחת ענתה כי הפגישה תיערך בליל שבת ב־8.30 במלון המלך דוד. לאחר מכן הוסיפה ה־שגרירה, כי הבעיה מוכרת לה מאז שרותה כקונסול כללי של אוסטריה בניו יורק.

לאחר שהוגשה לה העצומה על־ידי חברי המשלחת, אמרה השגרי־רה, כי היא זוכרת שבשנת 1971 נפגשו בוינה הקנצלר האוסטרי, ברונו קרייסקי, וקנצלר מערב גר־מניה, וילי ברנדט, הם החליטו, כי בעיית הפיצויים ליהודי אוסטריה קרבנות הנאצים הועבר למומחים של שתי הארצות, אשר ידונו בה.

הוקמה ועדה פרלמנטרית

הוקמה גם ועדה פרלמנטרית ב־אוסטריה, המטפלת בעניין זה, וכעת מחכים לתוצאות דיוניה. הועדה הו תקבע מי יקבל פיצויים וכמה.

השגרירה הוסיפה, כי היא שוקלת בדעתה אם להעביר את העצומה ל־וינה או למסור אותה לידי הקנצלר קרייסקי בעת ביקורו בארץ.

ד"ר נסטור קיבלה את חברי ה־משלחות באדיבות רבה, ונראה, כי היא מכירה יפה את הבעיה.

ל"ע נגד אפליה של זרמי יהדות לא אורתודוכסית

בשידור טראנס־אטלנטי, ששודר ביוזמת הקהילה הריפורמית, ברא־שותו של הרב פייטס בניו־ג'רסי, בנוכחות 70 צעירים, נשאל השר משה קול על ההתרחשויות בישראל בנושאי דת־מדינה.

השר אמר כי הליברלים העצמאיים ייאבקו גם בעתיד נגד תיקון חוק השבות בשאלה של ,,מיהו יהודי', אשר עלולה לגרום למחיצה־פירוד בין ישראל לבין רוב יהודי התפו־צות. הדור הצעיר ביהדות ארצות־הברית יכול להיות סמוך ובטוח, כי ל"ע תגייס את דעת הקהל ביש־ראל, לשם סיכול ההדרגתי של ה־אפליה שקיימת בישראל כלפי זר־מים דתיים ביהדות הלא־אורתודוק־סית הבטחת דו־קיום ביניהם.

על השאלה כה מפר בועקת־ה־דכאון השוררת בישראל לאחר מל־חמת יום־הכיפורים ולכך הוא השיב השר: ,,לדעתי, משתפר הולך מצב הרוח בעם ובקרב הצעירים, בעקבות הפרדת הכוחות בחזית עם מצרים וסיכוי כלשהו לחזק את האווירה של רגיעה באזור, על־ידי הרכבת ממשלה, שתמצה כל זיק של תיק־ווה להשגת הסדר כלשהו עם ארצות־ערב בשיחות דגבה, המוסדרות להת־חדש בעתיד הקרוב'.

מת ג'והן מק־קרק מיסד הילטון בת־א

מאת סופר ,,הארץ' לענייני תיירות

ג'והן מק־קרק, כמנהל הראשון של מלון הילטון בתל־אביב שנשלח לישראל שנתיים לפני פתיחת המלון לפקח על הבניה ועל ארגון צוות העובדים, מת בראשית השבוע ב־לונדון מהתקף לב בגיל 55. בלונדון ניהל מק־קרק את קנסינגטון היל־טון.

נפטר הרב יחזקאל לווינשטיין

(ע). מנהלה הרוחני של ישיבת פוניבז', הרב יחזקאל לוינשטיין, נפ־טר אתמול בהיותו בבני־ברק. בן 90 היה במותו. המנוח נחשב לזקן באנשי המוסר בעולם והיו לו רבבות מעריצים.

בימי המלחמה העולמית השניה עמד בראש ישיבת מיר, שניצלה בנס וגלתה ליפאן. משם עבר עם הישיבה לארה"ב, ומשם — לישראל. כעבור זמן עבר בישיבה כיד לישי־בת פוניבז'. הובא למנוחות בזכרון מאיר.

2 תקופות חיים בבתי־הכנסת העתיקים באזור בית־שאן

מאת יהודה אריאל סופר ,,הארץ'

עם התקדמות חשיפת בתי־הכנ־סת העתיקים במעוז חיים ובאדמות עין־הנצי"ב שבעמק בית־שאן, מת־ברר שבשניהם היו שתי תקופות חיים של הקהילה, וזאת על פי שתי שכבות של רצפת פסיפס, ,שהאורגי־נאלית היא מהמאה הרביעית־חמי־שית והשניה מאוחרת כמאתיים שנה.

צהוב ואדום במנורה

בבית־הכנסת במעוז חיים נתגלה אתמול בצד הדרומי האבסיס, של־פניו פסיפס צבעוני של מנורה ו־שופר.

המנורה עשויה אבנים צהובות, כדי לשוות לה את צבע הזהב, ו־שלהבות הנרות הן מאבנים אדומות.

בצד אחד של המנורה יש ציפור, ומהצד השני — אשכול ענבים.

חפירות התעלה סקומה למציאת האתר, פגעה קשה בפסיפס ההדור שיש בו גם עיטורים תלת־מימדיים צבעוניים. הרצפה המאוחרת יותר היא גסה, עם עיטורים גיאומטריים רגילים.

לדברי ד"ר ואסיליוס צפירים, ה־חופר במקום, מגיעות מידות בית־הכנסת (בלי האבסיס) ל־10 על 18 מטר, ועד כה נמצאו ארבעה בסי־סים לעמודים. המבנה היה בצורת בסיליקה, עם שני טורי עמודים. נתגלה גם שבר שיש, כנראה מה־סורג שלפני ארון הקודש ועליו שלוש אותיות עבריות שעוד לא פוענחו. נמצאו במקום גם מטבעות מהתקופות רומית־ביזנטית.

רצפה מאוחרת

בבית־הכנסת שבאדמות עין־הנצי"ב נמצאו קטעים גדולים של רצפה מאוחרת יותר, גסה בהרבה מהמעו־טורים הצבעוניים של הפסיפס ה־ראשון. נמצאו גם בסיסים מלבניים לעמודי תמך, שחילקו את האולם לשלוש סיטראות.

כן נתגלו שתי מדרגות, העולות אל הבמה בקיר הדרומי של הבניין, הפונה לירושלים.

גב' פאני ויטו, החופרת במקום, לא היתה מוכנה בשלב זה לדבר על התקופות השונות של רצפות הפסיפס. כן נמנעה מפירושו של תוכן הכתובת העברית הגדולה, בת 29 שורות, שנמצאה באולם הכניסה לבית־הכנסת.

ישראל החזירה לירדן 2 מחבלים שברחו משם ב־1971

התחייבו להימנע מפעילות עוינת — ולא קיימו

(ל). על פי צו של בי"מ מפקד האזור אל"מ זאב עצמון, גורשו אתמול שני מחבלים, תושבי מחנה הפליטים אל־ערוב שליד חברון, עטאללה שימאלי ומחמוד טיסי. על כך מסר דובר אזור יהודה ושומרון.

הדובר הוסיף כי השניים חצו את הירדן בקיץ 1971 ומסרו את עצמם לידי כוחות צה"ל יחד עם קבוצה גדולה של אנשי ארגוני חבלה אח־רים, שנמלטו מירדן בשל הקרבות שם. הם נעצרו והוחזקו תקופה קצ־רה לחקירה. לאחר מכן שוחררו ממעצר והותר להם להישאר באזור יהודה ושומרון, לאחר שהתחייבו להימנע מכל פעילות עוינת.

שני המחבלים נעצרו לפני זמן קצר, לאחר שנתברר, שלא עמדו בהתחייבותם וכי הם חברים ברשת חבלה, שהיתה מעורבת בפעילות חבלה באזור יהודה ושומרון וב־ישראל. הרשת נחשפה בעקבות הת־פוצצות של מטען חבלה באוטובוס ליד ירושלים ב־15 בפברואר השנה.

אורן ורוזן יתמנו ראשי אגפים

יקבלו מעמד סגנים למהנדס העיר חיפה

מאת סופר ,,הארץ' בחיפה

המהנדסים משה אורן וגתן רוזן, מהעובדים הבכירים במשרד מהנדס העיר בחיפה, עומדים להתמנות רא־שי אגפים ולשמש כל אחד במעמד של סגן מהנדס העיר — נודע לסופר ,,הארץ'.

הכוונה — דצנטרליזציה

מר אורן יעמוד בראש אגף בניה ומר רוזן יהיה, כפי הנראה, ראש אגף תברואה, ולשניהם יוענקו סמ־כויות רחבות כולל זכות חתימה על מסמכים, רשיונות בניה וכו'.

כפי שנודע, נעשים השינויים ב־מסגרת פעולות ראש העיריה, מר יוסף אלמוגי, לדצנטרליזציה של משרד מהנדס העיר, כדי לייעל את העבודה. עד עתה היה מהנדס העיר בחיפה אחראי במישרין על 18 אג־פים ומחלקות ובאורח רשמי לא היה לו סגן בעל סמכויות.

הקבלנים מתחו ביקורת

בקרב חוגי הקבלנים והאדריכלים נמתחה זה מכבר ביקורת על סחבת במשרד מהנדס העיר כתוצאה של ריכוז יתר וה־האצלת סמכויות ל־דרג השני של הפקידות הבכירה ב־משרדו.

הוגדל הפטור ממס על חבילות שי

(ל). חבילות שי שהיו פטורות עד כה ממכס, אם גובה המס שחל עליהן היה עד 10 ל"י, תהיינה פטו־רות עתה ממכס ומס קניה, אם גובה המס החל עליהן אינו עולה על 15 ל"י לחבילה. צו על כך פורסם אתמול בחתימת שר האוצר, מר פנחס ספיר. הצו חל אף על חבילות של בגדים משומשים, שמותר לעולים לייבא מארץ מגוריהם האחרונה.

שיעור המס על חבילות של דברי לבוש משומש הוא בגובה של 1.5 ל"י לק"ג.

נשף פורים למען נכי צה"ל ה־משוחקים נערך אמש (יום ג'), זו השנה הרביעית ברציפות, באולם ה־צמאות במלון שרתון בתל־אביב, בשיתוף עם מועצת פועלי תל־אביב.

חשש לאובדן מיליוני ביצים בגלל החום

מאת יהודה אריאל סופר ,,הארץ'

חשש שמיליוני ביצים ממושבי ההר במעלה הגליל התקלקלו בחום, מאחר שתנובה אינה מקיימת את הובטה לאסוף את הביצים מהמש־קים למחסני קירור, הועלה שלשום בערב על־ידי יו"ר המועצה האזורית מעלה הגליל, מר יעקב יעקב.

מחסני המושבים ומחסניהם הפר־טיים של המתיישבים מלאים ארגזי ביצים, ובמושב מעונה אף איכסנו ביצים בבית העם.

במושבי מעלה־הגליל מייצרים 12 מיליון ביצים בחודש. מר יעקב מסר כי בחודש שעבר סוכם עם תנובה חיפה שהביצים ייאספו מהמושבים שלוש פעמים בשבוע. אולם מתחי־לת מארס לא נאספה אפילו מחצית כמות הייצור.

תושב מושב עזריאל, זכריה שרעבי, הועמד אתמול לדין באשמת נשיאתו של ריבוקו"ד ואיום על סד־רן העבודה במושב ועל אנשים אח־רים במזכירות.

תושב רמת־גן בן 30, נתן שאבי כפר אתמול באשמת שוד 4000 ל"י אחרי פריצה לדירה ב־רמלה. המשך המשפט — נדחה.

תערוכת משה קסטל במוזיאון תל־אביב

במוזיאון הל־אביב הולכות ומס־תיימות ההכנות לקראת פתיחת ה־תערוכה הרטרוספקטיבית של הצייר משה קסטל. התערוכה תיפתח ביום רביעי הבא (20.3) על־ידי נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר.

בתערוכה זו כ־150 יצירות והיא מקיפה את עבודת האמן בהשנים 1928 ועד 1973. לצורך הכנת התע־רוכה הושאלו יצירותיו של קסטל על־ידי מוזיאונים, גלריות ואספנים יחידי שם וביניהם ,,המוזיאון ל־אמנות חדישה' ו,,טייט גלרי' ב־לונדון.

תערוכת ציורי שטרייכמן במוזיאון ישראל

16 ציורים גדולי מימדים, ביניהם רבים שטרם נראו, כלולים בתערוכה יחזקאל שטרייכמן שנפתחה במוזי־און ישראל אתמול. הציורים המקי־פים תקופה של 15 שנים, מראים את התפתחות יצירתו של האמן ה־ותיק, שניכנה עם חלוצי ההפשטה בישראל.

חברות תעופה לקראת לוח זמנים קייצי

(ע). חברות תעופה כבר מודיעות על שינויים בסדרי טיסותיהן, שייכנ־סו לתוקף עם הפעלת לוח הזמנים של הקיץ המתחיל בדרך כלל בשבת האחרון של מרס.

סקנדל משפחתי נגרם בגלל הליידי והלורד

המריבה הקולנית בין שני בני הזוג הסתיימה בהפי־אנד...

מאת: ל. בנימין

החשד של צבי ב. כי אשתו בוגדת בו עם הלורד — היה מבוסס כראוי. זה כמה לילות הוא שומע את אשתו מדברת בשנתה על הלורד, כשהבעת אושר על פניה: ,,כמה שהוא יפה... — אני מאושרת אתו' ובדומה.

צבי ב. אינו קנאי מטבעו, אך לאחר שהדברים חוזרים על עצמם כמעט כל לילה — התגבר החשד והוא התחיל לנקוט מייד אמצעים מרחיקי לכת.

בוקר אחד העיר את אשתו ו־ציווה עליה לומר לו מייד מה יחסיה עם הלורד ומיהו בכלל אותו לורד? אשתו פרצה בבכי מר ובעקשנות התחילה להכחיש את הכל.

כל המריבה עלולה היתה להס־תיים בכי־רע אלמלא השכנה ש־פגשה בבעל ושאלה אותו בת־מימות: ,,למה שלא יהיה לורד גם לאשתך?'

תדהמתו של הבעל גברה וה־שכנה הוסיפה: ,,מה יש? גם לי יש לורד בבית ואני ממש מאו־שרת אתו!'

כאן הגיעה סקרנותו של הבעל לשיאה.

הוא פרץ לבית השכנה וראה את הלורד בפעולה...

גם את יכולה לראות את מכו־נת הכביסה לורד בפעולה!

קחי לביתך את לורד קריסטל או לורד קריסטל מכונות הכביסה הטובות והחסכוניות מכולן — והגלי מייד כאין יתרון שאינו נמצא בהן — גם את תהיי מאו־שרת אתן...

כל תוכניות הכביסה לכל סוגי הכביסה, הרתחה עד 100 מעלות, ציפוי אמאייל המונע חלודה, עי־צוב אכסקלוסיבי ועוד שכלולים טכניים בלעדיים.

אין פלא שאשתו של צבי הת־אהבה בלורד קריסטל — ממבט ראשון.

הכניסי את הלורד לביתך ל־שבועיים נסיון ללא כל התחיי־בות.

את לא תוציאי אותו לעולם.

(כ.)

תני לחייל שלך דרמפון. מקציף ומנקה נפלא. נוח לשימוש בתנאי־שדה.

דרמפון־הסבון ללא סבון Taya

ביתות הבמה־התיאטרון 230039

,,המלחמה האחרונה'

(עם זמבי)

מחר, 9.00 ביום חמישי ... הבמות לחיילים והסטודנטים

יום ו' — 2 הצגות 9.30 — 12.00

מוצ"ש — 2 הצגות 8.30 — 10.30

חיפה יום ו' — 23.3 שביט ירושלים יום ה' — 28.3 ,,האך'

,,מסע הקסמים'

הצגה לילדים

שבת — 11.00 לפנה"צ

כרטיסים במשרדים ולפני המופע במועדון, למאורגנים ד"246246 לפנה"צהרים

Lee

עשוה אנשים יפים

אורות הכרך

צ'רלי צ'פלין

הצגת בכורה ארצית

18.3.74

קולנוע ,,לימור' תל־אביב

burda

,,JUNGE MODE"

מס' 2/74 —

אופנת האביב לצעירים / צעירות

67 גזרות — חולצות, חצ־איות, מקטורנים, מכנ־סים, שמלות, מעילים — לגילאי 18 — 12

להשיג בקיוסקים

סוכנות ברונפמן בע"מ

המרכז לטלויזיה לימודית

"טלנוער"

* מה כתוב?
* איפה כתוב?
* למה כתוב?
* מתי כתוב?
* מי כותב?

"כתוב בעיתון"

כתוב בעיתון שמגזין ,,טלנוער' מיוחד המוקדש לנושא העיתונות ישודר ביום חמישי, כ' באדר, תשל"ד, 14.3.74 בשעה: 16:40 וביום שישי, כ"א באדר תשל"ד, 15.3.74 בשעה: 10:40 ובשעה: 12.30.

(וזה נכון!)

עכשיו אתה יכול להגיע לרמה מקצועית בתמונותיך הצבעוניות במחיר נוח להפליא

סרט הצילום AGFACOLOR CNS לתמונות צבעוניות הוא סרט מקצועי אמיתי. הוא מיוצר ב־13 שכבות־צפוי נפרדות (כולל Filter Layers & Mask Layers) לקליטה מושלמת ומעודנת של כל גווני הגוונים, ומפיק תמונות שצבעיהן קורנים וזוהרים. רגישותו היא ASA 80 - מותאמת לקבלת התוצאות הטובות ביותר בתנאי אור שונים.

הגרעיניות שלו היא העדינה ביותר - מה שמבטיח חדות מושלמת בהגדלה.

וההפתעה המשמחת ביותר - סרטי AGFACOLOR CNS נמכרים עכשיו במחיר נוח להפליא, העולה רק במעט על מחיר סרטי צילום הרבה יותר פשוטים.

למה לך להסתפק בסרטי חובבים, כשאתה יכול עכשיו לצלם ברמה מקצועית?

AGFACOLOR CNS

רמה מקצועית לתמונותיך הצבעוניות

AGFA-GEVAERT

פרסום גולבלום

תיאטרוני ישראל

הערב 13.3

הבימה:

הו, הו יוליה: תל־אביב האולם הקטן בשעה 7.30
כל הכרטיסים נמכרו
שלום שלום ואין שלום: צהיל

הקאמרי:

נעורי ההתהלה: תל־אביב
כהן פלוה: צהיל

התיאטרון העירוני חיפה:

אנשים קשים: חיפה
סילבסטר 72: חיפה

ירושלים

אדיסון — קוראים לי הוידר
אור־גיל — המבדרין
אורדיון — איזה כין ענורת
אורנע — המקבץ
ארנון — כי אשם
הבירה — הרקולס נגד קארטה
חן — האהים מפריניטי
ירושלים — הנבל הנצחי
סמדר — הטנגו האחרון
עדן — צ'ארלי ואריק
רון — הליידי שרה בלוז

חיפה

אורה — היורש
הטוב, הקשוח והמצחיק
אורלי — לילה באופרה
אמפיתיאטרון — הרי המוות
ארמון — הנמלט מאי השדים
בית רוטשילד — יום אחד ב: איוון דניסוב
גל־אור — שובו של סבאטה
חן — הקוף קובע בבלוריה
מוריה — עשי לנו ילד
מירון — רצח בהגורה שחורה
עצמון — ליידי קארולין לאמב
עמקי בחדה כברך
פאר — הליידי שרה בלוז
רון — שובר הלבבות
שביט הכרמל — אני אהבת את גרה

קריות חיפה

בית העם — הירקון
היובל — מבצע בשרים
זהר — דרכם של הרפתקנים
ניצן קרית ים — ידע הבצ
סביון — הדיקון
יובל אור — קראו לי הסה הכח

חדרה

גן־זהר — איש ושמו נפר
חוף — המטה המעופפת

נתניה

אכתר — גברים בבלכודה
יגיל — הקידה המהפכת
סטודיו — סיוזאר ורוזאלי
שרון — הביגאמיסט

רמת־השרון

כיל — הבית ברחוב שלוש

ראשון לציון

תפארת — 4 זבובים על קטיפה

הרצליה

דוד — בית הזכוכית
דגניה — היום אהביל ונהר
היכל — מלכת הכבים
תפארת — הרפתקאה בפנינים

פתח־תקוה

הדר — האבנים הקשוחים
היכל — הפרפר הכחול
שלום — ההגיון

רמת גן־גבעתיים

אורדע — הבלונדיני עם הנעל השחורה
אורלי — ההפה המבני
ארמון — צחק אותם קאם
אלאוים — האהלם הגדול בקרב
גל־אור — רצח לכבוד העיר
הדר — המקבץ
לידו — כפול בולט
רמה — קליבר 9
רמת־גן — הברית הגדול
שביט — מלכודת התפש

חולון

ארמון — מלכודת התפש
רינה — נשיא על הכוונת

בת־ים

אורנים — מלכודה לבריבי סוי
בת־ים — זכנה של בתולה
עצמאות — נשיא על הכוונת
סביון — ההגיון
רמת־יוסף — סקורפיו

יפו

צליל — גם מלאכים אוכלים שעועית

תל־אביב

אופיר — גרטה בכלה 4 הסבדים
אורלי — על כה עומדת הבריה
אלנבי — צ'ארלי ואריק
אסתר — האיר הבוחם החור
אלדן — איזה מין כוחת
בן־יהודה — בבדור הראשון
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה
דקל — הגבר על הגבר קואי
גת — פיט ובילי
דרייב אין —
7.15 בשבתת הזיגוכן הכתורי
9.30 בולים — כנייס בקליין
הוד — הדוברמנים הנועזים
זמיר — הסקין
חן — החבלה נשבה בעבה
מוגרבי — קוראים לי נאפר הגדול
מקסים — בה עשו לך מליטי
מרכז — בבלונדת הצירים
לימור — איזה מין פרופסור
מתמיד — נבר עומד
סטודיו — בנות
סינרמה — פאס גארט ובילי הבל
סינמה 1: כתוקה היא הנקמה
עדן — גבר כמתון
פאר — אהבת הציים
פריז — אדי הבלש
צפון — משחק הציפיה
רמת־אביב — כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול
הבימה — דואל
תבור — פילה תשוקה

משרד הבריאות: ריכוז מדאיג של חומרים סרטניים נמדד בבתים סמוכים לכיכר דיזנגוף

יבוצע נסיון לגילוי הקשר בין שיעור הזיהום ומספר מקרי סרטן באוכלוסיה

מאת אהד קיסרי
כתב „הארץ"

„בבדיקות שבוצעו במגורים הגובלים בככר דיזנגוף בתל-אביב וכן בתוך הגינון הרכב של כגדל שלום, נתגלו ריכוזי חומרים סרטניים המהווים מקור לדאגה".

על כך בפרה אתמול לסופר „הארץ", המדענית ברוריה רוזנר, מה־יחידה למניעת זיהום אויר ושכבות קרינה במשרד הבריאות.

תל-אביב, הדהן וליברפול

גבי רוזנר, מהנדסת-כימאית, החוקרת זה שנה בנושא, אמרה כי ריכוזי החומרים הסרטניים שנמצאו בשני המקומות האמורים גבוהים לכדי, דומים לריכוזים הסרטניים המקובלים בערים הגדולות המזוהמות בעולם.

גבי רוזנר הוסיפה: בבדיקות שבוצעו בקיץ, בכסף שבועות כספר, בבנינים המבצאים במרחק כ־20 מטרים מככר דיזנגוף, נתקבלו לגבי שלושה חומרים סרטניים הכוכבים — המבצאים הבאים: בנזופירן — 80 מיקרוגרם באלף מ"ק אוויר: פלורנטן — 44: פרילן — 21. בהגיון בגדל שלום: בנזופירן — 63 מיקרוגרם באלף מ"ק אוויר: פלורנטן — 41: פרילן — 53.

ריכוזי הבנזופירן המבוכן בחמרים הסרטניים, שנמדדו בערים גדולות ומזוהמות בעולם, הם: לונדון — 46: מילנו — 54.4: ווארשה — 29: אוסקה — 50: ליברפול — 68.

היא תקציב כלשהו

המדענית הסבירה כי מטרתה של יחידת המדידות האמורה איננה רק לצורך רכישת מידע בתחום, אלא גם לצורך השוואתי, כדי לעמוד על קצב גידולם של החומרים הסרטניים בעתיד.

אחד השלבים הבאים יהיה נסיון לגלות את הקשר שבין שיעור ריכוזי החומרים הסרטניים הנמדדים, לבין שכיחות מקרי הסרטן באוכלוסיה המתגוררת תקופה ממושכת באזור שבו בוצעו המדידות.

לסופר „הארץ" נודע כי המחקר האמור, המבוצע על ידי היחידה למניעת זיהום אויר בשיתוף עם המבצע הישראלית לפיסיקה סליד משרד המסחר והתעשייה — לא זכה עד עתה להקציב כלשהו על אף חשיבותו העליונה מבחינת בריאות הציבור.

כדי להמשיך בחקר, נאלצת היחידה למניעת זיהום אויר להעביר למטרה זו סכומים מסעיפי תקציב אחרים. אחד הגופים הציבוריים המכובדים, המופקדים על הנושא, דחה בקשה לתרום לקידומו של המחקר.

האגף להכשרה מקצועית במשרד העבודה מסוגל לקלוט 8000 חיילים

ביקוש גדול לעובדים בענפי המתכת והאלקטרוניקה ✶ בשאר הענפים — ביקוש מאוזן

מאת איתן ליפשיץ,
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

האגף להכשרה מקצועית במשרד העבודה הרחיב את יכולת הקליטה שלו והוא מסוגל עתה לקלוט 8000 החיילים המשוחררים במסלולי-לימוד שונים. כך מסר מנהל האגף מר ישראל גורלניק בשיחה עם סופר „הארץ".

מר גורלניק מדגיש, כי לא יהיה חייל שירצה להתקבל לקורסים ב־12 מסלולים שונים (אלקטרוניקה, מכונאות, רכב, מתכת, חריטה, עבודה, מכניקה עדינה, חשמל, אחזקה, טקסטיל, עץ, חריצה) ולא יתקבל.

6000 גויסו

במשרד העבודה אין עדיין נתונים סטטיסטיים לגבי מספר החיילים שהשתתבו במסגרות להכשרה מקצועית. בדרך כלל מסוגל המשרד להכשיר 11 אלף חניכים מבודסאים ופכנאים. באלה גויסו עם פרוץ המלחמה והגיוס של אחרים כ־6000. הלקם חזר כבר והלקם עדיין בצבא.

אלה כן המגוייסים שלמדו לפני גיוסם, יוכלו להמשיך בלימודיהם הסדירים במצב ללא הפסד זמן. יעשו את כל הדרוש לאפשר להניכים השלמת חומר לימודים ועבודה מעשית.

בגוייסים שלא למדו לפני גיוסם ישתחררו עד סוף מארס ישובצו בקורסים של שנת הלימודים הנוכחית. אחרים ישובצו בקורסים הבאים. מר גורלניק מתקשה לאמוד את מספר החיילים שיצטרפו לקורסים אולם במהלך מארס אפשר יהיה להעריך זאת כבעם במדויק.

הסבה מקצועית

נפתחו ועדיין נפתחים, קורסים רבים להסבה מקצועית. הלק מן החניכים בקורסים אלו צריכים הכשרה קצרה יחסית כדי להתאים לדרישות השוק תאת בשל הכשרתם הקודמת. בחודשים שבאו המלחמה עברו בקורסים אלו 3000 איש, שכבר הופנו לתעשיה. כרגע נמצאים בקורסים עוד 6000 איש. עד דצמבר, מעריך מר גורלניק, יעברו קורסים אלו — 11,500 איש.

חלק מן הקורסים הם בהורים. בשל מחסור חמור בידיים עובדות, מוכנים מפעלים רבים לקבל עובדים שיש להם רק הכשרה אלמנטרית, ולאמן אותם בעצמם. קורסים הנמשכים בדרך כלל חודשים רבים מסתיימים עתה בשבועות כספר. במהלך הקורס נתנים החניכים מהשלום 400 ל"י לחודש במענק קיום ועוד הטבות ככו דמי נסיעה וכדומה.

הביקוש בשוק העבודה

הצד השני של מטבע ההכשרה המקצועית הוא הביקוש לעובדים בשוק העבודה. מר גורלניק אומר, כי הביקוש עולה בהרבה על ההיצע. תעשיית המתכת והאלקטרוניקה מסוגלת לקלוט כיום 18 אלף עובדים בכל הארץ. מחצית מהם פועלים מקצועיים, 25% בדירוג טכנאים והנדסאים, 15% בלתי מקצועיים ו־10% עובדים מינהליים מכניים.

מר גורלניק אומר, כי בענפי תעשיה אחרים מתאזן ההיצע והביקוש פחות או יותר.

קופ"ח מכבי תובעת מהמדינה הוצאות טיפול בנפגעי הנאצים

(ע). קופת חולים מכבי תובעת ממדינת ישראל לשלם לה את הוצאות הטיפול בנפגעי הנאצים.

הקופה תובעת 10 אלפים ל"י, אך מציינת בכתב כי הוצאותיה לטיפול בנפגעי הנאצים מגיעות ל־600 אלף ל"י והיא תגיש תביעות נוספות אם תזכה בתביעת המבחן.

קופת חולים מכבי טוענת, כי היא מעניקה טיפולים להבריה שהם נפגעי הנאצים. לפי תקנון הקופה אין היא חייבת לעשות זאת, ולדעתה חובה זו מוטלת על לשכת השיקום במשרד האוצר. לכן תובעת קופת החולים ממשרד האוצר להחזיר לה

„בני ברית" שואלים: איך להעביר עולים „דרך יער הביורוקרטיה של הקליטה"

(צ). ארגון בני ברית כוסיף לתמוך בתיקון הסינטור הנרי ג'קסון, הקובע שהענקת מעמד של מדינה מועדפת ביותר לבריה"מ, ביחסי המסחר שלה עם ארה"ב, תותנה במתן חופש הגירה לכל יהודי המבקש לצאת מבריה"מ.

זאת מסר אתמול הנשיא העולמי של בני ברית, מר דוד בלומברג, במסיבת עתונאים שנערכה בבית סר קלוב בתל־אביב.

יהודים מוכנים לפשרה

עם זאת, הוסיף מר בלומברג, יתכן שיהיה צורך לבדוק את העניין מחדש, מכיוון שלאחרונה נשמעו בקרב היהודים בארה"ב גם קולות המוכנים לפשרה, ויש כאלה שאומרים כי אין לערבב ויתורים בענייני מסחר ביהודים על זכויות אדם. אך אם יהיה צורך בפשרה כלשהי, אמר שהדבר ייעשה על חשבון יהודי בריה"מ.

מר בלומברג הגיע לישראל כדי להכין את הועידה העולמית של בני ברית, שתתקיים בישראל בין 5 בנובמבר לבין 15 בו. הוא אמר שמצא בישראל אווירה קודרת, ובמגעיו עם גורמים שונים בעקבות המלחמה ומערכת הבחירות, לא מצא את ההתלהבות האופטימית המצופה. במקום זאת קיבלת מבוכה.

יאוש בקרב יהודי ארה"ב

מר בלומברג יצא בדברי ביקורת נגד הדרך שבה הועלתה שאלת מיהו יהודי בויכוח שהתנהל בארץ. הוא הטעים, שהויכוח על בעיה דתית זו עורר חששות, שהנושא עלול לפלג את בני ברית, מאחר שהארגון מכיר בזכויות של כל הזרמים ביהדות.

„המחלוקת שנתגלעה בארץ כעוררת יאוש בקרב יהודי ארצות הברית. אנו מאמינים כי יש מקום לכל הזרמים ביהדות לחיות ולהתקיים בשיתוף פעולה", אמר הדובר. הוא הביע תקוותו, שהבעיה תמצא את פתרונה בישראל, והדבר יאחד את רוחם של יהודי ארצות הברית.

מר בלומברג הזכיר, שבני ברית החליטו להעביר לישראל את ועידתם, שתתקיים בנובמבר, במקום לקיימה בלונדון.

הכוונה היא להביע הזדהות עם ישראל ולתת ביטוי למחאה על המדיניות הפרו־ערבית שניהלה הממשלה הבריטית הקודמת. הוא הוסיף שגם יהודי בריטניה המכה בצעד זה.

במוי קשר עם הארץ

אך כעבר לזה מחפש ארגון בני ברית להוות ביטוי מוחשי יותר לקשריו עם הארץ. לשם כך ידונו בהוצאת ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק, לפתח שטח־פארק של 26 דונם בין מגדל־דוד לבין הר־ציון, ואולי להקים מוסד כלשהו בשטח זה. נוסף לכך יפעל ארגון בני ברית לעידוד התיירות והעליה לישראל, בתקווה שבין אלפי התיירים חברי בני ברית, המגיעים לישראל, יימצאו גם כאלה שירצו להשתקע.

מר בלומברג אמר, שקיים כבצים עם היו"ר בפועל של הסוכנות, מר אריה דולצין, כדי לגבש תוכנית כיצד „להוביל את אנשינו העולים דרך היער הבירוקרטי של הקליטה בישראל".

הצעה לישיבה נציג

הועלה רעיון שבני ברית ישלחו נציג מיוחד כארה"ב, כדי לטפל ולהקל את קשיי הקליטה של העולים בקרב חבריהם. יחד עם זאת הטעים, שיש לקבל את ישראל כמות שהיא, כארץ העוברת אכנם בשברים רבים, אך יש בה גם סיכויים גדולים.

לדעתו יגיעו בין 1300 ל־1500 ציירים, ובמהגרותה יתהיו להרכיב קבוצות של בעלי מקצועות שונים, כגון רופאים, אדריכלים, מורים, בנקאים־משקיעים וכדומה, אשר יפגשו כאן עם עמיתיהם למקצוע, כדי לעמוד מפיהם על אפשרויות העבודה הזה בישראל.

דוד נושא את ראש גוליית בתמונה האיטלקית מן המאה השבע עשרה. התמונה ניתנה לא מכבר שי למוזיאון ישראל מאת גברת יעקב ג. גורדון, מניו־יורק, והוצגה כך במסגרת [illegible]

כינוס מדעי דן על „חזית המחקר בתעשיה הכימית"

(ל). — האתגרים העומדים בפני התעשיה הכימית בתקופה זו משמשים נושא לכינוס מדעי בינלאומי על „חזית המחקר בתעשיה הכימית" בכפס המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח.

כפגש זה, שימשך בעין־בוקק עד ה־15 במארס, נערך במסגרת הכינוסים למחקר מדעי — 1973, כטעם המועצה. הכינוס הוכן לנובמבר 1973, אך נדחה בגלל המלחמה.

התספפה הכללית של הכימיה בדבה בשגשגה בימינו חדה לשטחים רבים יותר מאשר כל תחום מדעי או טכנולוגי אחר. בהתאם למדיניותה המכוונת לניצול אופטימלי של אוצרותיה הטבעיים המוגבלים, ממשיכה מדינת ישראל להשקיע משאבים גדולים יחסית בפיתוח התעשיה הכימית.

אחת הסיבות העיקריות למדיניות זו היא העובדה שבארץ מצוי כוח אדם, מדעי, הנדסי וטכנולוגי בעל רמה גבוהה בשדה הכימיה.

הנושאים הנידונים בכינוס כוללים: קטליזה, חומרים פטרוכימיים, פולמרים, חומרים פלסטיים, מזון ודשנים, כימיה רפואית. בנוסף למרצים מישראל, משתתפים אורחים מחו"ל הנמנים עם קבוצת המדענים הבכירים, ומהנדסים כימיים מעבודה התעשיה הכימית.

ההסתדרות תגיש השגות בעניין מס-ערך מוסף והטבות שכר

ההסתדרות תביא את עמדתה ה־מבוססת על המלצות ועדת גבתי בעניין מס־ערך מוסף והטבות בשכר למליאת המועצה הכלכלית לשעת חירום.

חדש!

עוד שלישיה נולדה לנו!

נס-מרק אסם

נס

אבקת מרק עוף Instant ONI

CHICKEN SOUP MIX

OSEM

בשורה משמחת לאוהדי נס־מרק אסם.
מעכשיו — נס־מרק אסם
גם בשקיקים (שלישיות). בכל שקיק 2 מנות.
להכנת בזק של מרק חם וטעים:

לערבב היטב בכוס מים רותחים ולהגיש.
נוח בבית, בעבודה ובטיול,
וכמובן — לשיפור טעמו של כל תבשיל.

נס-מרק אסם

אסם זה טוב - זה

כשר

הרחק מן הרעש וההמולה

שארם - מקום הנופש השקט ביותר בארץ

עכשיו 30% הנחה

עכשיו כשרבים כל כך זקוקים לאותו שקט מיוחד המאפשר להשתחרר מהמתח והעצבנות, ולאגור כוחות חדשים, החליטו גורמי התיירות בשארם להעניק הנחה בגובה 30% מהמחיר המלא (לא כולל מסים). ההנחה תינתן עד ערב פסח למגוייסים ששירתו 75 יום לפחות ולבני משפחותיהם.

בשארם מזג האויר עכשיו חמים ונעים ומתאים לשיזוף, לשחיה, ולצלילה בעולם תת־ימי מהיפים בתבל. בשארם ים טהור ורוגע, חופים נסתרים, נופי בראשית מדהימים ביופיים, שירותי תיירות וחוף, שייט במפרץ וטיולים לפינות הקסומות במרחב שלמה השקט והרוגע.

לפרטים והרשמה נא לפנות:
✶ מלון „שארם", שד' רוטשילד 42, תל־אביב, טל. 624594־5־6 או יטבתה טל. 057־89226.
✶ כפר הנופש „נוה מדבר", רח' פרישמן 21, תל אביב, טל. 249710 או יטבתה טל. 057־89214.

בואו אל השלווה, השמש והים - בואו לשארם השקטה!

משרד התיירות / המח' לעידוד תיירות פנים

המינהל לפיתוח מרחב שלמה

AUDI 100 COUPÈ S

החשוב שבשני העולמות

נהיגה במכונית ספורט טובה היא תענוג של ממש. כל נהג אוהב להתענג על הביצועים, התגובות, השליטה והדינאמיקה של מכונית ספורט מעולה.

ב־ AUDI 100 COUPÈ S תוכל ליהנות ממכונית ספורט אמיתית מבלי לוותר על הבטיחות, הנוחות, הרווחה והאמינות של מכונית יוקרה מפוארת.

AUDI 100 COUPÈ S
מכונית ספורט
הנעה קדמית.
הספק מנוע ~ 115 כ"ס לבלימה.
תאוצה 0-100 ב־10.2 שנ'.
מהירות שיוט ~183 קמ"ש.
בלמי כח.
הגה RACK & PINION עם מוט מתקפל.
מתלים ספיראליים נפרדים.
מרכז כובד נמוך.
צמיגים רדיאליים רחבים במיוחד.
מד סיבובי מנוע.

AUDI 100 COUPÈ S
מכונית פאר
מושבים אורתופדיים (BUCKET SEATS)
משענות ראש (סטנדרט)
מושבים קדמיים ניתנים לכוונון עד למצב שכיבה.
תא נוסעים מוגן.
מקום ל־5 נוסעים ברווחה.
שטיחים מקיר אל קיר.
מערכת אוורור/חימום יעילה להפליא.
דלתות רחבות במיוחד.
4 פנסי הלוגן בחזית.
תא מטען מרווח.
לוח שעונים ספורטיבי נוח לקריאה.

AUDI NSU
עדיפות באמצעות הטכניקה

הוסף הנאה לחייך עם ב־ AUDI 100 COUPE S

גרשום קידן

هكذا من الأصل

„אלפי משקים חקלאיים במושבים שבעליהם גוייסו – התמוטטו"

בכנסת
מאת י. סירה

בהעלותו לדיון את ענין העלאת מחיר המים אמר מר הלל זיידל (ל״ע), בהיגררת הצעה דחופה ל־סדר היום, כי ההצעה להעלות את מחיר המים ב־50%, את מחירי התח־בורה ב־50 אחוז, מחירי הנסיעה ב־רכבות ב־50 אחוז, ואת תעריפי ה־טלפון, אגרות הטלוויזיה והרדיו — מוכיחות שקברניטי הכלכלה במדינה אינם מתכננים את המשק ותשרה יד מכוונת ומדריכה, להעצור, ולו ב־רגע האחרון, את סכנת ההידרדרות של המשק.

העלאת תעריפי המים ב־50 אחוז לחקלאות ותעשיה, הגרור בהכרח העלאה במחירי המוצרים והשירותים, ובסופו של דבר תפול העלאה זו שוב על הצרכן, אשר יצטרך לשלם לא רק את תעריף המים הישיר המוגדל, אלא גם את מחירי המו־צרים החקלאיים ומוצרי העשיה אח־רים שיעלו בעקבות העלאת תעריפי המים.

בדברי תשובתו אמר שר החקל־אות, מר חיים גבתי, כי ההעלאת במחירי הדלק החשמל, מחייבת את העלאת מחירי המים. לפי הצעתו הועבר הנושא לדיון בוועדה.

משקים במושבים

הכנסת דנה אתמול במצבם הח־מור של משקים במושבים שבעליהם מגוייסים לצבא, בעקבות הצעה ל־סדר היום של מר יגאל הורוביץ (ליכוד). מר הורוביץ, שפתח את הדיון, אמר כי יש 3,000 משקים כ־אלה שנשארו ללא בעליהם היחיד שגוייס. כן גוייסו כוחות עבודה ני־כרים מאלפי משקים נוספים. הוא עמד על הצורך לגייס לעזרה מת־נדבים מחו״ל ומהארץ.

ח״כ י. גולן (ל״ע) עמד על מצבו הקשה בייחוד של המשק המשפח־תי, שבעלו גוייס. הפסדם של החק־לאים בלתי חוזר. יבול שלא נאסף ושדה שעיבודו הוזנח אין להם הבר־רה.

מר אהוד אולמרט (ליכוד) אמר כי אלפי משקים חקלאיים במושבים הת־מוטטו בעקבות גיוס בעליהם לשי־רות מילואים ממושך. ועד היום לא יזמה הממשלה תכניות מעשיות ל־סייע לאנשים אלה לשקם את מקור פרנסתם. הוא הציע הגדלת ההל־ואות לשיקום עד 100 אלף ל״י, לפי שיעור הנזק; בדיקת אפשרות של מתן העדפות לבעלי משקים אלה במיכסות הייצור בעיקר לשוק ה־פנימי כדי לעודדם, הקלות מיוחדות במס הכנסה לעובדים חקלאיים ב־משקי חיילים מגוייסים.

תרומה חשובה

מר מאיר פעיל (מוקד) אמר כי החלטת הממשלה לאפשר לעצמאיים (כולל מושבניקים) שגוייסו, לקבל הלוואות של 10 אלפים ל״י בתנאים נוחים, תרמה תרומה חשובה לפתרון הבעיה. יש ליישם החלטה זו, אבל, גם כלפי עצמאיים קטנים במיגזור העירוני.

מר עוזי פיינרמן (מערך) אמר כי אם רוצים להביא לכך שכוח האדם הנשאר במשק ואיננו מגוייס בתקו־פת חרום ינוצל ביעילות לעזרת מש־קים שבעליהם מגוייסים, חייבים ל־ארגן בכל אחד מן המושבים מיס־גרת של הנהלה משק בשעת חרום, שתהיה מסוגלת לענות על בעיות תקופה כזאת.

בסיכום הדיון רשמה הכנסת לפ־ניה את דברי שר החקלאות על פעולות הממשלה לסייע למשקים אלה.

בלו בטחון

הכנסת העבירה אתמול לוועדה אחרי קריאה ראשונה, חוק בלו בט־חון, שמטרתו לעקר את תוספת המס הנוגע בהעלאת התעריפים על צרי־כת החשמל שנכנסה להוקף ב־20 בינואר.

שר האוצר, מר פנחס ספיר, אמר כי כאשר יונהג מס ערך מוסף, יהיה מקום לדיון בביטול בלו בטחון.

ספיר דחה הצעה להקים בי״ח לדתיים בבני־ברק בתרומת משפחת וולפסון

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

שר האוצר, מר פנחס ספיר, גילה אתמול בועדת הכספים של הכנסת כי אחד מבני משפחת וולפסון הציע לתרום מיליון דולר להקים בית חו־לים בבני ברק (כנראה כדי לפ־תור את בעית בדיקת המתים), אך הוא דחה את ההצעה בגלל הוצאות האחזקה שיפלו על התקציב הממשלה. עוד אמר, כי בתקציב המוגש מחר לממשלה לא ייכללו הכנסות ממס ערך מוסף.

אג״ח

שעור העמלה על הנפקת אגרות חוב המקובלות על ידי הממשלה ל־בנקים הורדה ל־1.5 אחוז על הנפקת אגרות חוב הצמודות עד תשע שנים במדד. עמלת ההפצה על הנפקת אגרות חוב שאורך חייהן הממוצע כ־10 שנים ומעלה תהיה שני אחו־זים. בכך תחסוך הממשלה 35 מיל־יון ל״י בשנת התקציב הקרובה, אמר מר ספיר.

משאיות מחו״ל

עוד אמר כי עד סוף אפריל יגיעו לארץ 3,000 משאיות במסגרת ה־מבצע לייבוא משאיות בו הוחל באוקטובר. עד עתה הגיעו 2,000. בפברואר שווקו 3,400 מכוניות נוס־עים, שהוא מספר זהה למספר ש־שווק אשתקד באותו חודש.

ר״צ בעד שידור דברי בן־אמוץ

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

ח״כ מרשה פרידמן (ר״צ) פנתה אתמול אל יו״ר ועדת החינוך, מר אברהם שכטרמן, וביקשה לדעת אם נכונה ההרשמות כי שידורו של דן בן־אמוץ בוטל בלחץ ח״כ גאולה כהן, הטוענת כי בן־אמוץ קרא לא לשרת בצה״ל ועודד הגירה מן ה־ארץ.

ח״כ פרידמן רואה בכך פגיעה בחופש הדיבור; ותובעת את קיום הדיון.

ח״כ שערי — יו״ר סיעת ל״ע בכנסת

סיעת ל״ע המורחבת בכנסת, בח־רה אתמול פה־אחד בח״כ יהודה שע־רי ליו״ר הסיעה, במקום השר גד־עון האוזנר.

זכו בלוטו

בהגרלת לוטו מס' 11/74 שהתקי־ימה אתמול, הועלו בגורל המספ־רים הבאים: 06, 12, 24, 25, 28, 36 המספר הנוסף: 01.

ועדת הכנסת:

הדיון בהתיקרויות אינו דחוף

נדונו הסידורים המיוחדים של ח״כים בחישוב הוצאותיהם

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

ועדת הכנסת אישרה אתמול את הצעות ועדת המישנה בראשות משה ברעם בדבר העלאת הוצאות הרכב לח״כים ב־50 אחוז, ותוספת של 20 ל״י אש״ל ליום בו פועלת המליאה. הצעת ח״כ אהוד אולמרט מה־ליכוד להחזיר את הענין לוועדת ה־משנה, קיבלה רק את קולו של יוסי שריד מהמערך. ח״כ שריד הדגיש כי ההוצאה הכספית הריאלית לבעל רכב בנוע גבוהות מן הסכומים ש־הוא מקבל. הוא שלל את הצמדת שכר חברי הכנסת ל־60 אחוז משכר השרים.

מר משה ורטמן שלל את הצעת שריד. גב' שושנה ארבלי־אלמוזלינו הציעה לנהוג זהירות בקביעת שי־עורי ההוצאות, בגלל ההסדרים ה־מיוחדים של ח״כים. אולמרט שלל את הסידור המזכה חברי כנסת מן הצורך להציג קבלות. מר יצחק נבון תמך בהצעת מר ברעם, אך היה שו־תף לדעת מר אולמרט, שיש למצוא הסדר יותר הולם של תשלום הוצ־אות לחברי כנסת. מר דב זכין קבל כי ח״כים עצמאיים, שיש להם מקו־רות פרנסה נוספים, נהנים מהעדפה בהשוואה לאלה החיים ממשכורתם, ומר אולמרט הציע לדאוג קודם כל לתיקון „שערוריית ההוצאות הבלתי מוגבלות של שרים".

בהצבעה נתקבלה הצעת ח״כ בר־עם.

ההתיקרויות

גב' מרשה פרידמן (ר״צ) נהנתה רק בתמיכת הליכוד ורק״ח בבואה לטעון כי יש דחיפות לדיון על הש־פעת ההתייקרויות על משפחות ע־ניות. ח״כ ישראל ישעיהו טען כי הכנסת ממילא אינה יכולה לשנות את ההתייקרויות.

מר נבון אמר כי יש נושאים שהם חשובים אך לא דחופים. על נאומה הנרגש של גב' פרידמן הער־רה גב' ארבלי־אלמוזלינו כי הוא מתאים למליאה, ולא לוועדה. „אבל לא היתנו לי לנאום אותו במליאה", השיבה גב' פרידמן, אך יעצו לה להשמיע את דעתה בדיון הקרוב על התקציב.

✱ ויכוח נרגש נערך בשאלה אם להעביר תיקון בחוק בעניני זנות מועדת חוק, חוקה ומשפט לועדת ה־שירותים הציבוריים.

✱ השאלה אם חברי ועדת ה־כנסת יהיו גם חברי ועדת הבחירות יוכלו לדון בערעור ובטענות על זיוף הבחירות — תידון בישיבה מיו־חדת של ועדת הכנסת.

שאילתות:

אילו נימוקים הלכתיים הציג ספיר לגורן

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

מה הם הנימוקים ההלכתיים שה־ציג שר האוצר פנחס ספיר לרב שלמה גורן כאשר נפגשו בבית ח״כ מן המערך כדי לדון בפסק הדין של הרבנות הראשית בשאלת מיהו יהו־די? שאל אותו ח״כ אהוד אולמרט (ליכוד).

שאילתות אחרות:

✱ האם נכון כי הסגל הדיפלומטי הישראלי בארצות הברית מעודד רפורמים לפנות אל ממשלת ישראל להתנגד לתיקון חוק מיהו יהודי? שאל קלמן כהנא (חזית תורתית) את שר החוץ אבא אבן.

✱ האם מפלה משרד השיכון ל־רעה זוגות צעירים ערביים ואינו מקצה להם דירות? שאל אליעזר רונן (מפ״ם) את שר השיכון יהושע רבינוביץ.

✱ שר הבטחון משה דיין טען כי ברית המועצות ידעה מראש על מל־חמת יום הכיפורים, וד״ר הנרי קי־סינג'ר סבור ההיפך. האם ידיעת ה־שר דיין עדכנית? שאל אותו שמו־אל תמיר (ליכוד). את שר החוץ אבא אבן שאל אם עידכנה ישראל את חברי בית הנבחרים האמריקאי?

✱ מה גורל התכניה להקים נמל תעופה בינלאומי בנגב? שאל יוסף תמיר (ליכוד) את שר התחבורה אהרן יריב.

✱ הנערכת בדיקת אופי העובדים בנמל בן גוריון כדי להבטיח שלא יהיו נרקומנים, כפי שנתגלה במקרה כסוייס? שאל ידידיה באורי (ליכוד) את שר התחבורה.

הצעות לסדר היום: המידע של הממשלה לא תאם דברי גולדה

טענה כי דבריה של ראש הממ־שלה מאיר אינם עולים בקנה אחד עם מה שאמרה בשידור טלוויזיוני בקשר לכוונות סוריה לצאת למלח־מה, מהווה סיבה להצעה לסדר ה־יום של ח״כ שמואל תמיר. הוא ציטט מדברי ראש הממשלה כי ישראל קי־בלה מידע מהימן על כוונת סוריה לפתוח במלחמה. ח״כ תמיר סבור כי שידור הנושא הסב נזק מדיני, מו־רלי וציבורי, ויש לדון בו בכנסת.

הצעות נוספות לסדר היום:

✱ הענקת פיצויי פיטורים לעוב־דים גם על שרותם במילואים (אליע־זר רונן, מפ״ם).

✱ הפחתת מס רכוש על ציוד מלאי בתעשיה (שמחה ארליך, לי־כוד).

✱ משבר הצחנה באיזור הירקון (ידידיה באורי, ליכוד, נסים אליעד ל״ע).

✱ הסכנה של הכרה בינלאומית בארגוני הרצח החבלה כארגונים מוסמכים של ערביי ארץ ישראל (שמואל תמיר, ליכוד).

✱ הצעה בחירות איזוריות דר־ביות כהצעת דוד בן גוריון המנוח (הרשימה הממלכתית בליכוד).

✱ השביתה החלקית של עובדי המאפיות בחיפה (יצחק גולן, ל״ע).

✱ העלאת הנציגות הישראלית ב־דרום אפריקה מקונסוליה כללית ל־שגרירות (מאיר וילנר, רק״ח).

הרב קוק:

דברי בורג דמגוגיה כוזבת

טוען: תמכתי בהקמת ממשלת חירום

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

הרב צבי יהודה הכהן קוק נפגש אתמול עם חברי הכנסת זבולון המר ויהודה בן־מאיר והקף בחריפות חמ־רה הקדים את דברי שר הפנים יוסף בורג, אשר ייחס לו דברים ועמדות שאינם שלו. דברי בורג כאילו הרב לא תמך בהקמת ממשלת חרום „הם דברי דמגוגיה פסולה וכוזבת". הרב קוק הוסיף כי מה שכתב בשעתו נגד ממשלת ליכוד עם בגין („ש־ידוע לכל עד כמה חשוב ומכובד הוא לי מאז ועד הנה") היה בזמן של קיום קשרים תקינים עם הגב' מאיר. מה שאירע אז, קובע הרב קוק, היה בתקופה בה קיימו שניהם קשרים תקינים עם גולדה מאיר ולא רצו לנגחה, אך „ד״ר בורג יודע הי־טב, שאין לזה שום שייכות למצב עכשיו".

הרב קוק קובע שלא שינה את דעתו. המציאות הכהבהה המפד״ל נהרסה. השר בורג „יודע היטב כי הבטיח לי ברור ומפורש שלא ייכ־נס ולא יצטרף לממשלת הרקבון ה־זאת, ולמרות היה מה שהיה — כדי בזיון וקצף".

בהיפתח אמש ועידת בני־עקיבא הופץ במקום מכתב גלוי אל השר בורג בו הוא מואשם כי כם להצג ולקלקל את החלטות הרבנים. מחברי המכתב — חניכי בני עקיבא — מ־ביעים תמיהה על השתתפות השר בועידתם.

יבדקו נושא המיסוי של הימאים הזרים

מאת סופר „הארץ" בחיפה

באחרונה מינה שר התחבורה לשעבר, מר שמעון פרס ועדה ציבורית לבדיקת נושא המיסוי של הימאים הזרים המשרתים בצי הסוחר ה־ישראלי.

הימאים הזרים, המהווים כ־40 אחוז מכלל צוות האניות בבעלות יש־ראלית, אינם משלמים מס הכנסה לאוצר הישראלי. איגוד קציני הים תובע לנכות מס הכנסה גם מימאים זרים. הסיבה העיקרית לכך, שבגלל אי־ניכוי המס מוכנים הימאים הזרים לשרת בצי שלנו בשכר יותר נמוך, יחסית, ובכך הם מתחרים בימאי ה־ישראלי.

בין השאר נמסר באיגוד קציני הים כי בבדיקה שערך הסתבר כי מאז הפילוג שחל באיגוד הימאים, מה יותר משנה, פחתו במידה ניכרת הסכסוכים בין הצוותות באניות.

✱ מוסד מרכזי לטיפול בילדים טעוני־טיפוח, על־שם אברהם והופי ברנפמן מקנדה נחנך אתמול במו־שב נחלים בהשתתפות מר יוסף קלארמן, ראש עליית־הנוער, שגריר קנדה מר פאול מלון, משפחת ברנפ־מן, גב' א. גרוס, יוזמת הרעיון מ־טעם הדסה־ויצ״ו־קנדה, ומוזמנים ר־בים.

אוניברסל בע״מ
סוכנות של מפעלי אלקטרודות
לרתוך חיפה בע״מ

אבלים על מותו ללא עת
של מנהלנו הדגול

אליהו טליו ז״ל

ההנהלה וחבר העובדים

לרוזה והמשפחה

משתתפים בצערכם
במות אבי המשפחה

אליהו טליו ז״ל

משפחת שרשוב

י.ב.מ. ישראל

מרכינה ראשה לזכרם של עובדיה

שאול כהנא
יצחק מלצר
מיכאל קרוננפלד

אשר נפלו במלחמת יום הכיפורים

משרד ראש הממשלה

במלאת שנתיים לפטירת
המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה

ד״ר יעקב הרצוג ז״ל

תתקיים עליה לקברו בבית העלמין סנהדריה, ירושלים ביום ראשון, כ״ג באדר תשל״ד (17.3.74) בשעה 3.45 אחה״צ

אוטובוס יצא מבית העם החדש בשעה 3.15 אחה״צ

על מות

בר־כוכבא מאירוביץ

ממייסדי החברה ומנהלה הראשון

א ב ל ה

סולכור חב' לשיווק ולקניות בע״מ
ההנהלה והעובדים

מודיעים בצער על פטירת

אליהו טליו

המתאבלים:
אשתו, בניו
ואחיותיו

יקירנו

חיים־משה רובינשטיין הי״ד

שנפל במלחמת יום הכפורים

יובא למנוחת עולמים בקבר אחים, מחר, יום חמישי, כ׳ אדר תשל״ד, 14.3.74 בשעה 2.00 אחה״צ בבית העלמין הצבאי בהר הרצל בירושלים

אוטובוסים יצאו בשעה 11.30 לפנה״צ מבית המשפחה, ברח' בארי 6, הדר־רמתיים, ומבית המועצה המקומית הוד השרון, ובשעה 12.00 מבית משפחת גליקסמן, רחוב לבונטין 24, תל־אביב

הרעיה: חוה רובינשטיין
ההורים: פנינה ויעקב רובינשטיין
האחיות: שלומית וברוך תור־רז
זהבה ואליעזר שחורי
משפחת ד״ר גליקסמן

את מותו ללא עת של יקירנו

סרן (מיל.)

ד״ר אריה מן

הוא רק בן 41

אנו מבכים מרה

אשתו: כוכבה
הילדים: עדית, מירית ועודד
אמו: שרינה מנדלביץ
אחותו: דורוטיאה ויעקב
ואלדד ועוזי דן
וכל המשפחה האבלה

ההלויה תצא היום, יום רביעי, י״ט אדר תשל״ד, 13.3.74, בשעה 2.00 אחה״צ מהמרכז הרפואי ע״ש ד״ר שיבא בתל־השומר לבית העלמין בחולון

השבעה אצל משפחת דן רח' בארי 36 תל־אביב

הנהלת בית החולים ע״ש שיבא בתל־השומר
וציבור הרופאים

א ב ל י ם
על מותו ללא עת של חברם

ד״ר אריה מן

בצער וביגון רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו, אחינו וסבנו היקר

ישראל גולדשטיין
ז״ל

ב״ר יצחק ז״ל

ההלויה תצא היום, יום רביעי, י״ט באדר תשל״ד, 13.3.74, בשעה 1.00 בצהריים מביה״ח „רמב״ם" חיפה לבית העלמין החדש, ליד כפר סמיר

אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 12.30 מנוה שאנן, רח' הגליל 91, חיפה

המתאבלים:
אשתו, בנו, בנותיו, אחיו, אחיותיו,
חתניו, כלתו, נכדיו
וכל בני המשפחה

הננו מודיעים בצער רב על פטירת יקירנו

נחמיה ברגרפרוינד
בר' מרדכי יוסף ז״ל

ההלויה תצא היום, יום רביעי, י״ט אדר תשל״ד, 13.3.74 בשעה 2.30 אחה״צ מבית המנוח רח' חרות 17 רמת־גן, לבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המתאבלים: אשתו: הינדה ברגרפרוינד
אחיותיו: מלכה פרקל ומשפחתה
שושנה בוכול ומשפחתה
וכל בני המשפחה

יושבים שבעה בבית אחותו שושנה בוכול, רח' גולומב 6, קרית אונו

אנו מודיעים בצער רב כי יקירנו

גדעון מרון ז״ל

נלקח מאתנו ללא עת בנכר

המתאבלים:
רעיתו: וויטני וילדיו אדם וישי, מינכן
אמו: אדית מרון, סביון
אחותו: רעיה
אחיו: רפאל
ומשפחות פלקס ואפרים

במלאות שנה לפטירת יקירנו

ד״ר בוריס קישון ז״ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו
ביום חמישי כ׳ באדר תשל״ד (14.3.1974)
בבית העלמין קרית שאול בשעה 4 אחרי הצהרים.

אוטובוס יצא בשעה 3.00 אחה״צ מרחוב אמיל זולה 14, תל־אביב.

ה מ ש פ ח ה

על מות

בר־כוכבא מאירוביץ ז״ל

לשעבר יו״ר מועצת המנהלים

א ב ל ה

מועצת המנהלים
קבוצת טלרד
תעשיות טלקומוניקציה
ואלקטרוניקה בע״מ

על מותו של

בר־כוכבא מאירוביץ ז״ל

ממייסדי המפעל

מ ת א ב ל י ם:

ההנהלה וחבר העובדים
טלרד תעשיות טלקומוניקציה
ואלקטרוניקה בע״מ

הצטרף לקופת תגמולים מרכזית "עתיד"

בנק המזרחי המאוחד

ביוזמת קבוצת צנחנים

חיילים משוחררים הקימו תנועה לתמורה באיכות החיים ולשינוי בשיטות השלטון

(ע). על הקמת תנועה ציבורית ש־תחתור לתמורה באיכות החיים בא־רץ ולשינוי בשיטות השלטון ביש־ראל — הוכרז אתמול בכנס־יסוד ש־נערך ביזמת קבוצת צנחנים במילו־אים שלחמו במערב להעלה סואץ.

בכנס, שנערך בסמינר אפעל, הש־תתפו כמה מאות צעירים וצעירות, שהצטרפו אל היוזמים, ביניהם חב־רי קיבוצים, סטודנטים, דתיים, וכן חברים במפלגות ובתנועות קיבוצית הנואפים לתמורה ואשר הגדירו עצ־מם — כ"אנשים שאיכפת להם".

בין היוזמים, אשר ארגנו את ה־כנס, רן ליבנה, יפתח גוטמן, מיכה שגריר, אריק חכמון, רן ארזי, אבא קדמוני, חנניה גליברמן, גדעון פלס וכו'. כן הופיע בכנס מוטי אשכנזי ויהואי בן נון, לשעבר מפקד חיל הים.

מר מיכה שגריר אמר, בין השאר, כי "אם נגיע לכך ששתי המפלגות הגדולות במדינה יחליטו על בחירות פנימיות דמוקרטיות, ויעלו אנשים חדשים בהנהגה, יוכל להסתיים בזה התפקיד".

מר רן ליבנה אמר, שחייב לקום בארץ גוף ציבורי א־פוליטי שיהיה לו המיכה ציבורית רחבה ככל ה־אפשר, שישמור לו את האופציה ל־הקמת מסגרת פוליטית בהמשך ה־דרך, אך לא בשלב זה.

חבר קיבוץ אמר, כי "על התנועה לחזור אל הציונות בלי כרכאות ו־לראות בה ערך עליון. כל אותם מנהיגים שהשכילו בעבר לייבש את הביצות ולגרש את הקדחת, כבואים עלינו היום את הכולירה, כיוון ש־אבדה להם הדרך הציונית", אמר.

הכנס החליט כי התנועה תאף ל־שמש כתובת לכל בודד, גוף ותנועה החותרים להמורה. תוך כדי ההתארג־נות תלבן התנועה בפרטות שאלות של הוכן וצורה.

הוקמה ועדה יזומה, שתטפל בש־לבת החדשים הקרבים הן בארגון המצטרפים לשורות התנועה הן ב־ההווית דרכי הבירור הפעולות. אר־לם ועדה זו תפרק עצמה תוך שלושה חדשים אלה, כאשר המצטרפים לת־נועה יבחרו ישירות את נציגיהם ל־גופים המבצעים.

הוכרז על איסוף כספים וסוכם על הקמת וצדי פעולה מקומיים בערים, על פעולות שוטפות כולל הפגנות ו־כנסים פומביים.

נדחה משפט הרב כהנא

פרקליטו יפנה לעליון

(ע). משפטו של הרב מאיר כה־נא, מנהיג הליגה להגנה יהודית, הנאשם בקשירת קשר לפגוע ביחסי ישראל ארה"ב, נדחה אתמול על ידי השופט המחוזי בירושלים, פרופ' יעקב בזק, תוך היענות לבקשת ה־סנגוריה.

עו"ד מאיר שכטר, פרקליטו של הנאשם, ביקש את הדחיה כדי ל־אפשר לו לשוב ולפנות לבית ה־משפט העליון לשם קבלת החלטה בדבר מידת הסודיות של הפרטים הנוגעים לעלית יהודי ברה"מ. פר־טים אלה הוכרזו על ידי ראש ה־ממשלה, גב' גולדה מאיר, כחסויים, בנימוק שגילויים עלול להזיק ל־יחסי החוץ של ישראל.

ההליך המשפטי של הפסקת דיון לשם פניה לבית המשפט העליון לגילוי ראיה, נעשה לראשונה ב־תולדות המשפט בישראל, בהתאם להקנות שנתקבלו רק לפני כשנ־תיים על פי חוק הראיות.

כשפטו של הרב כהנא יתחדש בבית המשפט המחוזי לאחר החלטת בית המשפט העליון על מידת ה־סודיות של הפרטים אשר ההגנה עומדת להעלות בהקשר לעליית יהודי ברה"מ. על סכך החלטה זו ייקבע, אם הדיון בבית המשפט המחוזי ימשך בדלתיים סגורות או יהיה בפומבי. פרקליט המדינה, מר גבריאל בך, המופיע כתובע במש־פט הרב כהנא, הודיע כי איננו מת־נגד להפסקת הדיון.

נעצרו פעילות הליגה

שתי פעילות של הליגה בירוש־לים נעצרו אתמול, בניבוש כי ביק־שו להפיץ כרוז־מחאה נגד עריכת משפטו של הרב כהנא, בדלתיים סגורות.

בעקבות העלאת מחירי הדלק

עלות מ"ק מים מומתקים באילת – חמש לירות

מיתקן המתקה שלישי יופעל תוך כמה שבועות

* *

חוגים ממשלתיים: העלאת מחירי הדלק — מכת מוות לתכניות המתקה

מאת שלמה גרבר
כופר "הארץ" לענייני פיתוח

עלות מ"ק מים במיתקן החדש ל־הכהקת מי־ים, הכוקם עתה באילת תמצא בשלבי הרצה, תגיע ל־5 ל"י. בעקבות העלאה מחירי הדלק בעולם — מסר בתשובה לשאלה מר נתן ברקמן, מנכ"ל חברת הנדסת ההפלה, הבונה את המיתקן.

המיתקן, אשר יתחיל בהפקת המים עם השלמת ההרצה בעוד כמה שבו־עות, הוא בעל כושר הפוקה של כ־3700 מ"ק מים ביום, וזאת נוסף על התפוקה של שני המיתקנים הפועלים במקום בכבות של כ־7000 מ"ק ביום. המיתקן הוקם על ידי הממשלה, ב־השקעה של 7.5 מיליון ל"י במסגרת התחזיות לעליה בצריכת המים באי־לת, עם ההתפתחות התיירות בכקום. צריכת המים באילת מגיעה היום לכ־7000 מ"ק ביום.

מכת מוות להתפלת מי־ים

מר ברקמן, שנתבקש להגיב על הדעה הרווחת בקרב חוגים כממשל־תיים כי העלאת מחירי הדלק מהווה "מכת מוות לתכניות המתקת מי־ים בעולם ובארץ", טען כי המפעל שהוא עומד בראשו עוסק בסוג של מיתקני המתקה שאינם רגישים לגר־שא משבר האנרגיה. המפעל מייצר מיתקני המתקה לגורמים כמו בתי־מלון, מחנות צבא, מקומות מבודדים וכדומה, בהם מחיר המים אינו קובע. כדוגמה ציין את אילת, בה חייבים להקים מיתקני התפלה כדי לספק מים לתושבים, גם אם המחיר מגיע ל־5 ל"י למ"ק.

עוד טען כי אין מקום להיתפס לפ־סימיות יתרה לגבי עתיד המתקת מי־ים, כאשר שניתן יהיה להצמיד מיתק־נים כאלה לתחנות כח גרעיניות. לדעתו העליה במחירי המים המומ־תקים תהיה נמוכה יחסית, כאשר ה־העלאות במחירי מרכיבים אחרים ב־משק.

כל ארגוני הנשים בת"א הצטרפו למועצה למניעת תאונות

4000 נהגות זהירות

כאלף נשים־נהגות השתתפו את־מול בתל־אביב בכנס הנהגת הזהי־רה שאירגן סניף ת"א של המועצה למניעת תאונות. בכנס שנערך ב־מסגרת שוק ארגון אמהות עובדות, נקראו הנהגות לתת את ידן להק־טנת הקטל בדרכים, ולהרוס את חל־קן: בנהיגה, בהסברה ובהעמולה, כל אחת בדרכה שלה ולסובבים אותה.

אינג' ש. קלוסקי, יו"ר סניף ת"א, הודיע על הצטרפות כל ארגוני ה־נשים בת"א למועצה למניעת תאונות וכי עד עתה נמנות כ־4000 נשים על הנהגות הזהירות בעיר.

רפאל נפגש עם הרבנים הראשיים

מאת סופר "הארץ" בירושלים

שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל נפ־גש אתמול לראשונה בשתי פגישות נפרדות עם הרבנים הראשיים שלמה גורן ועובדיה יוסף, בקשר לעבודה משותפת בין הרבנות למשרד הד־תות. חוגים במפד"ל אמרו אתמול כי הם מקווים ששיחותיו של רפאל עם הרבנים יהיו צעד ראשון לפיוס כולל בין המפלגה לרבנות.

מנכ"ל חדש

עו"ד דוד גלס, מעובדיו הבכירים של משרד הדתות וסגן המנהל הכל־לי, עומד להתמנות כמנכ"ל המשרד. ההחלטה טעונה אישור הממשלה. ה־מנכ"ל הנוכחי הרב ישעיהו דולגין ימשיך לכהן במשרד בתפקיד של יועץ לשר.

הגרלת מילווה עממי

בהגרלת המילווה העממי נ"פ תשי"ד — 1954 שנערכה אתמול, עלו בגורל הזכיות הבאות:

איגרת 9150 מסידרת מישנה 1 זכ־תה ב־40,000 ל"י. 9150 מסידרת מישנה 2 ב־20,000 ל"י. 73009 משתי סידרות משנה — 10,000 ל"י.

מספרי איגרות החוב משתי סדרות המישנה תיפדנה ב־1,000 ל"א: 29902 119526.

כן היו 25 זכיות ב־200 ל"י ו־75 זכיות ב־100 ל"י.

נדחתה קריאת כתב אישום במשפט מנהלי "מרכזון אילת"

(ע). — הקראת כתב האישום ב־משפטם של שני מנהלי חברה, ה־נאשמים כי מכרו לאחרים תוכרי בנייה שניתנו להם ללא מכס ומס קניה כדי להקים מלון באילת — נדחתה לאמצע אפריל.

בכתב האישום נאמר, כי מנהלי חברת "מרכזון אילת" בע"מ — בנימין ארנר ויצחק קליין — לא השתמשו בחומרי־הבניין להקמת ה־מלון אלא מכרו אותם לחברות דב חיים סבירסקי, וכט נחמיאס, שי־נוזון ובניו, משה פיינר וי. פינס ובניו.

התביעה מתבררת בפני שופט ה־שלום א. אבן־ארי בתל אביב. את־מול ביקשו סניגורי הנאשמים לדחות את הקריאה כתב האישום לתאריך אחר. בציגת התביעה, עו"ד גב' ד. צבילינגר, המופיעה מטעם המכס, לא התנגדה לבקשה.

אז קם עו"ד דן שיינמן וטען, כי הוא מייצג שני בעלי מניות של חברת "מרכזון אילת". מרשיו, הו־סיף, יטענו, כי כל הדברים שנעשו בחברה, אם נעשו, בוצעו שלא ב־ידיעתם מתוך כוונה להונות אותם ואת החברה. הוא הוסיף, כי יטען שאין מקום להאשים את החברה.

לאחר שמיעת דבריו של עו"ד שיינמן הודיע השופט אבן־ארי כי יקרא את כתב האישום בעת שידון בעניין בעוד חודש בערך.

גידול ברווחי בנק כללי

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

גידול ניכר ביותר נרשם במאזן בנק כללי לישראל בשנת 1973 ש־פורסם שלשום. סך המאזן עלה ב־48% והגיע ל־399 מיליון ל"י. יתר־רת ההלואות עלתה מ־61 ל־87 מיל־יון ל"י, ויתרת הפקדונות עלתה מ־145 ל־212 מיליון ל"י. הרווח נטו לפני מס עלה מ־3.8 ל־6.4 מיליון ל"י. הבנק שילם דיווידנד של 15%. לאחר העברות יתרת הרוו־חים לקרנות עלה הערך הפנקסני של המניות מ־166 נק' בסוף 1972 ל־199 נק' בסוף 1973.

מדד אג"ח עלה בפברואר ב־16.3%

מדד איגרות החוב צמודות עלה בפברואר ב־16.3% בהשוואה למדד בינואר — מסרה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. כתוצאה מהעליה ה־חדשה במחירי היתרות ירדה מאד תשואתן: זו היתה לגבי איגרות חוב ברירה 4.6% בינואר, אולם ב־פברואר היתה תשואה שלילית של 0.1%. התשואה באיגרות חוב אחרות הצמודות למדד ירדה מ־5.3% בינואר ל־1.6% בפברואר.

מדד שערי המניות הרגילות עלה במשך פברואר ב־3.2% בהשוואה למדד בינואר. העליה הגדולה ב־יותר נרשמה במדד מניות מסחר ו־שירותים שעלו בכ־6%.

קובל על נזק למיבנה מוסלמי

מאת סופר "הארץ"

יו"ר המועצה המוסלמית העליונה בירושלים, השייח' חילמי אל־מוח־תסב, הודיע אתמול כי חפירות מש־רד הדתות ליד הכותל המערבי גר־מו נזק חמור למיבנה מוסלמי עתיק, בית ספר "אל־ג'והריה", המצוי מ־מערב למסגד אל־אקצה.

השייח' אמר כי מהנדסי המועצה המוסלמית בדקו את המיבנה ומצאו כי כתוצאה מהחפירות הבנין עלול להתמוטט. הוא הוסיף כי שלח ב־ענין זה מיברקי מחאה לראש הממ־שלה ולשר הבטחון, בהם מבקשת המועצה להפסיק את החפירות ל־אלתר.

להזדהות רבקה שכטר ומשפחתה
על נפילת בנך
אבינועם ז"ל
במלחמת יום הכיפורים
אנו אבלים
עובדי המפלגה הליברלית (ליכוד)

למאיר ויעל שמיר
ליונה ומאיר ברזל
אתכם באבלכם הכבד
על מות
דבורה טנצמן ז"ל
אריה פילץ ומשפחתו

למאיר ויעל שמיר
אתכם באבלכם הכבד במות
דבורה טנצמן ז"ל
ככר לוינסקי בע"מ
ההנהלה והעובדים

למשפחת אברמי
אתכם באבלכם
על מות יקירכם
צבי ז"ל
מלון הולילנד
ההנהלה והעובדים

לעמנואל והלל יעקבזון
אתכם באבלכם הכבד
במות עליכם אמכם
רוזה – שושנה ז"ל
הנהלת עמיר חברה להספקה בע"מ
וחבר העובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של מנהלנו היקר
ישראל גולדשטיין ז"ל
חברת י.ג.ר. גולדשטיין בע"מ
חיפה

מרכינים ראש על מות
צבי אברמי ז"ל
פוריין טורס
ישראל — ארה"ב — קנדה

במוצאי שבת 16.3.74 בשעה 20.30 נתאסף בבית העם
לערב התייחדות עם בנינו חברינו
שנפלו במלחמת יום הכפורים
יוסי בקמן ז"ל
דודי קשת ז"ל
נא לבוא לבר לשנוי התאריך
מושב בית לחם הגלילית

על מותה של ידידתנו
גב' הרטה סוהמי
מתאבלים
הנהלת מוזיאון הארץ, תל-אביב
אגודת ידידי מוזיאון הארץ

בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה
מכבד את זכרו של
גינטר - גדעון הרץ ז"ל
שנפטר ביום ששי, ד' באדר תשל"ד 1.3.74
ושצוה את גופתו לקידום הידע הרפואי

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתה של
רוזה סולטנוביץ ז"ל
בעלה: סולין סולטנוביץ
משפחת שטיין
ישעיהו פופקין

הנהלת מפעלי ליגת ועובדיו
משתתפים באבלה הכבד של עובדת מפעלנו
חוה כלפון
במות עליה
אמה ז"ל

למר יונה פרייס
במות **אביך**
משתתפים בצערך
חברי מועדון ליונס
רמת-גן

ארגון נכי צה"ל

מרכין ראשו לזכר חבריו

יצחק	איזמן	ז"ל
עמנואל	בן־ישי (בנישו)	ז"ל
צבי	בן־סירא (לוטקר)	ז"ל
חנוך	דור (דורכלר)	ז"ל
שמואל	דיין	ז"ל
אהוד	דפנא	ז"ל
גדעון	הלוי	ז"ל
חיים	חוצב (צ'צ'קי)	ז"ל
יהודה	טולדנו	ז"ל
פאול	כהן	ז"ל
בן־ציון	כרמלי	ז"ל
שבתאי	סבתו (הכהן)	ז"ל
שלום	עין־גל (אנגל)	ז"ל
גדעון	קין	ז"ל
דוד	קשת	ז"ל
זכריה	שטיינמץ	ז"ל
יגאל	שילוני	ז"ל
ישראל	שינדלר	ז"ל
דוד מיכאל	שפר	ז"ל

אשר נפלו במלחמת יום הכפורים

המנהלים וצוות העובדים של
אקסצ'יינג' נשיונל בנק אוף שיקאגו
אבלים על מותו של
ג'ורג' ד. סקס
יו"ר הדירקטוריון
ומשתתפים בצערה של המשפחה

מכון ויצמן למדע
המחלקה לפיסיקה
מזמינה את הציבור להרצאה השנתית החמישית
לזכרו של
פרופ' **עמוס דה-שליט** ז"ל
שתינתן (באנגלית) על־ידי
פרופ' ויקטור פ. וייסקופף
מהמכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס
על הנושא:
חקירת מבנה החומר
ביום חמישי, כ' אדר תשל"ד (14.3.74), בשעה 4.00 אחה"צ, באולם ויקס, יד חיים וייצמן, רחובות.
אין כניסת רכב לשטח המכון, פרט לרכב עובדי המכון

אגודת הסופרים העברים ירושלים | עיריית ירושלים המחלקה לתרבות
משרד החינוך והתרבות
ביום השנה לפטירתו של
חיים הזז
15.00 גילוי המצבה על הר הזיתים
מחר, יום ה' כ' באדר השד"ד, 14.3.74 בשעה 3.00 אחה"צ.
אוטובוס מיוחד יצא מרח' בצלאל 11 (ליד בית העם) בשעה 2.30 אחה"צ.
20.00 ערב זכרון
ייערך בבית־הסופר ע"ש חיים הזז בעיר העתיקה, ירושלים.
דברים יישאו: פרופ' שרגא אברמסון, יזהר סמילנסקי, אהרן מגד.
פותח ומנחה: מרדכי איש־שלום
פרקי קריאה: דניאל כאר
פרקי נגינה.
השמעת הקלטה מתוך גאוגאו של חיים הזז.
כתובתנו: בית־הסופר, העיר העתיקה, מכר בית־מחסה
התחבורה: אוטובוס מס' 1. תחבורה מובטחת.
הציבור מוזמן

مكنا من الأصل

صكرامن الأصل

מירב בנק משכנתאות וחסכונות בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר, 1973

	באור	1973 ל"י	1972 ל"י
הלוואות ופקדונות			
הלוואות	(2)	201,453,754	98,726,734
פקדונות באוצר מדינת ישראל, צמודים למדד המחירים לצרכן		18,203,397	5,892,422
		219,657,151	104,619,156
השקעות			
בנינים מושכרים	(3)	4,218,668	4,285,795
מלווה ממשלתיים, צמודים למדד המחירים לצרכן לפי העלות — בלתי סחירים		304,111	17,308
		4,522,779	4,303,103
רהוט וציוד משרדי (עלות בניכוי פחת שנצבר סך 42,445 ל"י; 1973 — 32,616 ל"י)		133,684	12,773
חשבונות אחרים			
חייבים שונים		651,578	706,116
מזומנים בבנקים		130,664	338,360
		782,242	1,044,476
הוצאות נדחות	(4)	1,840,053	226,424
		226,935,909	110,205,932
הלוואות מתוך פקדונות מיוחדים של אוצר מדינת ישראל — ראה חשבון מקביל	(5)	12,289,641	12,289,641
		239,225,550	122,495,573

	באור	1973 ל"י	1972 ל"י
הון ועודפים	(6)		
הון המניות הנפרע		6,000,000	3,000,000
קרן לחלוקה מוצעת של מניות הטבה		267,534	—
עודפים			
קרן שמורה		500,000	215,000
רווח — יתרה שלא יועדה		79,188	68,053
		6,846,722	3,283,053
אגרות חוב ופקדונות למתן הלוואות			
אגרות חוב	(7)	49,712,117	10,973,513
פקדונות	(8)	162,075,218	93,399,843
		211,787,335	104,373,356
הכנסות נדחות			
עודף כתוצאה מהיתרות הצמודות למדד המחירים לצרכן	(1)	3,290,444	635,342
רבית שנתקבלה המתיחסת לתקופה שלאחר שנה		542,008	589,416
		3,832,452	1,224,758
התחייבויות אחרות			
זכאים שונים, שנדה לבסים ויתרת זכות (כולל 6,880 ל"י מבטח ו־916,925 ל"י צמוד למדד המחירים לצרכן)		4,268,749	1,174,765
דיבידנד מוצע — נטו		200,651	150,000
		4,469,400	1,324,765
		226,935,909	110,205,932
פקדונות מיוחדים מאוצר מדינת ישראל — ראה חשבון מקביל	(5)	12,289,641	12,289,641
		239,225,550	122,495,573

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד ממאזן זה.

חברי הדירקטוריון:
יצחק אורן — יו"ר   דוד גולן — סגן יו"ר   שמעון שפירא — מנהל כללי

דו"ח רווח והפסד
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1973

	1973 ל"י	1972 ל"י
הכנסות		
רבית ועמלה על הלוואות (בזה הפרשי הצמדה של קרן ושל רבית 4,287,663 ל"י; 1973 — 262,482 ל"י)	15,210,412	4,785,475
שכר דירה	535,866	537,773
שונות	219,706	131,685
	15,965,984	5,454,933
הוצאות		
רבית הפרשי הצמדה על אגרות חוב ופקדונות ודמי בטוח הצמדה (בזה הפרשי הצמדה של קרן ושל רבית 2,985,260 ל"י; 1972 — 450,827 ל"י)	12,982,874	4,497,817
החזקת בנינים מושכרים (בזה פחת 117,240 ל"י; 1972 — 116,599 ל"י)	222,473	187,005
הנהלה וכלליות (בזה פחת 9,829 ל"י; 1972 — 3,203 ל"י)	931,141	328,000
הפחתת הוצאות נדחות (באור 12)	115,176	5,925
	14,251,664	5,018,747
רווח לפני מסים על הכנסה (1972 — ולפני הכנסה מיוחדת)	1,714,320	436,186
מסים על הכנסה — הפרשה	950,000	240,000
	764,320	196,186
הכנסה מיוחדת		
רווח ממכירת בנינים	—	68,199
רווח נקי בשנת החשבון	764,320	264,385
יתרת רווח לתחילת השנה	68,053	18,668
רווח ליעוד	832,373	283,053
יעוד הרווחים		
דיבידנד ברוטו 7% (שנה קודמת 13⅓%) (באור 13)	267,534	200,000
פחות — הקטנת החבות במס עקב תשלום הדיבידנד	66,883	50,000
	200,651	150,000
העברה לקרן לחלוקה מוצעת של מניות הטבה 7%	267,534	65,000
העברה לקרן שמורה	285,000	215,000
רווח — יתרה שלא יועדה	79,188	68,053

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מדו"ח זה.

באורים לדו"חות הכספיים

באור 1 — מדיניות חשבונאית

עקרונות החשבונאיים שיושמו בעריכת הדו"חות הכספיים הם:

א. נכסים והתחייבויות צמודות

נכללו בדו"חות הכספיים כדלהלן:

יתרות צמודות למדד המחירים לצרכן (למעט מלוות ממשלתיים הנכללים לפי העלות) — לפי המדד שנתפרסם סמוך לתאריך המאזן (נובמבר 1973 ונובמבר 1972 בהתאמה).

העודף מהתאמת היתרות הנ"ל נכלל בדו"חות הכספיים כדלהלן:

הפרשי הצמדה שנתקבלו או שזמן פרעונם הגיע נכללים בדו"ח רווח והפסד. העודף שנוצר מהתאמת היתרות הצמודות, שזמן פרעונם לאחר תאריך המאזן, נכלל במאזן בסעיף הכנסות נדחות.

ב. פחת מבנינים מושכרים, מרהוט וציוד משרדי

הפחת מחושב לפי שיטת הפחת השווה בשעורים שנתיים הנחשבים כמספיקים להפחתת הנכסים בתקופת השימוש המשוערת בהם כדלהלן:

	%
בנינים	2
ציוד צמוד לבנינים	6½ — 10
רהוט וציוד משרדי	6 — 10
כלי רכב	15

ג. הפחתת הוצאות נדחות

הבנק נוהג להפחית את ההוצאות הנדחות כדלהלן:

הוצאות הנפקת אגרות חוב — במשך תקופת אגרות החוב ויחסית ליתרות השנתיות.
הוצאות שפורים במשרד שכור — במשך 3 שנים.

באור 2 — הלוואות

א. ההרכב

	31 בדצמבר 1973 ל"י	1972 ל"י
צמודות למדד המחירים לצרכן	80,461,787	51,956,978
הלוואות שלגביהן קיים בטוח אצל האוצר בגין העליה במדד המחירים לצרכן תמורת עמלה בשעורים שנתיים של 2½%—7¼%	52,707,822	10,654,301
לא צמודות	68,284,145	36,115,455
	201,453,754	98,726,734

ב. בטחונות

ההלוואות לרשויות מקומיות (סך של כ־111,000,000 ל"י) ניתנו כנגד שיעבוד על הכנסות הרשות וכן הוראה בלתי חוזרת לחשב הכללי ולאוצר השלטון המקומי לשלם לבנק כל סכום המגיע לרשות במידה הרשות פגרה בפרעון ההלוואה.

יתר ההלוואות ניתנו כנגד ערבויות ו/או משכנתאות.

באור 3 — בנינים מושכרים

א. ההרכב

	31 בדצמבר 1973 ל"י	1972 ל"י
עלות	5,236,154	5,186,041
פחת שנצבר	1,017,486	900,246
	4218,668	4,285,795

בנינים שעלותם המופחתת היא סך של 906,155 ל"י (1972 — 921,266 ל"י) רשומים על שם חברות מקרקעין שבבעלות הבנק ובנינים שעלותם המופחתת היא סך של 254,613 ל"י (1972 — 260,577 ל"י) טרם נרשמו על שם הבנק. הבנינים מושכרים ברובם לבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ודמי השכירות נקבעים מידי שנה בהסכמה הדדית.

ב. הפחת

ראה באור 1.ב.)

באור 4 — הוצאות נדחות

	1973 עלות ל"י	1973 הפחתה ל"י	1973 יתרה ל"י	1972 ל"י
א. ההרכב				
הוצאות הנפקת אגרות חוב	1,817,702	97,193	1,720,510	226,424
שפורים במשרד שכור	143,452	23,909	119,543	—
	1,961,154	121,101	1,840,053	226,424

ב. הפחתה

ראה באור 1.ג.

באור 5 — הלוואות מפקדונות מיוחדים של אוצר מדינת ישראל

ההלוואות מתוך פקדונות מיוחדים של אוצר מדינת ישראל ניתנו עפ"י חוזים שנחתמו בין מקבלי ההלוואות לבין הסוכנות היהודית לא"י. הבנק מטפל בגביית הסכומים בעת הגיע זמן פרעונם, תמורת עמלה.

באור 6 — הון ועודפים

א. הון המניות

	1973 רשום ל"י	1973 מונפק ונפרע ל"י	1972 מונפק ונפרע ל"י
מניות רשומות על שם מניות רגילות בנות 1.— ל"י כ"א	10,000,000	6,000,000	3,000,000

ב. התנועה בקרן שמורה (בעבר נקראה קרן כללית)

	ל"י
יתרה לראשית השנה	215,000
העברה לפי דו"ח יעוד הרווחים	285,000
היתרה לסוף השנה	500,000

באור 7 — אגרות חוב

א. ההרכב

אגרות החוב מובטחות בשעבודים שוטפים על נכסי הבנק והן כוללות את ההנפקות הבאות:

	שעור הרבית %	שנות הפדיון	31 בדצמבר 1973 ל"י	1972 ל"י
בלתי צמודות	5	1976	600,000	600,000
	5	1976	650,000	650,000
	7	1976	1,000,000	1,000,000
			2,250,000	2,250,000
צמודות למדד המחירים לצרכן	8	1982	1,399,680	1,121,019
	8	1982	1,399,680	1,121,019
	6	1978—1989	7,948,800	6,366,240
	6	1979—1990	16,914,800	—
	6	1979—1990	5,528,500	—
	6	1979—1990	11,393,275	—
			41,584,735	8,608,278
צמודות למדד המחירים לצרכן או לא צמודות לפי ברירה	10.76 (ללא הצמדה) / 4.84 (בהוספת הצמדה)		2,108,400	—
			48,943,135	10,858,278
נוסף — רבית והפרשי הצמדה על רבית שנצברה			768,982	115,235
			49,712,117	10,973,513

אגרות חוב בסכום של 5,049,360 ל"י (1972 — 4,492,038 ל"י) מוחזקות על ידי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

ב. שנות הפרעון

1973 השנה	1973 ל"י	1972 השנה	1972 ל"י
1974	768,982	1973	715,235
1976	2,250,000	1976	1,650,000
1978	2,744,304	1978—1982	4,788,534
1979—1983	19,513,510	1983—1989	3,819,744
1984—1990	24,435,321		
	49,712,117		10,973,513

באור 8 — פקדונות

א. ההרכב

	31 בדצמבר 1973 ל"י	1972 ל"י
צמודים למדד המחירים לצרכן	91,248,964	52,741,014
לא צמודים	70,826,254	40,658,829
	162,075,218	93,399,843

ב. שנות הפרעון

1973 השנה	1973 ל"י	1972 השנה	1972 ל"י
1974	13,240,675	1973	5,360,742
1975	13,740,066	1974	5,758,398
1976	19,982,166	1975	5,895,613
1977	12,442,982	1976	6,093,714
1978	10,250,894	1977	6,965,911
1983—1979	47,684,885	1983—1978	40,562,126
2018—1984	44,733,550	2017—1983	22,763,339
	162,075,218		93,399,843

ג. הפקדונות כוללים פקדונות שנתקבלו מבעלי ענין כדלהלן:

	שנות הפרעון	שעור הרבית %	31 בדצמבר 1973 ל"י	1972 ל"י
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ				
צמודים למדד המחירים לצרכן	1982—1974	8½	17,854,200	20,692,467
בלתי צמודים	1982—1974	7	2,000,000	2,000,000
			19,854,200	22,692,467
אוצר מדינת ישראל				
צמודים למדד המחירים לצרכן	1982—1974	5½	460,504	302,406
בלתי צמודים	2017—1974	6½—3½	42,421,815	23,542,896
			42,882,319	23,845,302
סה"כ פקדונות מבעלי ענין			62,736,519	46,537,769

באור 9 — פיצויי פיטורים

התחייבות הבנק לפיצויי פיטורים לעובדים מכוסה במלואה ע"י הפקדות בקופה מרכזית לתשלום פיצויי פיטורים הנעשות באמצעות הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

באור 10 — מסים על ההכנסה

א. לבנק הוצאו שומות סופיות של מס הכנסה עד וכולל שנת המס 1970.

ב. "מס שרותים" בסך 77,000 ל"י נכלל בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות.

באור 11 — עסקאות עם בעלי ענין

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1973 ל"י	1972 ל"י
הכנסות		
רבית ועמלה (בזה מהבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ 50,000 ל"י; 1972 — 443,152 ל"י)	2,322,919	564,751
שכר דירה מהבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ	526,600	524,350
הוצאות		
רבית, הפרשי הצמדה ודמי בטוח הצמדה (בזה לבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ 4,240,850 ל"י; 1972 — 952,796 ל"י)	5,536,365	1,336,651

באור 12 — הפחתת הוצאות נדחות

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1973 ל"י	1972 ל"י
ההרכב		
הפחתת הוצאות הנפקת אגרות חוב	91,267	5,925
הפחתת שפורים במשרד שכור	23,909	—
	115,176	5,925

באור 13 — דיבידנד

הדיבידנד המוצע לתשלום במזומן לשנת 1973 בשעור של 7% לשנה ומניות הטבה בשעור של 7% לשנה מחושב על ההון הנפרע יחסית לתקופה בשנה. בשנת 1972 שולם דיבידנד בשעור של 13⅓% על הון המניות הנפרע ליום 30 בספטמבר 1972.

חברי הדירקטוריון:
יצחק אורן — יו"ר   דוד גולן — סגן יו"ר   שמעון שפירא — מנהל כללי

דין וחשבון המבקרים לבעלי מניות של "מירב" בנק משכנתאות וחסכונות בע"מ

בדקנו את המאזן של "מירב" בנק משכנתאות וחסכונות בע"מ ליום 31 בדצמבר 1973 ואת דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתנו נערכה לפי תקני ביקורת מקובלים. הכוללים את אלה שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה החשבון), התשל"ג — 1973, ובהתאם לכך נקטנו באותם נהלי ביקורת אשר השבנום להדרושים בהתאם לנסיבות.

לדעתנו, המאזן ודו"ח רווח והפסד הנ"ל משקפים באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים את מצב עסקי החברה ליום 31 בדצמבר 1973 ואת תוצאות פעולותיה לשנה שנסתיימה באותו תאריך, והם ערוכים בהתאם לתקנות ניירות ערך (עריכת דו"חות כספיים), התשכ"ט — 1969.

ב. ה. פאהן ושות' רואי חשבון

*) חברת בת של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

מועצה מקומית — קרית אונו

מכרז מס' 3/74 — עובד חבורות רהוב

מוכרז בזה על מועמדים למשרה פנויה של עובד חבורות רהוב.

מועמדים — גברים לאחר גמר שרות סדיר בצה"ל, ועד גיל 28 יגישו את הצעותיהם בכתב בדאר רשום למזכיר המועצה המקומית ויציינו על גבי המעטפה עבור מכרז מס' 3/74 — עובד חבורות רהוב.

המועמדים מתבקשים להיות בעלי נסיון בעבודה עם בני נוער.

תנאי עבודה: משרה מלאה, עבודה מפוצלת.

דירוג: עובדי הוראה.

עדיפות תינתן למועמדים תושבי קרית־אונו.

המועד האחרון להגשת הצעות הוא 24.3.74.

אביהוד הרשה, ראש המועצה.

קופת חולים

של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

מושב הועד המפקח הארצי של קופת חולים

יתקיים ביום השישי, כ' אדר התשל"ד 14.3.74 בשעה 10.00 לפנה"צ בבית מרכז קופת חולים ת"א ארלוזורוב 101.

החברים מתבקשים לדייק.

פ. רישיש
יו"ר הועד המפקח הארצי של קופת חולים

נמשכת ההרשמה

לקורס חדר נתוח לאחיות מעשיות

שיתקיים ליד בית חולים מאיר בכפר־סבא

מתקבלות מועמדות שהן אחיות מעשיות וסיימו שנת עבודה במקצוע

לפנות למחלקת האחיות במרכז קופת חולים, רח' ארלוזורוב 101 תל־אביב חדר 432 בשעות 8.00—15.00

מרכז קופת חולים

משרד העבודה

אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

מחוז חיפה והצפון

נמשכת ההרשמה לקורסים להכשרה ולהשתלמות למפעילי ציוד מכני כבד

מתקבלים משוחררי צ.ה.ל. בעלי סוג בריאות גבוה.

הלומדים יקבלו מענקי קיום של 16 ל"י ליום.

מתקבלים בוגרי 8 כתות.

למסיימים בהצלחה ניתנת תעודת גמר ממשלתית.

בסיטונות

• שמלות הריון
• מכנסי הריון
• חולצות הריון
• חליפות הריון

כהן מודל

תל־אביב, רח' נחלת בנימין 4 קומה ב', (דרך החצר) פתוח עד 7 בערב, סגור בשעה 1—3 להזמנות ע"י טלפון: טלפון 50344 תל־אביב

ב הארץ

ספורט

בעריכת יהיאל ארזי

הלר לפגישות עם ראשי פיפ"א בציריך ולונדון

יגיע היום מאיראן לשוויץ לפגישות עם ד"ר קייזר וסר סטנלי רוס בהן יעלה רעיונות על מעמדה של ישראל באסיה ובאירופה

כדורגל

יו"ר ההתאחדות הישראלית לכדורגל, מר נחום הלר, עומד להגיע היום מטהראן לציריך, כדי לפתוח בסידרת פגישות עם ראשי התאחדות הכדורגל הבין־לאומית, בהן יקוים דיון על מעמדו של הכדורגל הישראלי בזירה העולמית.

לאחר שקיבל בטהראן את ההזמנה הרשמית להשתתפותה של ישראל במשחקי עמי אסיה בספטמבר הקרוב, מתכוון מר הלר להיפגש היום (או מחר) עם מזכיר פיפ"א ד"ר הלמוט קייזר בציריך. בפגישה זו תועלה שאלת מעמדו של הכדורגל הישראלי ביבשת האסיאתית וייפשו גישושים לגבי סיכויי שיבוצה של ישראל בזירה האירופית.

שמיעת רעיונות

לאחר פגישתו עם מזכ"ל פיפ"א יצא מר הלר ללונדון, כדי להיפגש שם מחר או מחרתיים עם נשיא ההתאחדות הבין־לאומית סר סטנלי רוס. בפגישה זו תועלה ביתר הרחבה שאלת מעמדו של הכדורגל הישראלי ביבשת אסיה וייעשו פעם נוספת גישושים לגבי הסיכוי לשיבוצן של הנבחרות הישראליות — הלאומית והנוער — באירועים האירופיים.

יצוין, כי מר הלר לא הוסמך על־ידי ההתאחדות לטפל במעבר הכדורגל הישראלי מאסיה לאירופה. ושיחותיו יהאו בגדר של גישושים ושמיעת רעיונות, לפני הופעתו של נציג ישראלי (קרוב לוודאי מר הלר) בישיבת הועד הפועל של האיגוד האסיאתי שיהיה באפריל בבאנגקוק.

בלונדון עומד מר הלר לצאת לאמסטרדם, כדי לנהל מגעים עם ההתאחדות ההולנדית במטרה לקבוע מיפגשים בין נבחרות שתי הארצות. אחר־כך ימשיך למינכן לפגישה עם ראשי ההתאחדות המערב גרמנית שכבר־אישרה באופן עקרוני עריכת מיפגש בין נבחרת גרמניה וישראל ב־1975. נראה, כי בפגישה זו ינסה מר הלר להאם האריכים ולהדק את הקשר בין שתי ההתאחדויות.

צבי רוזן לא ישחק השבת בליגה

בגלל הפציעה בקרסול

קפטן קבוצת הכדורגל של מכבי תל־אביב והנבחרת הלאומית, צבי רוזן, לא יוכל להשתתף בשבת במשחק הליגה של קבוצתו נגד מכבי פתח־תקוה — זאת על פי הוראת רופאו ד"ר פ. נסים.

רוזן, שנפצע במשחק הליגה האחרון של קבוצתו בקרסולו שנובס, קיווה לא להחמיץ את משחק הליגה הקרוב של קבוצתו, אבל בשל החמרה במצב פציעתו אסר ד"ר נסים על רוזן לסכן את רגלו בהתמודדות הליגה הקרובה.

● כדורגלן בית"ר תל־אביב שמעון כהן יחדש השבת את הופעתו במשחקי הליגה, לאחר שנעדר באחרונה מהרכב קבוצתו בשל מתיחה בשריר רגלו. בית"ר תל־אביב יתמודד בשבת עם מכבי יפו.

שאילתא בכנסת על טיפוח מאמנים וספורטאים

ח"כ ידידיה בארי (ליכוד) הגיש בכנסת שאילתא לשר החינוך והתרבות, בה הוא שואל מדוע לא יכוון משרד החינוך, באמצעות רשות הספורט, להכשרת מאמני ספורט מצוינים ולטיפוח ספורטאים מחוננים, וזאת על פי תביעה שהועלתה באסיפה הכללית של ההתאחדות לספורט שהיתה לא מכבר ובה הועלה נושא זה לדיון.

יצרים לוהטים בניוקאסל

מחזה מביש זה התרחש בשבת באצטדיון סט. ג'יימס פארק, מגרשה הביתי של קבוצת ניוקאסל, במשחק רבע גמר הגביע האנגלי, בה המחדה המארחת עם נוטינגהאם פורסט.

המאבק בין ענקי הכדורגל, מתנהל במסגרת הגביע באיזון כמעט מוחלט. משום כך יש במשחקי הגביע רקע נוח להשתלהבות יצרים — אפילו אצל האנגלים הידועים בקור רוחם.

ואכן, כאשר החלטת השופט לא נראתה לקהל האוהדים של ניוקאסל, שעה שקבוצתם פיגרה 3:1, הם פלשו למגרש, כדי לנסות להסביר לשופט באמצעים יעילים יותר מסתם צעקות, כי אילו דעתם היא הקובעת. אבל השופט ביכר להמנע מלהתנסות בשכנוע מסוג זה שהיה צפוי לו ונמלט לחדר ההלבשה. המשטרה, לעומתו, גילתה אומץ לב רב יותר והחלה בהתמודדות עם ההמון.

וכך, לאחר בעיטת הפתשין שפסק השופט גורדון קיו לזכות נוטינגהאם, וברובם של אוהדי ניוקאסל להשלים עם ההחלטה — התפתח על כר הדשא מאבק בו שימשו בקבוקים וחפצים אחרים כלי־שיכנוע לעת מצוא.

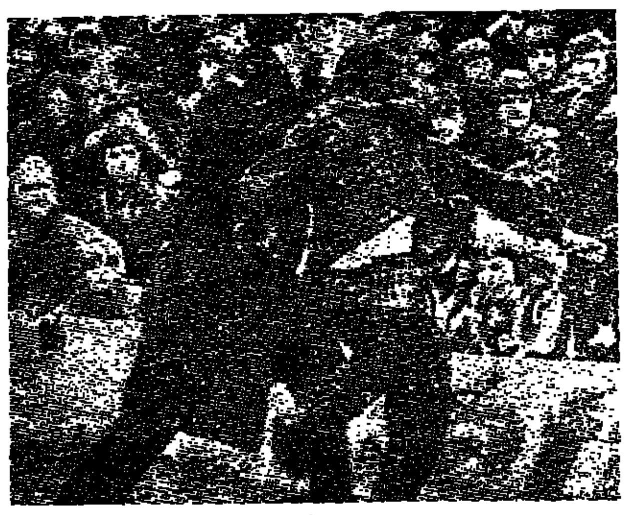

המחזה המביש שהחל בפלישת האוהדים (למעלה) נמשך 8 דקות והסתיים בתוצאות בלתי נעימות לגבי כמה מן המתפרצים — כמו פרצוף שותת דם או בגדים קרועים (בתצלומים משמאל).

בית"ר ירושלים החליף הביתיות עם מכבי ת"א

קבוצת הכדורסל של בית"ר ירושלים שנועדה לארח את מכבי תל־אביב במיפגש הליגה ב־22.3 בימק"א, העתיקה את משחקה לתל־אביב. הדבר נעשה משום שהבית"רים מקיימים את משחקי הליגה שלהם באולם הפועל בירושלים, אך במועד הנ"ל יארח הפועל במגרשו את הפועל תל־אביב והמשטרה אסרה את קיום שני המשחקים באותו מועד באולם אחד.

איגרוף

מרגל הורחק מזירת האימונים של פורמן

קאראקאס, 12 (אי.פי.). דיק סאדלר, מנהלו של אלוף העולם באיגרוף במשקל כבד, ג'ורג' פורמן, הורה לאחד מאנשי הפמליה של המתאגרף קאן נורטון, יריבו של פורמן בקרב שנועד ל־26 בחודש זה, לעזוב את מחנה האימונים של האלוף.

האדם שנתבקש לעזוב נשא עמו מצלמה וניצב ליד הזירה בה קיים אותה שעה פורמן קרב אימון. לבסוף התפשרו השניים ונושא המצלמה הורשה להישאר במקום, אך במרחק של 30 מטרים מן הזירה.

„אינני מתנגד במיוחד שאנשים יהיו נוכחים כאן בעת אימוניו של פורמן", אמר סאדלר „אבל לעמוד ליד הזירה ולצלם את כל תנועותיו של האלוף זה קצת יותר מדי. זה מעיד על טעם רע".

פורמן קיים היום 10 סיבובי אימונים עם חמישה יריבים. עם כל אחד מהם התמודד שני סיבובים. אימוניו נדחו עד לתחילת השבוע, לאחר שחל עיכוב בהתקנת הזירה הניצבת עתה במקום בו יהיה הקרב על התואר בינו לבין נורטון.

בהסיבת עתונאים שקיים פורמן במחנה האימונים שלו, הכחיש שמועות כאילו אמר שאינו מרוצה מן התנאים בהם נתקל בוונצואלה. „אני מאושר מאד להיות כאן. האנשים כאן העניקו לי קבלת פנים נפלאה. האקלים השיפור שחל ביכולתי לקרב מעודדים אותי. אני רק מקווה שהדברים ימשכו בקו חיובי כזה עד וכולל הקרב ב־26 בחודש".

כשאתה עומד לרכוש מכונית משפחתית בדוק את „פיאט 124" ו...

שים דגש על

מרחב — 1.63 מטר רוחב, 4 דלתות, תא מטען ענק

בטיחות — ראות פנורמית, 4 מעצורי־דיסק בשתי מערכות נפרדות

עוצמה — ותאוצה פנטסטית מ־0 עד 80 קמ"ש ב־8.2 שניות

„פיאט 124" משיגה תוצאות העולות על מכוניות יקרות ממנה בהרבה... ובודאי על אלה הזולות ממנה במעט!

הנך מוזמן לבדוק בעצמך את ההבדל הגדול!

סלון·ספיישל·סטיישן·ספיישל אוטומט

FIAT 124

פרסום ארדמן בע"מ

ספורט־טוטו

12 1X2

תושב אשקלון זכה השבוע בפרס הראשון „בטוטו"

232 אלף ל"י

•••

מינימום בכל הפרסים

חצי מיליון ל"י

•••

מינימום הפרס הראשון

225 אלף ל"י

•••

זהר המועד האחרון למסירת המספים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו כל שבוע!

עירית קרית אתא

מכרז מס' 10/4/74

פינוי אשפה בשטח עירית קרית אתא

1. מוזמנות בזה הצעות מקבלנים לפינוי אשפה משטח שיפוט עירית קרית אתא.
2. טפסים, דוגמת חוזה ופרטים ניתן לקבל תמורת סך 100.— ל"י שלא יוחזר במשרדי העיריה מחלקת התברואה חדר מס' 13 בשעות העבודה הרגילות.
3. הצעות הרשומות במעטפות סגורות יש לשלשל לתיבת המכרזים במשרד מהנדס העיר עד ליום שני כב' ניסן תשל"ד (15.4.74) בשעה 13.00. הצעות שתוגשנה לאחר מכן לא תובאנה בחשבון.
4. המציע ידרש להפקיד ערבות כספית או בנקאית בגובה 5% מסכום הצעתו וזאת בתוקף לחמישה חדשים.
5. הזוכה במכרז יהיה חייב להתחיל בעבודה תוך 45 יום מיום שיודע לו על כך ולא יאוחר מיום 1.8.74.
6. העיריה שומרת לעצמה את הזכות למסור את ביצוע העבודה למספר קבלנים.
7. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

צבי הדר, ראש העיר.

הובלת מרצפות ובלוקים

על משטחים באיזור חיפה

במחירים זולים במשאיות עם מנופים

לפנות: חברה להובלה בחיפה, טל. 644958

הובלות מתל־אביב לחיפה

במשאיות עם מנופים

במחירים זולים במיוחד

ההובלות משעה 10 בבקר

לפנות: חברה להובלה בחיפה, טל. 04—644958

למכירה מגרש עם מבנה

במרכז רמת־גן

רחוב אבא הלל, מקום גבוה

2.5 דונם

בהצעות רציניות נא לפנות לת.ד. 98 קרית־אונו

סודיות מובטחת

משרד הפנים

הכנס הארצי הששי לשלטון ולמינהל מקומי

יתקיים בבנייני האומה ירושלים

בתאריכים ט"ז-ע"ז באייר, תשל"ד [7-8 במאי 1974]

טקס הפתיחה, במעמד שר הפנים, יתקיים ביום שלישי, ט"ו באייר תשל"ד (7 במאי 1974) בשעה 10.30 בבוקר בבנייני האומה ירושלים

הרצאת פתיחה: „חלוקת התפקידים בין השלטון המקומי לבין השלטון המרכזי" תמורות בארגון ובמינהל המקומי

הכנס ידון בנושאים הבאים (במסגרת 18 קבוצות דיון):
מינהל ופוליטיקה בשלטון המקומי
משאבי כוח אדם במינהל המקומי
כלכלה הרשויות המקומיות
השיטה לאורח ההיוזורפיה המוניציפלית
הרשות המקומית ואיכות הסביבה
מינהל במקומי משווה
דיון במליאה: „העיר בשנת 2000"

המעוניינים בפרטים נוספים יפנו אל:
חברת „כנס" רחוב דיזנגוף 30, תל־אביב, טל. (03)281225

נאוה טאובר — תל־אביב

מרווין ליבר — מיאמי, ארצות הברית

נ ש ו א י ם

ירושלים 12.3.1974

למשפחות

הירשזון ואילין

מיטב אחולינו

להולדת

הנכדה־הבת

נירה ורמי לב

חזרנו למסלול

ואנו שוב לשרותכם!!

בקבלת הזמנות לארגון מסיבות, חתונות ואירועים חברתיים

בגן הנפלא שלנו, או בכל מקום לפי דרישתכם.

קפה מסעדה „גינתי"

כפר שמריהו דרך השדות 32 טלפון 937950

פרטי: 984898.

מומחיות המסעדה FONDUE BOURGUIGNONNE

פתוח בשעה 5.00 אחה"צ פרט לימי שישי.

כשר למהדרין

הגרלה הארבעים ושלוש של אגרות חוב למוכ"ז

החברה הישראלית לפיתוח כלכלי (חיל) בע"מ 1984 — 1960

בהגרלה שהתקיימה ביום שלישי כ"א בטבת תשל"ד — 15 בינואר 1974 — עלו בגורל לפדיון אגרות החוב לפי הפרסים המפורטים הבאים:

(1) בסך —.400 דולר כ"א, מספרים:

003834	001573	014584	004036
002549	008548	005375	001391
005220	001280	003625	011180
002870	007624	000821	001012
014673	000345	004099	005267
011797	004134	011836	012677
005235	009693	002589	001401
012554	002204	005770	013075
008102	001977	009943	014235
010842	001269	002361	005899
010819	014834	010100	004517
006128	005848	000946	013762
005718	010630	007015	005076
002235	010611	014395	002553
014378	001563	012273	010243
011980	014233	008578	011187
004529	007419	007689	001884
005415	012018	010613	002688
008465	001231	007611	001510
001499	000546	003504	013649
011561	014892	008354	002266
011300	003125	010730	003051
009678	000572	012427	010442
014897	014098	010498	008407

(2) בסך —.1,000 דולר, מספר 013978
(3) בסך —.2,500 דולר, מספר 012091
(4) בסך —.5,000 דולר, מספר 003549
(5) בסך —.10,000 דולר, מספר 006904

חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ

הנאמן

עירית נתניה

מודעה עירונית מס' 2/74

1. הכרזה מס' 1/74 לאספקת ריהוט למוסדות החינוך לשנת הלימודים תשל"ה
2. הכרזה מס' 2/74 לאספקת ברזכות למוסדות החינוך לשנת הלימודים תשל"ה.

מתבקשות הצעות להכרזות הנ"ל.

פרטים ותאור טכני ולוח כמויות להכרזה מס' 1/74 אפשר לקבל במשרדי המהנדס לבניני ציבור ברח' הרצל 23 תמורת תשלום של 50 ל"י.

פרטים ולוח כמויות להכרזה מס' 2/74 אפשר לקבל במשרדו של מזכיר העיר ברח' הרצל 15.

המציע חייב לצרף להצעתו ערבות בנקאית למילוייה להקופה של 90 יום בשיעור של 5% מערך הצעתו או אישור מגזבר העיריה על קיזוז החובות המגיעים לו מהעיריה.

הצעה שתוגש ללא ערבות בנקאית לא תובא בחשבון.

ההצעות לכל הכרזה בנפרד בשני העתקים יש להכניס בדואר רשום במעטפה סגורה הנושאת שם ומספר ההכרזה, על כתובתו של מזכיר העיר עד ליום השישי ו' בניסן תשל"ד (29.3.74).

יז' באדר תשל"ד 11 במרץ 1974

ד"ר א. בר־מנחם, ראש העיריה

מכון ויניק

מענקי מחקר

בבעיות פוריות הקרקע

ו/או בהזנת הצמח

מכון ויניק להקר הקרקע והזנת הצמח בע"מ מודיע בזה, כי הוא ימשיך במתן מענקי מחקר גם לשנת 1974 בסכומים העשויים להסתכם ל־60,000 ל"י (ששים אלף לירות) בלבד לחוקרים שיטפלו במחקרים בבעיות קרקע הקשורות בפוריותו ו/או בהזנת הצמח ובראש ובראשונה לצרכי ענף ההדרים במדינת ישראל.

המעוניינים בקבלת פרטים מתבקשים לפנות בכתב לד"ר כרמי יוגב, ברחוב הנקין 3, תל־אביב, ולהגיש הצעותיהם עד יום 30.4.74.

אין הנהלת המכון מתחייבת לקבל כל הצעה שהיא או לתת נימוקים על אי קבלת ההצעה.

مكتامن الأصل

مكز امين الأمل

עכשיו הזמן להשקיע
במוצרי איכות!

* מכונת כביסה קאסטור ביומטיק
* טלוויזיה אלקטרה Electronic

דגמי הפאר של אלקטרה

שרות באמן שעמד במבחן

מיבצעי נקיון ושיפור־חזות בשוק הכרמל — ביום ראשון

השוק ייסגר לרכב ולהולכי רגל ביום זה

מבצע נקיון יסודי ושיפור חזות יחל ביום א' הבא בשוק הכרמל בתל־אביב. ביום זה ייסגר השוק לקהל ולתנועת כלי רכב — מסר אתמול חבר הנהלת העירייה וראש אגף התברואה ומערכת הפיקוח, מר אריה קרמר.

בהתאם לתכנית העבודה, שתו־אמה מראש עם המשטרה, העירייה וועד הרוכלים בשוק, יבוצעו ה־עבודות הבאות:

✱ סלילה מחודשת של רחוב ה־כרמל — בקטע מרחוב אלנבי עד רחוב קלישר, וכן לאורך שמונה מטרים בשטח הרחובות המצטלבים עם רחובות אלה;

✱ עבודות מאטוא, שטיפה ופי־זור חומרי הדברה, שיפוץ דוכנים וצביעתם על ידי הרוכלים;

✱ כל הדוכנים יורחקו החל מיום ו' לרחובות הסמוכים לשוק, כדי לאפשר את ביצוע העבודות. כש־יוחזרו למקומם, יוצבו בגובה 40 ס"מ מהרצפה, כדי לאפשר להבא עבודה סדירה של נקיון כתחתם.

בנוסף לדוכנים יהיו גם החנויות סגורות ברחוב הכרמל — בקטעים שבהם נעשות העבודות.

העירייה מבקשת מהציבור לא להכנס לשטח השוק ביום א' הקרוב, בשטחים שבהם ייעשו העבודות, כדי לאפשר סיום העבודה ביום אחד.

32 צווי הריסה — בשוק

יהודית וינקלר, סופרת „הארץ" ב־תל אביב, מוסרת:

מבין 712 רוכלים הפועלים בשוק הכרמל 282 מוצאים בו את פרנסתם ללא הרשאה מטעם העירייה; מתוך 80 צווי הריסה על מיבנים בלתי חו־קיים שהוצאו לביצוע על ידי ה־עירייה בתחום שיפוטה, ימומשו 32 בשוק הכרמל, מהם שבע צווים נגד מיבנים בלתי חוקיים השייכים ל־משפחת נגיר המכונה בעגת השוק „הבוטסים" — פרטים אלה הועלו ב־סקר על שוק הכרמל, שנערך ביוז־מת מר קרמר, לקראת מיבצע ה־נקיון.

עיכוב

מר קרמר אישר אתמול ידיעות כי חל עיכוב בקידום בניית שוק הכרמל החדש לאחר שכבר הושלמו התכניות. המדובר בתביעות בעלות פרטיות על השטח עליו אמור להי־בנות השוק. כן דורשים הבתים הנ־ספת התייקרויות התוהה בין הצד־דים טרם נחתם.

מר קרמר מסר כי בדעת העירייה להעביר משוק הכרמל את משחטות העופות הפועלות בתנאים סניטריים ירודים המסכנים את בריאות הצי־בור. בתוך כך נודע כי רשת ה־ביוב במקום הכוללת צינורות ברו־חב ששה צול סתומה ויש צורך ב־החלפתם או בניקויים לבל יוצפו ר־יעלו על גדותיהם חצרות ובורות.

ספיר מזהיר את נוקטי הסנקציות:

נסגור משרדי מס הכנסה

(ל.ע.מ.). שר האוצר, מר פנחס ספיר, דרש אתמול מוועד עובדי מס ההכנסה להפסיק לאלתר את הסנקציות שנקטו במשרדי מס ה־הכנסה בתחילת החודש. בפגישה שנערכה ביוזמתו, הודיע מר ספיר לנציגי העובדים, שאם לא ייפסקו הסנקציות תינתן הוראה לסגור את משרדי מס ההכנסה ולנכות את ימי השביתה משכר העובדים.

לפני המלחמה הוקמה ועדה ל־בדיקת הדרישות הספציפיות של ה־עובדים. המלצותיה הוגשו ערב ה־מלחמה והן מתייחסות לתוספות שכר בין 20 ל"י בדרגה הנמוכה ל־500 ל"י בדרגה הגבוהה.

בעקבות המלחמה ביקש שר ה־אוצר מנציגי העובדים לצמצם את התוספות עליהן המליצה הועדה ו־לקבל את ההמלצות רק לגבי שלוש הקבוצות של ההכנסה הנמוכה. ל־גבי קבוצות השכר הגבוהות יותר הציע שר האוצר שהעובדים יקבלו את התוספות הספציפיות שקיבלו עובדי מבקר המדינה. כלומר בין 70 ל"י ל־200 ל"י לחודש.

עובדי מס הכנסה פנו לפני שבו־עיים לבית הדין לעבודה וביקשו לכפות על האוצר את קיום המלצות הועדה. תביעה זו עדיין בבירור.

מר ספיר הציע לעובדים להמתין עד לסיום הדיון בבית המשפט, תוך התחייבות האוצר לקבל את החלטתו או לקבל את הצעתו של שר האוצר בעניין ההטבות. נציגי העובדים הו־דיעו, שאינם מקבלים את הצעות השר, אך יכנסו בקשר לכך את מועצת העובדים.

✱ בית המשפט המחוזי בנצ־רת ציוה אתמול על עריכת בחירות חדשות בכפר מג'אר וזאת לאחר ש־התברר כי חלו שיבושים בסדרי ה־הצבעה בשלוש מתוך ארבעת הקל־פיות שבהן נערכו הבחירות למועצה המקומית בכפר זה.

✱ בעקבות אי־תשלום תור־נויות וימי כוננות לרופאי בית ה־חולים הממשלתי בנהריה בחודשים האחרונים הוגשה אתמול לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה תביעה נגד משרד הבריאות על הלנת שכר.

עורכי הדין
מאירה וזאב פרידמן
ומשפחת נוימן
שמחים להודיע על

הולדת הנכד והבן הבכור

טקס ברית המילה יתקיים אי"ה, ביום חמישי, כ' אדר תשל"ד 14.3.74, בשעה 14.00, באולם „חן", רח' פינסקר מס' 14 פתח־תקוה

חברי וידידי המשפחה מוזמנים
שום הזמנות אישיות לא נשלחו

מס הכנסה משלם עבורך!

כחבר ב־

עתיד

קופת תגמולים מרכזית
ליד בנק המזרחי המאוחד

אתה נהנה משמירת ערך כספך,
רווחים גבוהים והטבות אחרות.
אתה זכאי להקלות גדולות במס הכנסה
כל זאת ועוד בקופת תגמולים "עתיד".

הצטרף כבר היום ל"עתיד" ותהנה מכל ההטבות
עוד בשנת הכספים הנוכחית

בנק המזרחי המאוחד בע"מ

הפדרציה הישראלית של ויצו
המועצה למעמד האשה

מוזמנה את חברות ויצו ואת הצבור האוהד
לסיום שלב תשיעי של הסמינר
„לפתוח התודעה הפוליטית של האשה"
בו ירצה
מר מנחם בגין ח.כ.
על: בעיות מדיניות וחברה

ביום ראשון 17.3.74 בשעה 10 בבוקר בבית ויצו, שדרות דוד המלך 38 תל־אביב.

זוגות צעירים יפגינו היום בתל־אביב

מתעכבת בניית דירותיהם; דורשים 83 מ"ר במקום 75 כמקובל בעיר לגבי זוגות צעירים אחרים

מאת סופרת „הארץ" בתל־אביב

זוגות צעירים שבניית דירותיהם במסגרת שיכון עירוני מיוחד מת־עכבת עקב הסתבכות משפטית וה־שהיות בהליכי אישורים ברשויות ה־תכנון, יפגינו הבוקר ליד בנין עי־רית ת"א בדרישה לפצותם ע"י בניית דירות בשטח 83 מ"ר במקום 75 מ"ר, כמקובל בת"א לזוגות צעירים.

המדובר ב־92 זוגות שנשרו ממס־פר הגרלות מאז 1968. כ"א מהם הפ־קיד 5000 ל"י דמי הרשמה והובטח להם דיור בנווה־אביבים, באיזור ה־ידוע ביוקר קרקעותיו. עם היוודע תכניות הבנייה פתחו דיירי בתים סמוכים בהליכים משפטיים נגד ה־עירייה. במהלכם התברר, כי החל בבנייה ללא רשיונות מתאימים. כן טענו התובעים, כי הקרקע לבית של הזוגות הצעירים יועדה כשטח צי־בורי, עליו ניתן להקים מיבנים נמו־כים בלבד. סיבוך נוסף נוצר כש־התברר, כי ההנהלה הקודמת, בר־צותה להחיש את הבנייה עקב הבחי־רות התקשרה עם קבלן שברשותו היו תכניות מוכנות לדירות בשטח 83 מ"ר לעומת 75 מ"ר המוכרים ע"י משרד השיכון כגודל סטנדרטי לזוגות צעירים. העירייה הגישה ל־רשויות התיכנון לאישור בית שיש בו כביכול דירות בשטח 75 מ"ר, מתוך כוונה להגדיל את השטח ב־מהלך הבנייה. המחיר המקורי של דירות אלה נקבע ל־64,450 ל"י צמוד למדד הבנייה במרס 1973. עתה יעלו הדירות 110 אלף ל"י.

ראש העיר החדש, שלמה להט, אמר אתמול, כי בהתחשב בסבל וב־הוצאות שנגרמו לנרשמים, נעשו מאמצים להקל עליהם כך שמהסכום האמור יופחתו 15 אלף ל"י ע"ח הקרקע; תינתן להם משכנתה בסך 55 אלף ל"י (בתשלומים של 600 ל"י בחודש) ל־15 שנה ומהסכום הנותר יוכלו הנרשמים לשלם 10 אלפים ל"י במועד מאוחר יותר.

„הוטעו"

היועץ המשפטי של העירייה, עו"ד מרדכי וירשובסקי, הסביר אתמול במסיבת עתונאים, כי במידה רבה הוטעו הזוגות על ידי הבטחות פזי־זות מצד העירייה, אולם מבחינה מש־פטית דרישתם לדירות מוגדלות חס־רת בסיס. מ"מ ראש העירייה, יגאל גריפל, הדגיש, שעם כל הבנת ה־סבל שנגרם לצעירים, יש לזכור כי בת"א מקימים דירות לזוגות צעי־רים בשטח 75 מ"ר וכל חריגה מכך לא תוכר על ידי משרדי השי־כון והאוצר. לחילופין הוצעו לנר־שמים דירות ברמת־אביב ג', על שטח של 75 מ"ר, מחשש שבוועדה המחוזית לתכנון ובנייה יחולו עי־כובים נוספים באישור הפרוייקטים בנווה אביבים וכן צפויות השהיות עקב הליכים משפטיים נוספים מצד דיירי בתים סמוכים בנווה־אביבים.

מר יהונתן רוטנברג, מדוברי הזו־גות הצעירים, טען אמש, כי לאחר החזיות הרבות מגיע פיצוי לנרש־מים. הדגיש, כי בינתיים גדלו משפ־חותיהם ודירות קטנות של שטח 75 מ"ר אינן עונות עוד על צרכיהן.

גולדה מאיר:

ישיבתנו ברמה חשובה מכל ערבות בין־לאומית

מורגנטאו: קיסינג'ר מנהל מדיניות דו־פרצופית

מאת סופר „הארץ"

„ישיבתנו ברמת הגולן חשובה מכל ערבות בין־לאומית" — אמרה אתמול ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, בסידרה של סמינרים שנע־רכו לרגל חנוכתו של מכון דייוויס ליחסים בין־לאומיים באוניברסיטה העברית.

הגב' מאיר היתה ארבע שעות ב־חברת מומחים ליחסים בין־לאומיים, בהשתתפה בדיונים ואגב כך בית־אה מספר השקפות בנושאים הנוג־עים ליחסי ישראל־ערב.

מצרים: מקובל עלינו לחשוב עתה כי הנשיא סאדאת אכן רוצה להת־רחק ממלחמה, אך הוא הבהיר ל־ידיד משותף כי השלום עליו הוא מדבר אינו בשום פנים מצב בו יתאפשרו ביקורים הדדיים של ישרא־לים ומצרים.

ירדן: המלך חוסיין רוצה בכנות בשלום אך גם הוא שבוי ביחס הע־ולם הערבי כלפי ישראל.

לוב: קאדאפי הכריז כי אינו חו־תר להשליך את ישראל לים אלא לגרש את תושביה מפלשתין. הוא אף הביע נכונות לקלוט כמה מהם במדינתו.

הפלשתינים: פירוש החזרת זכו־יותיהם הוא שיבתם לתל אביב, ל־חיפה ולבאר שבע.

בנושאים אחרים אמרה:

בריה"מ: מדינה זו מנהלת מדי־ניות צינית לחלוטין ללא שום מע־צור מוסרי. מנהיגיה בזים לערבים. היא מבקשת להנציח מצב של לא שלום ולא מלחמה במזרח התיכון. רק מדבר אחד היא נרתעת — מל־חמה גלובאלית.

מדינות אפריקה: הן ניתקו את קשריהן הדיפלומטיים עמנו, אך כמה מנהיגים אפריקאיים כתבו על כך, בכאב ובצער, במכתבים אישיים ל־ראש הממשלה.

עוד אמרה הגב' מאיר כי ישראל אינה רוצה שטחים אלא גבולות, וחלקה שבחים רבים לקיסינג'ר.

הפרופ' הנס מורגנטאו הזהיר מפ־ני אשליות לגבי קיסינג'ר. הוא אמר כי על סמך היכרות של עשרים שנה עמו הוא קובע כי קיסינג'ר מנהל מדיניות דו־פרצופית. לדבריו ניחן קיסינג'ר ביכולת להזדהות עם ה־אינטרסים של כל צד עמו הוא משוחח.

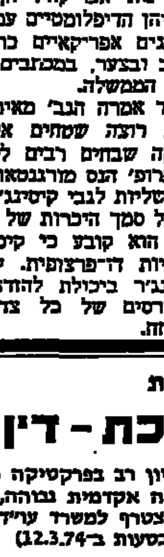

רוזה בנימינה
מלך השולחן
אליעז

DANAYA
דנאיה
אופנת עור עילית
מבצע מכירות מיוחד
לתקופה מוגבלת
ז'קטים אלגנטיים ואופנתיים
לנשים ולגברים
20% הנחה
על מחירינו הישנים!!
תל־אביב: רח' מגדלי 7, טל. 234471
פתוח בין 9.00—22.00
רח' הירקון 160, טל. 240489
ירושלים: רח' הלל 23 (בנין המגדל) טל. 232619

ר צ
התנועה לזכויות האזרח
מזמינה את תומכיה ואוהדיה
לפגישה ודיון מדיני
עם נציגי התנועה בכנסת
שולמית אלוני
בועז מואב
מרשה פרידמן

הערב, יום ד' 13.3.74 בשעה 7.30 בערב בבית אגרון, רח' הלל 37 ירושלים.

הוקפאה מכירת סיבי דימונה לקבוצה האמריקאית

השליטה בחברה הקונה עברה לייצרן מצנחים בירושלים

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

בנק לפיתוח התעשיה החליט ל־הקפיא את העיסקה של מכירת הש־לובת הטקסטיל סיבי דימונה לקבו־צת פיורסון האמריקאית ב־8.7 מיל־יון ל"י, לאחר שהתברר כי הקונים שינו את ההרכב הפנימי של ה־קבוצה האמורה לקנות את המפעל.

בעת שנוהל המו"מ עם הקונים האמריקאים, נאמר לחברה למימון תעשיות (חברה בת של הבנק ה־מנהלת עתה את סיבי דימונה) כי הקבוצה הקונה את סיבי דימונה מורכבת משני חלקים: 60% מהש־ליטה הם בידי שלושה מפעלים מק־צועיים בענף הטכסטיל, ו־40% ב־ידי פאראשוט, חברה אמריקאית ש־בבעלותה מפעל ירושלמי לייצור מצנחים, שאין לה ידע מקצועי ב־קווי הייצור של סיבי דימונה. ה־קבוצה המקצועית הורכבה ממפעל ההלבשה הניו־יורקי הגדול פיורסון פאשן, מהחברה הבת שלו וינסטון העוסקת בייצור סריגים, ומחברת מקפילד שהיא יצרנית חוטים גדו־לה.

אולם באחרונה יסדו הקונים ה־מיועדים חברה חדשה במדינת דל־וור באמריקה, שהיא האמורה לק־נות את המפעל. להפתעת החברה למימון תעשיות התברר לה, כי ב־חברה בדלוור רק 35% לקבוצה ה־מקצועית, ו־65% מהשליטה בידי חברת המצנחים. הנציגים הישראלים הודיעו לאמריקאים כי הרכב זה אינו בא בחשבון, מאחר שאין בו להבטיח שהשליטה בסיבי דימונה תהיה בידי אנשי מקצוע, הבקיאים בתהליכי הייצור והיכולים לחדש את המפעל ולהבריאו. מכיון שהאמרי־קאים מסרבים להחזיר את הרכב ה־קונים לקדמותו, הוקפאה העיסקה, ויתכן כי תבוטל כליל. אמנם, ה־הסכם כבר חתום, אולם יש בו סעיף הקובע כי ההסכם יהיה תקף רק בהרכב מסוים של הקונים. משום כך הורתה הנהלת הבנק להקפיא את העברת המניות, שהיתה אמורה ל־התבצע בימים אלה.

מסרב להגיב

נציג הקונים האמריקאים בארץ, עו"ד שמעון אלכסנדרוני, סירב ל־הגיב על הפרשה באומרו כי איננו מוכן לשוחח עם עתונאים על נוש־אים הקשורים בעבודתו. עם זאת אישר, כי קשריו עם הקבוצה האמ־ריקאית נובעים מהסכם שנעשה ל־פני שמונה שנים, שלפיו הקימה פאראשוט את מפעל המצנחים ב־ירושלים.

מכירת סיבי דימונה לפיורסון נתקלה בהתנגדות כללית של מש־רדי הכוונה שהצביעו על הטבות בלתי רגילות שקיבלו האמריקאים, כמו רשיון לייצא חוטים וקונסולי־דציה של הלוואות ב־50 מיליון ל"י תוך דחיית פרעונן וגביית ריבית נמוכה של 6%.

החברה הימית להובלת פרי רכשה הקינו

החברה הימית להובלת פרי רכ־שה ממועצת פועלי חיפה את בנין הקינו בת־גלים — אמר ראש עיריית חיפה מר יוסף אלמוגי בעת פגישתו עם חברי האגודה ליחסי ציבור בחי־פה.

הכל בכל כלול
בלוח הכפול
ראה עמודים: 17, 18, 19
הלוח הכפול

תקון טעות
שותפות עריכת־דין
עורך־דין צעיר בעל 10 שנות ותק, נסיון רב בפרקטיקה מסחרית ואזרחית והופעות בבתי־משפט; השכלה אקדמית גבוהה, שליטה טובה בשפה האנגלית — **מבקש** להצטרף למשרד עו"ד מבוסס (ולא מתבקש כפי שפורסם בטעות ב־12.3.74)
כשותף או על בסיס שיתוף אחר
נא לפנות אל ת. ד. 11102 תל־אביב

בקרוב בבירה
חוויה בולאית
תערוכת בולים בין־לאומית
ירושלים 73 Jerusalem
בבנייני האומה ירושלים
25.3.74—2.4.74

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה
מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקה כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא	המועד האחרון להגשת הצעות
9527	ציוד לכבלי א"ג	28.3.74
9539	ארגזים לטרנספורמטורים	28.3.74

לקבלת טפסי המכרזים ופרטים נוספים יש לפנות איכות החל מחיום בשעות 09.00—13.00 למח' מכרזים חיפה, המשרד הראשי, ליד התחנה הכח החדשה או בכתב לפי הכתובת: חברת החשמל לישראל בע"מ, מח' מכרזים, ת.ד. 10, חיפה.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועד המצוין לעיל למשרדנו הראשי בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בשיחה עם אנשי גוש "אמונים"
אמר הרב צבי יהודה הכהן קוק שליט"א:

דבריו של הד"ר בורג בעתונות של היום הם דברי דמגוגיה פסולה וכוזבת

כי, מה שכתבתי אז בשעתו על הטענה של הרכבת ממשלת ליכוד עם מר בגין (שידוע לכל כמה חשוב ומכובד הוא לי מאז ועד הנה) שהיא טענת „מגוחכת ומכאיבה", זה היה בזמן של החזקת קשרים הגונים עם הגברת מאיר, גם מצד עצמה, אשר לפני החטא הנורא של חילול־השם, של עם ישראל ומדינת ישראל. (ולחילול השם ועוד נורא ואיום כזה אין כפרה ואין תיקון) וגם להחזיק קשרים תקינים איתה, ולא לנגח בה.

והוא, הד"ר בורג, יודע היטב שאין לזה שום שייכות למצב של עכשיו, שבהתגלות הפשע הנורא לדראון עולם, בדברי ימי ישראל עם־הנצח, של החרפה והבושה אשר בטרגי־קומדיה המגונה הזו.

לא שיניתי דעתי אלא המציאות נשתנתה, לצערנו, ע"י חילול־השם האיום של ביזוי העם והמדינה, והריסת המפד"ל, לעת עתה, כי אין מקיפין בחילול ולא יטוש השם עמו ונחלתו. והוא יודע היטב כי הבטיח לי ברור ומפורש שלא ייכנס להצטרף לממשלת הריקבון הזאת — ולמחרת היה מה שהיה, ודי בזיון וקצף.

וכאמור, אין מפד"ל ומעכשיו אין תקנה אלא בהתחדשות מלכו־תיותינו על ידי תגבורת כוחותינו הבריאים בעזרת השם יתברך שמו עמו ונחלתו.

מחר הגרלת מפעל הפיס
כרטיסים אחרונים ליד אולם מפעל הפיס,
רחוב הפטמן 3, ת"א עד שעה 6.45 בערב

במלאת ארבע שנים לפטירת רעיתי, אמנו וסבתנו היקרה

חיה עפרון ז"ל

נעלה לקברה להתיחד עם זכרה כהר, יום המי־כ' אדר תשל"ד (14.3.74) בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול

נפגשים ליד שער בית העלמין

המשפחה

שרות ואספקה
רהוט משרדי

מעץ ומתכת מכל הסוגים.
אצטבאות למשרדים מפעלים ומחסנים.
רהוט למוסדות חנוך מעבדות ובתי מלאכה
תל־אביב, רח' הרצל 91 טל. 826669

המאבק למען כיבוד עקרון האחריות הציבורית
למעשה ומחדל
והחלתו על שר הבטחון ועל ראש הממשלה
הולך ונמשך
מאבק זה כרוך בהוצאות הקשורות במודעות עתונים, שילוט, הדפסות, דברי דאר והסעות.
מאבקנו יוכל להמשיך אך ורק הודות לנכונות רבים לסיוע כספי למימון הפעולות האלו.
אם אכפת לך — אנא תרום!
העבר נא תרומתך אל: הקרן למען מוטי אשכנזי, ת.ד. 20422 ירושלים או לבנק הפועלים, סניף גן העיר ירושלים, חשבון 36400.

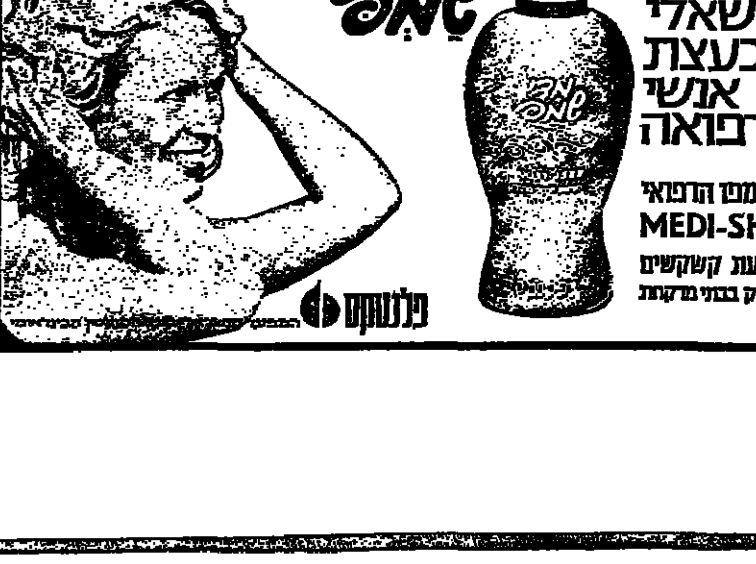

מדי שמפ
שאלי בעצת אנשי הרפואה
השמפו הרפואי MEDI-SHAMP
לדיפוי ולמניעת קשקשים
להשיג רק בבתי מרקחת
פלנטקס

הארץ
יום רביעי, י"ט באדר תשל"ד
13 במרס 1974

ירושלים: רח' החבצלת 2, טל' 6-224245, ת.ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20, טלפון 8—661166, ת.ד. 5259
בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 (30 קווים) ת.ד. 233
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. רח' זלמן שוקן 21 תל-אביב
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O B. 233, Tel. 824261

ביקור ניכסון

העובדה שהנשיא ניכסון יבקר בעוד כחודשיים בקהיר מעידה על שיעור ההתקדמות שהשיג ד"ר קיסינג'ר עבור ארה"ב ביחסיה עם הגדולה והחשובה ביותר מבין מדינות ערב. אין זאת אומרת כי מצרים ניתקה את זיקתה אל ברית המועצות, אך יש מן המיפנה בכך שנשיא ארצות-הברית יהיה אורח רצוי בבירה שאנשי הצמרת הסובייטית — פודגורני, קוסיגין, בראז'נייב — ראו בה את עצמם, משך שנים רבות, כמעט כבני-בית.

סימנים רבים מעידים על כך שהסובייטים אינם מרוצים מעליית היוקרה שארה"ב ראשית לרשום לזכותה במצרים וברחבי העולם הערבי. מאידך אין מקום להעתיק לשנת 1974 את המושגים של ריב אמריקאי-סובייטי שמלפני עשרים שנה. התרגיל שקיסינג'ר-ניכסון מנסים להעבירו במזרח התיכון, מתוחכם הרבה יותר מזה אשר ג'ון פוסטר דאלס התאמץ לבצעו והסתיים בכישלון של חווה בבדד. המדיניות האמריקאית של היום שוב אינה חותרת לשלול כל דריסת רגל מהסובייטים באזור, אך היא מתכוונת לעצב בו מין איזון אשר מבטיח לארה"ב מעמד שבשום אופן לא יהיה נחות כזה של מעצמת-העל השניה. בשלב הנוכחי מתבטאת מדיניות זו במאמץ לרכוש בחזרה השפעה אמריקאית בארצות ערביות בהן היא כמעט אבדה כל עוד הסובייטים הלכו מחיל אל חיל. בהקשר זה נודעת חשיבות מרובה לכך שמצרים הסכימה לחידוש היחסים הדיפלומאטיים עם וואשינגטון, ושהנשיא ניכסון יתקבל בקהיר לביקור רשמי.

ידיעות שעדיין לא התאשרו באופן רשמי מוסרות כי מר ניכסון יבקר גם בישראל ובירדן. אם ידיעות אלה יתאמתו, יהיה מקום לפרש זאת כביטוי לרעיון כללי יותר של העמקת ההשפעה האמריקאית באזור שישתרע ממצרים במערב, לבנון בצפון ועד לסעודיה וירדן במזרח. מבנה כזה לא יוכל להיות יציב, אלא אם כן גם ישראל תמצא בתוכו את מקומה.

שילוב כזה אינו צריך להיות מותנה בוויתור על עניינים שהם חיוניים לבטחוננו הצבאי ולפיתוחנו הכלכלי, ודומה כי משקלנו כבד דיו כדי לשכנע אמריקאים וערבים כאחד שרק ישראל המרגישה את עצמה בכוחה, תהיה מסוגלת למלא את תפקידה בתוך קומבינציה כזאת.

בפני מעצבי המדיניות האמריקאית ניצב עתה הסיכוי לעשות למען גיבוש של אזור ערבי-יהודי בקידמת אסיה. נכונות לפשרות כדי להביא לכך לא תיעדר מצד ישראל, אם נכונות מקבילה תימצא גם אצל הצדדים בצד השני של קווי הפסקת-האש הנוכחיים.

סכנת שיתוק לתחבורה בת"א

האזהרה: הזמורה של חברת מומחי-תחבורה אמריקאית כי יש לגשת מיד לתכנון וביצוע החלפת מערכת הרמזורים הקיימת בתל-אביב, לקראת הפעלת הכביש המהיר לאורך אפיק איילון, כדי למנוע סתימה מוחלטת של רחובות העיר הצרים, חייבת להדליק אור אדום בקרב כל הגורמים במשרד התחבורה ובעיריה האחראים לתנועה ולתחבורה בתל-אביב. פרוייקט נתיבי איילון, הכרוך בהשקעה הנאמדת היום בכחצי מיליארד ל"י עד להשלמתו בעוד כשלוש שנים, תוכנן עוד לפני כ-10 שנים ונראה שהמתכננים לא חזו גידול כה רב בצי הרכב בארץ כפי שחל בעשור האחרון. בינתיים נעשו בתכניות שינויים רבים לשם התאמתם להתפתחויות, אולם עדיין יש מומחי תחבורה הטוענים כי הפעלת הכביש המהיר לא רק שלא תקל על התנועה בעיר, אלא אף תכביד עליה, וזאת עקב זרימה מהירה של רכב אל הרחובות הצרים של העיר, שאינם מסוגלים כבר היום לקלוט את כל התנועה הנעה בהם.

עתה מצאו מומחי התנועה מחו"ל כי ניתן להגדיל את כושר הקיבול של הרחובות בכ-20% עד 30% אם יוחלפו את מערכת הרמזורים הסטאטית הקיימת בעיר במערכת חדישה וגמישה. מערכת זאת חייבת להיות קשורה למרכז מחשבים אשר יתאם את פעולת הרמזורים לתנועה, ולא להיפך כפי שנעשה הדבר כיום. אולם קיימת סכנה כי העיריה, המפעילה את מערכת הרמזורים הנוכחית, תגלה התנגדות לתכנית כזו. אחת מהמלצות מומחי חו"ל היא שהמערכת החדשה תיבנה, תורכב, ותופעל ותתוחזק על ידי חברות מקומיות. אולם לפי תיכנון העיריה כיום, כל שינוי של רמזור יחיד תלוי בקביעתו של מומחה גרמני, הכרוכה באובדן זמן ובהוצאה גדולה.

המומחים ממליצים לגשת מיד לקבלת החלטה כדי שאפשר יהיה לבצע את החלפת המערכת תוך כמה חודשים כדי להשלימה עם סיום הכביש המהיר. אולם הסכנה היא כי חילוקי הדעות בין אנשי העיריה לבין אנשי נתיבי איילון ומשרד התחבורה עלולים לדחות את ההכרעה בנושא זה לתקופה ממושכת כפי שהיה בעבר.

על הנהלת העיריה החדשה ושר התחבורה החדש להתערב מיד לשם דיון הכרעה בנושא זה לאלתר, ובראש וראשונה לאמץ את הצעת חברת נתיבי איילון למנות מיד ועדת מומחים בלתי תלויה שתבדוק את העניין ביסודיות ותגיש את מסקנותיה והמלצותיה בהקדם. כל איחור בביצוע התכנית להחלפת הרמזורים עלול לגרום שיתוק מוחלט של התנועה התחבורה בעיר.

הסברה או תעמולה

הסמכויות והמיגבלות של משרד ההסברה החדש

מאת מתי גולן

כן משרד הסברה, לא משרד הסברה. הוויכוח על שאלה זו נמשך כבר שנים רבות. אם היה כה קשה להכריע, לא היה זה — בוודאי לא בעיקר — בגלל שאלות תקציב או אפילו סמכויות. הרתיעה מלגעת בנושא זה נבעה מרגישותו, שכן מעצם הפיכת ההסברה לענין ממלכתי, נודף ריח של פקוח על אמצעי התקשורת, תעמולה בנוסח בלתי-סימפטי, ובאופן כללי — הגבלת חופש הדיבור.

מכיוון שכך, התנהל תמיד הדיון בשאלה זו מקו ההתחלה. מה יהיו סמכויותיו ותפקידיו של המשרד? האם ירכז גם הסברת פנים וגם הסברת חוץ, הנמצאת היום בתחום סמכותו של משרד החוץ? האם יש בכלל תכלית ותועלת בהסברה ממלכתית במדינה דמוקרטית, שלפחות עתוניה החשובים אינם נתונים למרותו? כל אלה היו שאלות נכבדות, שמעולם לא נמצאה להם תשובה אחידה, וכמספר המומחים לדבר כך היה מספר התשובות השונות.

לקראת הרכבת הממשלה החדשה, נתקבלה הכרעה; שכן הפעם התחילו מהסוף: תחילה החליטו — והיתה זו בעיקר החלטתה של ראש הממשלה גולדה מאיר — להקים משרד להסברה. במידה רבה מאד השפיע על החלטה זו כשלונה של ההסברה הישראלית בעת מלחמת יום הכיפורים, ופער האמינות שנוצר בארץ ובעולם בעקבות כשלון זה. הגברת מאיר החליטה כי דרושה יד אחת שתכוון ותדריך את מדיניות ההסברה, על כל שלוחותיה. רק לאחר שכך הוחלט החלו לחשוב כיצד, בעצם, „אוכלים" את היצור החדש.

רשימה של סמכויות

את שר ההסברה החדש שמעון פרס מצאתי בשלבי חשיבה ראשונים. עדיין אין לו כל מושג איזה תקציב יבקש או יינתן לו, מה בדיוק יהיה עליו לעשות, או אפילו היכן יעמוד משרדו. „כל מה שיש לי ברגע זה", הוא אומר, „זה השולחן שאתה רואה, המזכירה וקצת פירות".

וכן רשימה של סמכויות. בתחום הסברת הפנים: ממונה על חוק רשות השידור, מרכז ההסברה, לשכת העתונות הממשלתית, יחידת הסרטים. עד כה היו הרשויות הללו מחולקות בצורה מלאכותית ביותר בין משרד ראש הממשלה וסגן ראש הממשלה. מבחינה ארגונית ודאי שהמצב החדש של ריכוז במשרד אחד הוא עדיף. אולם מבחינה מעשית יכולה רשימת הסמכויות ליצור רושם מוטעה. שכן לפחות לגבי התחום העיקרי, רשות השידור, סמכותו של השר הממונה אין לה שיניים. היא מוגבלת רק להמלצה — שבדרך כלל מתקבלת, למינויים של מנכ"ל הרשות, היו"ר שלה וחברי המועצה. אולם מרגע שהללו מונו או נבחרו, הם עומדים ברשות עצמם.

האחריות לביצוע חוק רשות השידור בידי שר ההסברה, מעוררת עם זאת את שאלת עצמאותה של הרשות הממלכתית אשר לא נועדה להיות זרוע הסברה ממשלתית. הקשר לשר ההסברה עלול ליצור נטיה מסוכנת כזאת.

פרס מיטיב להגדיר את מצבו: „הסמכות היחידה שיש לי איננה מכח החוק אלא מכח ההשפעה". הוא

שמעון פרס

אינו רואה זאת כמיגבלה. „לו היו בידי הסמכויות לכפות את דעותיי", הוא מסביר, „הייתי פוגע במו ידי באחד האלמנטים החיוביים, אותם אני דווקא רוצה להדגיש באוזני הציבור בכלל והנוער בפרט: היות מדינת ישראל מדינה חופשית". משום כך גם מזהיר פרס כי הוא רואה כאחד מתפקידיו את עידוד העתונות החופשית — ולא להיפך.

הרבה יותר בעייתית היא הסברת החוץ. בכתב הסמכות נאמר כי משרד ההסברה יעניק הדרכה מקצועית לאנשי ההסברה בנציגויות הישראליות בעולם, אולם אנשים אלה ימשיכו להיות כפופים לשגריר ולמשרד החוץ. מטבע הדברים שכאשר נותן אדם הוראות, או אפילו הדרכה, לאדם שאינו כפוף לו הרי שהוא נוהג כמנהג הציפורים בבדיחה המפורסמת: ירצה, יאכל — לא ירצה, לא יאכל.

מכל מקום נראה כי הדרכה מקצועית זאת ודאי שאינה כוללת מדיניות של הסברה, שתמשיך להיקבע על-ידי משרד החוץ. זהו מצב עניינים נבון, כי אם אתה נוטל את ההסברה ממשרד החוץ הרי שנטלת ממנו את לבו ונשמתו.

גישה פרגמטית

למרות זאת דומה כי עדיין נותר מרחב מחיה גם למשרדו של פרס. מוסדות הסוכנות למיניהם, וההסברה בקרב היהודים בתפוצות בודאי שיתברכו אם יינתן להם סיוע הסברתי מקצועי. אולם גם כאן תלוי הדבר ברצונם הטוב — או הרע — של הנוגעים בדבר, וביכולתו של פרס למצוא אתם שפה משותפת שתאפשר לו לפעול.

מכל מקום נראה כי פרס מבין את הפרובלמטיקה הקיימת לגבי הסברת חוץ, והוא ינסה להתרכז לטופח בתחילה בתוך גבולות מדינת ישראל. „אני רוצה", הוא אומר, „דבר פשוט: לגרום לכך שהישראלים יאהבו את ישראל כפי שההולנדים אוהבים את הולנד והבריטים את בריטניה". כיצד — „הגישה בוודאי לא תהיה תעמולתית אלא פרגמטית". הוא מייחס חשיבות קרדינלית לאמצעי התקשורת ההמונית, ובעיקר לטלוויזיה שתפשה במידה רבה, לדעתו, את מקום ההורים בחינוך הנוער. שוב — הוא מודע לכך שיכולתו להפעיל השפעה על הטלוויזיה מוגבלת לשני תחומים: מינוי מנהלים שהוא מאמין כי הם חושבים כמותו, ובעיקר על-ידי נסיונות שכנוע של הנוגעים בדבר.

כאמור — שום דבר עדיין לא מגובש. פרס צריך לבנות משהו מלא כלום. הוא עשוי להצליח והוא עלול להיכשל, וייתכן כי במצב הנתון — ללא שיניים ועם כה מעט סמכויות — סיכויי ההצלחה הם מינימליים.

פרס לא קיבל את התפקיד דווקא משום שרצה בו, אלא משום שהוצע לו. הוא נענה מכיוון שהוא חושב שזה בחוק ושהמשימה מהווה אתגר.

אולם דווקא בגלל חוסר הבהירות ואי הוודאות לגבי סיכויי ההצלחה, יש לנהוג בזהירות. דרך אחת לבנות משרד חדש היא להקים מיד משרד ענק ועמוס לעייפה במזכירות, פקידים, עוזרים ומנהלים. זוהי הדרך הבלתי נכונה. יש לקוות שפרס יעדיף את הדרך הזהירה של לימוד הנושא באופן מדוקדק, בשלב ראשון והקמת משרד נדבך על גבי נדבך, בהתאם לצרכים שיתעוררו — או לא יתעוררו בשלבי ההקמה.

אולם כל אלה אינם מסירים את הספקות החמורים ביחס לנחיצותו של משרד ההסברה. אם אמנם יוצדקו החששות מפני משרד ממשלתי המנסה „לעצב" דעת קהל, לסגן אינפורמציה או למנוע אותה — כל אלה יהיו תלויים במידה רבה בשר החדש.

תישלובת של משברים

„הדמוקרטיה המערבית עלולה להעלם תוך 30 שנה"

מאת שלמה אהרונסון

בון

תמונת אירופה בראשית חודש מרץ היתה מדאיגה מאוד, אולם בחוקת הצי נחמה לישראלי המוטרד בעניני ארצו. שכן מסתבר שוב כי כל העולם המערבי שרוי בתשלובת של משברים שונים. חלקם פוקד גם אותנו, בלי שנדע, ובשל ניתוקנו הפיזי והפסיכולוגי ביותר ממדינות המערב, נדמה לנו שרק לנו קורה מה שבעצם מתרחש בכל מקום, במידה שונה של חומרה. מטבע הדברים אנו נוטים לקשור הכל במלחמה ובתוצאותיה.

משבר הדמוקרטיה

בולטת ומדהימה חולשתן של הממשלות האירופיות — אם נתעלם ממשבר הממשל באמריקה — החל בממשלות המיעוט באנגליה, בדנמרק, בשוודיה ובנורבגיה — כולן דימוקרטיות עתיקות ונושא לקנאת רבים בשעתן. אח"כ באה ההוכחה הנוראה באיטליה, שבה מתפוקק המשק יחד עם הממשלה. בחירות בטרם עת בבלגיה, חילופי ממשלות בצרפת, ממשלה חלשה תלגעה בגרמניה.

שוב חוזר לשימוש הבטוי הישן, בדבר משבר השיטה הפרלמנטרית עצמה. אין מדברים בתקלות חולפות אלא באיזו צרה בסיסית של הדימוקרטיה: הפער שנוצר בין השיטה הפוליטית ואפשרויותיה, כללי המשחק שלה, יכולתה להגיב מהר ונכון על דרישות הציבור וציפיותיו — לבין החברה עצמה. העם מרגיש, כביכול, שאין חפיפה בינו לבין המכשירים הפוליטיים שהיו צריכים לייצגו ולספק את צרכיו הפיזיים והרוחניים. בגרמניה צצה מחדש רוח הרפאים של קרל שמיט — הוגה הדעות האנטי-דמוקרטי המבריק שבכולם, אשר לימד דור שלם בשנות ה-20 (מבלי שיהיה נאצי דווקא) כי הדימוקרטיה אינה יכולה לפעול כהלכה מטבע הדברים — מצבם אופייה הפשרני, בשל השיטה המפלגתית, תוכה פיצול הכח במדינה לכמה מוקדים, בשל הצורך להתחשב בציבור, שאינו אלא קבוצות מוסתות הדואגות לצרכי עצמן בלבד, ואינן מסוגלות לראות את „טובת הכלל" מלכתחילה.

אם דיבר שמיט בשעתו לפני סטודנטים מזי רעב, בתקופה של חוסר עבודה מתמיד והולך, הרי מוזר לשמוע את טענותיו שוב היום — כשמשבר הדלק חולף עובר, בתי הכלבו והמסבאות מלאים עד אפס מקום וספרי ההזמנות של היצואנים הגרמניים עולים על גדותיהם.

המשבר הכלכלי

אולם בדיעבד פוקד את כל אירופה משבר כלכלי, שראשיתו בהפרעת שיטת המטבע הבינלאומית ב-1970. האינפלציה הפכה לתופעת קבע בכל המערב, והציפיה רצה במיוחד בארצות שאזרחיהן היו אמונים על מטבע יציב. שכל חייהם היו בנויים על חישובי החסכון. על בסיס של שכר לא גבוה יחסית. כל בעלי המלאכה ומנהלי העבודה והפקידים הגרמנים, ההולנדים, הדנים, האנגלים שבילו בקיץ באיטליה וספרד, חסכו את הכסף בעמל רב. חסתם עולה להשוות משמתברר כי הוא מאבד את ערכו בחשבון החסכון, וכי במקביל מתעשרים היו היום יום בשעורים דומים לאלה שבישראל (בריטניה, איטליה, צרפת, סקנדינביה). בה בשעה יורדת כלי הרף נכונותם לעבוד, להתאמץ, ולהקריב קרבנות. כל הסבריהן של הממשלות כי האינפלציה נגרמת בשל משבר הדולר, וכי ההתייקרויות הגדולות היו הכרחיות בגלל עליית מחיריהם של חומרי הגלם והדלק, שלמעשה הפריע המסחר הבין-לאומי כולו מאז משבר הנפט, שמערכות תעשייה שלמות (מכוניות, מוצרים פטרו-כימיים) עובדות בחלק מכושרן המלא ואינן מצליחות למכור את מוצריהן — לא מעניינות את ציבור העובדים ואת האיגודים המקצועיים. תערובת זו של אינפלציה וחוסר עבודה חלקי, ירידת הצמיחה הכלכלית ויחסי עבודה מעורערים הקרויה „סטאגפלציה" היא היום סימן ההכר של רוב המשקים האירופיים. משבר הדלק רק החריף את ה„סטאגפלציה", והקלתו לא חיסלה אותה.

המשבר החברתי

במקביל נתחדדו מאוד ניגודים חברתיים, שהסתתרו יפה בימי הצמיחה הגדולה. כל זמן שהספיקה העוגה לכולם, לא היתה דרישה חריפה כל כך מצידן של השכבות הנמוכות לחלק גדול יותר בהכנסה הלאומית. מן הרגע שהעוגה עצמה חדלה לגדול בשעורים שהכל הורגלו אליהם, ולעומת זאת לא חדלו המחירים לעלות, החריף המאבק על חלוקתה.

החברה נתפצלה שוב לקבוצות חזקות יותר או פחות, שתובעות בקול גדול את חלקן, לפי הבנתן. הארגון הפוליטי של קבוצות אלה, וביחוד האיגודים המקצועיים שרוי — כרגיל אצלנו — בין הציבור לבין הממשלה. גם במדינות סוציאל-דימוקרטיות אין לאיגודים ברירה אלא לצאת נגד המעבידים — שהחשוב בהם היא הממשלה המורכבת מחבריהם למפלגה — שאם לא כן יאבדו את כוחם בקרב העובדים לטובת „ועדי פעולה" וקומוניסטים. הלחצים כשמאל — החל בקומוניזם המאורגן וכלה באנרכיסטים וצעירים אינטלקטואליים שכולם נוסים שמאלה. אינם מתחשבים בקשיי הממשלות ומניפים ל„אדם החדש", שאולי יהיה אנושי יותר, אך קודם כל יעבוד פחות ויעלה הרבה יותר.

הממשלות מצידן, הן רובן קואליציות, המחוייבות בפשרות מפולפלות בין המפלגות. כוח המיעוט בממשלות הללו גדול, ואין הרוב יכול להתקיים בלי שיזהר למיעוט בלי שום יחס לכוחו בקלפי. הפשרנות הנובעת מכך גורמת שבכל שולחות הורגשה, כי הממשלה — כל ממשלה — חיה את חייה על אולימפוס מרוחק מרגשות הציבור ומצאריו. כי האדמה רועדת — בדרישה לשינוי חברתי, לאנשים חדשים, לסגנון חדש, למלוי צרכי כיס ורוח כאחת — ואין שומע למעלה.

המשבר הפוליטי

התוצאה היא שהממשלות מתפרלות בין הלחצים מכל הצדדים, משתדלות לשאת חן בעיני כולם, ואינן נושאות חן בעיני איש. טווחי החזילטה שלהן קצרים מאוד, ומושפעים בעיקר משיקולי בחירות-ביניים ובחירות כלליות. למעשה אין להן שליטה פוליטית על חלק מסיבות ה„סטאגפלציה" (יבוא ויצוא אינפלציוניים, משבר המטבע הבין-לאומי, חרם הנפט, תחרות גדולה בשוקי חוץ) כשם שבתחומי החוץ והבטחון יש להם התחייבויות רבות וסותרות. גרמניה, למשל — אם תרצה להמשיך ב„אוסטפוליטיק", יהיה עליה להת מלוות ענק נדיבים לבריה"ם (כפי שנתנה לפולין וליוגוסלוויה), ובמקביל עליה לממן את הצבא האמריקאי שעל אדמתה, את היצוא החקלאי הצרפתי לשוק המשותף, לתת משהו לאנגלים כדי שימשיכו לשתף פעולה בשוק, ולהתווך בין קיסינג'ר לז'ובר.

ארה"ב כופה לאחרונה על בון תפקיד כפוי טובה של מתווך בין פריס לוושינגטון, בנסיון שקוף להמשיך ולבודד את צרפת באירופה. בון עדיין אינה מסוגלת — נפשית ופוליטית — ליטול על עצמה תפקיד של מנהיגה באירופה, והיא יושבת בענמה גדולה הולכת בין כל הכסאות של זירת מדיניות החוץ, בנסרתה לחיות בשלום עם כולם. ה„אוסטפוליטיק" עצמו נותן פירות מוצטים מאוד, ביחס לתקוות שתלו בו, או שעוררו בציבור. האכזבה ממדיניות המזרח גדולה, אולם באותה מידה ירדה האהדה לאמריקה, שהוכתמה קשה בווייטנאם. מר ברנדט — איש הגון, ישר, נאיבי ומרוצה מדי מעצמו עד כה, הפך לנלעג בפשרות המפותלות שעשה מבית בעניני כלכלה ויחסי עבודה, ובחוץ מושכים אותו לכל מיני פתחים בעולם שאבד פתאום את יציבותו ואת הגיונו.

„דר שפיגל" פרסם לא מכבר קטעים מיומנו של הקאנצלר, שבו התנבא ברנדט כי „הדימוקרטיה המערבית עלולה להיעלם תוך 20 עד 30 שנה", ובמקומה ישובו לאירופה הפאשיזם הלאומני והקומוניזם. אין ספק שזוהי הדלפה מכוונת, ואיום שקוף מלמעלה על הציבור שירגע ויוכר. אולם הלך רוח דומה שורר בקרב כמה מחשובי אישי הרוח, רבים מן האינטלקטואלים חיים בהרגשה כי מה שנראה מונח בקופסא — דימוקרטיה יעילה, המספקת צרכי כלכלה, משקפת את הדרישות החברתיות, ומקובלת על הכל כצורת הממשל ההוגנת המצליחה שבטלון — הפך כיום לספק גדול.

באור · נרקבסקי

הפיכה צבאית: שלושה תסריטים

מאת ד"ר אריק כהן

כותב המאמר הוא מרצה בחוג לסוציולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים.

יורשה לי להקדים ולומר כי אינני צופה הפיכה צבאית בישראל. אולם מאורעות העת האחרונה לימדונו כי יש להתכונן גם לקראת התפתחויות בלתי צפויות, ולוא רק כצעדי מנע. הסתברותו של נסיון להפיכה צבאית בישראל נמוכה — אך אין לי ספק כי היא עולה לרגל משבר הרצון הלאומי והקיפאון הפוליטי שהשתרר בארץ לאחרונה, והיא תעלה עוד יותר ככל שהמצב הפוליטי הפנימי — האוירה בציבור ובצבא — יוסיפו להדרדר.

אין לנבא את העתיד — אך ניתן לשרטט סבירויות של „עתידים אפשריים", להעריך את סבירות התממשותם בתנאים שונים ולהציע דרכים לבלימתם.

מעיון במצב הפוליטי והתרבותי שנוצר בארץ בעקבות מלחמת יום הכיפורים, עולים שלושה תסריטים מעניינים להפיכה צבאית בישראל, שאכנה אותם: „הפיכת המתוסכלים", „הפיכת הקיצוניים" ו„הפיכת האחראים". אתאר אותם בקצרה, ע"פ סדר סבירותם מהפחות סביר לדעתי, עד לסביר ביותר:

★ הפיכת המתוסכלים. תסריט זה מבוסס על עבודת היסוד [redacted] מיתו של צה"ל בעיני הציבור הישראלי, השפיל את יוקרתם של קציניו וחשף את מערכת הביטחון לביקורת מחמירה הולכת.

ידיעה זו גורמת למפח-נפש עמוק לרבים מבני הקצונה הבינונית והבינונית-גבוהה, מפקדי-שדה צעירים, שלחמו בחירוף נפש במלחמה האחרונה ושבכוחם נהדפה ההתקפה המצרית-סורית ונרשמו ההישגים הצבאיים אשר נרשמו. קצינים אלה חשים שלא בצדק מאשימים אותם — או את צה"ל כולו — כאחראיים ל„מחדל".

דוגמא להלך-רוח זה יכולות לשמש התבטאויות אחדות במאמר „קצף הבחור יוצא על קצינים בכירים שלא היו אחראים לו", שהתפרסם בעתון ערב ב-21 בפברואר. תיסכולם של קצינים אלה, לפי התסריט, מניע אותם לצאת בהתקפה נגד האחראים „התבוסתנים", היושבים בעורף ומקטרגים, בעוד שרק באשמת תולשתם נפסקה המלחמה בטרם עת ולא הורשה לצבא לממש את הניצחון המכריע, שהיה בכוחו להשיג.

כך נולדת אגדת „סכין בגב" נוסח ישראל. מצב של קרע עמוק בין הצבא וציבור האזרחים, הכרוך בירידת קרן הצבא וקציניו ובהאשמות הדדיות נוקבות, הוא המצב הקלאסי ליצירת התנאים להפיכה צבאית. הפיכה כזו נישאת על-ידי קבוצת מפקדי-שדה צעירים, שהצבא הבטיח להם מסלול התקדמות מהיר ושאיפותיהם נבלמו על-ידי ההתפתחות הבלתי צפויה.

לקצינים אלה, למרות שרובם בעלי השקפות ימניות, אין ענין בפוליטיקה, כמו שהם מעוניינים לשמור על כוחו הפוליטי ומעמדו של הצבא. מטרתה של הפיכה כזו אינה להביא לפיתרון פוליטי בפנים או בחוץ, אלא לשקם את עמדת הצבא במדינה ובבוא העת להעלות שוב את יוקרתו על-ידי הנחתת מכה ניצחת לאויב.

סבירותו של תסריט כזה, בתנאיה של ישראל, נמוכה. אין בישראל מסורת מיליטריסטית וכן חסרים אנו שכבה צבאית מסורתית, דוגמת זו שהייתה בגרמניה הפרוסית, שיוקרת הצבא ועמדתו במדינה הם הערובה היחידה למעמדה בחברה ולמסלול התקדמות של חבריה. סביר יותר להניח כי אותה קצונה מתוסכלת כיום בצה"ל, תנטוש אותו לימים ותנסה להשתלב בחיים האזרחיים. אולם ייתכן כי למוטיב התיסכול יהיה חלק בגיוס התמיכה להפיכה הנוגעת על-ידי המוטיבים שביסוד אחד משני התסריטים האחרים.

★ הפיכת הקיצוניים. תסריט זה הוא הנפוץ ביותר בקרב אלה החוששים מפני התערבות הצבא בשלטון האזרחי בישראל. התנאים להפיכה כזו כרוכים במשבר פוליטי עמוק בין לפחות חלק מצמרת הצבא לבין ראשי השלטון האזרחי, מסביב לשאלת החזרת השטחים המוחזקים במסגרת הסדר שלום עם שכנינו.

ראשי הצבא סבורים כי השלטון האזרחי נכנע ללא צורך ללחצים מבחוץ הסכים לוויתורים מרחיקים לכת מדי — ובכך סיכן סיכון חמור את ביטחון המדינה ובגד במטרה הלאומית העליונה של „שלמות המולדת", שהתבוררתה, שיכלה האומה את מיטב בניה. אפשרות אחרת של תסריט זה מבוססת על „רוח מצדה" — הכרה בכך קצינים אלה, כי הלחץ הוא כבר מנשוא וכי האלטרנטיבה לוויתורים היא מלחמה מידית — אך הם מעדיפים למות בכבוד מלהכנע.

מכל מקום, על-פי התסריט, יתלכדו הקצינים הקיצוניים מסביב לאישיות [illegible] שכבות רחבות מ[illegible] הוצגה לו. הם יטילו את השלטון האזרחי בטענה כי רק בכך ניתן היה למנוע את האסון של „חלוקת ארץ ישראל מחדש". להבדיל מהתסריט הראשון, אין לצבא מטרות פוליטיות משל עצמו, אלא הוא מתערב בזירה הפוליטית כדי להשיג מטרה מדינית כללית, שלא ניתן היה להשיגה בדרך דמוקרטית, בשל הקונסטלציה הפוליטית במדינה.

גם סבירותו של תסריט זה נמוכה, אם כי גבוהה מזו של הקודם. אין לי ספק כי יש בצבא, ובקרב קציני המילואים הגבוהים, לא מעטים שיראו בכל החזרת שטחים שנכבשו במלחמת ששת הימים אסון ביטחוני או לאומי. אך עד עתה נקטו הבולטים מבין קצינים אלה בדרך מאבק פוליטי — השתחררו מהצבא והתגייסו למאבק פוליטי על-מנת למנוע מה שהם רואים כשואה לאומית. לדעתי, רק אם יתברר כי אין כל סיכוי לעליית הליכוד לשלטון או לכינון ממשלת ליכוד לאומי בטרם יפלו ההכרעות הגורליות, וכי ממשלה בראשות המערך אמנם נכונה לפשרה טריטוריאלית מרחיקת לכת, תעלה סבירותה של הפיכה בראשות הקצונה הקיצונית.

★ הפיכת האחראים. קיים עוד תסריט, שלא הירבו עד עתה להרהר בו, אך שסבירותו עולה במהירות, ככל שיעמיק בארץ משבר הרצון הלאומי, ובכל שיציבותו של המערך הפוליטי בישראל מתדרדרת: מה אם לא יהיה רוב יציב לאף אחד משני הגושים הפוליטיים גם אחרי בחירות חוזרות ונשנות? מה אם יתברר כי לא ניתן להשיג בדרך דמוקרטית קונסנסוס לאומי מסביב לבעיות הגורליות שיש להכריע בהן? מה אם יימשך מחול השדים הפוליטי, שהיינו עדים לו בשבועות האחרונים, ומנהיגי האומה ימשיכו להתמקח על נושאים בלתי רלבנטיים במקום להנהיג את האומה בשעה גורלית?

אז עלול לקום מקרב שורות הקצונה הבכירה, או מקרב קציני המילואים, אדם חזק שיפנה לעמיתיו לשים קץ למשחק הדמוקרטי, לא מתוך קיצוניות, אלא דווקא מתוך תחושת אחריות וחרדה עמוקה לדמות המדינה ולביטחונה. הקצין שיעמוד בראש הפיכה כזו לא יהיה דווקא משורות המנהיגים המהוללים והפופולריים, אלא מפקד בעל כושר ביצוע גבוה, שיראה כיעודו להנהיג שוב סדר במדינה, לשקם את הרצון הלאומי המעורער, להנהיג במשק ובחברה סדר עם אמיתי על כל המשתמע מכך, וליצור את הבסיס להתמודדות רציונית על בעיות השעה העקריות.

יש דוגמאות להפיכה צבאית כזו, מתוך אחריות ולא קיצוניות, בארצות אחרות. לא כן הנמנע שהיא תתרחש גם בישראל, ביחוד עת יצטרפו בה גם מוטיבים משני התסריטים הקודמים להתרחשות אחת.

בעבר שרדה הסברה, כי אין כל טעם לדון באפשרות להפיכה צבאית בישראל, מאחר וצה"ל הוא צבא העם, הוא א-פוליטי וחדור עקרונות דמוקרטיים. הנחה זו צודקת לדעתי ואין לבטל כיום לחלוטין אפשרות של הפיכה צבאית בישראל אם כי אולי לא לפי שעה. הסבירה ביותר היא האפשרות שבעבר לא נתנו לה במעט את הדעת: שההפיכה לא תיעשה דווקא מתוך טימטום של קיצוניות אלא מתוך שיקול דעת של אחריות. מן הראוי כי גם הפוליטיקאים יהרהרו באפשרות זו.

ישראל עתה (ב') — תמורות בשטחים

מאת אריק רולו
Le Monde
מיוחד ל„הארץ"
פאריס

מאז גבר מלחמת ששת הימים לא חדלו אישי ציבור שונים בישראל להזהיר את דעת הקהל מפני הסכנות המוסוות, מפני השקט הכוזב השורר גם בקווי הפסקת-האש וגם בשטחים הכבושים.

אחד מהם הוא אריה אליאב. בראיון עמי אמר: „סירבתי לסמוך את ידי על מיסמך גלילי. הותקפתי על-ידי גולדה מאיר. דיין נהג בי במשים ובכבוד, האחרים האשימוני בבגידה. אלא שמיסמך זה — שלילת הכרה של התנועה הפועלית והציונית — נתן גושפנקא לטיפוח הזחוח שלפיו נהגנו מאז 1967. ובאופן זה דחף את הארץ לעבר מלחמה בלתי-נמנעת."

על אף טענות אלה קיבלה מזכירות מפלגת העבודה ב-3 בספטמבר, ב-78 קולות ללא התנגדות, את כל מצע הבחירות. לובה אליאב ומזכ"ל ההסתדרות יצחק בן-אהרון, סירבו להשתתף בהצבעה זו, שלדבריהם אושרה ב„לחץ" של גולדה מאיר ותחת „סחיטה" של משה דיין, שכבר באותו זמן איים בהתפטרות. יונים אחרים, כמו פנחס ספיר, נכנעו לרצון הניצים, שהשפעתם היתה מכרעת. דעת הקהל ראתה באותו זמן רק את היתרונות של המדיניות המכונה „מדיניות העובדות המוגמרות".

במספרים שפירסם משרד הביטחון אין כדי לעודד. לא זו בלבד שה[illegible] עלה רק מעט לבשלום הכיבוש, אלא שאף הכביס רווחים. הנפט של [illegible] הכניס למדינה מדי שנה יותר מ-20 מיליון דולר, שלא לדבר כבר על [illegible] מטבע החוץ [illegible] על-ידי [illegible] יבוא של נפט [illegible] הגדה, התיירים [illegible] רמו למזרח ירושלים ולשארם-א-שייך, סייעו לצמצם את הגרעון במאזן התשלומים. ההשקעות של [illegible] ביהודה ובשומרון (יותר מ-[illegible] מיליון דולר תוך פחות משנה), החילופים המסחריים עם הגדה (140 מיליון דולר ב-1972), העסקתם המאסיבית של עובדים ערבים, עודדו את השיגשוג הכללי.

מלחמת יום הכיפורים הדהימה את הישראלים. הפלסטינאים לא יכלו לעסוק במעשי איבה בקנה-מידה גדול. פירוק אירגוני המחבלים, היעדרו של מלאי נשק, עירנותם המשותפת של שירותי הבטחון הישראליים והירדניים, מעצרי-הבזק וקוצר המלחמה, מנעו בן הפלסטינאים מלהיכנס למאבק מזויין. מכל מקום, פעולתם סייעה לשתק משימות ישראליות רבות.

החזית הלאומית הפלסטינאית (הגרעה הסאית שהרוח החיה שבה היא המפלגה הקומוניסטית הירדנית, ושבלוכדים בה אירגוני המחבלים, המפלגות הפוליטיות השונות, האיגודים המקצועיים, ארגוני בעלי המקצועות החופשיים ו„נכבדים" רבים) יצאה בסיסמה של חרם.

כתוצאה מכך, נמנעו רבבות פועלים — פליטינאים מן השטחים הכבושים או ערבים אזרחי ישראל — מלבוא במשך כל זמן המלחמה ואף לאחריה אל מקומות עבודתם. „פועל ערבי בבית-חרושת ישראלי שווה לחייל יהודי נוסף בחזית" — הכריזה אחת הסיסמאות הרבות על בתים בשכם, ברמאללה ובחברון.

בעקבות שאחרי המלחמה היו ההפגנות, ההתקשויות, שאחת מהן הביאה לפציעתו הקשה של המושל הצבאי של שכם, אל"מ אליעזר שגב. אפשר היה לדכאם רק במחיר מעצרים „והמיניסטריבייטים" הד-ב: בגירושם לירדן ב-10 בדצמבר של שמונה אישים פוליטיים; בפיצוץ בתים השייכים ל„חשודים". על אף כל אלה לא הצליחו השלטונות לבלום את ההגרעה הלאומנית, ומאז מלחמת יום הכיפורים היא התגבירה מאוד.

ההתפתחות האופיינית ביותר בתחום זה היא התביעה הכללית כמעט של [illegible] הערבית באירגון [illegible] פליטיק. בזה אחר זה הדיפו הגרעבה המוסלמית של ירושלים, נציגי המוסדות הירדניים שבגדה, רוב ראשי העיריות וה„נכבדים" (שאחדים מביניהם נחשבו לחסידים נאמנים של המלך חוסיין), שמעתה הם רואים את „מרכז" המחבלים שבראשות יאסר ערפאת כ„נציג לגיטימי בלעדי של העם הפלשתינאי".

החזית הלאומית הפלשתינאית נקטה מצדה עמדה קשוחה יותר. היא פנתה אל האירגון לשחרור פלשתין שידרוש בוועידת ז'נבה, ביום בו יוזמן להשתתף בה, את יישום „כל החלטות האו"ם ביחס לפלשתין". לשון אחרת, החזית הלאומית הפלשתינאית תובעת במובלע את ביצוע תוכנית החלוקה שקיבל האו"ם ב-1947, ושנדחתה אז על-ידי מדינות ערב. פירוש הדבר שישראל תצטרך להחזיר לא רק את הגדה ואת עזה, אלא גם את השטחים שנכללו בה אחרי מלחמת העצמאות.

דומה שיוקרתה של החזית הלאומית הפלשתינאית היא עצומה. לפי המלצתה החרימו בדצמבר אשתקד 39,000 פלשתינאים (מתוך 43,000 רשומים) את הבחירות לעירית ירושלים.

מתאת הערבים הישראליים — שהרגשתם הלאומית הפלשתינאית גב חזקה בעקב המלחמה — לבשה צורה הפוכה. בבחירות האחרונות לכנסת נתנו 35% מהם את קולותיהם לרק"ח, שזכתה באופן זה בתוספת קולות של 37% לעומת בחירות 1969, כך שמספר נציגיה בכנסת גדל משלושה לארבעה. זו הפעם הראשונה מאז הקמת מדינת ישראל איימו הנציגים הערבים במפלגת העבודה — המכסיינים באופן מסורתי בציונות כלפי השלטון — להצביע נגד ממשלה גולדה מאיר אם זו תיכנע לדרישות סיפוח מסויימות של המפד"ל.

דעת הקהל הישראלית לא עמדה במלואה על התמורות שחלו בשטחים הנכבשים, בעקבות „רעידת האדמה" באוקטובר, ועל כל פנים לא הסיקה מכך מסקנות פוליטיות. אולם העילית מודאגת מהמצב ותוהה מה יהיה על העתיד.

هكذا من الأصل

היסוסים במוקד

מק"י מסרבת להתחסל * פעיל לוחץ לאיחוד

מאת **חביב כנען**

קפאון הכתרד בקיפים האיחוד בין תנועת תכלת־אדום למק"י, במסגרת מוקד, שראשיהן בהיות מתופעת ל־ קראת הבחירות האחרונות; לפי שעה אין סימן להגשמה התקווה בדבר איחוד שתי התנועות. בקרב חלק מפעילי מוקד מורגשת אכזבה ב־ קפאון זה, אחרי שבמערכת הבחי־ רות האחרונה הלו מצטרפים להוית אנשים חדשים שלא היו קשורים למק"י ואף לא עם מר מאיר פעיל. אלא רצו לראות במוקד את מסגר־ תם הציבורית.

יתכן החזיה לא התמידו בלכתחי־ לה את הכרתם שאם רוצים חסידי מוקד בהצלתה, עליהם לחרוג ממסג־ רת „הויה" בין שתי התנועות ולה־ הפך לתנועה אחת, סוציאליסטית־ ראדיקאלית וציונית. מק"י הצטיירה בעיניהם כמפלגה שהוכיחה עצמה כציונית בפועל. לכן סברו שאין מ־ ניעה בהפיכת מוקד לתנועה מאוחדת, מאורגנת במסגרת מפלגתית, מו־ שתתת על פלוראליזם רעיוני כשה־ משותף לדעות השונות בו הוא ה־ חתירה למדינה סוציאליסטית שלא תקום בכח הזרוע אלא באמצעים דמוקראטיים, תוך הכרה ברעיון ה־ ציוני ובזכות ההגדרה העצמית של ערביי פלשתינה ותוך הכרה הדדית בין ישראל לשכנותיה.

החשש מטשטוש ערכים

בסיס רעיוני זה מנסה עתה ח"כ מאיר פעיל „למכור" הן לשותפיו במק"י, לחבריו בתכלת־אדום ול־ אותם בודדים שהצטרפו למוקד. ב־ עוד האחרונים מתייחסים לרעיון ב־ חיוב, ניכרים היסוסים בקרב חלק מחבריו בתכלת־אדום החוששים ש־ האיחוד יביא לטשטוש הערכים ה־ ציוניים בתנועה המאוחדת. אלה טו־ ענים גם שמק"י לא היתה בשנים האחרונות ראדיקאלית במידה מספ־ קת בתחום הסוציאלי, ואף לא ב־ יוזמות השלום, ולכן הם נרתעים מ־ מסגרת מפלגתית מאורגנת. אולם מ־ אחורי הסתייגויות אלה מבצבץ לפי כל הסימנים — הרצון להמשיך בחיי תנועה על מסגרותיה הרופפות, בלי להסתגל להתחייבויות ולמשמעת של מפלגה.

מר פעיל כשלעצמו דוחף לאיחוד לאלתר מתוך אפשרות שישראל תע־ מוד בקרוב שוב בפני בחירות. ל־ דעתו תובעת השעה הקמת מפלגה סוציאליסטית־ראדיקאלית גדולה ולא המשכת קיום רסיסים שמאליים ה־ מגששים כיום דרכם במציאות היש־ ראלית. אם מוקד לא יצליח ליצור מיזוג כזה ולא יהפך מכשיר למוקד להצטרפות קבוצות אחרות, יחמיץ השמאל הישראלי הציוני הראדיקא־ לי — לדבריו — הזדמנות היסטורית. בתשובה לשאלה באיזה שלב נמצ־ אים המגעים בין שני הצדדים ל־ שידוך, השיב ח"כ פעיל כי „לפי שעה מתנהלות שיחות שטרם נכנס־ נו לשלב של משא ומתן".

את הודעתו כי אין בדעתו לפנות מקומו בכנסת בקאדנציה הנוכחית, מסביר מר פעיל, שמנהיג מק"י מר שמואל מיקוניס — המופיע במקום השני ברשימת מוקד — התחייב כי אם התנועה תזכה בשני מקומות יכ־ נס מר מיקוניס לכנסת השמינית אך יפנה כעבור זמן קצר מקומו למר רן כהן (קיבוץ גן שמואל) כפעילי ש־ יחה לשעבר שיסכור את המנדאט לבא אחריו. הוא מר יאיר צבן, מ־ ראשי מק"י; אך לא נקבע כל נוהג לגבי מקרה שמוקד יזכה במנדאט אחד בלבד. השותפים הסתפקו רק בקביעה עקרונית של שיוויון ביניהם. בעוד מר מיקוניס מפרש את השיוו־ יון כהבטחה מצד מר פעיל לפנות כ־ עבור שנתיים את מקומו בכנסת (ל־ מיקוניס), אין מר פעיל רואה את הסעיף על השיוויון, כזהה עם רוטא־ ציה לגבי הייצוג בכנסת. „עם כל הערכתי לכשרונותיו ולנסיונו הפר־ למנטארי של מיקוניס, אני בדעה שחבר כנסת העובר את גיל השב־ עים, חייב לפרוש מפעילות פרלמנ־ טארית. מפלגת העבודה נהגה כך כלפי דמות כדוד הכהן ואינני מבין מדוע צריך אצלנו להיות אחרת".

השותפות עמדה במבחן

מק"י גורסת שההשתתפות עם תכלת אדום עמדה במבחן הבחירות ומל־ חמת יום הכיפורים, בה האירו פני השותפים כלהמה כגן. אבל השיתוף הזה כשלעצמו — גורס מר ברל בל־ סי, מראשי מק"י ועורך „קול העם" — אין בו עדיין כדי להביא לאיחוד כיוון שטרם בשלו — לדבריו — ה־ תנאים למיזוג בין תכלת־אדום ל־ מק"י. טרם נערכו בירורים אידיאולו־ גיים יסודיים, ההיכרות שבין חברי השורה משני הצדדים טרם הביאה לאבון רעיוני מושלם, ואילו בתנועת הפועלים היהודית בארצות שונות (צרפת, ארה"ב, ארגנטינה) זיקת ר־ בים היא למק"י ולא למוקד.

לדעת מר בלסי יתכן האיחוד רק אחרי תקופה ממושכת של שיתוף תוך חלוקת תחומי הפעילות הצי־ בורית בין השותפים: בעוד על מק"י לרכז פעילותה בקהילות עבר־ יהן המצויים יוצאי פולין, בולגריה וכד', על תכלת־אדום לנצל השפעתה בקרב התנועה הקיבוצית, בנוער ו־ בציבור האינטלקטואלים. שעה ש־ תכלת־אדום רואה עצמה כתנועה ציונית־סוציאליסטית, רואה מק"י ב־ ציונות תנועה לאומית בה קיים גם אגף ימני־ראקציוני בצד אגף שמא־ לי־פרוגרסיבי. מק"י ממשיכה להיות דבקה במארכסיזם הדוגל באינטרנא־ ציונאליזם סוציאליסטי ודוחה את שלילת הגולה של הציונות. כן מחיי־ בת מק"י את זכות הקיבוצים היהו־ דים בתפוצות לקיום לאומי ולטי־ פוח חיים תרבותיים בארצות ישי־ בתם ואין הצלה לישראל צריכה ל־ היות מזוהה עם השאיפה לחסל את הגולה. יחד עם זאת מוכנה מק"י לשיתוף פעולה מירבי עם תנועות ציוניות כתכלת־אדום והיא דוחה את סיסמת התנועה הקומוניסטית שהציונות היא תנועה גזענית.

מר בלסי מדגיש כי אין מק"י מו־ כנה להתחסל „ואני רואה את סי־ גול עקרונות המרכסיזם־לניניזם וה־ אינטרנאציונאליזם הפרולטארי ל־ תנאים הקונקרטיים של ארצנו, כ־ גורם החשוב ביותר לליכוד הכוחות, הן ליצירת שותפות סוציאליסטית ו־ הן ליצירת שותפות דמוקראטית רח־ בה. בזיקה הזאת מר בלסי מפלגה לאומית—ערבית ההנהגה מהכוונה וצופה בציבור היהודי.

סיכוי קלוש לאיחוד

אשר לפרשת המנדאט בכנסת, גו־ רס בלסי שהדיון על פירוש עקרון השיוויון בין מק"י לתכלת־אדום, אינו מהווה גורם אקטואלי כיוון ש־ יש סיכויים רבים לכך כי בקרוב תי־ ערכנה בחירות חדשות.

שמואל מיקוניס, האיש הקשיש של הקומוניזם הישראלי, רואה את ה־ סיכוי לאיחוד שני פלגי מוקד כקלוש ביותר. אין הוא סבור שמפלגה מ־ גובשת בעלת מסורת ארגונית כ־ מק"י תוכל להיות מאוחדת עם תנועה המורכבת מיוצאי זרמים רעיוניים שונים, היונקים ממקורות שונים ומנוגדים.

אשר לפרשת השיוויון והרוטאציה, גורס מיקוניס בפירוש, שעל מר פעיל לחלק את הקדנציה עמו. אין ספק קרב דעתו של האיש — שפעל יותר מכל אדם אחר תחת עמנו, ל־ ביצור הקומוניזם בארץ־ישראל — על שנציג רשימתו בכנסת אינו מו־ צא לנכון לקבל הדרכתו בסיעה הפרלמנטארית ואינו נועץ בו לק־ ראת דיונים בעלי משקל מיוחד. כן לא נוחה דעת מיקוניס מן העובדה שמר פעיל הצביע דווקא לוועדת החינוך של הכנסת בעת הוא וד"ר סנה המנוח, נמנו בעבר עם חברי ועדת העבודה, בה השקיעו מחשבה ומרץ בעיצוב התחיקה הסוציאלית ובטיפול בעניני הפועלים.

בנקודה זאת מסביר מר פעיל ש־ כיוון שכל חבר כנסת צריך להצטרף לוועדה התואמת את תחום התעניינו־ תו ונושאיה קרובים ללבו, ומאחר שנבצר ממנו להקדיש עצמו לבעיות בטחון והצבא שאותן שירת בשנותיו בצה"ל — העדיף את ועדת החינוך שכן לאחר נושאי צבא ובטחון, מר־ תקות אותו בעיקר בעיות ההשכלה והחינוך והוא בדעה שיוכל להביא בוועדת החינוך תועלת לענין הממ־ לכתי. הוא רואה אתגר בבעיית ה־ חינוך כגורם המעצב את תדמית ה־ דור.

גם מיקוניס דוחה כל מחשבה על אפשרות של התחסלות של מק"י. „גם אם יימצאו חברים שמתוך התבטלות בפני תכלת־אדום יסכימו לאיחוד, יישארו לא מעטים, בעיקר וותי־ קים, אשר ימשיכו לקיים את מק"י כמפלגה קומוניסטית ישראלית עצמאית, שידעה לעשות ב־1965 תפ־ נית היסטורית". לדבריו „לא רק מק"י זקוקה להמשך קיומה, הדבר דרוש גם למען ניצול התמורות ה־ מתרחשות במפלגות קומוניסטיות שונות בהן ניכרת גישה שונה מזו של הקרמלין לבעיות העם היהודי ומדינת ישראל. למרות החרם שהו־ טל על מק"י על־ידי המפלגות ה־ שליטות בגוש הקומוניסטי (פרט ל־ רומניה) הן יודעות שמק"י מושרשת עמוק בקרקע המולדת ובבעיות העם היהודי בלי שהתנתקה מעקרונות המרכסיזם־לניניזם והאינטרנאציונאל הפרולטארי".

ודאי שמיקוניס ואנשיו הוותיקים לא יסכימו לשלום לאיחוד תכלת כ־ חול עם מק"י, דבר שיהפוך את חברי מק"י לציונים־סוציאליסטים.

הביקור השלישי של פרכטל

מזכיר איגוד פועלי הרכבות באוסטריה בא לוועידת ההסתדרות

אורח במדינה

מאת **אמנון ברזילי**

צרות ההרגשו על אוסטריה. למדי־ נה הניטרלית הקטנה שגבולה נושק את מסך הברזל — בעיות גבול. בחודשים האחרונים גברה המתיחות בינה לבין צ'כוסלובקיה. לפני כחצי שנה התנגשו שני מטוסים, אחד צ'כי ואחד אוסטרי, ורבים ראו זאת כ־ תאונה. אך עתה החלו חיילים צ'כים לירות לעבר מטוסי ספורט אוסטרים. מטוסי סיור צ'כים נכנסו לתחום אוס־ טריה. מה שנראה היה כמקרה הפך לתקרית. אחד ממטוסי הסיור הצ'כים אף יורט על־ידי חיל האוויר האוס־ טרי. להפתעתם גילו האוסטרים ב־ מטוס הצ'כי גם אנשי צבא מצריים, שאומנו כטייסים.

הבעיות בגבול מעוררות דאגה, אומר חבר הפרלמנט האוסטרי מר פריץ פרכטל המסיים היום ביקור קצר בישראל. ממשלת אוסטריה מעדיפה שלא לתת פומבי ליחסים הרעועים שלה עם בעיה הגוש הקו־ מוניסטי. אך לא מכבר נודע לממש־ לה על תוכניות־מבצע צ'כוסלוב־ קיות, שמחייבות תגובה. קצין ריגול צ'כי שערק למערב, גילה כי ברית ורשה של ארצות הגוש הקומוניסטי החליטה כי במקרה של עירעור ה־ משטר ביוגוסלביה, יפלוש צבא מ־ צ'כוסלובקיה, דרך אוסטריה, כדי להציל את יוגוסלביה.

מר פרכטל הגיע לישראל לרגל ועידת ההסתדרות ה־12, אך לא כ־ נציג אוסטריה אלא כמזכיר האינ־ טרנציונל של פדרציית האיגודים של עובדי התחבורה בעולם. בתפקיד זה טיפל בשנים האחרונות בבעיות ה־ טרור האווירי ובמקרי החבלה שנג־ רמו בעקבות חטיפות המטוסים. אף כי הסכנה בחטיפות מטוסים לא נעלמה, סבור מר פרכטל כי בגלל פעולות מסויימות של האיגוד, הפנו המחבלים את פעילות הטרור שלהם לאפיקים חדשים, כמו חבלה במאגרי נפט באירופה ולחטיפות אישים. שנוסעות בקווים הבינלאומיים.

אמנם לפני כשנה וחצי שבתו חב־ רות התעופה למשך 24 שעות נגד החטיפות, אך מר פרכטל מודע לחו־ סר האפקטיביות שבפעולה זו. לדב־ ריו, לא ניתן להשיג את הסכמת כל חברות התעופה לנקיטת פעולה מ־ שותפת. הסיבה קשורה באינטרסים לאומיים. מרבית חברות התעופה הן לאומיות. פעולה שתבצע חברה כזאת התפרש גם כפעולה מדינית.

השמועות המהלכות על „קנייתי" אירגוני החבלה בכסף הגיעו גם ל־ אוזניו של מר פרכטל. הוא אומר, כי לפי השמועה, חברת איר־פראנס וחברות תעופה אחרות, שלא נפגעו מהחטיפות, משלמות בדרך ישירה או עקיפה אך אין לו כל הוכחה לכך. הוא גם לא מאמין כי אפשר לחקור אם אכן שולם כסף לאירגו־ נים.

מר פריץ פרכטל, 50, הינו כוח עולה במפלגה הסוציאל דמוקרטית האוסטרית, הנמצאת עתה בשלטון.

פריץ פרכטל

הוא חבר הבונדסראט האוסטרי (ה־ סנאט) שבו 58 חברים. הוא מזכיר איגוד עובדי הרכבות האוסטרי. זהו ביקורו השלישי בארץ כאורח ההס־ תדרות, מר פרכטל נחשב כאוהד נלהב של ישראל. במלחמת יום הכיפורים גייס תרומות של 300 אלף שילינג (15 אלף דולאר) למגן יש־ ראל, וכן נרכש על־ידי איגוד עובדי הרכבות אמבולנס. פעולה דומה נקט האיגוד גם במלחמת ששת הימים.

כעסקן פועלים, מעניין להשוות את דרכו של מר פרכטל למסלולו של העסקן הישראלי. שלא כאיש האיגו־ דים המקצועיים בארץ, צמח מר פרכטל כמסגר מבתי־המלאכה של עובדי הרכבת. בנו נהג קטר. עד לפני כ־15 שנה עבד בבתי־המלאכה כמסגר ובמקביל היה חבר הוועד. בסוף שנות החמישים נבחר להנ־ הגת האיגוד והחל לעלות במהירות למעמד של מנהיג פועלים. לפני עשר שנים נבחר כיו"ר האיגוד, תפ־ קיד בו הוא מחזיק עד היום. אשתקד נערכו בחירות אישיות ומפלגתיות. מפלגתו זכתה בנצחון מכריע בבחירה ב־84% מכלל קולות עובדי הרכבות. הקומוניסטים והנוצרים השיגו כל אחד 8% מהקולות.

למרות שאיגוד עובדי הרכבות ה־ אוסטרי הוא רק השביעי מבחינת גודלו וחברים בו 80 אלף עובדים, הוא נחשב לדברי פרכטל לאיגוד החזק ביותר. כוחו רב משום שכל עובדי הרכבות מאוגדים בו. לאח־ רונה נאלץ האירגון להשתמש בנשק השביתה לפני עשר שנים, כאשר השלטון היה בידי הקאנצלר השמרני קלאוס.

מר פרכטל שיסיים את ביקורו ב־ ישראל ביום שבו יבוא הקאנצלר האוסטרי לביקור בארץ, סבור כי העיתונים עשו לקרייסקי ולאוסטריה עוול בפרשת מחנה העולים שנאו. החלטת ממשלת אוסטריה לסגור ב־ תחילת אוקטובר אשתקד את ארמון שנאו, ששימש תחנת מעבר לעולים היהודים מרוסיה, נעשתה לדברי מר פרכטל לאחר שאירגון חבלה חטף מספר עולים. כבר קודם לכן העריכו שלטונות אוסטריה כי יאלצו לסגור את הארמון. מר פרכטל אומר כי התברר שמחנה שנאו הופך להיות מובלעת ישראלית על אדמה אוס־ טרית.

בארמון ומסביב לו נראו אנשי ביטחון ישראלים כשהם חמושים ב־ נשק. השלטונות אמנם קיבלו זאת בהבנה. אך האזרחים האוסטרים לא קיבלו עובדה זו כמובנת מאליה.

לשרותי הביון האוסטרים הגיעו גם ידיעות על תוכניות למיתקפת טרור על ארמון שנאו, שהניעו את השל־ טונות לסגור את המחנה. לדעת מר פרכטל מחנה המעבר הנוכחי עדיף מבחינה ביטחונית.

הוא, כמזכיר איגוד פועלי הרכ־ בות, פנה במכתב לקרייסקי לתת מחסה וביטחון לעולים מרוסיה. ה־ מחנה נמצא עתה קרוב יותר לנמל התעופה של וינה, בתוך מחנה צבאי. כך שהשמירה עליו נוחה יותר מ־ בחינת הביטחון. הוא מוגן יותר והשליטה עליו טובה.

אשר לביקורו של מר קרייסקי בארץ, סבור מר פרכטל כי הקאנצלר האוסטרי יכול לתרום לשלום במזרח התיכון בשתי דרכים. ראשית כראש ממשלה של מדינה ניטרלית, שאינה מעורבת בסיכסוך; שנית, באמצעות העלאת השאלות השנויות במחלוקת לדיון בוועידת הביטחון של אירופה. מכל מקום, סבור מר פרכטל, כי הביקור של הקאנצלר בארץ, יהיה בו כדי לסייע להגברת ההבנה בין יש־ ראל לאוסטריה. הביקור נותן סיכוי להפגת המתיחות הקיימת בין שתי המדינות מאז פרשת חטיפת העולים וסגירת ארמון שנאו.

פרידה מהתעלה

המפקד שאל: צובט לכם הלב עם הפרידה? וענינו — לא

מאת **גדעון אלון**

נפרדנו מתעלת סואץ. כך בא אל קיצו פרק נוסף בשרות המילואים הארוך והמייגע. בתוך 149 יום נפרדנו מהגדה המזרחית של התעלה, מחיילי הארמיה השניה, מ־ „השפנויות" החפורות באדמה, מסו־ פות החול המדבריות שהיו מנת חלקנו לעתים מזומנות.

נפרדנו ללא גינוני טכס וזולת דמעות. עזבנו את דיונות החול בלי צער. פירקנו את האוהל המאולתר ששימש כחדר אוכל ומועדון גם יחד, הרקנו את שקי־החול, אספנו את הפחים המגולבנים תוך תחושה ש־ אנו נמנים על החיילים האחרונים הנוטשים את הגדה המזרחית של תע־ לת סואץ.

ידענו שאת מקומנו יתפסו חיילי כח החירום של האו"ם עם הכומ־ תות הכחולות; ידענו שמקץ ימים ספורים יתחפרו במוצבנו חיילים מצ־ ריים, אולם גם ידענו שבנסיגתנו מ־ השטח שהיה בשליטתנו מעל שש שנים ותשעה חודשים, אנו תורמים תרומה צנועה להסכם הפרדת הכו־ חות ומציבים נדבך נוסף במאמצינו הכנים לשלום עם מצרים.

שלום. הם פשטו את מעיליהם הזל־ צמניים וחשפו את גופם הבהיר ל־ שמש המדברית. הם ודאי מקווים ל־ השתתף כראוי, „לקפוץ" לתל־אביב, אך אינם יודעים ומכירים עדיין את סופות החול התוקפות אותך בלי הו־ דעה מוקדמת. הם אינם מכירים את הכבישים הצרים, גדושי המהמורות, המתפתלים מכאן לאורך 400 קילומטר ויותר עד תל־אביב. הם אינם יודעים שזוהי ארץ שכוחת־אל עם שמש ביום ורוח צוננת עם כלבים למכ־ ביר בלילות. לכן, אולי פניהם זור־ חות עדיין הם שמחים וטובי לב.

לפני שיצאנו לדרך חזרה, בא מפ־ קד החטיבה אל"מ י. הצטלם עמנו על רקע הדיונות החוליות. הוא שאל: „הא, צובט לכם בלב כשאתם עוזבים את המקום זה?" ואנו אמרנו בפשטות: לא.

צלמי טלוויזיה וכתבי רדיו לא באו להנציח את רגעי הפרידה ההיסטו־ רית. הם היו בקילומטר ה־101 וב־ אפריקה בעת שנכשו אותם היילינו.

ניפנוף־יד אחרון ליד התעלה

עזבנו בידיעה שלא נתגעגע אל דיונות החול הקרחות, למרות שהפכו לחלק מנוף חיינו בחמשת החודשים האחרונים. עזבנו כששפתותינו ממל־ מלות: שלום ולא להתראות. נחתם פרק ארוך וגדוש חוויות, חששות, פחדים, תחושות יאוש ואכזבה — ש־ החל ב־6 באוקטובר אשתקד.

אתמול כשעלינו על כלי הרכב ש־ לנו לאחר שהעמסנו את כל הציוד ששימש־שירת אותנו בחודשים ה־ ארוכים ששהינו כאן, ראינו את מש־ קיפי האו"ם עם הכומתות הכחולות, מציבים את האוהל שלהם על הכביש טסה־איסמעליה. הגבול זו כורות, גדרות תיל דוקרניים ותביות עגלג־ לות אינם מותירים מקום לאשל־ יות: המצרים מתקדמים. הם שולטים על שתי גדות התעלה וניבטים אלינו קטנים־קטנים דרך המשקפות הגד־ לות, לאחר שמשך ימים ארוכים ראי־ נו אותם בעין בלתי מזויינת כשהם מועדים את לבם, מתקוטטים, יוש־ בים באפס מעשה ושואפים להתקרב אלינו כדי ליצור מגע: לשוחח, ל־ החליף דעות ומזכרות.

משקיפי האו"ם נפנפו בידיהם ל־ אפריקה בעת שנכשו אותם היילינו. אולם אל הגדה המזרחית של התע־ לה שפונתה על ידי אחרוני חיילי צה"ל ביום ראשון ה־3 במרץ 1974 בשעה 4 אחה"צ — לא באו. אך הס־ תדרנו בלעדיהם. ללא מסדרים וגינוני טכס. ללא השקת כוסיות, מצהלות שמחה או הזלת דמעות. אמרנו רק שלום ולא להתראות.

*

ואם בפרידות עסקינן, זה הזמן להיפרד ולומר שלום גם למדור ה־ קבוע „יום יום בתעלה". בו ניסיתי להביע את תחושות ובעיות החיילים; בו ניסיתי להעביר ליושבים בעורף את אשר מרגישים חיילי המילואים הרובצים בקוים הקדמיים; בו הרגשתי לעתים גורמים בצה"ל אף כמותני היתה רק טובה.

עכשיו זה נגמר. נותרו רק הזכרו־ נות, החוויות הסיכים שהיו מנת חלקנו משך 149 ימים. עכשיו זה נגמר ואנו בעים צשבה. להחזיר ציוד (לאחר מסדר הסיבתי כבוהיוני) ו־ להערך לקראת שיבה הביתה, להפ־ סקה ארוכה, עד לשרות המילואים הבא או חייל להלהבה הבאה.

בית

GM GENERAL MOTORS

גדול יצרני המכוניות בעולם מציג לך

המכונית היוקרתית ביותר של ג'נרל מוטורס עם עבר שכולו הישגים מפוארים, והווה שכולו שיכלולים וחידושים. על אף המחיר הגבוה של הדלק, אולדסמוביל לטווח ארוך כדאית יותר מאי פעם, הודות לתחזוקה שוטפת נמוכה

הצעה מיוחדת!
דגם אומגה קומפקט
6 צילינדרים
חסכונית יותר ממכונית אמריקנית אחרת
ובמחיר נמוך מן המצופה

OLDSMOBILE

ALWAYS A STEP AHEAD

חברת המזרח למכוניות בע"מ

ת"א, דרך פ"ת 78, טל. 35235/6 חיפה רח' הנאמנים 2, טל. 523086 ירושלים רח' יפו 70, טל. 222093

איגוד ישראלי לעיבוד אינפורמציה
ירושלים ת.ד. 6055 הקריה [illegible]

האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה
בשיתוף עם משרד התקשורת

מודיע על ערב עיון

בנושא:

"תקשורת נתונים והאפשרויות היישום בארץ"

תקשורת נתונים ברשת הישראלית בסקטור של מסחר, ביטוח ובנקים. אפשרויות טכניות להעברת נתונים ברשת הישראלית. ציוד וקוים, ביטוח ונהלים לקבלת השירות, הקשר עם משרד התקשורת, תכניות לעתיד.

ערב העיון יתקיים ביום 17.3.73 בבית בני ברית, רחוב קפלן 10 בשעה 16.00.

• בדבר פרטים נוספים נא לפנות למזכירות איל"א, טל. 525110.

משרד העבודה | משרד החינוך והתרבות | אורט ישראל
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

מודיעים

על הרשמה למחזור לימודים שני (מועד האביב)
במכללות הטכנולוגיות של „אורט"
לקראת התואר
הנדסאי וטכנאי

ההרשמה מתקיימת במוסדות הבאים:

איזור ירושלים: מכללת „אורט" ירושלים — רח' הנביאים 42, טל. 225919, 233675
במקצועות: אלקטרוניקה, בנין, אדריכלות ומכונות — לימודי ערב

גוש דן: מכללת אורט יד-סינגלובסקי, ת"א
רח' הטייסים 28
במקצועות: אלקטרוניקה, חשמל ומכונות — בלימודי יום וערב
ניתנת אפשרות לבעלי תואר „טכנאי" להמשיך בלימודים לקראת התואר „הנדסאי".
בדבר פרטים: על לימודי יום 761480; על לימודי ערב: טל. 762291

מכללת „אורט" גבעתיים —
רחוב גולומב 15, טל. 729795, 729105
במקצועות: בנין, אדריכלות, מכונות, קירור ומיזוג אויר, אוטומציה ומחשבים — בלימודי יום ולימודי ערב.

איזור השרון: מכללת „אורט" נתניה
איזור התעשיה החדש, טל. 22922
במקצועות: אלקטרוניקה, מכונות וקדם הנד־סאות — בלימודי יום ולימודי ערב

„אורט" כפר-סבא
בית-הספר להנדסאים וטכנאים
ליד משטרת כפר סבא, טל. 923130
במקצועות: אלקטרוניקה וחשמל
בלימודי יום וערב

איזור הצפון: „אורט" קרית ביאליק ביה"ס לטכנאים והנדסאים
קרית ביאליק, רח' הגליל, טל. 04727724
במקצועות: מכונות — לימודי ערב, אלקטרוניקה — לימודי ערב.

תנאי הקבלה: מתקבלים בוגרי בתי־ספר טכניים ובוגרי תיכון או בעלי השכלה מקבילה, בהתאם לצורך תפתחנה כיתות מכינות להשלמת ההשכלה הנ"ל

הלוואות ללומדים: הלוואות בסך 2,000 ל"י לשנה העומדנה לרשות המעוניינים (ריבית 6.5%).

פטור משכר לימוד ומלגות קיום למשתחררים: לפטור משכ"ל ומלגות קיום זכאים לומדים אשר שרתו במילואים במשך 75 יום (ברציפות או לסירוגין) בתקופה שבין 25/9/74 — 6/9/73.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות להנהלות המכללות הנ"ל

יש ברירה!!

להלן שתיים מהאפשרויות לאייש ממשלה בישראל כיום:*

ממשלת חרום בתמיכת 120 מנדטים	או	ממשלה מצומצמת בתמיכת 62 מנדטים
יגאל ידין	ראש הממשלה	יצחק רבין
יצחק רבין	שר הבטחון	יוסף אלמוגי
אריאל שרון	סגן שר הבטחון	חיים הרצוג
משה זנבר	שר האוצר	משה זנבר
אהרון יריב	שר החוץ	אהרון יריב
יוסף אלמוגי	שר המסחר, התעשיה והחקלאות	מאיר עמית
יצחק נבון	שר החינוך והתרבות	יצחק נבון
י. בן-מאיר	סגן שר החינוך והתרבות	
שמואל תמיר	שר ההסברה	גד יעקובי
עזר ויצמן	שר התחבורה והתקשורת	חיים לסקוב
י. בן-אהרון	שר העבודה	י. בן-אהרון
מאיר פעיל	סגן שר העבודה	מאיר פעיל
זלמן שובל	שר השיכון והפתוח	שלמה הלל
גדעון האוזנר	שר המשפטים	גדעון האוזנר
יורם ארידור	שר העליה והקליטה	לובה אליאב
שולמית אלוני	שר הפנים (כולל משטרה)	שולמית אלוני
זרח ורהפטיג	שר לרווחה כלכלית (סעד)	מיכה חריש
ויקטור שם-טוב	שר התיירות	מאיר תלמי
הרב פורוש	שר הבריאות	ויקטור שם-טוב
זבולון המר	שר הדתות	הרב גורן
תופיק טובי	שר לקדום המעוטים	הח"כ הבדווי

להנהגה ה„היסטורית" ולמחדלים די!

למען קיומנו - לכו!

יעקב עשת
בת ים

* ההרכבים נעשו על בסיס יחס הכוחות הבינסיעתי בכנסת בתוספת אישים.

(הכתובת שמורה במערכת)

קץ שיטת שתי המפלגות? (ב׳)

קרבנות הבחירות

רק שני מועמדים קומוניסטיים זכו ביותר מאלף קולות ✶ ביניהם — הקבוצה של השחקנית ונסה רדגרייב ✶ לא מתגבשת אלטרנטיבה לשיטה הקיימת

מאת א. שם,
סופר „הארץ" באנגליה

לונדון

עליית הליברלים והמפלגות הלאומניות לא היתה כלווה בעלייה במספר הקולות למפלגות אחרות, כי אינן כשלוש המפלגות המסורתיות — אדרבא. החזית הלאומית, בעלת הגוון פאשיסטי, הניזונה מתיסכולם של הבוחרים באזורים המשבים כהגרים, צברה את נקודת השיא שלה. בבחירות־משנה קודמות היא צברה יותר כ־15% מן הקולות. בבחירות הכלליות עתה היא העמידה עשרות מועמדים, אך איש מהם, בשום מקום, לא הגיע ל־10%, ובדרך כלל הם השיגו פחות מ־5%.

אכן, בשני מקרים בערך סייעה כבראה החזית הלאומית לשמרנים להפסיד קולות לליבור, אך לא זו היתה מטרתה. נתבדו איפוא חששות הציבור היהודי מבחירה זו (חששות שלא היו אגב נטולים מישאלה־שבלב פוליטית, שהיתה סכנה פאשיסטית סיכולו להילחם בה).

הקומוניסטים נכשלו באותה מידה, רק בבקירה אחד הציל המועמד הקומוניסטי את הפקדון שלו (בבחירות בבריטניה על כל מועמד להפקיד פקדון, שאותו הוא מפסיד אם אין הוא מגיע לאחוז־מינימום כסויים מן הקולות בבחוז הבחירות שלו). היה זה ג'ימי ריד, שתחזוה להולכה מצד הוית הוביל בשפתו את פועלי המספנות של קלײדסייד לנצחון, תכה בפופולריות מקומית עצומה.

בבחירות הוא צבר בבחוז הבחירות שלו מעט יותר משמינית הקולות. חוץ ממנו הצליח רק עוד מועמד קומוניסטי אחד להשיג יותר מ־1,000 קולות, היו מהם שלא הגיעו אף ל־100 קולות. הוא הדין בכיתות הקומוניסטיות הפחות ידועות, שמהן השתתפו בבחירות חמש. הן כללו את השחקנית ונסה רדגרייב, וקבוצות אחרות בעלות שמות כמו המפלגה המרכסיסטית הבין־לאומית, מפלגת הפועלים המהפכנית והמפלגה הקומוניסטית־מרכסיסטית־לניניסטית.

לעתים קרובות התחרו שתי קבוצות קומוניסטיות זו בזו. אי־הצלחתן לצבור יותר כמאות או אף כעשרות קולות — בבחוזות־בחירה שמנו עד 60,000 בוחרים — עומדת בניגוד בולט לכוחן בהנהגות האיגודים המקצועיים, או אף בסיעת מפלגת הלייבור בפרלמנט, שאחדים מחבריה נחשבים בדרך כלל לקומוניסטים בעלי קו נוקשה. אך כשלון הקבוצות הקומוניסטיות השוליות גרם לכך שאהדת היה מפני חתרנות של קיצוניים נראתה בלתי־מציאותית.

„קרבן" אחר של הבחירות היתה המפלגה הסוציאל־דמוקרטית של דיק טוורן. מחוץ לכותו הבחירות של לינקולן היא העמידה שלושה מועמדים, שכל אחד מהם זכה רק במאות קולות. בלינקולן עצמה נבחר טוורן בקושי, עם יתרה־רוב של 1,200 קולות בלבד לעומת מתחרהו הרשמי במפלגת הלייבור. זה פחות בעשירית מיתרת־הרוב שלו של 13,000 קולות, שבה זכה בבחירות־המשנה בשנה שעברה כשהתפטר כ־חרשבו כנציג מפלגת הלייבור והעמיד את מועמדותו כסוציאל־דמוקרט בלתי־תלוי. דומה שטוורן מייצג תופעה מקומית ולא התחלה של מגמה חדשה.

לשון אחרת: שיטת שתי המפלגות מתחילה להתפרסם בשוליה, אך טרם נתגבשה אלטרנטיבה בת־חיות — אם אכבם קיימת כזאת. זהו טבע המשבר של לא־קפיטליזם ולא־סוציאליזם, לא שתי מפלגות ולא שיטה רב־מפלגתית.

חששות צרפתים

גובר חוסר האמון בין קיסינג'ר לז'ובר

מאת ג'יימס ראסטון
The New York Times
מיוחד ל„הארץ"

פאריס

ביחסים בין ארה"ב לצרפת חל מיפנה מכוער. אין הוא נעוץ בראש וראשונה בכך שמדיניותן שונה — דבר שהוא טבעי ואף טבעי — אלא בעובדה שהן מתחילות לתלות את סיבות חילוקי הדעות בניגוד בבני־אדם, ולהאשים את קיסינג'ר או את ז'ובר או את פומפידו באי־ההבנות בין פאריס לוואשינגטון.

ד"ר הנרי קיסינג'ר

נגד קיסינג'ר מושמעות כאן טענות מדהימות. הוא כאילו אפילו בפעולה שלא בתום־לב. בחוגים רשמיים בפאריס אומרים שקיסינג'ר מספר סיפור אחד לצרפתים, סיפור אחר לבריטים וסיפור שלישי למערב גרמנים. לפי הטענות נגדו רוצה קיסינג'ר שאירופה תדבר בקול אחד, אך כשהיא עושה זאת הוא כה־מורמר על כך שעליו לדבר עם מיניסטר־החוץ הדני כפם דובר התשעה, ועומד על כך שיתייעצו עם ארה"ב לפני שיגישו לו את החלטותיה של אירופה.

שמועות מריר

מצד שני סבור קיסינג'ר שהצרפתים מנסים בכוונה להשאיר את ארה"ב מחוץ להועידות המשפיעות על אינטרסים אמריקאים חיוניים. דעתו היא שהבעיות של מסחר, כסף, נפט והגנה הן בעיות משותפות שאפשר לפתרן רק על־ידי מדיניות משותפת של המדינות המתועשות. אלא שדעתם של הצרפתים שונה.

הם התנגדו להצעתו לפרסם הצהרת־מדיניות תלת־צדדית של ארצות הברית, מערב־אירופה ויפאן כדי לטפל בבעיות הפינאנסיות והכלכליות של המדינות המתקדמות. צרפת צידדה בהצהרה של אירופה ויפאן, בלי ארה"ב. קיסינג'ר רצה שאירופה וארה"ב יקיימו השנה ועידה עם מדינות ערב כדי להדן ביחסים כלכליים, פינאנסיים ותרבותיים; אך שוב התעקשה צרפת תדיקה ועידה אירופית־ערבית בלי השתתפות ארה"ב.

מלבד חילוקי־דעות יסודיים אלה בעניני מדיניות, מחריפות את הבעיה שאלות משניות. למשל, נמסר למימשל האמריקאי שהשגריר הצרפתי בריו דה־ז'אנירו אומר לפקידים ברזילאים כי השיחות בין וואשינגטון למוסקבה על הגבלת הנשק האסטרטגי נועדו לקבוע את שליטת ארה"ב באירופה המערבית ואת זו של ברית־המועצות באירופה המזרחית.

פקידים צרפתים מאשימים את קיסינג'ר כי הפציר בנשיא ניכסון בעת ועידת הנפט בוואשינגטון שיאיים על אירופה כי שאלות נפט, שאלות מסחר, שאלות בטחוניות ושאלות הגנה כולן „צמודות", ושעל כן אם לא תושג הסכמה בשאלות כלכליות, שלול הדבר להשפיע על החלטת וואשינגטון אם להשאיר כוחות אמריקאים באירופה, ואף להחיות את הבדלנות האמריקאית.

נזיפת קיסינג'ר

כתוצאה מחילוקי דעות אלה לא עבר קיסינג'ר בפאריס בדרכו הביתה מן המזרח התיכון, אלא יצא לבון לשיחות עם הקאנצלר בראנדט, ואחר כך לבריסל כדי לדווח על שליחותו במזרח התיכון. לא היה זה מקרה, הפקידים הצרפתים קיבלו זאת כנזיפה.

איש כאן אינו מדבר על הנשיא ניכסון ואת הטרגיים מזכירים רק לעתים רחוקות. כל השאלות נוגעות לקיסינג'ר, לפילוסופיה שלו, לחיבוריו המלומדים כימיו בהארוארד, חיבורים שנוגים רשמיים כאן מעיינים בהם בשקידה קפדנית, ובמיוחד — כפי שהצרפתים רואים זאת — להיותו בוקסם כסדר עולמי המיוסד על הבנה עם המעצמות הצבאיות העיקריות.

הגישה לאמריקה כאן היא מהוה כאה, ומבחינות רבות בלתי־הוגנת ביותר. אין מבינים בפאריס שארה"ב יצאה מווייטנאם ומהמשבר בהלדרוה של ספקות עצמים וביקורת עצמית, ושאין לה כל רצון לנסות ולשלוט באירופה. אדרבא, היא מבקשת דרכים חדשות להקים סדר עולם שונה, ומצפה מאירופה שתעזור לה למצוא מדיניות משותפת כדי לטפל בעירבוביה השוררת כעת בעולם הלא־קומוניסטי. פקידים צרפתים נוטים להאמין שמימשל ניכסון, הנתון בצרה מבית, מנסה לפצות את עצמו על־ידי הפגנת כוחו, עצמתו ושליטתו בחו"ל. בקיצור, הם סבורים שהסכנה לצרפת היא שליטה אמריקאית, בעוד שלמעשה הסכנה הגדולה ביותר לאירופה היא תיסכול ובדלנות אמריקאים.

ברור שיפנם חילוקי דעות פוליטיים בסיסיים בין ארה"ב לצרפת בשאלה כיצד יש לארגן את העולם; אך על בעייה זו מכבידים פחדים וספקות פסיכולוגיים משני הצדדים.

הנשיאים ניכסון ופומפידו, הנתונים שניהם בקשיים אישיים, עומדים מן הצד ומשאירים את הכורים בראש וראשונה למיניסטרי־החוץ שלהם, הנרי קיסינג'ר ומישל ז'ובר. זהו נושא טוב לקריקטוריסטים ולפרשנים, אך עובדה זו רק מחמירה את המצב. עבור השער של השבועון הצרפתי הפרו־ממשלתי „לה פואן" (הנקודה), הראה בימים אלה נשר אמריקאי אדיר בשמים המטיל את צילו על כל יבשת אירופה. זוהי הדעה הרשמית כאן: שאין אמריקה מבקשת סדר עולם חדש, אלא מנסה בכיכול לכפות את השפעתה ואת הנהגתה על אירופה.

ההשקפה שהמימשל של הנשיא ניכסון כונסה לשלוט באירופה בעוד אין הוא יכול לזכות אפילו באימון עמו שלו, היה מגוחך לולא היה כה טראגי. מוזר עוד יותר הוא החשד הצרפתי שקיסינג'ר מנסה לפרוד את אחדות אירופה, בכיוון שהעובדות מוכיחות כי אחדות אירופה איננה קיימת ואין תקווה רבה שתקום אם ינוחו לאירופים להתקוטט בינם לבין עצמם.

ביום מן הימים יצטרכו קיסינג'ר וז'ובר לדון באווירה גוברת זו של חוסר אמון, שכהם אנשים אינטלי־גנטיים מאוד המכבדים זה את זה, על אף חילוקי הדעות שלהם בתחום המדיניות. אך חילוקי הדעות בתחום המדיניות לא יסולקו כל עוד לא תסולק החשדנות. שוב אין להימנע מלפעול בכיוון זה מבלי שיהיו לכך תוצאות חמורות לאמריקה ולאירופה כאחת.

סיגנון של „ביב שופכין"

מאת ארתור כהן
סופר „הארץ" בשווייץ

באזל

מחזות נרגשים התרחשו בפרלמנט של באזל, כשנשיא המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, קארל מיוויל, צגה לשאילתא בדבר הערות אנטי־ישראליות ב„קוליברי", הביטאון הרשמי של ציבור הסטודנטים בבאזל.

בקשר לאיסור של הרקטור להשתמש באולמות של האוניברסיטה לעריכת „שבוע פלסטין", כתב „קוליברי" בין השאר: „אולם הבעיה לא תיפתר על־ידי הצעה של הסדר שלום בין המדינה הציונית לבין העם הפלשתינאי. אם רוצה העם הפלשתינאי להשתחרר משלטונו הקולוניאלי, כי אז עליו להשמיד את המכשיר של שלטון זה, היינו את המדינה הציונית, כשם שהעם האלג'ירי השמיד את המדינה הצרפתית בשטחו, והקים מדינה משלו."

מיוויל אמר שקריאה כזאת מזכירה בצורה מבהילה את „הפיתרון הסופי" שהנאצים עשו לו תעמולה — כי לא התתאר השכמה של המדינה הישראלית מבלי שישמד גם העם.

דברי מיוויל קוטעו פעמים אחדות על־ידי קריאות ביניים של חברי ארגונים שמאלניים קיצוניים, ותוך כדי כך נשמע, מלבד מילות גנאי מובהקות, גם הביטוי „גזען לבך". הדבר עורר קריאות מחאה ובוז מצד חברי פרלמנט אחרים, ואז הצהיר יו"ר הפרלמנט, שהנואם הביע ללא ספק את דעת הרוב באסיפה, ודרש שקט.

מיוויל, בהדגישו שציבור הסטודנטים הוא ארגון חובה לפי החוק הציבורי ומוסד רישמי של האוניברסיטה, דרש מן הממשלה נקיטת עמדה כלפי ההערה הנזכרת ב„קוליברי". תוך תשואות מפוסות מצד הפרלמנט של באזל קרא לשלטונות ולאוכלוסיה שלא לתת יותר תקומה לרוח רעה זו: כי אין לדבריו הבדל אידיאולוגי בין „ההודה התפגרי" הנאצית לבין הדרישה להשמיד את ישראל. „שוב איננו רוצים לשמוע דברים כאלה — ובוודאי שלא בביטאון רשמי של האוניברסיטה שלנו", אמר.

רק לעתים רחוקות הקשיב הפרלמנט של באזל בדומיה כה קשובה לדבריו של בעל שאילתא; אך רק לעתים רחוקות דובר לפנין בהתלהבות כזאת ובכוח שיכנוע כזה. הסערה מטעם השמאל הקיצוני פרצה כשמיוויל ערך הקבלה לפאשיזם — כי מן הסתם נגע בזה במקום פגיע במיוחד.

בעקבות הפרהו זו הסירו השמאלנים את המסווה מעל פניהם, מבחינה אנושית ופוליטית כאחד. העתון „נויא צירכר צייטונג" העיר בקשר לכך:

„בנאום ההשמצה השתתף באופן פעיל במיוחד נשיא סיעה זו, שכבר מלאו לו, בכל זאת, 46 שנה. הוא השתמש באוצר המילים של ביב השופכין, שהיה מוגן כאן רק על־ידי החסינות הפרלמנטרית. מבחינה אידיאולוגית בוודאי נתברר יפה גם לאנשים מן החוץ, היכן יש לשבץ סופית ארגון זה — לא רק לגבי הסיכסוך בין ישראל לשכנותיה, אלא גם ביחס לזיכות העקרוני של שמירת זכויות־החופש הדמוקרטיות".

קומדיה פרלמנטרית בשוודיה

מאת אליהו זהבי
סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן

ב־26 בפברואר יכלו להתאסף כל 350 חברי בית־הנבחרים השודי, הריקסדאג. היו"ר היה מזמן אליו את ראשי המפלגות היריבות, שואל באיזה צד של המטבע הם בוחרים, מטיל מטבע וההוכה היה מכונן ממשלה חדשה בשוודיה.

זה נשמע כלקוח מפארסה, אולם כך קובעת חוקת שוודיה במקרה של הצבעה שקולה בבית הנבחרים: ההכרעה נמסרת למטבע.

כיצד הידרדר בית הנבחרים השוודי למצב פוליטי מגוחך זה? בשנת 1969 שונתה חוקת היסוד של המדינה; בוטלו שני בתי־הנבחרים והוקם בית־נבחרים יחיד ובו 350 נציגים. איש לא חשב על אפשרות כי יווצר מצב בו יתהווה „תיקו" בין הצדדים הפוליטיים היריבים.

אולם כך בדיוק קרה ב־17 בספטמבר 1973, כאשר עם תום ספירת הקולות התברר להדהמת כל המדינאים כי הבלתי אפשרי הפך למציאות: המפלגה הסוציאליסטית זכתה ב־156 מושבים, אולם בצרוף 19 קולות של המפלגה הקומוניסטית השוודית (אשר אינה משתתפת בממשלה, אך תומכת בה) נוצר מצב תיקו של 175 קולות לגוש הממשלתי, ו־175 קולות לגוש האופוזיציה המורכב מ־3 מפלגות ימין הליבראלים.

הבחירות בשוודיה התקיימו יום לאחר מותו של המלך הקשיש גוסטאב אדולף בן ה־91. בהתאם למסורת השוודית נהוג כי ראש הממשלה מגיש התפטרות פורמאלית למלך החדש, מיד לאחר הכתרתו.

אולם לא כך נהג הפעם אולאף פאלמה. ראש הממשלה החליט, תוך עצה עם פרקליטי המפלגה, כי הגשת ההתפטרות איננה מחויבת בחוק, ומאחר והיה ברור, כי במקרה ויתפטר שוב לא יוכל להשיג רוב לבחירתו המחודשת, החליט להמשיך בתפקידו. כל מחאות צירי האופוזיציה, בראשות תורביורן פאלדין המיועד לתפקיד ראש הממשלה אם יתפטר פאלמה, היו ללא הועיל.

בבית־הנבחרים לא היה רוב בעד בחירתו של אולאף פאלמה, ולא היה רוב להדחתו. חוקת שוודיה קובעת כי במקרה של הצבעה שקולה, מזמן אליו היו"ר את נציגי שני הגושים — והטלת המטבע קובעת.

גם לפאלמה וגם לראשי האופוזיציה היה ברור כי מצב בלתי נסבל זה לא יוכל להימשך זמן רב. בכוונת המפלגה הסוציאליסטית למצוא „שידוך" פוליטי חדש במכבים מאז ספטמבר, כאשר על „הכוונת" עמדה מפלגת העם השוודית. מפלגה זו הפסידה קרוב למחצית ציריה בין הבחירות של 1970 לאלה של 1973. למפלגת העם היו בבית הנבחרים עד שנת 1970 58 צירים, ואילו בבחירות האחרונות קיבלה רק 34 מושבים.

כוונתו של פאלמה היתה לזכות בתמיכת גונאר הלין, מנהיג מפלגת העם, ולוותר על התמיכה של 19 צירי המפלגה הקומוניסטית. נסיונות אלה נכשלו, ובראשית פברואר הועלה לדיון בבית הנבחרים נושא שהעמיד את הפעילות הפרלמנטרית תחת איום של „לכאן או לכאן".

היתה זו שאלה והקולות בגבית מס ערך מוסף. המס הנוסף היה בגובה 17 אחוז. מפלגות האופוזיציה תבעו את הורדתו עד ל־10 אחוז. להצעה זו התנגדה הממשלה, וכדרך סוחרים במורה, התקרבו שני הצדדים זה אל זה, עד שנותר הבדל של חצי אחוז בהצעות. מכאן ואילך סירבו שני הצדדים לוותר. הממשלה הציעה הפחתה של 2.5%; האופוזיציה היתה מוכנה לוויתור של 3% כגבול אחרון. מחצית האחוז, שהם 200 מיליון כתר בתקציב המדינה, איימה להעמיד את שלטונו של אולאף פאלמה (המפלגה הסוציאליסטית השוודית שולטת ברציפות בשוודיה 42 שנים, מאז 1932!) להכרעתה של הטלת מטבע.

בלילה שבין ה־25 ל־26 בפברואר, נמלכו ראשי המפלגה הסוציאל־דמוקרטית בדעתם, והחליטו לוותר. איש בשוודיה אינו משלה עצמו כי מצב פרלמנטרי זה יוכל להימשך זמן רב. כרגע נתונה בידי אולאף פאלמה הזכות להחליט על פיזור בית הנבחרים, התפטרות הממשלה, ועריכת בחירות חדשות.

AROYO

הלנצ'יה כבר רצה בכל... רחבי... הארץ.

המשלוחים הראשונים של דגמי לנציה 1974 נחטפו בין רגע, ואין זה מפתיע:

המוניטין
כל העדויות מראות כי הלנציה הינה הקניה הטובה ביותר בארץ.

דגם	מהירות מקסימלית קמ"ש	מחיר
לנציה 1400	165	40,850 ל"י
לנציה 1600	170	45,900 ל"י
לנציה 1800	175	49,800 ל"י

בטיחות
תתקשה למצוא מכונית בעלת דרגת בטיחות גבוהה יותר. היציבות שלה היא חלום בפני עצמו. זהו הודות לשילוב המתוכנן של גורמים רבים: צמיגים רדיאלים, מבנה מיוחד של השלדה, הנעה קדמית. מבנה אווירודינמי של גוף המכונית והחשוב ביותר, איזון מושלם של משקל המכונית.
... בכל מהירות אתה מרגיש כי הלנציה ממש צמודה לכביש. היציבות שלה הינה רק פרט אחד מתוך מערכת העושה את הלנציה לאחת המכוניות הבטוחות ביותר.
כל גוף הלנציה מחוזק במסגרת של מוטות פלדה היוצרת הגנה מירבית כנגד מכה או תאונה.
2 מערכות בלמים עצמאיות לחלוטין SUPER DUPLEX ובלמי דיסק לארבעת הגלגלים מעניקים בטיחות מושלמת.
בתוך המכונית אתה חש עוד יותר את הרגשת הבטיחות. זה מתחיל מההגה ה„נשבר" במקרה של תאונה, חגורות הבטיחות המקוריות וכלה בריפודים העוטפים אותך ומגינים עליך.

מערכת האורות בלנציה. מוסתת אוטומטית בהתאם למשקל ותנועות המכונית... פנסי ההלוגן החזקים שוטפים באור יום את הדרך לפניך.

נוחות
הכנס ללנציה. שב בכורסה האורטופדית והרגש את הנוחות שתוכננה בכל פרט. הגה הניתן להגבהה לפי רצונך. מערכת שעונים מפוארת לבקרה חזותית, מד סבובי מנוע, מנורת בקורת מיוחדת לבלמים, מערכת אוורור גם לנוסעים מאחור וכסאות הנוטים למצב שכיבה.

והשרות
נציגי לנציה בישראל מבינים כי אחד הגורמים החשובים ביותר לקניית מכונית הינו השרות שילווה אותה.
עוד לפני שהמכונית הראשונה הגיעה נקבע כי הלנציה בישראל תקבל את הטיפול והשרות המקסימלי הראוי למכונית מסוגה. הוחלט להשקיע רבות ולטפל בנושא חשוב זה בצורה הרצינית והיסודית ביותר.
מאירופה הובאו מכונאים מוסמכים אשר ישארו בארץ על מנת לפקח ולהבטיח את השרות המבוקר לכל מכונית לנציה.
לנציה בישראל מבטיחה באופן רשמי לעשות כל מאמץ על מנת להעניק את שיא השרות לכל בעלי הלנציה.
יד ביד עם השרות הוקמה גם מח' חלפים אשר גם בה הושקעו מאות אלפי לירות. לנציה בישראל מאפשרת אספקה מיידית של כל חלף ברגע הנדרש.

צריכת הדלק
במיוחד היום כדאי לך לבדוק את צריכת הדלק של המכונית החדשה שאתה עומד לרכוש. בדוק במכוניות האחרות מהי צריכת הדלק והשווה אותה עם הלנציה. אחד הדברים המיוחדים בלנציה הוא כי למרות צריכת הדלק הנמוכה, עדיין כושר הביצועים שלה עולה על מרבית המכוניות המקבילות. אותו יחס של חיסכון בצריכת הדלק המצא בהשוואה, גם בלנציה 1600, וב־1400.
השוה בעצמך עם היתר. הלנציה אינה חוששת. ובנוסף לכל בשאתה רוכש מכונית לנציה אתה מקבל אותה עם מיכל דלק מלא (האם קנית אי פעם מכונית חדשה עם מיכל דלק מלא?)

לנציה-עוצמה שהתחילה ב-1906

תל־אביב — רח' המסגר 64, טל. 03-37538 • ירושלים — „ינוע", אזור התעשיה תלפיות, טל. 02-65566 • באר שבע — דרך חברון אזור התעשיה טל. 057-3424 • חיפה — רח' המגינים 53 (בית רסקו) טל. 04-645822. מוסך איבי את עזריה, חוף שמן. רח' אופיר 8 טל. 04-660456 • נתניה. עד לפתיחת המשרד הסגור עקב הגיוס תתקבלנה הזמנות בשאר סוכנויות המכירה.

SAKURA - סקורה
הפילם הטוב והנדרש ביותר

להשיג בחנויות המובחרות,
היבואן: יוסף טוינה בע"מ, תל־אביב

יד יצחק בן צבי
מזמינה את הציבור להרצאתו של
פרופ' אפרים א. אורבך
בנושא:
„ארץ ישראל בתלמוד ארץ ישראל"
דברי פתיחה: הרב ח. מ. לויטס
ההרצאה תתקיים ביום רביעי כ"ו אדר תשל"ד 20.3.74 בשעה 20.00 באולם יד יצחק בן צבי, רחוב אברבנאל — גן הכוזרי, ירושלים.

למכירה
דוד קיטור
תוצרת המלחים, כולל כל ציוד ההפעלה (משאבה, חימום, דלק, אזעקה וכו') במצב עבודה, שטח הסקה 8 אטמוספירות.
לפנות למר כרמיאל, יפאורה בע"מ, חיפה, טלפון 957151.

המכון לפריון העבודה והייצור
בית הספר למנהלי־עבודה
פותח קורס
מנהלי עבודה בתעשייה
מועד פתיחה אפריל 1974
הלימודים יתקיימו פעמיים בשבוע, בשעות הערב.
• מיועד למנהלי עבודה ולראשי צוותים בפועל.
פרטים והרשמה: בי"ס למנהלי עבודה, תל־אביב דרך חיפה 21 טל. 252261 26 62 71.

[illegible] من الأصل

مكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

משרד כסידור עבודה זמני

גם מי שמתייחס בספקנות לממשלה שקמה בראשית השבוע — מבחינת סדרי כינונה, הרכבה הסיעתי, כמדיה או הרכבה האישי — ינשום לפתות נשימת רווחה אחת: השרים כהיו שרים יעסקו מעתה פחות בעסקי מרכבה ויותר בענייני משרדם; ופוליטיקאים שנעשו שרים לראשונה, יחולו סוף סוף בתלכודם. לגבי האחרונים השעה דחוקת, שהרי בבואם בבוקר יום ב' לראשונה ללשכותיהם היטיו בפניהם מן הסתם חוברות התקציב של משרדיהם (שיובאו ביום ה' לכנסת); חוברות אלה הוכנו בטרם כוננו, אך על פיהן יבצעו את תפקידיהם בשנה הבאה.

יחד עם ברכת הצלחה לשרים — ברכה מפוכחת לוותיקים (שהישגיהם וכשלונותיהם כבר פזורים בכל פינות הארץ) ובלאת־תקווה לחדשים — אין להימנע מהערה אישית אחת, המתייחסת בעיקר למיגור הכלכלי של הקבינט. יש להצטער דווקא כמשרדים כלכליים חשובים סיפקו את הפתרונות לבעיות האישיות, שהתעוררו במהלך מעשה המרכבה. המדובר בעיקר במשרדי העבודה, התחבורה התיקשורת, שמצנו להם שרים, שזיקתם לתחומי פעולתם רופפת ביותר; דיקה בהקשר זה פירושו התעניינות, לאו דווקא נסיון או ידע.

לא רבים סבורים, שמר בר־לב עשה חייל במשרד המסחר והתעשיה; ואלה מתוכם, המעריכים את סגולותיו וכשרונותיו, סבורים שיש קשר בין עובדה זו לבין אופי התעניינותו ונטיותיו האמיתיות של הרמטכ"ל לשעבר. עתה יטפל רמטכ"ל־דיפלומט בענייני עבודה, קצין מודיעין בכיר בענייני תחבורה, וחקלאי בענייני תיקשורת; וכולם — כך סביר להניח, ויש להנחה על כה להתבסס — רואים בכך סידור עבודה זמני, עד שתגיע שעתם לקבל את התפקיד האחר המיוחל. יש לקוות אך אין בטחון בכך, שהדבר זה לא יגרע מיעילות ההנהגה המיניסטריאלית, לה זקוקים המשרדים הנ"ל כל כך.

מתנות טבע

מפעל טבע בירושלים הוא בין המכובבים במשק הישראלי ויודפי־דבר כוסיפים: שיגשוגו עומד ביחס ישר ליעילותו. רווחיו לפני מס בשנים האחרונות התפתחו כך (בסוגריים — המחזור): 1970/71 — 2.7 מיליון ל"י (16.7); 1971/72 — 3.2 (18.9); 1972/73 — 4.2 (24.3); ב־9 החודשים הראשונים של 1973/74 היה המחזור כ־25 מיליון ל"י. האמצעים העצמיים של המפעל ב־31.3.73 היו 10.6 מיליון ל"י, הרווח ב־1972/73 היה איפוא כ־40% מהם — למעשה עוד יותר, שכן ראוי לחשב את השיעור לפי ממוצע האמצעים העצמיים במרוצת השנה.

ידיעה שפורסמה במדור זה שלשום הזכירה, שהחברה מקימה מפעל חדש בהר־החוצבים בירושלים (ליד תל־ארזה, בגבול הקו הירוק), בהשקעה של 9.5 מיליון ל"י. הואיל והחברה ממלאת את התנאים המזכים אותה למעמד של מפעל מאושר, מבחינת מיקום המפעל והיקף יצואו, תקבל בין השאר מענק בשיעור 20% מההשקעה המוכרת והלוואת פיתוח לזמן ארוך בשיעור 40%.

מפעל טבע אינו בשום פנים המפעל המשגשג היחיד הממלא את מיבחני החוק לעידוד השקעות הון וזוכה להטבות מופלגות בגין השקעות, שלא רחוק מן הדעת להניח כי היו מתבצעות גם בלעדיהן. טענתם העיקרית של אנשי מינהלת מרכז ההשקעות היא שלא ניתן להפלות לרע את המצליחים, ולהפוך את מוסדם — למוסד של תמיכות סוציאליות בנחשלים. טענה זו על שני חלקיה בשמצת היטב — במידה רבה מכיום שהיא מגוזמת מאוד: החוק לא החוק למען „בצליחים" בתור שכאלה ולא למען „נחשלים" — אלא למען מפעלים הזקוקים לדחיפה ראשונית כדי לעלות על פסי הצלחה. מפעל טבע עלה זה מכבר על פסים אלה; נחלים כרוניים, לפי הגדרה, לא יעלו עליה לעולם; החוק אינו מיועד בעצם לא לאלה ולא לאלה.

אסור שמבצעי החוק לעידוד השקעות הון והמנגים הפרטניים יתייחסו אל ההטבות המוצעות בו כאל מתנות טבע, שאי אפשר שלא לחיתן למי שממלא אחרי קריטריונים טכניים מסויימים. יש איפוא מקום לעיין מחדש בעקרונות הסיוע הממלכתי במיסגרת חוק זה — השעה הנוכחית יפה לכך ואף דוחקת, מטעמים ידועים היטב. עד שיושלם העיון מן הראוי לבצע את הניתן לביצוע מיידי — להעלות את הריבית על הלוואות הפיתוח. ההלוואה לטבע, למשל, ניתנת בריבית של 8%; אין הצדקה לכך, שהלוואות שעצם הענקתן מפוקפקת, יתנו נוסף לכך גם בריבית מגוחכת.

הצרכן התלונן והחברה החזירה כסף

מאת לאה פורת
סופרת „הארץ"

חברת דירן לשיווק רהיטים, החזירה באחרונה 407 ל"י לזוג שהזמין אצלה רהיטים ונדרש בניגוד לחוזה, לשלם סכום זה בגלל העלאת מחיר על הרהיטים. החברה החליטה להחזיר את הכסף רק לאחר שהוגשה נגדה תביעה כספית.

ב־11 ביולי 1973, הזמינו נפה ויחיאל חורב מגבעת שמואל רהיטים אצל חברת דירן ב־4,500 ל"י. בחוזה ההזמנה נמצא את הסעיף הבא: „כל שינוי היטל, תשלום חובה, מס או תשלום כלשהו אשר הוטל ו/או יאושר על־ידי הממשלה או רשויות המוסמכים ובכל צורה שהיא על המוצרים ו/או חומרי גלם או חומרי עזר המפורטים בהזמנה זו — יחולו וישולמו על־ידי המזמין". כששאלו את פקיד החברה לפשר הסעיף הזה השיב „אלה הוראות סטנדרטיות" שלא יחייבו אותם. כדי להבטיח שההוראות האלה אכן לא יחולו לגביהם, דרשו מפקיד החברה שיציין במפורש על פני ההזמנה בכתב ידו: „המחיר הנקוב הינו מחיר סופי ולא תחול כל העלאה", וכך אכן עשה.

ב־28 בנובמבר, כשבאו בני הזוג להסדיר את התשלום האחרון, נאמר להם כי עליהם להוסיף 407 ל"י, מפני שבינתיים (ב־6 לנובמבר) הועלו המסים על הרהיטים. הם היפנו תשומת לב החברה לתוספת שרשם הפקיד על החוזה. החברה טענה שהמחיר אכן לא עלה, אלא רק המסים.

בני הזוג התלוננו ברשות המרכזית לצרכנות שליד ההסתדרות, שבאה בדברים עם הנהלת חברת דירן. זו לא הסכימה לוותר על התוספת. היא הודיעה, שאם הלקוח לא יוציא את הרהיטים ממחסניה, יחויב בדמי אחסון. לפי הצעת הרשות לצרכנות, שילמו בני הזוג חורב את התשלום האחרון בתוספת 407 ל"י, בצרוף מכתב כתאה בו נאמר בין השאר שהם שומרים על זכותם לתבוע החזרת הסכום הזה.

הצעד הבא היה הגשת תביעה לבית משפט השלום שנוסחה על ידי אחת מעורכות הדין של הרשות לצרכנות, הגב' נורית דרורי. בין השאר נאמר בתביעה כי תנאי המפורש שצויין בכתב יד על־פני ההזמנה „המחיר הנקוב הינו מחיר סופי ולא תחול כל העלאה", גובר על הוראות קבועות אחרות המופיעות בהזמנה. כנהוג נשלח העתק כתב התביעה על־ידי בית המשפט לנתבעת. כשקיבלה חברת דירן את כתב התביעה, הוזמנו בני הזוג אל עורך הדין של החברה ולאחר דין ודברים החזירו להם 407 ל"י.

תחזית עגומה ליצוא טקסטיל ואופנה

ביקוש נחלש בחו"ל לעומת גידול עלויות היצור בארץ

מאת אלעזר לוין
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

משבר ביצוא מוצרי טקסטיל ואופנה מישראל לאירופה ולארה"ב צפוי בעונה הקרובה. סימניו החיצוניים כבר בולטים לעין: התוצאות הבינוניות של שבוע האופנה שנערך בתל־אביב בחודש שעבר ותוצאות שאינן מלהיבות יותר בשבוע האופנה שנערך באחרונה בניו־יורק.

הסיבות למשבר הצפוי מורכבות מכמה מערכות נתונים: עליית הוצאות היצור בארץ, וירידת הביקוש בשווקים העיקריים. לגבי עליית הוצאות היצור, הרי שמאז מלחמת יום הכיפורים יש גל בלתי־פוסק של התייקרויות — בשכר (שתי תוספות יוקר), בהובלה (עליה של 41% באופן רשמי, ולמעשה יותר, כדברי היצרנים), בחשמל (כ־60%), במים (שתי עליות המתגבמות, כולל זו הצפויה באפריל, בכ־55) ובשירותים — המצבעות הגישו בימים אלו בקשה לועדת מחירים לייקר את מחירי האשפרה.

בנוסף לכך יש התייקרות בלתי־פוסקת של סיבים סינטטיים, שהם תוצרי־לוואי של דלק, וכן צפויה ב־1 באפריל עליה של יותר מ־50% במחירי הכותנה. היצרנים גם צופים לעבר חודש יולי, בו מנבאים תוספת יוקר שליליית השנה, שתגוע לפי הערכה בין 15 ל־20 אחוז על שכר היסוד. בנוסף לכך יהיה על התעשיינים להגדיל ב־1 באפריל את התשלומים לביטוח לאומי.

משבר בחו"ל

אין יצרני הטקסטיל והאופנה יכולים לפצות עצמם על־ידי העלאת מחירים בשוק העולמי, מאחר שרוב השווקים הגדולים נמצאים במשבר רציני, והביקוש הולך ופוחת. הדבר עוד אינו ניכר במספרים לחודש ינואר: יצוא טקסטיל בחודש זה היה 4 מיליון דולר, לעומת 3.2 מיליון דולר בינואר אשתקד, ויצוא הלבשה היה 4.75 מיליון דולר, לעומת 3.5 מיליון דולר בינואר אשתקד. אולם היצרנים עומדים לבצע עתה את המכירות לסתו ולחורף של השנה הבאה, וכאן היסוד לדאגה ולחשש.

כמתברר, למשל, כי נוכח ירידת הביקוש למוצרי אופנה בארה"ב, מעדיפים הלקוחות הגדולים להיכנס לעיסקות לטווח קצר עם יצרנים מקומיים, היכולים לספק סחורה במהירות. כן יש ביקוש הולך ופוחת בגרמניה, ביחוד למוצרי אופנה. היתרון הישראלי שהיה קיים בעבר במוצרים בסיסיים כגון בדים גולמיים, הולך ונעלם, בשתי סיבות: ראשית, ארצות המזרח הרחוק מגבירות יותר ויותר את הכבישה לשוק בבדים זולים, וכן גם מדינות אחרות. ידוע, למשל, כי טורקיה הזמינה 600 נולי זולצר חדשים שיכנסו ליצור ב־1975, ואלה ייצרו בשנה הבאה כ־45 מיליון מטר בד. גם חוף השנהב נכנסה לתוכנית השקעות גדולה ביצור בדים. שנית, העליות הצפויות במחיר הכותנה יסחו את בחירה לאורגים למחיר בחו"ל, ויבטלו כל יתרון יחסי שהיה לישראל במוצר זה.

הזמנות חלשות של משרד הבטחון

התגובה למשבר היצוא היא כפולה: הקפאת תוכניות ההשקעות שתוכננו בעבר, ומאבק חריף יותר על השוק המקומי. תופעה מפתיעה היא, שנתבדתה התקוה לפיה הזמנות משרד הביטחון „יצילו את המצב": הזמנות אלה הגיעו מאז המלחמה לכ־3 מיליון מטר בד — לעומת יצור שנתי של 70 מיליון מטר.

באווירה שנוצרה מבקשים היצרנים לשמור על הקיים. אין תוכניות הרחבה של ממש — פרט לתכניות שניזומו עוד לפני המלחמה — וכמה יצרנים אף צימצמו את יצור מוצרי האופנה שלהם.

רק בביגוד סטנדרטי המצב טוב. כאן ניכרת מגמת קניות גוברת בציבור, מתוך ההנחה שבקרוב יעלו המחירים ב־12 עד 15 אחוז, בשל התייקרות הכותנה ב־1 באפריל. המדובר במוצרים כמו כלי מיטה, לבנים, מגבות, חולצות, חליפות קלות (לנשים) וכדומה. אחד היצרנים אמר כי „אפשר להרגיש בתוכנית הצטיידות ברורה של הציבור — קונים כל מה שיצטרכו לקיץ הקרוב".

לאחר מיזוג הגדולים

85% מייצור הצבעים בארץ – ביד אחת

מאת יהודה אריאל,
סופר „הארץ"

בתום משא ומתן של חצי שנה החליטו הנהלות המפעלים לצבעים טמבור ואסקר לחתום על מיזוג שני המפעלים, שהם הגדולים בין יצרני הצבעים בארץ ומייצרים כ־85% מכל הצבעים. השילוב יבוצע בהדרגה, ולעת עתה ינהל כל אחד מהמפעלים את השבתותיו בנפרד. יימשך היצור במפעלים הקיימים, דהיינו בטמבור בעכו, באסקר מדרום לעכו ובמפעל בקרית־אתא (לשעבר צבע).

מפעל טמבור החל לפני חודשים אחדים בהקמת המפעל החדש שלו במבואות הדרומיים של עכו. בעתיד יופעלו במקום זה מיתקני ייצור, אך בזמן הקרוב ישמש המקום בעיקר כמחסן מרכזי לכל המפעלים.

מר אורי קלנר, מנכ"ל טמבור, ישמש מנכ"ל החברה צבעי טמבור אסקר בע"מ, ומר צבי צור, מנכ"ל כור־כימיה, יהיה יו"ר מועצת המנהלים של המפעל המאוחד. מר אהרן קישוני, שהיה מנהל של אסקר גם אחר שנרכש על־ידי כור, יקבל על עצמו את ניהול החברה החדשה ליצור אספלטים שתוקם על־ידי טמבור־אסקר וחברת פז. מוצרי אספלט מהווים כ־20% מכלל היצור של אסקר.

מחזור שני המפעלים היה אשתקד 100 מיליון ל"י בקירוב, וייצורם כ־27 אלף טונה צבעים, מזה טמבור 18 אלף טונה. המפעל המאוחד יקבל את שירות הידע של החברה הדרום אפריקאית ופי.אי.סי. (עמה קשור טמבור כל השנים) ואילו כור־כימיה יושיט את העזרה בכל הקשור לנושאי הכימיה הכלליים.

זכויות כל העובדים במפעלים נשמרות. לדברי מר קלנר, מנכ"ל טמבור, אין שום אפשרות להפוך כוח אדם על־ידי איחוד המעבדות, מאחר שיש מחסור חמור בעובדים מקצועיים במעבדות אלה. היתרון העיקרי במיזוג המפעלים לדברי מר קלנר יהיה למנוע כפילות יצור ולייעל את היצור והשיווק.

אושרו מפעלים חדשים והרחבות בשטחים

סופר „הארץ" לענייני כלכלה

ועדת המנכ"לים לענייני השטחים, שהתכנסה בראשותו של מר גדעון להב, מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה, אישרה שתי הלוואות בנות 425 אלף ל"י כל אחת לשתי חברות אוטובוסים הפועלות ברצועת עזה. ההלוואות הן ל־5 שנים, בריבית של 9 אחוזים. כל אחת מן החברות מפעילה 20 אוטובוסים.

✶ אושרה גם הקמתה של תחנת פז בפיתחת רפיח, כ־300 מטר דרומית לצומת אבשלום. ההשקעה תגיע ל־400 אלף ל"י.

✶ מכון התערובת היחידי הפועל ברצועת עזה יורחב בהשקעה של 300 אלף ל"י. אושרה הלוואה כמשלתית בסך 150 אלף ל"י לחמש שנים ב־9 אחוזים ריבית.

✶ אושרה הלוואה לבעלי מאפיה גדולה בבית ג'אלה המתכוננים להתחיל בייצורו של לחם אירופאי. בהרחבה המאפיה יושקעו 800 אלף ל"י, והוועדה אישרה הלוואה של 400 אלף ל"י.

✶ בחברון הוקם על־ידי יזם מקומי מפעל לייצור אלקטרודות בהשקעה של כ־2 מיליון ל"י. עתה אושרה למפעל הלוואה של 300 אלף ל"י.

הושלמה הרחבת מפעל הקרטון

מאת סופר „הארץ"
לענייני כלכלה

מפעל הקרטון שפיר הכלים בימים אלה תכנית הרחבה בהשקעה של מיליון וחצי ל"י, שתגדיל את כושר הייצור ב־25% ותעבידו על 900 טונות לחודש.

ההרחבה, הכוללת הוספת ציוד ומכונות, מבוצעת מזה כשנתיים. היא נסתיימה עתה, כאשר גדל והולך הביקוש לקרטון, בעיקר לאריזות, נוכח ההתייקרות הגדולה של המוצרים הפלסטיים לאריזות, בעקבות התייקרות הנפט. המפעל מספק עתה גם למערכת הבטחון, המשתמשת באריזות קרטון מתוצרת הארץ לארגזי תחמושת.

עם ההתייקרות הגדולה שחלה באחרונה במחירי הנייר בעולם היו יצרני הקרטון המקומיים רוצים להגדיל את השימוש בפסולת נייר כחומר גלם. אולם איסוף הנייר המשומש אינו מאורגן כהלכה, ורק חלק קטן מאד נאסף ומועבר לעיבוד בבתי החרושת לנייר וקרטון. זאת, למרות שכיום משלמים מחיר טוב בעד הנייר המשומש — כוטעים היצרנים.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 981/74
בענין: עזבון המנוח אלכסנדר מילר ז"ל
המבקשת: שרה סרנה מילר (סלוטה) מרח' גיר־עם 8 חולון, ע"י ב"כ עו"ד ש. זומר מרח' ביאליק 18 תל־אביב.
הזמנה
להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לםתן צו המכריז על ירושת המנוח אלכסנדר מילר ז"ל והנני מזמין כל אדם הרוצה שיש לו סיבה הבאה בעזבון והרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, להגיש הודעה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
דוד והב, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בנק ישראל

הודעה על מקום ומועד הגרלות פדיון

בנק ישראל מודיע לצבור, כי ביום שישי, כ"א באדר תשל"ד (15 במרס 1974) בשעה 10.00, תתקיימנה באולם בנק ישראל, רח' נחלת בנימין 69, תל־אביב, הגרלות הפדיון של המילוות הבאים: —

מילווה קליטה תשכ"ב — 1961 — הגרלת הפדיון השמינית
מילווה קליטה (הארכה) תשכ"ב — 1962 — הגרלת הפדיון השביעית
מילווה קליטה וחסכון חובה (הארכה) תשכ"ד — 1964 — הגרלת הפדיון החמישית
מילווה קליטה וחסכון חובה (הארכה) תשכ"ו — 1966 — הגרלת הפדיון השלישית
מילווה קליטה וחסכון חובה תשכ"ז — 1967 — הגרלת הפדיון השניה.

בנק ישראל
מינהל מילוות המדינה

מחסומי שער
עוד מוצר איכות של „מאדק".
פתרון יעיל לבקורת מעולה ולהבטחת תנועה מהירה בכניסה למפעל וביציאה מהמפעל.

מאדן
הרמה ותעבורת חומרים
ב.גוסינסקי חברה להנדסה וייצור בע"מ
טל.: 721066, 723297, מפרץ חיפה

שרפ מציגה
את מכונת החישוב הקטנה, העושה גדולות

כשאנו אומרים:
"מכונת החישוב של שרפ"
אין אנו מתכוונים רק לחיבור, חיסור, כפל וחילוק. אלה הם דברים מובנים מאליהם.
אנו מתכוונים לאיכויות גבוהות יותר כגון: זכרון לפעולות נמשכות, זכרון לגורמים קבועים, פעולות שרשרת, חישובי ברוטו ונטו ועל הכל עיצוב נפלא וקומפקטי.
שרפ, מייצרת מכונות החישוב הגדולה בעולם, מציגה את מכונת החישוב האלקטרונית הקטנה: EL - 814.

כאיש עסקים, איש ביטוח, איש מכירות או מנהל אתה ודאי יודע עד כמה חשוב לך לעיתים לחשב מהר-תוך כדי שיחה טלפונית, תוך כדי שיחה עסקית, תוך כדי ישיבה או פגישה.
ה־EL - 814 של שרפ נותנת לך את התשובה הנבונה מהר וללא מאמץ. את המאמץ תשקיע בחשיבה ולא בחישובים.
ה־EL - 814 ניידת. תוכל לקחת אותה בידך, בכיסך או במזוודת "ג'ימס בונד" שלך.
שלוף אותה בעת הצורך, הפעל אותה והפתרון הנכון בידך.

זוהי ה־EL - 814 של שרפ.
המכונה הקטנה העושה גדולות.
שהיא בת למשפחה ענפה של מכונות חישוב שונות.
בעלות מבנה משותף שהוא שרפ. עם שרפ אתה בטוח שזה נכון.
כדי להיות בטוח בכך, היכנס ל"גיל מיכון משרדי בע"מ"
נציגים בלעדיים בישראל,
רח' אבן גבירול 18 תל־אביב, טלפונים: 252249, 255464.
SHARP
עם שרפ אתה בטוח שזה נכון.
פרסום קרמון

להשכרה
אולמות תעשיה ומחסנים
במרתף ובקומה א' — בגדלים שונים
במרכז תל־אביב
במספר מצומצם
ניתן להתאמה לפי דרישה
כח ומים במקום
בדבר פרטים נא לפנות אל: בנין מרכזים, קרית היוצרים בע"מ רחוב היסוד 1, תל־אביב טלפון 03-828796, 04-827669.

בטוח זה ענין של ידע ואמון
אוצלנו
תקבל את שניהם ותנאים מיוחדים
לרגל העשור לחברתנו אנו מציעים תנאים מיוחדים למצטרפים לתבניות הביטוח השונות:
ביטוח חיים
בתבנית מיוחדת: היה מבוטח כבר מהיום, שלם לאחר שנה. (וזאת בהתחשב בתנאי המשק ושירות המילואים)
בתבנית רגילה: זכות של 250 ל"י לפוליסת ביטוח נוספת כגון ביטוח דירה, עסק, מכונית ועוד. (בתנאי שהפרמיה החדשית של ביטוח החיים היא 100 ל"י).
ביטוח דירה
רק אצלנו תוכל לבטח דירתך ל־5 שנים (בכל תבניות ביטוח דירה) כאשר השנה הראשונה והחמישית חינם.
כל ענפי הביטוח
פנה אלינו לקבלת ייעוץ בכל ענפי הביטוח ללא שום התחייבות מצדך.
הצטרף אלינו לתבניות הביטוח השונות ותזכה ביעוץ מקצועי, שירות נאמן, ותבנית ביטוח המתאימה לאפשרויותיך וצרכיך.
לכל לקוחותינו הותיקים והחדשים בשלה שי לציון העשור לחברתנו.
א.אנקונה ושות׳ סוכנות לביטוח
חיפה, רח' הנמל 48 - טל. 645085

AIPHONE
גם לבתים משותפים!

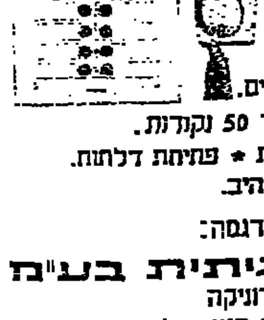

"אייפון" החברה המפורסמת בעולם בשטח תקשורת פנים מציעה לך: DOOR-PHONE
מערכות תקשורת פנים לבתים משותפים.
* לוח חזית מ־1 עד 50 נקודות.
* פיקוד על מעליות * פתיחת דלתות.
* עיצוב מודרני-מרהיב.
ייעוץ תכנון והדגמה:
צלילי גיתית בע"מ
חברה לאלקטרוניקה
רח' אידלסון 3, ת"א. טל. 56873, 54731
פרסום פורשטר-חילו

עולים חדשים ופטורי מס
שטרם שחררו מהנמל מוצרים
GENERAL ELECTRIC MAGIC CHEF
מתבקשים לפנות לשם שחרור והובלה לביתם לחברת
ALBANY ISRAEL FREIGHT LTD.
(ת"א, רח' יצחק שדה 34/36, טל. 37937, 264592,
חיפה, שער פלמר 3, טל. 663772, 668808)
גם אם יש בידיכם הפניה לעמילי מכס אחרים
ג'נרל מהנדסי קירור וחשמל בע"מ

צומצמה אספקת הירקות – ועלו מחיריהם * מחירי הפטמים–יציבים

שווקים סיטוניים לתוצרת חקלאית
מאת לילי אילון

משלוחי הפטמים לשוק הסיטוני בתל־אביב גדלו בצורה ניכרת בתחילת השבוע (יום ב׳), והתנובה קיבלה כ־2600 לולבים, לעומת כ־1800 לולב כרגיל. האספקה למחסני הסיטונאים הפרטיים עודנה מצומצמת ולקוחותיהם נאלצו לקנות אצל תנובה. מחיר הפטמים יציב, 5.50—5.40 ל״י הק״ג חי. כמויות לא גדולות של דוק לבן מגיעות לשוק ומבוכרות לפי רות מחירים הגבוה — עד 4.40 ל״י הק״ג. יש קצבים המוכרים את הביטולות כפטמים. אספקת ההודים גדלה, וכן הביקוש, עם התנודות במחיריהם זה מבפר שבועות. במיכרז האחרון הזלו אף הוכרים ל־5.80—6.00 ל״י (לעומת עד 6.50 ל״י) ואילו ההודיות מקבלות 5.40 ל״י הק״ג.

מועצת הלול נמסר כי במחצנית 18 מיליון עודפי ביצים המאוחסנים לקראת החג.

אספקת הירקות צומצמה בצורה ניכרת בכל המינים. המחיר הממוצע של עגבניות הגיע ל־4.20 ל״י הק״ג, בהשוואה ל־2.75 ל״י ביום ב׳ הקודם. גם במחירי סוגים אחרים חלה עליה ניכרת. החל מיום א׳ הצלו מחסני האריזה את מחירי הארגזים הריקים ב־80—1.00 ל״י לארגזה, בתגובה הצלו את הברוס ל־3.80 ל״י (2.93 ל״י), הקמעונאי מקבל בחזרה רק 3.30 ל״י. ייקור זה ייזקף על חשבון הצרכן.

למרות הכמויות הגדולות של בצל יבש המגיעות לשווקים, רובו היבול החדש ממשקי ערבה, והמחיר ב־60—1.10 ל״י הק״ג. המחיר לצרכן עד 1.80 ל״י; בהתערבותו של מבקר מטעם משרד החקלאות הוריד השופרסל את המחיר ל־1.60 ל״י הק״ג ביום ב׳.

בשוק הפירות התלוננו המשווקים על כי הפדיון בתפוחים ואגסים ירד. לאבוקדו יצוא מוגבר ועל כן מקבל השוק המקומי פרי מאיכות פחות טובה.

בשבוע שעבר

גם בשבוע שעבר ירדה אספקת הירקות בארבע הערים הגדולות, והסתכמה ב־2829 ט׳ (בלי תפוא״ד ובצל ירוק) — ב־618 ט׳ פחות מאשר שבוע קודם לכן. במחירי העגבניות היו תנודות חריפות, כאשר בתחילת השבוע נמכרו ב־70—2.20 ל״י ובסופו השיגו מחיר בירבי של 3.60 ל״י. אספקת הגזר פחתה אך הודות למלאי במחסנים לא הורגש מחסור ואף נותרו עודפים. מחירו היה ביום א׳ של שבוע הנסקר 40—1.10 ל״י, וביום ב׳ קפץ ל־1.60 ל״י הק״ג, ביתר ימי השבוע לא יותר מ־1.30 ל״י הק״ג. רק אספקת הכרובית גדלה אך רובה כתוצרת ירודה. מחירה נשאר ברמה גבוהה, 3.25—1.50 ל״י בהתאם לטיב ויום המכירה. מחירי החצילים עלו ותוצרת ממשק עין־גדי הגיעה עד 3.30 ל״י הק״ג.

אספקת תפוחי אדמה גדלה ב־62% — ל־1418 ט׳ אך המשלחים לא היו מרוצים בגלל רצון המשווקים למכור את התפודים המיובאים מהולנד (500 ט׳) אשר איכותם פחות טובה מהמקומיים, אם כי לשניהם מחיר אחיד — 91 אג׳ הק״ג. בשל הכבב בשוק בתל־אביב מכרו סיטונאים אחדים את התפודים המקומיים במחיר גבוה יותר — עד 1.10 ל״י הק״ג, לשכנתם בגלל שקנו אצל המגדם הראשי ללא הגבה מקובלת של 3 אג׳ לק״ג, היו להם הוצאות הובלה ופריקה. המלאי באיסום המועצה לירקות גדל ל־1200 טונות (אשתקד היה המלאי 4500 ט׳ ואף החסנו כ־8000 טונות כיבוא מהולים). כמות נוספת של תפודים מהולנד — 900 טונות — הגיעה (לא 9000 טונות כפי שצויין בטעות לפני שבוע), הצבירים אותה לשיווק. הכמות המלית שהוזמנה היא 3 אלפים טונות. עודפי גזר נשארו בציקר בשוק תל־אביב — 32 טונות.

היה ביקוש ער למדי לפירות האספקה גדלה ל־1981 טונות (ובלי הדרים) (1887 ט׳ בשבוע קודם לכן). באספקת הבננות חלה עליה עונתית ומחיריהן, שהחלו בשבוע הקודם, נשארו יציבים — מ־1.20—2.10 ל״י הק״ג בהתאם לאיכות ומקום המכירה.

ביקוש יתר הורגש בתפוחי שמוטי ואשכוליות. אספקתם גדלה במקצת — 1185 ט׳, (בשבוע המקביל אשתקד ט׳). בלימונים מורגש מחסור, אם כי אספקתם גדלה ל־71 ט׳ בהשוואה ל־43 ט׳ בשבוע שלפניו (אשתקד 105 ט׳). מחירי ההודים גבוהים השנה ב־30—35 אחוז בהשוואה לאשתקד.

מחירים סיטוניים וקימעוניים של ירקות, פירות ועופות בשוקי ת״א ב־11.3.74
(בהשוואה למחירים אשתקד)

המצרך	תחום המחיר הסיטוני 11.3.74	תחום המחיר הסיטוני 12.3.73	תחום המחיר לצרכן באג׳ הק״ג בחנויות פרטיות	בצרכניות	בשופרסל	המחיר הקמעוני אשתקד
ירקות						
עגבניות	420—120	350—200	520—250	530—370	480	400—300
מלפפונים	450—250	450—250	650—350	520—390	650—550	520—380
גזר	120—60	130—50	200—150	168	160	160—100
סלק	100—50	60—25	200—150	160—150	160	120—70
פלפל בהיר		450—200				650—400
פלפל כהה	450—250	200—120	650—400	580—380	590	500—280
חצילים	320—150	350—150	420—280	400	420	500—300
כרוב	70—35	40—20	120—80	110—90	95	100—65
כרובית	220—150	120—50	350—250	340	320	180—150
קישואים	300—200	250—150	480—250	390	380—280	300—200
תות שדה*	700—250	350—150	220—150	200—180	180	150—100
קנרס	180—140	130—100	280—200	280—250	260	180—150
בצל יבש	120—60	140—90	180—100	160—130	160	180—130
תפוחי אדמה	91	65—62	160—100	145—125	140	100—80
פירות						
גרנד	275—150	225—120	400—200	380—228	360—210	320—188
יונתן	355—180	315—120	500—280	450—240	360—200	400—250
אורליאנס	290—180	258—100	450—300		420—360	350—200
אגסים	310—150	270—100	440—250	400—220	280—220	360—188
אבוקדו	275—220	250—180	450—200	400—280	380—260	400—240
בננות	210—150	180—120	300—200	300—280	290—260	260—180
אשכוליות	85—76	65	130—100	120—100	120	100—75
שמוטי	85—76	55	130—100	125—95	100	100—60
לימונים	106	90	200—150	200—160	180	150—120
עופות						
פטמים	550—540	300—290	960—750	950	1099	600—450
פטמים מוכנים					1199—1179	700—650
הודיים	600—540	410—390				

* המחיר הקמעוני — לסלסלה הבכילה כ־200 גרם.

BOLEX
המסרטות והמקרנים המפורסמים עם דיוק שוויצרי
SUPER 8
MACROZOOM 280
& 350 Macro Compact
16 mm לחובבים מקצוענים ולטלוויזיה
מסרטות H16 RX-5
וגם חדשות H16 SB-SBM
עם BAYONET MOUNT
להשיג בכל בתי המסחר המובחרים לצילום.
סוכנים:
א. ברנר ובניו בע״מ
BERNER
שד׳ רוטשילד 45, ת״א.

בהג,
אבא שלי הח״ל
מחכה בבבי״ש
לטרמפ, אני
מבקשת שתביא
אותו הביתה.
תמי

ביטוחים בלתי שגרתיים
טיפול בלתי שגרתי
מומחים לבטוחי תעשיות, לבטוח הנדסי ותעופתי, לבטוח ימי, ליהלומים, לבנקאות ולכל ענפי הבטוח
סוכנויות בטוח בע״מ
טלפונים: משרד ראשי וסניף ת״א: 03-51381 • סניף מרכז ת״א: 03-611401 • חיפה: 04-529851, 04-535201 • ירושלים: 02-227351-2-3 • נתניה: 053-23889 • באר שבע: 057-3179 • בורסת היהלומים: טל פנימי 520, חוץ: 03-268905
סוכנות הבטוח הגדולה בישראל

כלכלה ועסקים

תעשיות משק העובדים מייצרת 19% מתפוקת התעשיה

מאת כתב „הארץ" לענייני כלכלה

התעשיה של משק העובדים מקיפה לפחות כ־600 מפעלים ומעסיקה כ־50 אלף עובדים. התפוקה השנתית מסתכמת ב־3,700 מיליון ל״י ומהווה כ־19% מכלל התפוקה התעשייתית במדינה.

נתונים אלה, שפורסמו לקראת ועידת ההסתדרות, כהתייחסם ל־7 מסגרות ארגוניות של משק העובדים: כור, סולל בונה, יכין, הקואופרציה, העשייה קיבוצית והתעשייה אזורית. בשנה התחלפות חל גידול נומינלי של 30% בתפוקה התעשייתית של משק העובדים. חלקו של היצוא דומה לחלקו בכלל התפוקה.

ההשקעה ברכוש קבוע נטו, בערכים היסטוריים, מסתכמת בביליארד ל״י.

ההתפתחות מרשימה הלה בתעשיה של ההתיישבות העובדת, התורמת כיום כ־40% מכלל התוצר של ההתיישבות. היקף המכירות של התעשיה הקיבוצית עלה כ־480 מיליון ל״י ב־1970 ל־1,150 מיליון ל״י ב־1973, כזה 230 מיליון ל״י יצוא. לעומת גידול של 126% במכירות בתקופה זו חל בתעשיה הקיבוצית גידול של 32% בלבד במספר המועסקים, הגביע ל־11 אלף. היקף ההשקעות גדל פי 2.5, מ־71 מיליון ל״י ב־1970 ל־180 מיליון ל״י ב־1973.

הדולר־נ.ת.ד. ירד ל־5.01 עליות בבנקים אפותיקאיים

בשוק ההון והכספים
מאת אליעזר לוין

שער הדולר־נ״ד בבורסה ירד אתמול ב־3 אגורות ל־5.01 ל״י, לאחר הצע של 450 אלף דולר ומחזור של כ־150 אלף דולר. בכך ירד שער הדולר ב־10 אגורות כמחת לרבה הטיא שנרשמה באחרונה. הורגש לחץ מוגבר מצד בל״ל ודיסקונט על שער הדולר. במקביל ירד ביומיים האחרונים ב־2—3 אגורות גם שער הדולר השחור, והוא עומד היום על 5.06 ל״י לשטרות של 100 דולר ו־5.02 ל״י לשטרות קטנים.

בשוק המניות נמשכה ההתאוששות, כשבמרכזה עומדים גם אתמול הבנקים. שימת לב מיוחדת הוקדשה אתמול לבנקים האפותיקאיים, שעלו בצורה נאה: אפותיקאי לכרמל עלה בנקודה וחצי במחזור 18 אלף ל״י ע״נ; פיתוח משכנתאות עלה ב־6 נקודות במחזור 6000 ל״י; שיכון בכורה עלה ב־3.5 נקודות במחזור 43 אלף ל״י; שיכון ב׳ עלה ב־3 נקודות במחזור 34 אלף ל״י; טפחות רגילות עלה ב־3.5 נקודה במחזור 8500 ל״י. לאחר פרסום מאזנים טובים מאוד של שלושת הבנקים הגדולים, כצפוי עצה לגאונים בשופרים של הבנקים האפותיקאיים, השייכים ברובם לשלושת הגדולים. בנק פיתוח משכנתאות כבר בשר הודעה המצביעה על עסקים טובים ב־1973, ובנק אפותיקאי הודיע על רווח הון ניכר ממכירות חלקו בלין סיטי סנטר. נראה כי האפותיקאיים יעמדו במרכז ההתעניינות גם בימים הקרובים.

כן נרשמו עליות קלות, בין חצי נקודה לנקודה וחצי, במניות הבנקים, אם כי תוך ירידת המחזורים לעומת ימים קודמים. פעילות ספקולטיבית היתה בחשמל, כאשר השער עלה ב־2.5 נקודות במחזור 30 אלף ל״י ע״נ. לפידות ע״ש עלו ב־4 נקודות, במחזור 26 אלף ל״י.

רגיעה ניכרת בשוק אגרות החוב, כאשר המחזורים יורדים בהיקפם לעומת ימים קודמים. לא היו תנודות מיוחדות בשערים.

ועדת מישנה של המועצה הכלכלית:
חשיפה „זהירה וגמישה" — המענה למדיניות סחר החוץ של מדינות המערב

מאת כתב „הארץ" לענייני כלכלה

המדינות התעשייתיות של העולם המערבי (מערב אירופה, צפון אמריקה ויפאן), כאיתן נעשה כמעט כל סחר החוץ של ישראל, עלולות להכביד על היבוא ולנהל מדיניות יצוא אגרסיבית כדי לשמור על רמת התוצר הלאומי, לקיים תעסוקה ולשפר את מאזן התשלומים שלהן. אם יימשכו מגמות אלה, ואם לא תנוהל מדיניות חשיפה זהירה וגמישה — עלולה התעשיה הישראלית להיפגע — למסקנה זו מגיעה ועדת המשנה לעניני יבוא וחשיפה, במסקנות שהוגשו לשר המסחר והתעשיה, מר ח. בר־לב, ידיד הוועדה לבעיות המשק בשנת 1974 שליד המועצה הכלכלית המייעצת לשעת חירום.

הוועדה מציינת כי המדינות הנ״ל עומדות כיום בפני בעיות כלכליות שכמותן לא ידעו מאז ראשית שנות ה־50: האמרת מחירים קיצונית של חומרי־גלם בסיסיים ובכרכי יסוד כזה, וירידה בקצב הגידול של ההכנסה הריאלית הביקושים המקומיים, האטה כלכלית, פיטורין ואבטלה כאחד. במרבית מדינות המערב חלה הרעה בזכזה במאזן התשלומים, ובחלקן הגדול אף הפך זה שלילי. להתפתחויות אלה עלולה להיות השפעות קשות על מערכת המטבע ועל תנאי הסחר הבינלאומיים.

פגיעות מיוחדות

התעשיה הישראלית פגיעה במיוחד לתחרות בלתי מבוקרת של יבוא מחו״ל כי מאפיינת אותה יחידות ייצור צעירות וקטנות מאוד בקנה מידה בינלאומי. דוגמא לכך: מתוך כעשרים אלף מפעלי תעשיה בישראל רק כ־150 (כ־0.7% מכלל המפעלים), מעסיקים 300 עובדים ומעלה. הוועדה מציינת גם כי משקל הסחר הבינלאומי יחסית לסך המקורות של המשק הישראלי גדול במיוחד. היבוא ביחס לתוצר הלאומי הגולמי הגיע בישראל לשיעור של 55% בשנת 1972 לעומת 40% בארצות בנלוכס, כ־15% בצרפת, גרמניה ואיטליה, 9% ביפאן ו־4% בלבד בארה״ב.

תקן למניעת יבוא פגום

נוסף להמלצותיה בדבר החשבות מיוחדת בתעשיות בעלות זיקה לבטחון המדינה, תעשיות תשתית ותעשיות צעירות, סבורה הוועדה כי יש לזרז את ההליכים לקבלת תקן למוצרים. ע״כ תצומצם האפשרות של ייבוא מוצרים בעלי איכות נמוכה, המאפשרים מחירים זולים ופוגעים בצרכנים וביצרנים המקומיים, המייצרים ברמה איכות העומדת בדרישות התקן.

החשיפה לבדה אינה מבטיחה הוזלה של מחירי היבוא — סבורה הוועדה, והיא ממליצה לדאוג לכך, שגורמי הבקבוק בתחום הטיפול הפיזי ביבוא, עליות שינוע, פערי תיווך ומניעים ספקולטיביים לא ימנעו מציבור הצרכנים את שיפור הרווחה המתחייב מן החשיפה.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית
100 = 31.3.67

	11.3.74	12.3.74
כל המניות	241.48	242.32
בנקים וביטוח	205.82	206.85
בנקים מסחריים	223.79	224.17
בנקים למשכ׳	196.89	198.82
מוסדות מימון ענפיים	180.50	181.37
חברות להשקעה	192.92	192.94
תעשיה	384.37	384.46
מסחר ושרותים	338.71	343.43
מקרקעין, בינוי ופיתוח	196.58	197.35

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

12.3.1974

נייר	פתי׳	שינוי	בסי׳
מניות			
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות			
אי הי אי (ב)	224		
אי.די.בי. בכ׳	197		200
אי. די. בי. ר״נ (ס)	163	+0.5	164
אי.די.בי. ב׳ (ס)	183	+2	
אגוד (ב)	269	−1	
אי׳ בריטי ר״נ (ב)	302	−3	
אי׳ בריטי (ב)	298		
דיסקונט א׳ (ס)	445		
מזרחי (ב)	162.5	+0.5	163.5
פועלים ר״נ (ב)	334		
פועלים (ב)	322		323
כלל (ס)	269	+0.5	269
כלל תרבות (60%) (ס)	265.5	+0.5	265.5
בנקים למשכנתאות			
אפותקאי (ב)	217.5	+0.5	218.5
כרמל (ב)	130	+0.5	
משכנתאות בנין	216		
פת׳ משכנתא׳ (ב)	221	+3.5	223
[illegible] בכ׳	155.5	+3.5	157.5
[illegible] בכ׳	225	+4.5	
[illegible] ר״נ	225.2	+2.5	223.5
מוסדות מימון ענפיים			
[illegible]	95.5	+0.5	
אוצר להתעשיה	188	+1.5	189
חקלאות	75.5		
[illegible] כב׳	71	+1	
ביטוח			
אריה	276	+2	278
[illegible]	193.5	+0.5	
[illegible]	257.5		
[illegible]	172		
מסחר ושרותים			
בית הרכב	70.5	−0.5	
דלק (ס)	147	+2.5	147.5
דלק (ב)	153	+2	154.5
קרור 1	250	−2	
קרור 10	169	+1.5	
[illegible]	57.5		60
ספנות	157	+1	
מקרקעין, בינוי, פתוח והדרים			
אזורים	180.5		
אפריקה 1	300		
אפריקה 10	259		
הכשר הישוב ס׳	151	+2.5	
הכשר הישוב כ׳	151.5	+1.5	152.5
כולל בונה כ׳	129		
[illegible]	172		
[illegible]	118.5	−0.5	
[illegible]	136	+1	
[illegible]	198	+1	
[illegible] הדר	83	+0.5	
[illegible]	179	+5	
נאות אביב	70		70
פרי אור	163		
[illegible] כבי	78	+2	
[illegible]	61		
תעשיה			
אלאנס	475	−10	472
אלקו 1	119.5		
אלקו 2.5	95	+1	
אלקטרה 1	199.5		
אלקטרה 5	176.5	+2.5	
דובק בכ׳	288		
דובק (ב)	284		
[illegible] ב׳	116.5		
[illegible] ב׳	164.5	+0.5	
[illegible]	355		556
[illegible]	168		169
[illegible] (ב)	69	+1	
[illegible]	74.5		
[illegible]	63.5	+2	
[illegible]	160		
[illegible] (ב)	88		
[illegible] 10	90		

נייר	פתי׳	שינוי	בסי׳
נייר חדרה	285	−2.5	285
[illegible]	201	+0.5	
[illegible]	250	−6	
[illegible]	276	−1	274
[illegible]	94		
פולינון	200		198
[illegible]	174	−1.5	
[illegible]	204.5		
חב׳ להשקעה			
אלגר (ב)	77		
אלרן (ב)	155	−3	
[illegible]	180.5	+0.5	
פועלים השק׳	227		
פז	92	−1	92.5
חלסנון 1	135		
חלסנון 10 (ב)	89.5	+0.5	
[illegible]	109	+0.5	
דיסקונט השק. (ב)	181.5		181.5
מזרחי השק.	104.5	+2	
כלל השק.	181.5	+1	180.5
[illegible]	93.5	+1.5	
[illegible]	76.5		
יבוא השק.	60		61
כור	165.5		
כלל השק.	179		
כלל תעשיה	170		
[illegible]	147	−7	
[illegible]	54		
נפט			
נפטא	87.5	+0.5	87
לפידות (ס)	174	+3	175
לפידות (ב)	217	−2.5	
אגרות הוב להמרה			
אי.די.בי. ע.ה.	78	−0.5	78
אגוד ע.ה.	91.5	+0.5	
המזרחי ע.ה.	95		
הפועלים ע.ה.	102		
כלל ע.ה.	131		131.5
כלל ע.ה.	100	−0.5	99.5
אפותיקאי	94.5	+0.5	94
פז. כב.	106	−1	
פז. כב.	91.5	+0.5	
[illegible]	100		
[illegible]	101	+1	
אוצר להת׳	82	−0.5	
דלק	81	−0.5	82
הב. הישוב	76	−0.5	
[illegible]	110		
אתא	80		80
עליה	80		79
הפועלים השק.	100.5		
דיסקונט השק.	93.5	−1	93.5
דיסקונט השק.	82.5	+0.5	
מזרחי השק.	92		
כלל השק.	81	+0.5	81
כלל תעש.	102.5		
עת	95		
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אמיקו א׳ (ב)	62		
אמיקו 8% (ב)	78		−1.5
אגרות חוב			
צמודות לדולר			
5% ים המלח (ב)	245.5		−2.8
5% אג״ח ים המלח (ב)	151.7		
6% השקל חטיבה כ׳ (ב)	150.1		+0.1
הלסנון קלור מאיר			
6.5% אג״ח (ב)	89.2		+0.2
הוליים 6	138.5		−3.5
הוליים 7	141.5		−3.5
הוליים 8	103.4		−0.1
הוליים 9	103.8		−0.6
הוליים 10	107.3		
הוליים 11	104.1		
הוליים 13	106		+1.5
הוליים 14	105.2		−0.8
הוליים 15	102.1		
הוליים 16	103.8		
הוליים 17	106.2		+0.1
הוליים 18	105.8		+0.3
הוליים 19	109.4		+0.4

פשוטו: ר״מ — רגילות מבוכרות; א׳ — מניה א׳; ב׳ — לניה ב׳; ג׳ — מניה ג׳: (ס) — על סם; (מ) — מוכיו; בלתי מסוכנות — כבים רגילות; ● — מוכרים בלבד; ♦ קונים בלבד.
* סדרות נבחרות של אגרות־חוב ספקלטיות (מילוח פיתות, בבמון וקליטה). מולקו ליל קבוצות; לצרי כל קבוצה ממורסמת אחת לשבוע ביום קבוע.

שערי חליפין רשמיים למט״ח (העברות המחאות)
ביום 12.3.1974

המטבע היחידה		שער מכירה	שער קניה	המטבע היחידה		שער מכירה	שער קניה
דולר קנדה	1	4.3407	4.2967	כתר נורבגי	10	7.4693	7.3594
לירה שטר.	1	9.8490	9.7020	פלורין הול.	10	15.2721	15.0529
דולר אוסטר	1	6.2706	6.1866	מרק גרמני	10	16.0612	15.8192
רנדים דרא״פ	1	6.2097	6.1257	מרק פיני	10	10.9504	10.8289
פרנק שוויצי	10	13.8112	13.5966	שיל. אוסטרי	10	2.1818	2.1433
פרנק צרפתי	10	8.7848	8.6616	פרנק בלגי	100	10.5594	10.4154
כתר דני	10	6.7470	6.6508	לירה איט.	1000	6.6090	6.5167
כתר שוודי	10	9.1904	9.0595	ין יפני השט.	1000	14.9301	14.6597

(שער החליפין של הדולר ארה״ב קבוע: 4.208 מכירה, 4.200 קניה)

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank) אתמול בצהרים (12.3.74) באירופה

מסירה מיידית (Spot)

$ ארה״ב	ל־1 £ שטרלינג	2.3275/3285
מרקים גרמניים	ל־1 $ ארה״ב	2.6400/2.6420
פלורינים הולנדיים	"	2.7760/2.7790
פרנקים שוויצריים	"	3.0820/3.0850
פרנקים בלגיים	"	40.05/40.15
פרנקים צרפתיים	"	4.8000/4.8050
לירות איטלקיות	"	640.00/641.00
יינים יפניים	"	284.00/284.50

מסירה מאוחרת (Forward)

	£/$	פר״ש/$	מר״ג/$
1 ח׳:	2.3065/2.3085	3.0970/3.1025	2.6450/2.6495
2 ח׳:	2.2880/2.2900	3.1008/3.1068	2.6500/2.6548
3 ח׳:	2.2695/2.2715	3.1045/3.1110	2.6550/2.6600
6 ח׳:	2.2255/2.2275	3.1140/3.1220	2.6650/2.6710

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע״מ

ביטוח מנהלים אינו רק ענין של יוקרה

יש הרואים ב״ביטוח מנהלים ועובדים בכירים״ ביטוי של יוקרה.
אמת, אך לא כל האמת.

זהו ביטוח בעל משמעות מקיפה המבטא נאמנה
דאגת נותן העבודה
לעובד הבכיר ומשפחתו.

זהו ביטוח בלתי שגרתי המותאם לכל מנהל ועובד בכיר
בהתאם לתנאיו האישיים.

״ביטוח מנהלים ועובדים בכירים״ הנו בעל תוקף מיידי
הכולל כל סכוני המלחמה
ללא קשר לתשלומי תגמול ממקורות אחרים.

ב״מגדל־בנין״ מרבית ביטוחי המנהלים והעובדים הבכירים בישראל.
ויש סיבה לכך!

מגדל־בנין
חברה לביטוח בע״מ

עירית ירושלים
הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללמודי חוץ
אגודת האינג׳נרים והארכיטקטים בישראל
מודיע כי נותרו מקומות מספר
בלימודי תעודה חד־שנתיים בנושא:
ניהול הנדסי בבניה
בירושלים
הלימודים יפתחו ביום רביעי 20.3.74
פרטים והרשמה:
1) הטכניון, השלוחה בירושלים, בנין העיריה, רחוב יפו 22 טלפון 232251(241), בימים שני ורביעי בין השעות 17.00—19.00.
2) במרכז בתל־אביב, רחוב ליסין 14, כל יום בין השעות 08.00—13.00, 16.00—19.00.

בנק דיסקונט לישראל בע״מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארלון	165.55	161.49
דקל	431.3	410.5
ברוש	181.5	173.0
אורן	143.73	140.20

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע״מ

חסכון בזמן - כסף
חסכון בעצבים - בריאות
אימטיק E
טלפון סופר־אוטומטי עם חיוג חוזר עד קבלת השיחה
טלמסטר
הטלפון האוטומטי המיוחד אין צורך בחיוג
מזכירה אלקטרונית
עם מגוון רחב של אפשרויות
פ. ע. ל. חברה לשיווק ומסחר בע״מ
משרד ראשי ותצוגה: תל־אביב, רח׳ נחמני 50, טל. 612343

המועצה המקומית ערד

מכרז מס׳ 2/74

המועצה המקומית ערד מזמינה בזה הצעות מקבלנים לבצוע גדר ציבורית.

טפסים וטפסי הצעה אפשר לקבל במזכירות המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת 25.— ל״י, אשר לא תוחזרנה למבקש.

ההצעות תוחזרנה בשתי מעטפות נפרדות וסגורות, עד ליום 31.3.74 שעה 12.00 בצהריים.

במעטפה האחת: 3 העתקי ההצעה בצרוף תכניות ומפרט, כולם חתומים ע״י המציע.

במעטפה השניה: ערבות עצמית.

בשיעור 10% מערך ההצעה לתקופה של 6 חודשים. הצעה ללא ערבות כנ״ל לא תידון.

המועצה שומרת את הזכות להפחית ולהגדיל את היקף העבודה לפי ראות עיניה.

בעת הדיון בהצעה תתחשב המועצה ביכלתו של המציע ובכשרו לבצע את העבודה כפי שהדבר נבחן מעבודותיו הקודמות, והיא אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אברהם שוחט, ראש המועצה.

مكان الأصل

مكتبة الأمل

בנק לאומי
מציג
שמיר
קרן צבירה לצמודי מדד

עם שוני תנאי אגרות החוב הצמודות למדד הפכו צמודי המדד לשוק מסובך. שוק כדאי ומכניס אך מורכב מאד.

חברת פיא, חברת הבת של בנק לאומי, המנהלת 5 קרנות נאמנות בשווי כולל של כ־750.000.000 ל"י.

מציגה את מומחיותה במסחר באגרות חוב: **קרן שמיר**. מעתה תוכל להעזר בידע של מומחי פיא בשוק אגרות החוב צמודות מדד ולהנות מן היתרונות היחסים של סוגי אגרות החוב, בעלי זמני פירעון שונים, על מנת להפוך את תיק ההשקעות שלך לתיק רווחי מזל.

בקרן שמיר יצברו הפרשי הצמדה, ריבית ורווחי הון. אותם תוכל לממש בכל עת או להמשיך בצבירתם ברצונך.

המנהל:
פיא חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ
הנאמן:
בנק לאומי לישראל בע"מ

אין מודעה זו מהווה הצעה לרכישת יחידות בקרן הנ"ל. יחידות הקרן מוצעות אך ורק על פי התשקיף של הקרן.

הטסטימוניום

מוסיקה בירושלים
מאת אורי אפשטיין

מפעל „הטסטימוניום", שהקימה גברת רותה פרייאר לשם מתן ביטוי מוסיקלי למאורעות ולדמויות ה־בולטים בתולדות ישראל, על־ידי הזמנת יצירות אצל מלחינים בני זמ־ננו, קיים בשבוע שעבר את מחזור הקונצרטים השלישי שלו. הנושא היה הפעם „מהמקבים", לאחר שה־מופעים הקודמים של הטסטימוניום היו מוקדשים ל„ירושלים" ול„ימי הביניים".

היצירה למקהלה „מהמקבים" של שנברג, על פי המלים קיל, כפתיחה לאירוע, שילבה טכסט מסורתי עם לשון מוסיקלית המייצגת את דרכי המחשבה וההרגשה של בן המאה העשרים, נגס כנות של ביר־מור אבטוהי, הבעדר כל פוזה של העמדת פנים על אף הסגנון המחושב עד כדי תיחכום. בגבולותיה אלה הלמה היצירה את המעמד והתקינה את הבמה לקראת הבאות. אולם בקנה־מידה להערכת היצירות החד־שות, כבחינת הדיון והתליכה בטכ־ניקת הקומפוזיציה — היוותה סכנה שספק אם כהבנני המופע היו מודי־צים לה. שנברג בכוסו של תוכנית מציג כבין תביעת „נובלס אובליגי" לגבי התוכנית כולה.

היצירה „למדני" של לוקאס פוס מבוססת על שלושה לחני תפילה של בית הכנסת, שנרשמו במאה הי"ב בידי עובדיה הגר ביישום התווים העתיק ביותר שבמוסיקה היהודית. בך נתלה פוס באילן גדול למדי. אך היותה הסרה ליצירתו מקוריות ההב־צאה. על כך זכינו לפיצוי כפול ובכופל על טעם מעולה, רגישות לאופיו של החומר המוסיקלי והאי־טיפוס זהיר, שמנע מבעדו מלעשות את הדבר העלול להתבקש כאליו — נסיון לשיחזור הסיגנון המוסיקלי של ימי הביניים.

אדרבא, פוס נשאר באמן הן לצב־מו — לסיגנונו ולדרכו של מוסיקאי בן המאה העשרים — והן למלודיקה המקורית בעלה ואופי העתיק. כתו־צאה, התקבלו כמה כמאמורפוזות כלהדיות שבציבון העתיק אמנם נש־מר אך הסיפול בהן נעשה על־פי טכניקות מודרניות, ההולמות את החומר המקורי ללא תחושת אילוץ. כגון: קולות־זר בעת ובעונה אחת עם הקריאה הראשונה הנמשכת עדיין יחד אתם, וכך יוצרים אפקטים הטרופוניים. שאר־שיגרתיותם יש בה כדי לעורר עניין, והוא המידה שב־הם מובע התחושה של תיחכום לשמו.

צלילי הפריסה וההקשה משמשים בעיקר כצבעי צליל, מעודנים ומובי־טעם כשהם לעצמם ונייטראלים מבחינת האסוציאציות המתלוות אלי־הם — בהתרחקותם מן הצללות ה־קלאסיות ובהתקרבות למה שהוא ספק כיוון המזרח הקרוב וספק כיוון ימי הביניים באירופה, באופן שאינו מוב־דר מדי — ובכך יתרונו.

יעקב גלבוע, שלכמה מהצלחותיו בעבר זכה ביצירות מיניאטוריות, חיבר הפעם יצירה לתזמורת סימ־פונית — „קינתו של קלוניגוס" — ויצר בה רושם כמי שהתלבש בחלי־פה שהיא גדולה מכפי מידותיו. מב־חינת המיבנה הצורני, הושקע דווקא מאמץ מחושבה יסודי וחגיגדיות של אשכולות־צלילים סטאטיים לעומת קווים מלודיים בכלי־המיתר, פותחות לכאורה פתח לאפשרויות צליליות רבות. אך מיעבוד, כי רצינן מוסיקלי מעניין על הנייר עדיין אינו מבטיח בהכרח תוצר מוגמר שיש בו בו עניין ממשי. האשכולות הסטאר־טיים יוצרים ברבות־הזמן רושם מר־נוטוני גרידא, הקווים המלודיים אין בהם מן ההסכאה המלודית ומן התנו־פה המיקצבית במידה שתספיק ליצור את מידת המתח הדרושה ביחסים הניגודיים שבין שני המרכיבים. ב־סיומה של היצירה אמנם נשאר המא־זין עצוב — אך יותר מעצב של קינה זהו דכאון עקב האזנה מייגעת.

„עקיבא בן יוסף" של שידלובסקי היא קאנטאטה, לפי טכסט של רותה פרייאר, שבביצועה משתתפים שלו־שה זמרים, קריין, מקהלת ילדים, חמישה קולות סוקלסים ותזמורת סימפונית. כל המנגנון הגדול הזה מופעל במשך חלק ניכר מן הזמן לשם הפקת צלילים, שעיקרם כעין שיחזור נטוראליסטי של קולות־מל־חמה — צופרים, יריות בכל הקליב־רים וזעקות — באופן שיש בו הרבה מן הפשטנות התיקרית שאינה משא־ירה הרבה לדמיון, ורק מעט מן הסיגנון האמור להיות אמנותי.

המגמה להשפיע על המאזין לא בזקרות אלא להתקיפו בעצמתה של הסכה הצלילית, יצרה רושם של רדיפת אפקטים גלויה. גם זה יכול היה עדיין להיות לגיטימי — לפחות בכושגי האבאנגארד אשר לו בתיימרת מוסיקה זאת לטעון — אלו היותה מסה זאת מופעלת במידה סבי־רה של כוח־דמיון וכושר המצאה. אך ברצף מיקרי זה של אפקטים תיאטראליים, נוטים דווקא הקולניים שביניהם לחזור על עצמם פעמיים — כגון קרשנדו גדול של כלי הקשה עד לקול נפץ אדיר. יותר מכל דבר אחר היתה היצירה עשויה להזכיר את „בגדי המלך החדשים" — אך בקהל לא נמצא התמים שיאמר זאת.

ה„טסטימוניום" הצליח בשנים ה־אחרונות, תודות לאידיאליזם של יוזמתו רותה פרייאר, להיות לאחד הגורמים המפרים שבמלאכת היצירה המוסיקלית המודרנית בעלת התוכן היהודי. הרעיון שלו חיובי מכדי ש־יהיה מותר לתת לו ליפול ביזמרות שהפוזה האבאנגארדית כביכול שב־הן, תשחית כל חלקה טובה של יצי־רה מוסיקלית שתתבטא ביותר כאשר באפקטים קולניים כדי „להדהים את העיר־בורגני".

בביצוע היצירות השתתפו התזמו־רת הסימפונית של רשות השידור בניצוחו של חואן פאבלו איזקיירדו, מנצח אורח מצילה; מקהלה בית ציוני אמריקה בהדרכתה של פנינה איסרוב; מקהלת בית הספר לזמר־מא בהדרכתו של יהודה קורי, ה־זמרים מירה זכאי (מצו־סופראנו), מכשה האדגיס (טנור), וילי הפרנס (בריטון), סטלה ריצ'מונד (סופראן), גירום באריי (בריטון) ויצחק שילה (קריין).

האיש שערך קונצרטים בבית הכנסת

כותו של המוסיקאי חמיה ויינאבר בירושלים לפני שבועות אחדים, מע־לה לא רק את תמונתו של אדם חביב בעל להיטות מוסיקאלית בוערת, אמן גדול בישראל, אלא גם את תמונתה של תקופה חד־פעמית, מזהרה ומפ־ליאה, בהיסטוריה היהודית הנודעת במרכז אירופה.

ויינאבר, שנולד בוארשה ב־1900 ולמד מוסיקה בברלין בשנות העש־רים, היה מנצח על המקהלה בבית־הכנסת הגדול בברלין כשהנאצים הגיעו לשילטון (1933). אין צורך לומר איזה הלם היה זה לכל הצי־בור היהודי, ואיך דיכאון וייאוש התפשטו בכל הארץ נוכח סכנת הרס היהדות על כל הישגיה. היהודים, שחשבו את עצמם בטוחים תחת חו־קי המדינה, היו פתאום מופקרים ל־גמרי ומבודדים בסביבה עוינת, חול־בארית האכזרית. בבת אחת סולקו ה־יהודים מכל החיים התרבותיים וה־אמנותיים בהם הם מילאו מקום ני־כר, ורק קבוצה קטנה של יהודים נילהבים קמה מעמק־הבכא והקימה תחום עצמאי של חיי רוח, לצידוד הציבור.

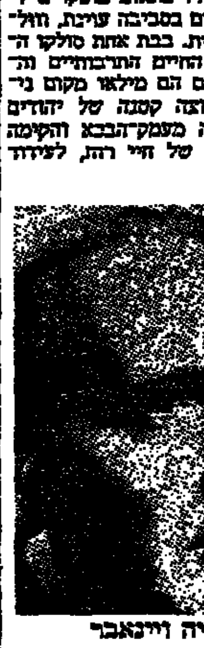
חמיה ויינאבר

בימים ההם ערך ויינאבר קונצר־טים בבית־כנסת, והקהל השתתף בהם בהתלהבות יוצאת־מן־הכלל. ברגע כזה ויינאבר לא היה סתם מנצח או מוסיקאי, הוא נהפך כולו מוסי־קה, כמו לא היה מעולם הזה. כולו עבד־אלהים, המעלה את רוח האומה אל השמיים. באצבעותיו הנהדרות צייר באוויר את הלחן, זו היתה הו־פעה של כוונה חסידית, שהמבצה ירש מאבותיו, ואשר יצרה אווירה של התרוממות ותנחומים, אמונה בער־כים נשגבים בתוך מציאות של צרות ותהלומות מתמידות. לפני 40 שנה היה הדבר, ואילו את החוויה הזאת לא אשכח לעולם. סבורני שכל מי שהיה נוכח בשעת חסד זו לא ישכח אותה, ויישאר אסיר תודה לזכר ה־חסיד הצדיק חמיה ויינאבר.

ויינאבר היה אז חלוץ המוסיקה היהודית האותנטית; הוא אסף סביבו קבוצות נוער הפיח בהן התלהבות, שר איתם ורקד איתם, מי שבא במגע אתו נשתנה לפחות בשעת הריקוד כמו היה תחת השפעת מכשף. הוא עסק במוסיקה יהודית גם בתור חו־קר, סופר ופרשן, ואחר־כך, באמ־ריקה, הוציא בדפוס חיבורים על הנושא עם תווים. אני חייב לו הו־דה מיוחדת משום שהוא ערך טור למוסיקה בעתון „יידישע רונדשאו" בברלין שאני הייתי עורכו הראשי. היית תענוג לשתף אתו פעולה.

רוברט ואלטש

זה קרה — בין שיקאגו לביירות

הצד החיובי של משבר הדלק

ירידה בשיעור 25 אחוז בארה"ב בהרוגי תאונות בחודש ינואר

שיקאגו. פחות אמריקאים נהר־גו בתאונות דרכים בינואר ה־שנה, בהשוואה לחודשי ינואר בעבור השנים האחרונות — מסרה המועצה לבטיחות לאומית בדו"ח שפורסם השבוע.

„אנו סבורים שהמחסור בדלק השפיע במידה מכריעה על מספר מקרי המוות בדרכים. כתוצאה מתאונות" — אמר וינסנט טו־פאגי, נשיא המועצה. „למעשה תואמת הירידה במקרי המוות בתאונות, לתחזית הפסימיסטית שהכינו המומחים שלנו, עם הת־פתחות משבר הדלק".

טופאגי אמר כי הסקר שנעשה בנובמבר חזה ירידה בשיעור 20 עד 25 אחוז בתאונות הקטל־ניות, בגלל ירידת המהירות ה־נובעת מן הרצון לחסוך בדלק וכן ההמעטות הנסיעות — ה־התבצעות עצה ביותר המתחשבה. מסתבר כי בינואר השנה היו בארה"ב 3020 מקרי מוות ב־תאונות דרכים — השיעור הנמוך ביותר מזה 10 שנים. רק ב־1963 נרשם מספר נמוך מזה — 2695. אשתקד היה קציר הדמים של ינואר 4020 מקרי מוות.

גם מספר הפציעות צומצם. בינואר אשתקד היו 140 אלף פציעות קשות ונכות. השנה ירד המספר ל־110 אלף.

סמי גמילה מהרטבה — גרמו מוות

גלזגו. סמים המוכרים ניתנים לילדים רכים ותינוקות כדי לג־מול אותם מהרטבה — טוענים שני רופאים מקומיים. סמים א־לה, מקובלים לשימוש בקרב מ־בוגרים הסובלים מדכאון נפשי. אצל הילדים גורמים הסמים הללו להפרעה בפעולת הלב — סבורים ד"ר רוברט קאנג וד"ר ק. גול מבית החולים הכל־כוהי של גלזגו. ב־18 החודשים האחרונים הובאו לבית החולים שלהם 30 ילדים שהורעלו בתרו־פה הללו — אמיטריפטילין ו־אימיפראמין. אחד הילדים, תי־נוק בן שנתיים מת לאחר ש־הורעל בסמים.

נגד ה„טנגו" על פי חוק בן 150 שנה

להרון. אשה מקומית הגישה תביעה נגד בעל בית קולנוע על שהקרין את סרטו של מארלון ברנדו „הטנגו האחרון בפא־ריס". המחר בכך הוא שהסתמ־כה בתביעתה זו על חוק מלפני 150 שנה.

אלא שבית המשפט לא קי־בל את טיעוניה של התובעת, לא משום שהחוק אינו תקף, אלא מ־אחר ומנהל בית הקולנוע אינו המוסמך לקבוע מתי יש בהקרנת סרט מסוג של הטנגו האחרון, עבירה על החוק.

התובעת, אן ויטאקר בת 52, הודיעה, לאחר שבשפוטה לשלם את הוצאות המשפט לנתבע, כי אינה מרוצה מהחלטת בית ה־משפט והיא שוקלת ערעור.

בקצרה

* פאריס: שני כייסים מקר־מיים נפגעו קשה, שעה שניסו לכייס ארנק ממולכד מכיסו של אורח. לא ברור מדוע התויק המכיים ארנק כזה בכיסו.
* ביירות. תלמידי אוניבר־סיטה ובתי ספר קימו כאן שבי־תה בת יום, בדרישה להרחיב את האוניברסיטה הלבנונית הממלכ־תית.

בינהל החלל של ארה"ב והאקדמיה הסובייטית למדעים, קבעו כבר את סיכלה של המשימה המשותפת בחלל, שתהיה ביולי 1975. הסמל יקבע בלהיות מיוחדת על דופן החלליות שישתתפו במבצע.

זה עלול לקרות גם באנגליה

העציר שוחרר בטעות — ונעלם

לונדון. משטרת לונדון עוסקת בימים אלה בחיפושיה אחר אדם אשר שוחרר מבית־כלא לונדוני — בטעות. אי ההבנה התרחשה בכלא בריקסטון, בו שהו לפני משפטם שני אנשים ששמם זהה: מיכאל ארניל.

אחד מהשניים עמד להשתחרר בערבות, בסוף השבוע. ואכן, הסוהר הממונה קרא אליו את מיכאל ארניל, החתים אותו על טופס השחרור בערבות, מסר לו את המסמכים הדרושים והניח לו ללכת. מבלי לדעת שלא היה זה ארניל שאותו צריך היה לשחרר.

לאחר מכן התברר כי האיש ששוחרר הממתין למשפטו באולד ביילי של לונדון, באשמת קשירת קשר לקבלת כספים בטענות שווא, מרמה והונאה וכן החזקת חפצים גנובים. לא הוצאה כל הוראה לשחררו בערבות.

כאשר הוברה הטעות, הודעקה המשטרה והחלה בחיפושים — אולם בשלב זה בלי הצלחה יתרה. בינתיים התברר כי הערב שהיה מוכן לערוב לשחרורו של ארניל האחר — נמלך בדעתו הוא מסרב לעשות כן.

הודעה
על פרסום תשקיף

שמיר

נתנת בזה הודעה לפי סעיף 23 של החוק לניירות ערך תשכ"ח — 1968, שביום 13.3.1974 פורסם תשקיף על הנפקת יחידות

ב"שמיר"
קרן צבירה לצמודי מדד

קרן חדשה להשקעות באמנות שנוסדה לפי הסכם נאמנות שנעשה בין בנק לאומי לישראל בע"מ כנאמן לבין פיא חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ, כמנהל הקרן בהתאם לחוק להשקעות משותפות באמנות (תשכ"א — 1961). בהתאם לתשקיף מוצעות לציבור יחידות בקרן בנות 1.— ל"י ע.נ. בתעודות השתתפות הכוללות של 100 יחידות או כפולות של 100 יחידות, כדלקמן:

1. —5,000,000. יחידות במחיר של 102% אי פחות, בניכוי הנחות לפי סכום הרכישה, החל מיום 17.3.74 בשעה 8.30 ועד שעה 12.00 באותו היום, לפי התנאים המפורטים בפרק א. של התשקיף.
2. יחידות במספר בלתי מוגבל במחירים שייקבעו בתקופה החל מ־18.3.74 ועד 12.3.75 במספר בלתי מוגבל של יחידות במחיר הנקבע מחירן היסודי בתוספת שעור תוספה של 2% כמפורט בתשקיף.

עותק התשקיף והעתק בהיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות. את עותקי התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק אגוד לישראל בע"מ ובנק קופת־עם לישראל בע"מ ואצל כל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב. בקשות להזמנת יחידות אפשר להגיש בבקומות האמורים לעיל.

המנהל:
פיא חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ
הנאמן:
בנק לאומי לישראל בע"מ

בהג,
אבא שלי החי
מחכה בכביש
לטרמפ. אני
מבקשת שתני
אותו הביתה.
תמי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
תיק מזכות 007/74
בענין: בקשת הבחנה פירוק בנ־קבין ז"ל. המבקש: הד ספר. כ... אביב, תל־אביב, ע"י ב"כ עו"ד דוד ... ו/או עו"ד ... אלינסקי, ... 2 ת"א.
להודיע ... כי הוגשה בקשה לבי המשפט ... ביתו ... ז"ל ביום 4.11.1976.
הזמנה
הנני מזמין בזה כל אדם ... שיש לו ... תוך 15 יום ... כי ... בית המשפט ...
... — עו"ד
... בית המשפט המחוזי

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להשתלמות עובדי הוראה

הודעה לציבור המורים
שידורי הדרכה והשתלמות למורים

היום, יום ד', י"ט אדר תשל"ד, 13.3.74,
יתקיים מישדר הדרכה והשתלמות למורים ברשת א' של שידורי ישראל. המישדר יתקיים בשעה 15.30.
בתכניה:
א. לקחים מהתארגנות מערכת החינוך בשעת חירום. מר יצחק קור מראיין את י. ברליק, מפקח ארצי.
ב. האנטומטופיאה בהוראת שיר — הסערה — כתבה גב' ת. צ'רנוב, גב' ד. קורה, גב' א. יעקובי.
הערה: חל שינוי בתכניה המישדר.
המישדר: „שילוב הוראת אבנות בהוראה בבית־הספר היסודי" — ביהה א' — כתבה גב' צפרה ברזני, יתקיים ביום ד' 20.3.74.

„דן"
אגודה שיתופית
לתחבורה צבורית בע"מ

הבחירות לירד האספה הכללית וועדת הקלפי לבחירת מוסדות האגודה תתקימנה ביום חמישי: 14.3.74

מקומות וזמני ההצבעה
חניון צ.ר. משעה 5.00 עד 21.00
מתנה „דן" רפידים 10.00 עד 15.00
צומת נפה רמת הגולן 10.00 עד 15.00

האסיפה הכללית תתקיים בליל שבי 15.3.74 בשעה 20.00 באולם הסינרמה בתל־אביב.

מפקדי היחידות בהן מכהנים חברינו מתבקשים לאפשר השתתפות החברים בהצבעה ובאסיפה.

תודה
הנהלת „דן"

הוד לבן
מעדני בשר ובקניק, מושב בית חרות

כשר

מוצרי הוד לבן-
מעדני בשר בטוב טעם
מבשר בקר והודו.

המפעל, מושב בית חרות	טל' 063-25555/6/7
מרכז שווק תל אביב	טל' 03-829536
מרכז שווק חיפה	טל' 04-666596
מרכז שווק ירושלים	טל' 02-228678
מרכז שווק קרית־גת	טל' 051- 91754

פרסום קרמן

בנק לפתוח התעשיה בישראל בערבון מוגבל

תמצית מצב עסקים

(במיליוני ל"י)

נכסים	1973	1972
הלואות ומפרעות	1,858.5	1,590.7
השקעות	54.1	48.2
פקדונות באוצר של מדינת ישראל	97.4	112.2
הפרשי שער לקבל בעקבות בטוח הצמדה	118.0	90.6
הכנסות לקבל ורבית ששולמה מראש וחשבונות אחרים	30.0	23.3
פקדון לזמן קצר באוצר של מדינת ישראל	—	15.5
מזומנים	15.0	23.4
התחייבויות לקוחות בעד ערבויות ואשראי תעודות	91.2	106.4
	2,264.2	2,010.3

התחייבויות	1973	1972
הון מניות	375.1	376.1
קרנות הון	48.9	46.1
עודפים	56.8	44.3
	480.8	466.5
פקדון צמית	281.1	155.3
	761.9	621.8
פקדונות מיוחדים למתן הלואות	132.1	121.8
אגרות חוב ומלוות לזמן ארוך	1,094.4	1,035.9
מילוות לזמן קצר	13.0	—
התחייבויות אחרות (כולל עתודות למסים)	171.6	124.4
התחייבויות ע"ח לקוחות	91.2	106.4
	2,264.2	2,010.3

דו"ח יעוד הרווחים והעודפים
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1973

	ל"י	1972 ל"י
רווחים ליעוד		
יתרה בתחילת השנה	746,858	707,599
רווח נקי לשנה	36,319,064	32,999,750
	37,065,922	33,707,349
יעוד הרווחים		
דיבידנד בנכוי מס הכנסה (באור ט"ו)	22,429,071	23,528,824
העברות —		
לקרן מיועדת לפדיון הון	1,431,667	1,431,667
לקרן שמורה	6,000,000	4,000,000
לקרן מיוחדת	6,400,000	5,000,000
	36,260,738	32,960,491
יתרת רווח שלא יועדה לסוף השנה	805,184	746,858
קרן שמורה		
יתרה בתחילת השנה	29,000,000	25,000,000
העברה מיעוד הרווחים	6,000,000	4,000,000
יתרה לסוף השנה	35,000,000	29,000,000
קרן מיוחדת		
יתרה בתחילת השנה	14,600,000	9,600,000
העברה מיעוד הרווחים	6,400,000	5,000,000
יתרה לסוף השנה	21,000,000	14,600,000
סך כל העודפים	56,805,184	44,346,858

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

למפעל מתכת באיזור בית שמש
דרושים
1) **מנהל כח אדם**
עם נסיון של שלש שנים במפעל מתכת (רצוי ידע מכני).
2) **מבקר איכות**
בעל נסיון לעבודה עצמאית.
למועמדים מתאימים יינתנו תנאים טובים
להתקשר בטל. 02-911518 או לת.ד. 144 בית שמש אל מנהל הייצור.

למפעל גדול בסביבות גדרה
דרוש
מחסנאי מנוסה
לניהול מלאי חמרי גלם,
כושר ארגון וניהול וידע באדמיניסטרציה.
בדבר פרטים נא לפנות לת. ד. 2136 תל־אביב, בפירוט קורות חיים ונסיון קודם, עבור „מחסנאי".
תנאים טובים למועמד המתאים.
סודיות מובטחת.

דרושים
1. **מנהל למוסך גדול בירושלים**
בעל כושר ארגון ומגע עם לקוחות
2. **מכונאים מכל הדרגות**
פרטים מלאים לת.ד. 3341 ירושלים

למתקננו בגלילות
(ע"י הרצליה)
דרוש מסגר/טכנאי
בוגר בית ספר מקצועי
לאחר שרות צבאי
נא לפנות טלפונית 411121
אל מר יעקב גירון

לבית מלון 100 חדר
באזור המרכז
דרוש
מנהל כללי
מוסמך
נא לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת. ד. 911 ת"א עבור מנהל מלון.

כלכלן
דרוש למפעל ציבורי גדול בחיפה שיעסוק בתקציב, תמחיר, סטטיס־טיקה, ניתוח כדאיות, השקעות וכו'.
מוצעת משכורת המקבילה לדרגות 4 — 5 בדירוג האקדמאים עם סיכויים להתקדמות נוספת בעתיד.
● בקשות בכתב להפנות לת.ד. 539 חיפה.

מגדל-בנין
חברה לביטוח בע"מ
מציעה עבודה בתל-אביב ל:
✱ **מנהל/ת חשבונות**
נסיון של שנתיים בעבודה לפחות
✱ **כתבניות בעברית**
למשרה מלאה
✱ **פקידות כלליות**
תועדפנה בוגרות תיכון היודעות להדפיס
✱ **נערים/ות**
לעבודת שליחות ותיקיה.
נא לפנות לטל. 283221 במחלקת כח אדם

מפעלי נייר אמריקאיים ישראליים בע"מ
למשרדנו בתל-אביב
דרוש מנהל חשבונות
הכישורים הדרושים:
✱ סוג ג' או ד' בהנהלת חשבונות
✱ נסיון של 5 שנים
✱ ידיעת השפה האנגלית
מועמדים בעלי הכישורים הנ"ל, מתבקשים לפנות בכתב לת. ד. 20181 תל־אביב, עבור „מנהל חשבונות"
נייר מעולה לכל מטרה

מץ
טלוויזיה ומכשירי חשמל (ישראל) בע"מ
דרושים
✱ **פקיד/ה**
למחלקת יבוא
עם ידיעה באנגלית, רצוי נסיון קודם ביבוא.
✱ **פקידה**
למחלקת השרות
נא לפנות: „מץ", [illegible] 19, בני ברק.

למפעל מתכת בחיפה
דרוש מחסנאי
בעל נסיון בניהול מחסן
עם ידע טכני כללי בחמרים וציוד חשמלי תעשייתי.
תנאים טובים
סודיות מובטחת
נא לפנות בכתב בציון פרטים לת.ד. 4868 חיפה, למס' 313.

דרושים
עובדים/עובדות
לעבודה משרדית חלקית
בימים ראשון ושישי
מתאים גם לעקרות בית, פנסיונרים, סטודנטים וכו'. לפרטים: נא להתקשר לטלפון 260233 בימים ב'—ה' בין השעות 8.00—13.00.

לחברת בניה ארצית
דרושים
1. **מהנדס ביצוע בעל נסיון**
2. **מנהלי עבודה לשלד וגמר**
באזורים: המרכז, אשקלון וקרית־שמונה
מועמדים בעלי נסיון לפנות ת.ד. 399 ת"א

דרושים באופן דחוף
חשמלאים
ללוחות חשמל
תנאים טובים
הורדי בע"מ סלמה 136
ת"א טל. 829266.

עורכת דין
בעלת משרד
עצמאי
(נסיון 4 שנים)
מוכנה לקבל ביצוע עבודה משפטית ממשרדי עו"ד
לפנות ת.ד. 29477
ת"א עבור מספר 251.

FIAT
לסוכנות פיאט בחיפה
דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
בעל נסיון
בהצעות בכתב יד בציון המלצות הדרישות שכר
לפנות לת.ד. 9721 חיפה.

לחברה קבלנית בתל-אביב
דרושים
1) מהנדס בניין לחישוב כמויות וחשבונות
המשרה חלקית
2) מנהל חשבונות עצמאי
המשרה חלקית
לפנות: טלפון 236544, 225111
בין השעות 8.00—13.00

לבנק לאומי לישראל בע"מ
דרושות
נערות
בגיל 15 — 17
לעבודות משרד
ושליחויות פנים
מקומות העבודה באיזור גוש דן.
נא לפנות למחלקת המנגנון שדרות רוטשילד 19, תל־אביב.

התעשיה האווירית לישראל בע"מ
נמל תעופה בן־גוריון
חרט, מסגר מכני, כרסם, פחח
מובטחים לך
עתיד מבוסס
התקדמות מהירה
דרגה מתאימה
גמול והערכה
בטחון בעבודה
אתגרים מקצועיים
פנה אישית או בכתב אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית לישראל בע"מ, נמל-תעופה ע"ש בן-גוריון, בימים א' — ה' בין השעות 08.00 — 14.00.

נציבות שירות המדינה מודיעה כי
דרושים צעירים/ות
לתפקיד
בטחוני מענין
במשרד התחבורה מינהלת נמל התעופה
בן גוריון (לוד)
התכונות נדרשות:
משוחררי צה"ל
בעלי 10 שנות לימוד
ידיעת השפה האנגלית
הופעה נאה
הערה: העבודה היא במשמרות.
על המעונינים בעלי הכישורים המתאימים לפנות באופן אישי למינהלת נמל התעופה בן גוריון (לוד) קומה ב' ליד היציאה באולם הנוסעים המגיעים ביום ה' ה־14.3.74 בין השעות 10.00—12.00

חברת פוספטים בנגב בע"מ
דרושים
● מכונאים
● חשמלאי רכב
● חשמלאים
● מסגרים
● מהנדסי מכונות
● מהנדסים כימאים
● מנהלי חשבונות
● מנהל מח' חשבונות
● שרטטים
נא לפנות:
למח' כח אדם ת.ד. 420 באר־שבע

לבנק ארצי דרושים:
(לסניפים ת"א, ירושלים, חיפה, באר שבע)
1. פקידי קהל מנוסים
(העבודה בפיצול פעמים בשבוע).
2. מפעילות למכונות הנהח"ש
3. מנהלי חשבונות
רק עובדים מנוסים יובאו בחשבון.
נא לפנות בכתב יד בצירוף תעודות והמל־צות לת.ד. [illegible] ת"א.

مكان الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

פרקי היום בתנ"ך
• יהושע, כ"ה — כ"ו.

המשנה היומית
• חולין, ד' ו'—ז'

הדף היומי
• סוטה, כ"ה

ההלכה היומית
• שבת, י"ט, י"א—י"ב.

רדיו

חדשות בעברית
רשת א, ב, ג — כל שעה
רשת ה — 19.00, 20.00

רשת א' — חדשות בלועזית
באנגלית: 07.55, 10.55, 17.55
בצרפתית: 10.55, 18.50

לימודית
06.50 מתמטיקה ח'
08.15 גיאומטריה ח'
08.40 פרקי ספרות
09.05 חשבון ח' — חיבור במספרים מכוונים
10.00 אנגלית מ'
10.15 אנגלית ז'
10.35 מסיפורי שפת הכלל
11.05 ביולוגיה מ'
11.35 אנגלית ח'
12.00 אלגברה ד'
12.20 גיאומטריה ו'
12.40 בכפר החקלאות
13.00 מוסיקה
13.30 מבע/מוסיקה
14.10 פרסום
16.00 מסיפורי שפת הכלל
16.15 ציור
16.30 אנגלית
16.50 כימיה
17.00 ...

קבלנים

וילות ובתים

דירות למכירה

ביקוש דירות

דירות בשכר חודשי

משרדים

חנויות

דירות מרוהטות

גל א'
08.05 "אנתולוגיה"
10.05 "צלילים מקסמים"
11.15 שידורים לתלמידים
11.35 שיר ופזמון
12.10 שידורים לתלמידים
13.00 "קונצרט צהריים"
14.10 לאט ולילה
15.05 "רדיורמה"
15.30 "למורה"
15.50 מאוצר הספרים
16.05 "פלייבק"
17.05 "צלילי בית"
17.30 "בלי קול"
18.05 עוזיה אלון מספר על בית הארץ
18.10 "על עבודה ועוברים"
18.40 המשנה היומית
18.55 לחסאי
19.30 "מה בשטח"
19.40 עימותי קלות
20.00 פרקי היום בתנ"ך
20.05 "עם ישראל חי"
20.45 פרקי חזנות "בקשת"
21.30 "עולם הסורג"
22.05 "ריטמן הסבתא"
22.35 "אמני האמנות"
00.05 רגע של שיר
01.05 "עד אור הבוקר"

הגל הקל
14.10 "באו אחוזי סמור"
15.05 "לי ולך"
16.05 "אורחים לשעה"
17.05 "מה הקשר"
17.50 נעימות קלות
18.05 "שירים מבית אבא"
18.45 היום בספורט
21.05 "הבו זמר"
21.25 "פינת הגאז"
22.05 "חיוג ישיר"
22.25 נעימות קלות
23.25 "אדום עתיק"
01.05 "עד אור הבוקר"

רשת ה'
19.05 נעימה וזמר

גלי צה"ל
06.05 צלילי בוקר + ד"שים
08.30 ד"ש עם שיר
11.05 חדשות ופעמים + ד"שים
14.05 קיצוב קל + ד"שים
16.05 משמר המרכזית
17.40 פזמונים לכולכם + ד"שים
18.05 שיח חיילים
19.05 לפני מהדורת החדשות
20.05 כרזובנוב
22.05 הלילה עם יעקב אגמון
23.45 שיחת חצות
00.30 צלילי לילה
03.05 פזמונים אל תוך השחר

טלוויזיה
17.30 חדשות
17.35 ידידתי פליפה
18.00 מסיפורי עיר הכוכבים
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.35 (ע) השלום האבוד
19.00 (ע) לחיסה
19.05 (ע) "סיאמי"
19.30 (ע) חדשות
20.00 האומנת והירושה
20.30 מבט לחדשות
20.50 מפגש אמנים
21.30 סרט טלוויזיה
22.10 מבט לחדשות

תורנות רופאים לפי המקומות
תל-אביב
• ד"ר הר-אבן, אפשטיין 6, טל' 443281
• מד"א, טל' 101; 614333 רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר המבקר חולים בביתם.

ירושלים
• הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר טל' 101 בתחנת מד"א. מרפאה ורופא לטיפולים וחוסים בלבד.
• ערן — עזרה ראשונה נפשית, טלפון 02-69911.

חיפה
• רופא תורן במגן דוד אדום, טל' 101.

קופת חולים מכבי
• תורנות לילה במד"א בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
• בת-ים, טל' 863333.
• ירושלים, טל' 101.
• לוד, 962133.
• נתניה, טל' 3333.
• פתח-תקוה, טל' 912333.
• רחובות, טל' 951333.
• ראשון-לציון, טל' 943333.
• תל-אביב, טל' 101.
• גוש דן, טל' 781111.
• חיפה, טל' 101.
• אשדוד, טל' 22222.
• חולון, טל' 843133.

תורנויות בתי חולים
תל-אביב
• הדסה.

ירושלים
• שערי צדק (ילדים), הדסה (פנימית — נשים — כירורגיה — עיניים).

חיפה
• רמב"ם.

תורנות בתי מרקחת
תל-אביב
• גרינברג, המלך ג'ורג' 46, טל' 226208.
• תרופה, דיזנגוף 217, טל' 223488.
• יפאבי, יהודה הלוי 67, טל' 612474.

חיפה
• העסיא, הנשיא 33, טל' 87312.

בכל הארץ
• חדרה: נתן, ויצמן 57.
• נתניה: תרופה, הרצל 2, טל' 28656.
• מעוז השרון: רננים, הוד השרון — המושקר 7.
• פתח תקוה: רסלר, רוטשילד 89, טל' 911406.
• רמת-גן ובני-ברק: עמידר, מודיעין 130, טל' 722954.
• בת-ים: הלוי, בלפור 9.
• חולון: שיבינר, סוקולוב 68.
• רמלה-לוד: פרדה, רמלה, הרצל 106.

מגרשים
עסקים
אולמות
בתי מלאכה
דירות בדמי מפתח
ביקוש עבודה
הצעות עבודה
מכוניות
אופנועים וקטנועים
ביקוש רכב
השכרת רכב
שרותי רכב
מציעים למכירה
רוצים לקנות
בתי"ס לנהיגה
בולים ומטבעות
דודי שמש וחשמל
הלוואות
חקלאות
חוגים
מלווייה
טיולים
כלי נגינה
מקררים
מכונות בביסה
מכונות בתיבה
נופש
רהיטים
שידוכים
שרותים
תריסים
לוח ירושלים
דירות למכירה
דירות מרוהטות
הצעות עבודה
מכוניות
מלווייה
תנורי אפיה
לוח חיפה
קבלנים
דירות למכירה
דירות בשכר חודשי
דירות מרוהטות
ביקוש דירות
עסקים
חנויות

הלוח הכפול הארץ וידיעות אחרונות

מגרשים

• [illegible] 645542.

הצעות עבודה

• [illegible]

מכונות כביסה

• [illegible]

חנויות

• [illegible] 14,000 [illegible]

• [illegible]

• [illegible] 08.00 — 17.00 [illegible]

• [illegible] 711113 [illegible]

• [illegible] 13 אפריל 1974 [illegible] 360 [illegible]

• [illegible] 18.00 [illegible]

• [illegible] 1960 [illegible]

• [illegible] 75,000 [illegible]

מקררים

• [illegible]

מציעים למכירה

• [illegible] 684906

טלויזיה

• [illegible] 641160.

רהיטים

• [illegible]

הודעות לציבור

משרד החקלאות
המחלקה לנכסים
[illegible]

מכרז מס' 239/73

[illegible]

דרושים
סטודנטים/ות
לעבודה זמנית
בשעות אחה"צ בת"א ובירושלים

נא לפנות בהקדם לטלפון 03-263782
בשעות 14.00 — 16.00 אחה"צ

דרוש
סוכן
בעל ידע טכני טוב
להפצת [illegible]
תוצרת סימפלקס ארה"ב

נא לפנות לטלפון 31161 תל־אביב
לקביעת ראיון.

לסברינה
במפעלי טקסטיל בע"מ
דרוש
טכנאי ייצור
מוסמך
לתיפעול [illegible] עבודה והתליכי ייצור, הכנון קו ייצור, מדידת זמנים.
* רצוי נסיון [illegible]
* [illegible]
נא לפנות למנהל המפעל
טל' 053-24024
או: 053-91258

sabrina

פרי פוליגת
למפעלנו בקרית־גת
דרוש
טכנאי ייצור
מתחיל
למחלקת התכנון ופיקוח הייצור
מועמדים מסביבות קרית־גת יפנו בכתב בציון קורות חיים למנהל המנגנון, ת. ד. 187, קרית־גת

לתושבי
אשקלון, באר־שבע,
קרית־גת והסביבה
למפעל תעשייתי
דרוש
חשמלאי
מוסמך
רצוי עם ידע באלקטרוניקה
תנאים מצויינים למועמד המתאים
אפשרויות קידום — השתלמויות בחו"ל
לפנות ת.ד. 5043, אשקלון

תעשיות אלקטרוניות
פרוטארום
ת.ד. 1929 חיפה מיקוד 31000
דרוש
מנהל חשבונות
סוג ה'
העונה לכישורים הבאים:
נסיון של לפחות 3 שנים
ידיעת עברית ואנגלית
בדבר פרטים נא לפנות בכתב

דרושה
בית הבראה
יערות הכרמל
אחות
דיאטטית
בעלת נסיון
דוברת גרמנית

המעוניינות מתבקשות להתקשר
בטלפון 221131 חיפה.

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
סוג ג' עם נסיון ברישום
בשיטת העתקה

לפנות בכתב
גולדשטיין את כהן בע"מ
חיפה, דרך העצמאות 57

לחברת יבוא גדולה
דרושים
* ## מנהל חשבונות עצמאי
למשרה מלאה
* ## עוזר/ת למנהל חשבונות
תנאים טובים למתאימים
לפנות: ת. ד. 16164 תל־אביב
עבור „מנהל חשבונות"

למספנות ישראל בע"מ
ת.ד. 1282, חיפה
דרוש
מהנדס חשמל
בעל נסיון בתעשיה במערכות זרם חזק ובקרה (רצוי באניות)
ידיעת השפה האנגלית על בוריה — הכרחית
לעבודה בפרויקט מעניין
נא לפנות בכתב ולפרט ההשכלה והנסיון בעבודה

למלון 4 כוכבים
בתל־אביב
דרושים
חדרניות
מלצרים
עוזרי טבחים
פועלי מטבח
נא לפנות טלפונית 59241, תל־אביב

לחברה מסחרית גדולה
בענף הטקסטיל (כותנה)
דרוש
מנהל מחסן שיווק ארצי
נא להתקשר לטל. 622571 שלוחה 31, ת"א

לדיזנגוף סנטר
דרושה מזכירה
הידועת להדפיס היטב בעברית
(רצוי גם באנגלית)
שעות העבודה: 08.00—16.00
נא להתקשר לטלפון 03—51977 לייפל
בשעות 08.00—13.00

זיקו (ישראל) בע"מ
אבן גבירול 57 תל־אביב
דרוש איש מכירות
למוצרים בשטח האלקטרוניקה
משכורת מוצעת 3000 ל"י — רכב צמוד
לפנות טלפון 264982, 250849 תל־אביב

ELS
דרושים
1. למסוף חיפה
* ## טכנאי טלוויזיות
בעל ידע ונסיון, בעל רשיון נהיגה, רצוי בעל רכב.
לפנות אישית: קרית אליעזר, חיפה, כבר מאירהוף 5, טלפונים: 512603, 531213.
2. למסוף ירושלים
* ## פקידת שרות
בעלת נסיון במגע עם קהל.
לפנות אישית: עמק רפאים 35, ירושלים טלפון 38187.

שרותי חשמל ואלקטרוניקה א.ו.ס. בע"מ

למפעל באשדוד
דרוש
אחראי לניהול המלאי
הכישורים:
1. נסיון קודם בניהול מלאי ו/או יבוא יצוא
2. ידיעת השפה האנגלית על בוריה הכרחית
3. נסיון בעיבוד נתונים — רצוי
*
נא לפנות בכתב־יד לת.ד. 1696 תל־אביב עבור „מפעל באשדוד".

הפניקס הישראלי
חברה לבטוח בע"מ
דרושים
למשרדנו בתל אביב
(לאחר שרות צבאי או משוחררים)
1. ## פקיד/ה
עם נסיון בבטוח אלמנטרי
2. ## פקיד/ה
עם נסיון בקלט למחלקה חיים/מיכון
3. ## פקידה
עם ידע בחשבון למחלקת תביעות
נא לפנות טלפונית 623362 שלוחה 239

לסוכנות ביטוח החיים
הגדולה בארץ
דרוש איש ביטוח
צעיר אך מנוסה
בענף האלמנטרי,
לצורך הקמת אגף ביטוח אלמנטרי וניהולו.
המועמד חייב להיות בעל רשיון לעסוק בכל ענפי הביטוח האלמנטרי ובעל יכולת לנהל צוות עובדים.
בפרוט קורות חיים ונסיון
נא לפנות לת.ד. 29726
עבור מס' 1475
סודיות מובטחת

FIAT
למוסך המרכזי „פיאט"
רח' גיבורי ישראל 109 ת"א
דרושים
* ## מכונאי־רכב
מכל הסוגים
* ## פחחי־רכב
מכל הסוגים
* ## סיכאי
*
נא לפנות אישית להנהלת המוסך

התנועה לזכויות האזרח
רצ
מחפשת
מזכירה מנוסה
עם 5 שנות נסיון לפחות
כולל הדפסות בעברית ואנגלית
*
מועמדות רציניות מתבקשות לפרט בכתב תולדות חייהן ונסיונן בעבודה. המלצות הדרושות. ת. ד. 6307, תל־אביב

בוגרי בתי־ספר מקצועיים במגמה:
• מכונאות
•• מסגרות
••• חרטות
•••• חשמל
בעלי נסיון מקצועי מתקופת השירות הצבאי, לפחות
מוצעת לכם תעסוקה
במפעל תעשייתי בדרום
למועמדים שיבחרו יתנו:
עזרה בדיור בקרבת מקום העבודה —
(לבאים מחוץ לאזור)
אפשרות להשתלמות וקידום מקצועי
תנאי שכר טובים!
על המעונינים לפנות תוך פירוט הכשרתם ונסיונם המקצועי לת.ד. 6535 תל־אביב מקוד 61060
סודיות מובטחת

רסקו RASSCO
חברה להתישבות חקלאית ועירונית בע"מ
לסניפנו בחיפה
דרושים
* ## מהנדס בנין בכיר
בעל נסיון של 5 שנים לפחות בתחום מו"מ בטיפול עם קבלני משנה וספקים.
* ## מהנדס בנין
בעל נסיון של 5 שנים לפחות בחישוב כמויות, הכנת מכרזים ותחשיבים בעבודות הבניה.
★
מועמדים מתאימים יפנו בכתב־יד עם קורות־חיים ופירוט הנסיון המקצועי ל„רסקו" מח' המנגנון, רחוב הר־סיני 1, תל־אביב, עבור „חיפה".
— סודיות מובטחת —

התנועה לזכויות האזרח
רצ
מחפשת
עובדת לשכה
לטיפול בתלונות אזרחים
שעות העבודה: 14.00—18.00
ופעם אחת בשבוע בשעות לפנה"צ
*
מועמדות רציניות מתבקשות לכתוב לת. ד. 6307 תל־אביב, תוך ציון תולדות חייהן ונסיונן בעבודה

ל־ **אמישראגז**
דרושים
1. ## סגן למבקר החברה
עם נסיון רב בעבודה
2. ## מנהל חשבונות
עם נסיון רב בעבודה
3. ## מנהלי חשבונות לבקורת סניפים
(ברחבי הארץ)
על המעונינים לשלוח הצעות בכתב יד, תולדות חיים וציון מקומות עבודה קודמים אל חברת אמישראגז רח' אחד העם 34 תל־אביב עבור מחלקת הסגל.

דרוש
גזרן
מעולה
מציעים תנאים מצויינים
טלפון 830097

לחברת שירותים של בתים משותפים
דרוש
פקיד
לגביה ולעבודות משרד
לפנות: בכתב פרטים לת.ד. 5006 ת"א

דרושה/ה
לחברת ביטוח
פקיד/ה
חשבונות
ידיעת אנגלית הכרחית.
ידיעה בענף הביטוח רצויה.
לפנות: טלפון 30851, תל אביב, קו פנימי 95

דרושות בחיפה
מוכרות
אינטליגנטיות
להנהלת החדשה בחנות „אגד" העומדת להפתח בקרוב.
מועמדות אינטליגנטיות היודעות שפה בנוסף לעברית רצוי בעלות נסיון, מתבקשות לפנות בכתב לסטיבצקי, ת.ד. 628, ת"א 61000, או לגשת לחנותנו ברח' העצמאות 82 בין השעות 8.00 — 14.00 (לגב' דבורה).

מחפשים
* פקיד למשרד הייצור
* פקידה לטלפון
* ופקידה לחצי יום
פרטים נוספים
בטל. 32231 שפירא

הכל בכל בכל
בלוח הכפול

Tempo טמפו
למפעלי טמפו בע"מ
חולון
דרושים
נהגים מחלקים
לחלוקת משקאות באזור גוש דן
הכישורים הדרושים: 1. רשיון נהיגה (לממשאית 4 טון ומעלה) 2. יוצאי צבא.
עדיפות תנתן לבעלי נסיון.
לאנשים בעלי יוזמה ובושר — הכנסה טובה מובטחת
בדבר פרטים נא לפנות אל מחלקת המכירות,
טל. 840134, 845149 בשעות העבודה.

דרושים
מנהלי
חשבונות
בנציבות בתי סוהר - רמלה
להתקשר טלפון 963362

לחברה ארצית לשרותים ושיווק
דרושים
מנהלים בכירים
לניהול פעולות החברה
בירושלים וחיפה
מועמדים הרואים עצמם מתאימים לתפקיד זה, בעל אתגר ואפשרויות קידום נרחבות, ישלחו לת.ד. 33157 תל־אביב עבור מס' 800 קורות חיים וציון מקומות עבודה קודמים.
— סודיות מובטחת —

דרושים מועמדים
לעבודה קבועה
באם מעונין אתה בעבודה שתעניק לך משכורת טובה ותנאים סוציאליים משופרים וכן עתיד בטוח - פנה אלינו:
* מלבד זה, יזכה העובד להטבות רבות ולהנחות ניכרות, עליהן יודע בפנותו אלינו.
* פנה לעבודה בשרות בתי הסוהר אם:
מילך אינו עולה על 39; בריאותך תקינה; השכלתך יסודית לפחות; סיימת שרות סדיר בצה"ל; עברך ללא דופי.
* המעונינים יפנו (עם תעודת זהות ופנקס מלואים) לשרות בתי הסוהר. לשכת הגיוס, רח' ח' מס' 8, הקריה, תל־אביב.

מכان الأصل

مكتب الأمل

מכתבים למערכת הארץ

מלחמה במחלות נפש

בימים אלו נערך בארץ מבצע „הקש בדלת" בשם האגודה למלחמה בסרטן. עלתה בליבי המחשבה: מדוע עדיין לא קמה בארץ אגודה שעניינה קידום המחקר בתחום מחלות הנפש, טיפול במשפחות שקרוביהן חולי נפש, וטיפול בשיקום חולי נפש במסגרת מבוקרת.

נדמה שזהו תחום כוונה ביותר אצלנו, למרות שהבעיה שווה בחומרתה לבעית נפגעי הסרטן, שיתוק, פיגור או עיוורון והירשות־אילמות — ואולי אפילו טראגית חמורה יותר. מאות אנשים ונשים נופלים קורבן למחלת נפש זו או אחרת, רובם בגיל צעיר, לאחר ששירתו בצבא וכשהם רק מתחילים את חייהם העצמאיים. המלחמה האחרונה החריפה את הבעיה מבחינה מספרית; חיילים רבים מאושפזים עדיין כתוצאה מהלם התקרבות.

חולי הנפש ניתונים, לעיתים קרובות, לשנים ארוכות של שהיה בבתי־חולים פסיכיאטריים. מעטים מהם מבריאים כליל ומשתלבים באופן מלא בחיים הרגילים. השאר ממשיכים להתנוון בבתי החולים. אם חלק מהם מגיע לשלב שבו הוא מסוגל לצאת אין כל מסגרת מוגנת של עבודה אשר תקלוט אותם בצעדיהם הראשונים מחוץ לבית־החולים, ואז שוב הם נופלים קורבן למצוקתם. חולים רבים מאושפזים בבתי־חולים פרטיים, שהרבה כבר נאמר על רמתם הנמוכה, חוכים בהם לעזרה מינימלית בלבד.

בתי משפחותיהם של החולים נהרסים בטראגדיה איומה. הם חיים יום אחר יום במאבק האכזרי של החולה עם סבלו, מבלי שיוכלו להגיש כל עזרה. במקרים רבים השכול קל יותר להשלמה מאשר מצב זה של חיים שהם, למעשה, מוות. המשפחות חשות עצמן חסרות אונים משום שאין כל מסגרות ממשיות של שיקום ותמיכה שאליהן יוכלו לפנות.

המחקר בתחום מחלות הנפש וההירכים לריפויין הוא מצומצם ביותר, אם בכלל קיים. מוסדות לחולי נפש (פרטיים בעיקר, אך גם ממשלתיים) רבים אינם מספקים לחולים את הטיפול והתנאים ההכרחיים לשיפור מצבם (חוסר רופאים, חוסר צוותות עובדים מוסמכים ומאומנים; חוסר פעילויות חברתיות ותרבותיות; אפשרויות העסקה הרפויית דלות ביותר). החולים „מחוקים" למעשה בבתי החולים כמעט בתנאי ניתוק. חולים שמצבם מאפשר להם לצאת מבית־החולים נשארים בו מחוסר ברירה, משום שאין שום מסגרת תעסוקתית וחברתית תומכת אשר תקלוט אותם.

המצב שהצגתי הוא אולי קודר מדי ויש יוצאי דופן, אך זהו המצב בקוים כלליים.

אם אין הגופים הממשלתיים (משרד הבריאות, למשל) עושים לשיפור המצב, מדוע לא קם אירגון וולונטרי כדוגמת אקים או האגודה למלחמה בסרטן, אשר יעורר את התעניינות הציבור בבעיה חמורה זו, יאסוף כספים, יתמוך במחקר ויטפל בשיקום חולים ובעזרה למשפחותיהם? והרי ציבור הנפגעים ומשפחותיהם הוא גדול.

נראה לי שיש שתי סיבות אפשריות לחוסר היוזמה: ● הנפגעים במחלות נפש אינם מסוגלים לעמוד על זכויותיהם (כאזרחים וכחיילים לשעבר) ולדרוש עזרה ● משפחות החולים מודעות לכך שהציבור עדיין מתייחס אל מחלות הנפש כאל כתם ומום אפוף מסתורין שיש להתבייש בו, ועל כן הן נמנעות מלחשוף את מצוקתן לעין־כל.

הגיע הזמן להתייחס למחלת הנפש כאל כל מחלה חמורה אחרת, ולפעול לקידום הנפגעים בה בצורה מאורגנת. נקווה שהורים ואנשים אחרים שהבעיה קרובה לליבם יזדהו עם הנאמר ויתארגנו למען פעולה ברוכה זו.

ה. מירבין
חיפה

התירוץ הביטחוני

ובכן, יש לנו ממשלה חדשה. „הסוס הביטחוני" הכל יכול שוב הוציא את כולנו מהבוץ!

אני רק מקווה ששרי הממשלה יתנו את הדין — אם לא „לעם הזה" לפחות לעצמם — על הפחד והחרדה שהם זרעו בליבם של אלפי ההורים, הנשים והילדים של אותם החיילים המשרתים בגבול הצפון, כשהאזינו לשידורי ישראל בבוקר יום ד' 6.3.

צבי גבריאל
חולון

*

קשה להאמין שנימוק ביטחוני הוא אשר גרם לשינוי בגישתם של ראש הממשלה, שרי רפ"י וחברי המפד"ל. האם כאשר הודיע דיין והחליט שלא יצטרף לממשלה הבאה הניח שיותר לא תעמוד המדינה בפני אתגרים ביטחוניים חמורים?

מיכאל שמשוני
רחובות

*

תוך שימוש ציני בשליטתם בצבא ניצלו מנהיגינו את המצב הביטחוני לצרכי החזרת דיין ופרס לממשלה. לאחר שירות של 140 יום כחייל מילואים השתחררתי עם הרבה פיקפוקים בדבר טיבה של הממשלה שגייסה אותי ואשר למרותה סרתי.

לקראת שירות המילואים הממושך הבא הצפוי לי ולחברי, אני תמה אם לא נהפוך לבובות משחק במשברים הפוליטיים הפוקדים ממשלה כושלת זו.

נתן יריב
תל־אביב

רחוב דיזנגוף היפה

ברצוני להגיב על מאמרו של מר נתן דונביץ „להחליף את דיזנגוף" („הארץ" 3.3).

אבוי היה לנו אם דיזנגוף היה נראה כברודווי, אחד הרובעים הישנים המוזנחים ברובע מנהטן של ניו־יורק. רח' ברודווי עצמו מלא פרוצות, הומוסקסואלים, סוחרי סמים ושאר עוזבי החיים. כנראה מר דונביץ מתלהב מהאורות הססגונים המרצדים מעל פתחיהם של בתי הקולנוע המציגים סרטי מין כמעט 24 שעות ביממה.

בדיזנגוף ישנם הקאפה, האוהל, ולא רחוק ממנו נמצא גם קולנוע אסתר וחן האחרים וקפה פינתי, רוחל ואפילו כסית וצפים שעליהם תמיד ירוקים הרבה הרבה חנויות יפות עם האופנה האחרונה, והרבה בחורות יפות הנהנות להיראות על־ידי בחורים. ואם הולכים מערבה מגיעים לרח' בן־יהודה ולמלונות הפאר.

רח' דיזנגוף סובל ממה שכל תל־אביב סובלת: הרבה פיח ועשן. אז למה להיטפל דווקא אליו? אשמח מאוד להראות את דיזנגוף היפה למר דונביץ. הרבה יותר יפה מברודווי.

דב אקשטיין
בת־ים

ח"כ שמואל תמיר:

ממשלת המחדל, אחיזת־העיניים וחוסר־האחריות

הנאום שגולדה לא נשאה * הפחד בפני ליכוד לאומי * יד רוחצת יד * נפנוף בשלום ובמלחמה למען שלטון פנימי * חובה ראשונה להפיל את הממשלה

„מאז לבחור היום הנהגה לאומית באחת השעות המאיימות ביותר שידעה ההיסטוריה של עמנו. מאחורינו מלחמת קיום אכזרית ומרה בה שיכל העם אלפים מטובי הלוחמים, ואלפים רבים אחרים נפגעו קשות. האויבים, המחומשים עד מעל לראשם, הצליחו להתלכד, להעביר את עצמתם על ידי מחסנות הדלק, והם נוהגים מגיבוי גמור על ידי מעצמת־על עוינת, המסיתה אותם לקשיחות גוברת. ראש המשטר השליט בסוריה — האכזר בכל אויבינו — הכריז ברוב רהב, זו הפעם הראשונה, כי כל מדינת ישראל אינה אלא חלק מהדרום סוריה. האויב קיבל כמויות של נשק קטלני המיועד להתקפה על האוכלוסיה האזרחית של ישראל. מריאד מזה ומן המזרח מזה, דרך לונדון, פריז ורומא, מושחזים גרזנים המיועדים להיות מונחתים על שלמותה של ירושלים. מדינות המקיפות מאות מליוני מוסלמים הפכו לדגל את מטרת הכחדתנו. מעמדנו באפריקה התמוטט. אירופה היטתה לנו עורף. ידידותה החיונית של ארצות הברית מתאזנת, יותר ויותר, על ידי מאמציה לחלות את פניהם של המשטרים הערביים, הצרים עלינו.

„חרדה עמוקה קננה לה שביתה בלבותיהם של רבים רבים מאזרחי ישראל ושל בני עמנו מעבר לים. איום אכזר רובץ מעל הבנין המופלא הזה שהוקם לאחר אלפי שנות ניתוקים, לאחר מאה שנות יצירה דימגית, פריחה ומאבק, העפלה ומלחמות דמים. לאחר השואה האיומה שהכריתה את הענף התוסס ביותר של עמנו, מורמת עתה היד על חייו של הענף הרך והרענן שנשתל מחדש באדמת המולדת. בידינו מופקדים עתה המשך ההיסטוריה העברית, חיי דורנו ועתיד עמנו".

„בשעה זו עלינו להתלכד ולגייס בתוכנו כל קורטוב של רצון טוב, את מירב הכוחות ואת מיטב הכוחות. כשם שגורל אחד צפוי לכולנו, כשם שהבנים בצפון, בדרום ובמזרח מאוחדים בשעות המבחן ללא הבדל השקפה, כך גם אנו כאן מושיטים היום יד ואחד למשנהו, מעל ומעבר לשינאות העבר, ליריבויות של היום, ומכוננים ממשלת חירום לאומית, המקיפה את כל הכוחות האמונים בעם. ממשלה שתפעל במלוכד, בכל מאודה, לחילוצה של ישראל מן המשבר הנורא הפוקד אותה".

כאלה או ברוח כאלה, חייבים היו להישמע הדברים היוצאים מפי האיש שהוסמך על ידי נשיא המדינה להרכיב ממשלה לישראל.

ליכוד לאומי, ללא קווי יסוד. על יסוד מספר עקרונות מוסכמים, על יסוד הכרעת רוב, כפי שרוב הכנסת רוצה, כפי שרוב העם משתוקק. אבל את במריך.

אני שואל את עצמי: מנין הקשיחות הזאת בלב אשה יהודיה לעת כזאת? מנין הנוקשות הזאת בנושא הזה, אחרי מפלה אומללה כזאת שאת ומפלגתך אחראים לה, אחרי האסון שעוללתם לעם הזה? מנין לכם עוז־רוח כך להתיחס אל העם? כך להתיחס אל דובריו, שליש בבית הזה? מנין כל אלה בלב יהודי בשעה כזאת?

מנין הגבורות לשאת באחריות של הסירוב הזה כלפי שלושה מיליון יהודים, כלפי שארית העם היהודי?

ממשלת המחדל, אחיזת־העיניים וחוסר־האחריות

לא קמה ממשלת החירום. תחתיה קמה ממשלת המחדל, אחיזת העינים וחוסר האחריות.

ממשלת המחדל: אני מביט בכם, אותה חבורה, אותה חבורה של ערב יום הכיפורים, אותה חבורה של הימים וההודשים והשנים של המחדלים שקדמו ליום הכיפורים. איש מכם לא קם והלך הביתה, איש לא התפטר, איש לא פוטר, איש לא הכה על חטא. כולם יחד, יד רוחצת יד. אם תיפול אבן אחת מן הגדר, אולי תתמוטט הגדר כולה. על כן — במלוכד. לא ליכוד לאומי, אלא ליכוד בחיפוי על המחדל.

ממשלת אחיזת העיניים: — אתם תשיגו הערב רוב על ידי חמישה־ששה מנדטים שעליהם אמר השר ספיר לשר אבא אבן: זאת נתנה לנו ג'נבה. הפתיחה בג'נבה — אחיזת העינים, שבועיים לפני הבחירות בישראל, עם נפנוף בשלום שכאילו עומד מאחורי הכותל. אותו ביום מופלא, בהשתתפותם של זרים, כולל גרומיקו הצייני ופהמי האויב. הכל נעשה — ובלבד שהליכוד לא יגביר כוח והמערך ישאר על כנו. איפה היא ג'נבה היום? עברו כארבעה חודשים. מה נותר ממנה פרט לפתיחה התעמולתית לצורך הצלחתכם בבחירות, עם העיתוי המדוייק?

ועתה, היום, שוב אחיזת עינים, תוך ניצול מכריש החט־ מעצורים של נימוקים בטחוניים מחוץ להקשרם, בשם סיפור השלום, שכאילו עומד מאחורי הכותל, צברתם עוד כמה אלף קולות וקיבלתם את הרוב שבשמו אתם מבקשים אמון, ועל־ידי ניצול סכנת המלחמה אתם מרכיבים את הממשלה. ממשלת אחיזת העינים: שלום לפני ארבעה חודשים; מלחמה היום — העיקר לשלום בבית.

ממשלת חוסר האחריות: ביום הרביעי פירסמתם כי יש סכנה בכוננות חדשה, וחרדה אחזה מאות אלפי בתים בישראל: שוב? כבר עכשיו?

למה פירסמתם את הידיעות האלה? הרי מאז מלחמת יום הכיפורים היו כמה וכמה כוננויות גבוהות יותר, וקיצוניות יותר, וצה"ל נערך כדרוש, והחיילים יצאו למילואים כנדרש, וכולם היו דרוכים אבל — ללא פרסומים. האם פירסמתם, למה פירסמתם את המידע בהקשר מפלגתי. סכנת המלחמה צוינה כלוואי, כמשהו נגדי לעיקר שלום־בית במערך. מתי נעשה כדבר הזה בישראל? גם בכך להשתמש כדי לשלום? גם בהלמות הלב של עם פצוע וכאוב?

מה אירע לדיין?

וצר לי, גם ידידי השר משה דיין נהג כך. האם לשר משה דיין חדשה העובדה שסוריה אינה מתכוונת לשלום, והיא מאיימת במלחמה? האם השר משה דיין אינו יודע שאפילו היונה, השר אבן אמר: „עם סוריה אין סיכוי לשלום"? האם לא היה זה משה דיין שאמר לכולנו שדרושה הפרדת כוחות מידית, כי במצב הנוכחי, כאשר צבא בצבא עשויה בצפון, עלולים הקרבות להתלקח בכל רגע? מה החידוש העקרוני שניגלה לו בשעת האפס של הרכבת הממשלה?

אם באמת זה היה מדאיג כל כך, וההידיעה הגיעה באותו יום, מדוע עשה שר הבטחון שלנו בהתחיום אלה שעות ארוכות במרכז מפלגת העבודה ודחה את טיסתו לרמת הגולן למחרת? למה לא המריא מיד לרמת הגולן מתוך אותה תחושת סכנה דחופה וקיצונית כך? למה לא עזב מיד את או ישיבות מפלגתיות?

אם שר הבטחון, אחרי כל שאמר לנו, לא העריך לכל העת שיש סכנה כזאת של מלחמה בצפון בכל רגע כאז יום הכיפורים, אם הוא לא העריך זה כל הזמן, ורק עם קבלת הממ נזעק — הרי זה מזעזע. הוא העריך גם העריך כי המצב כל הזמן, והיה שותף לו שיח שייגרים בינתיך במחתף צורך הסדר פנימי, הרי זה מתי שבעתיים.

דמות המפד"ל

בעקבותיו — זינקה פנימה גם המפד"ל. מיהו יהודי, יהדות־השומרון, ממשלת־חירום — שלושה דגלים רמים, אבל, רבותי, אנשי הרוב במפד"ל, ליבכם כתמיד, הוא שולל אחרי משהו חיוני במסגרת חירום, חשוב מיהדות השומרון וקובע יותר מן ההלכה כפי שנפסקה מפי רבנים — ליבכם הלך שולל אחר ההשתתפות בחלוקת השלל.

ודאי, יש אנשים ואישים בממשלה הזאת שהייתי רוצה לראותם בכל ממשלה לאומית. אך בממשלה זוהי ממשלת המחדל, ממשלת אחיזת העינים, ממשלת חוסר האחריות, ממשלת חלוקת השלל, וזוהי ממשלה שההלכה איתה היא העדפת השיקול המפלגתי הצר של על פני האינטרס היהודי וישראלי פני הבעיות הגורליות ביותר של מדינת ישראל.

אין זו רק שאלה של אי־אמון בממשלה הזאת. בפני כולנו עומדות בעיות ונציבים אתגרים סבוכים וקשים, לכל אורך הדרך הצפויה. אבל החובה הראשונה הניצבת בפנינו היא: להעביר את הממשלה הזאת מן השלטון. מהר בכל האפשר להיעכן הבראתה של החברה הישראלית, לכבון ההתעצמותה של המדינה לביסוס בטחונה וגאולתה של ישראל גם את תכבתנו זו — נבלא בכי באוידו.

דברים בכנסת בשם הליכוד — המרכז החפשי בעת הצגת הממשלה על ידי הגב' ג. מאיר ביום א', ט"ז באדר התשל"ד 10 במרץ 1974.

מוגש כמודעה ע"י המרכז החפשי

האמת על עמדות הליכוד

אולם את, גבירתי ראש הממשלה, לא היית מוכנה להסמיכם. לא היית בסמכות להתעלות. לא היה ביכולתך הנפשית לומר את הדברים האלה לעם הרוצה בהם כל כך. ערב מלחמת ששת הימים אמרת, כפי שנוסט — ואשמח אם תכחישי — „לא אגיש את הנצחון על מגש לפשיסטים". היום לא מדובר על מגש של נצחון, היום אפילו לא מדובר על מגש של נחת רוח. היום מדובר על נשיאה משותפת בעול ובסכנות ובחרדה. אבל גם לכך אינך מוכנה. אינך מוכנה את מסרבת בהוד לסתיות נחרצה, שהלוואי והיתה מנת חלקך בשעה שעליך לעמוד בפני זרים. אינך מוכנה, הגברתי ניצבת את סרובך. אני קורא את דבריך: „סיעת ליכוד התנגדה להיענות של ישראל להחלטות מועצת הבטחון מיום 22 באוקטובר 1973 בדבר הפסקת האש, היא שללה את החלטת הממשלה מיום 17 בדצמבר 1973 על השתתפותה של ישראל בועידת השלום בג'נבה. התנגדה לחתימה על הסכם ההתנתקות והפרדת הכוחות בחזית המצרית. עמדות אלה השתקפו בשיקוליהן לגבי הרכבה של ממשלה הדרושה לישראל בארבע השנים שלפנינו".

נבדוק את נימוקיך, אחד לאחד, את נימוקיך המוצהרים, לא את אלה שבליבך. „סיעת ליכוד התנגדה להיענות של ישראל להחלטות מועצת הבטחון מיום 22 באוקטובר 1973 בדבר הפסקת אש". לא היא. סיעת הליכוד תמכה בהפסקת האש, אולם אמרה בעת ובעונה אחת, שהיענות להפסקת האש אין פירושה היענות ל־242 של מועצת הבטחון. בצורא, גבירתי ראש הממשלה, הסורים שהובסו בקרב תהדפו במעט למבואות דמשק הם הסכימו להפסקת אש מבלי לומר הן ל־242. ומפאתנו בשלילת הזכות הזאת, אנו שגברנו עליהם? יש תוקף לנימוק הזה שלך, תואם זה מה שעומד היום על הפרק?

הנימוק השני: „היא (סיעת הליכוד) שללה את החלטת הממשלה מיום 17 בדצמבר 1973 על השתתפותה של ישראל בועידת השלום בג'נבה". דוברי הליכוד הצהירו בפומבי ובגלוי, לפני הבחירות, בזה אחר זה, „בלך לג'נבה, בנסה את ג'נבה, ללא תנאים מוקדמים". למה אישוא, להפש חידוד כאשר הוא אינו?

הנימוק השלישי: „סיעת הליכוד התנגדה לחתימה על הסכם ההתנתקות והפרדת הכוחות בחזית המצרית". הרי אנו במסמרש ובמסמכר תומכים בהפרדת הכוחות בחזית המצרית, כשם שאנו בעד הפרדת הכוחות בחזית הסורית.

גולדה אף לא ניסתה להידבר

אך אם אתם הצעתם שנסכים לתנאים מסויימים האם פירושו של דבר שאלו הם התנאים הטובים ביותר שישראל היתה יכולה להגיע אליהם? האם אנחנו אמרנו הפרדת כוחות — כן, אך בתנאים שונים שיש להיאבק עליהם — אז אנחנו פסולים מלבוא בקהל השלטון?

אני שואל אותך, גבירתי ראש הממשלה: האם ניסית לבדוק, האם ניסית להידבר? את מכריזה השכם והערב, בקרי צהריים וערב: אני מוכנים להיפגש עם סאדאת, כדי לבדוק כל פתק לשלום. אני מוכנים להיפגש עם אסאד, ראש המשטר הברברי הזה של רוצחי שבויים ומעניהם, אף סכנה להיפגש אתו בכל רגע, למרות שאבא אבן אומר שאין סיכוי לשלום אתו. לבחון, לבדוק, להידבר, לנסות. זה — בכל עת. אבל עם חברי הכנסת בגין, רימלט, הורוביץ, תמיר, שריה, יפה — לא להתהליך כולה, גם לא לנכות, גם לא לשבת לשולחן. זה התוך והנמור. ביהם לעמיהם את יודעת הכל. ועמיתך נחרצת. זאת כשהם מייצגים שליש העם. 42% מחיילי צה"ל. שוב גבה ליבך, כאן אין לך אפילו הנאים. לא, הגבור.

זה הלך הרוח עלך בימי משבר וחרדה, סכנה ואיום. זו הרוח שאת מפיחה בעם בשעה זו. אני יודע את הסבור — את חוששת שמא פגישה אתנו תוכיח שניתן להקים ממשלת

אמש בממשלה: תיאטרון האבסורד

כשהמוזות שותקות
מאת הדה בושס

הסוד ההומוריסטי ביותר בעתונות הישראלית עלול היה להיות במשך החודשים האחרונים „אמש בהרכבת הממשלה", וכיום: „אמש בממשלה", שכבר הורכבה תודה לאל, אם כי לא ברחמי שמיים. שום כותב ואפילו אחד בעל דמיון מרוזר ומעוות, לא יכול היה לדמיין ולתאר לעצמו תיאטרון אבסורד מקאברי כמו זה בו חזינו בשבועות האחרונים. אפשר היה אולי לצחוק. אבל הפעם הצחוק הוא על חשבוננו, ולא רק הצחוק.

עמיתי עוסקים בהליכים ובפירושים, ומנסים לשווא להגיע אל חקר־דבר. אולם כמו כולם במדינה הם מטיחים את ראשם בקיר בנוי בישון משוריין ולא בקיר יתגלו בקיעים, אלא ראשם וראשנו יתמלאו חבורות. אני מנסה לתאר את הללו הלוקחים חלק בתיאטרון האבסורד ועל אלה ניתן לומר בפאראפראזה כי מעולם לא שיטו מעטים כל כך, ברבים כל כך, בהצלחה רבה כל כך.

הבמה היא חסרת תפאורה. חוש של אבחנה וקנה מידה אסתטי מעולם לא היו סימני היכר של המשתתפים במחזה. סימן־ההיכר המציין אותם הוא הכסאות הצמודים אל חלק גופם האחורי ועמם הם נעים ממקום למקום אם כי בזויות מפתיעה. פעם בפעם מתייצב אחד מהם על הבמה ומשמיע מונולוג קטיגורי וסופי, כמו עומד היה לפרוש ולעזוב לעד ולהניח אותנו לנפשנו; אבל בתיאטרון האבסורד אין ספק שיחזור וישוב אל הבמה, ובפיו עוד מונולוג סופי, מחולט.

הגברת הזקנה שעמיתי תיארו אותה כשקומתה שחוחה והיא נתונה בדכאון, זוקפת לפתע את ראשה, והופעה דראמטית אחת רודפת את חברתה. ההיגוי שלה הוא אמנם גרוע עבור שחקנית ראשית בעלת וותק רב כמה אבל כנראה שיש לה כח שיכנוע סמוי ומיוחד במינו, שרק אלה על הבמה חשים בו בכל מאודם ונפשם. הדמעות ניגרות כמים. אבל אלה דמעות אושר ושמחה. הפעם ניתנת לה המתנה הגדולה ביותר לה זכתה בחייה. על מגש שניים שפרשו לנצח — השרים דיין ופרס.

*

דיין מהדק לגופו את רצועות הכסא בכל כחו ומשמיע במשך ארבעים וחמישה רגעים קריטיים מונולוג של חשבון־נפש, ועיקרו: עתה כשנודע לו שיצחק רבין הוא מועמד בטוח למשרת שר הבטחון הוא משוכנע שהבטחון אינו יכול בלעדיו, והוא מקדיש ומקריב את עצמו למען גולדה, הבטחון והעם המתגודד ברחובות וקורא לו לחזור. אכן רגעים מרגשים ביותר.

פרס — האיש שרבים חרדו שמא תיהרס הקריירה שלו בגלל לויאליות חסרת־אינטרסים — משמיע גם הוא מונולוג חלקלק כשהוא יודע מראש את כל התשובות לשאלות שלא נשאלו.

גחוש מאחורי הצהרותיו עומד מנחס ספיר הנשבע באמתנו ובנקיטת־חפץ שלא יהיה עוד שר אוצר. באוירה הדראמטית־טראגית של גיבורים עייפים וגברת בוכייה המקריבים את עצמם על מזבח האומה, הופעתו מהווה מעין אתנחתא קומית, אם כי הצחוק הוא שוב על חשבוננו.

בכל אשר נפנה תבוט מופיעה דמותו של השתדלן המקצועי והסדרן הראשי: המנכ"ל אהרן ידלין. החיוך המתוח אינו מש מפניו והוא כאילו נבוך אובר־עצעות. רק ברגע קריטי אחד מש הצחוק הנצחי מעל פניו, וזאת שעה שהוא זועק אחר דמותה המתרחקת הנלכת של ראש הממשלה (אם כי שלא למען ממושך) „גולדה, גולדה" כיתום עזוב שאמו נלקחה ממנו, והוא חסר ישע על הבמה בין הזאבים הטורפים. ידלין חסר הנשימה עסוק בריצה מתמדת, בין ביתה של האם הגדולה לבמה.

הללו שהופיעו בתחילתה של ההצגה בתחפושת של מהפכנים, כלומר אברהם עופר וליובה אליאב נעלמים מאחורי הקלעים כלא היו ורק מציצים פעם בפעם כדי להשמיע מספר משפטים לא־מחייבים כשליובה אליאב מופש ומבקש גם הוא כסא. בן־אהרון מצליח להשוך כמה אבזורים והשליש אי־סדר לרגעים, אבל לאיש לא איכפת אם הסדר והנקיון אינם שולטים כאן. בלאו הכי הבמה מאובקת, נפולת היגיון.

שחקני־המשנה הסטאטיסטים אינם מעיזים לעזוב את הבמה אף לא לרגע וגם משה קול, בכתונת פסים שהפכה סימן להצלחה, משקיף מן הצד. גם אינם משים מן השחקנים הראשיים ומנסים להשיט להם יד. אולם ברגע טרפאל בעל פני התינוק השר בורג נאחזים ביד הלוך השר יהודה בן־מאיר, ומכים בידיים הנשלחות לאחור בחרדה, וחוזרות ומופיעות שוב ושוב, כאילו הודרכו על־ידי כוריוגראף.

*

הבמה רוחשת תנועה. כולם רצים מבוהלים הלוך ושוב. היעד הוא ביתה של האמא הגדולה והנצחית. מה שקורה ומתרחש בתוך הבית הוא בחזקת תעלומה. אבל קולם של המתנגנים המיואשים מגיע עדינו. אלא שכמו בסרט בלשי אנו יודעים מראש שהאשמים יובאו על עונשם ואנו צפויים ל„הפי־אנד". השחקנים הראשיים שבים כולם אל הבמה, הכסאות דבוקים לישבניהם, ואהרן ידלין, הפעם ככוריוגראף, יציב אותם במקום הנכון להם על־ראש. היחיד המוסר מן הבמה ר משתומם על הרצפה לכל אורכו הוא משה ברעם. אבל איש אינו שם לבו אליו בתוך־תוכה של ההילולה ההולכת.

פה ושם, כדי לגוון את האווירה הנגומאטית, משתקפים פניו של שחקן חדש, אבל איש לא מקצה לו מקום נכבד, והוא יודחק אל הירכתיים. המר ובן־מאיר ימשיכו אמנם במבוק המתח שלהם, אבל הפ־אל הנורג הוא החלקלקים יסלסו ויגיעו אל הבמה, עדיין ללא חותם הרבנות הראשית על בשרם, והקול הבאים יקראו לוחופשיג אובד הצגות להצטרף אליהם. אולם הוא עודו עומד בצויה. המר ובן־מאיר מכים בחלל ריק.

השחקנים כולם עושים חיוכים דביקים. הגברת הזקנה מתייפחת בקול גדול. היא בוכה מאושר ומשמחה ושולחת ברכות לסאדאת. סוף־סוף זכתה לראות סביבה את כל הפרצופים האהובים עליה והנאמנים לה, שאינם זקוקים אפילו לבמאי מקצועי. הם יודעים כבר את תפקידם ומיקומם בעל־פה ואכן לא לשווא חזרו על התירגולים המקצועיים פעמים אין ספור.

*

הקהל אינו מוחא כף. הוא עדיין אחוז בהלם ומלא תדהמה מן ההצגה שהתגלתה בפניו ועוד ללא צנזורה. אבל הקהל כבר שילם את מחיר הכרטיסים מבין והקילין, והוא ימשיך לשלם את המחיר הכבד. אפשר רק להוסיף שאין זאת הצגה מקורית.

נדמה כי ראינו כבר את ההצגה. האם זוהי גירסה פוליטית של „הכיסאות" ליונסקו? ואולי גירסה ישראלית לפרודוקציה מצרית בבימוין של נאצר, לאחר מלחמת ששת הימים?

הארץ ממליץ

● קולנוע

תל־אביב

צ'ארלי והאריק (אלנבי), איזה מין עזורת (אורדן), הבלדה עם הבעל השחורה (בן־יהודה), פיט ושילי (גת), הגשר על נהר קוואי (דקל), בננות (סטודיו), פאס גארס ובליל הנער (סינרמה), משחק המינים (צפון), כל מה שרצית לדעת על המין (רמת־אביב), דהאל (הכלת), השוטר הצוחק (תל־אביב), ואורי המוזהם הזור (אסתר), אהבת זהיים (פאר).

ירושלים

איזה מין עזורת (אורון), המגנד האחרון (סמדר), צ'רלי ואריק (עדן), הלידי שרה בלוז (רון).

חיפה

היורש (אורה), לילה באופרה (אורלי), יום אחד בחיי איוון דניסוביץ' (בית רוטשילד), לידי קארולין לאמב (עצמון), הלידי שרה בלוז (פאר), אני אוהב את גרושתי (שביט).

● טלוויזיה

„השדיזה" (שעה 21.55) סרט מתוך הסידרה „שם המשחק". משתתפים: שרל בואייה, קריג סטיבנס, ג'ין באריי, סוזן סנט־ג'ייםס.

● רדיו

שיח חיילים: (גלי צה"ל, שעה 18.05), האם קיים פער דורות בישראל?

רסיטל (רשת א', שעה 22.05) הפסנתרן גראנט יוהאנסן, אורח מארה"ב, ינגן את הסוויטה הצרפתית על־פי דרבו של פולנק; שלושה קטעים מאת רוסל; „גספר דה לה נואי" (סיוטי לילה) מאת ראבל.

אמני האתמול (רשת א', שעה 23.25) המנצח ברונו ואלטר. תוכנית בעריכת פאול לנדאו (שידור שני).

אדום עתיק (רשת ב', שעה 23.25) שיחות שעוד לא נס ליחם. עורך: עודד בילור.

לקט מתוכנית „היום השביעי" (גלי צה"ל, שעה 19.05) שירים ופזמונים בחבורת יוסי בנאי.

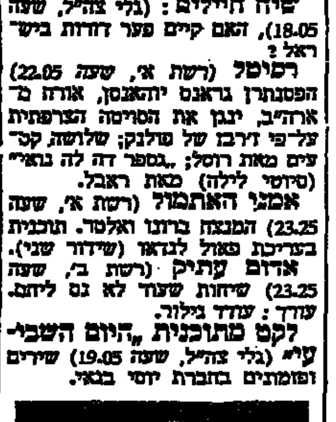

יוסי בנאי

● מחול

בת דור להקת המחול בתכנית מיצירות צירני, מאור ומנסאריז (הערב, בת־דור).

הטובה ביותר
במחיר הזול ביותר!
במלאי מבחר ציורי שמן, מסגרות, זכוכית לא מבריקה
„ארמון" רח' אילת 47 (המשך דרך יפו—ת"א) טלפון 57112.

חשוב!

עולים חדשים,
תושבים ארעיים וחוזרים,
ללא הבדל ארץ מוצא-
בהתאם לחוקי המכס החדשים
הנכם רשאים עדיין לרכוש
מכונת-תפירה „סינגר" ללא מכס.

לפרטים נוספים נא לפנות אל המפיצים המורשים:

* סרוודינמיקס בע"מ, קרליבך 14, תל־אביב, טל. 266291
  רח' המגינים 53, חיפה, טל. 528216
* משאל אברהם, רח' נחלת בנימין 61, תל־אביב, טל. 624170
* תורן שלמה, דיזנגוף 112, תל־אביב, טל. 238736
* נחמה, רח' הרצל 29, חיפה, טל. 663697
* אלימלך יוסף, דרך יפו 40, ירושלים, טל. 233523
* מורי ס. גרינפלד בע"מ, רח' הירקון 106, תל־אביב, טל. 232221
* ב.ג.ס. שרותים כלליים בע"מ, רח' אחד העם 9, מגדל שלום, קומה 18 תל־אביב, טל. 58810
* ספיר טריידינג, רח' נחלת בנימין 75, תל־אביב, טל. 625706
* אלקטרו־כל, רח' הרצל 90, רמת גן, טל. 723261
* החברה לסחר חוץ והפצה בע"מ, בנין גד, רח' הסורג 2, ירושלים, טל. 233300.

SINGER

אוניברסיטת תל־אביב
היחידה לרישום ולקבלה
מודיעה
למועמדים מגויסים
שחל עליהם „חוק החייל המשוחרר"
התקבלו ללימודים בשנת הלימודים תשל"ד, ומפאת שרותם הצבאי נבצר מהם ללמוד בשנה זאת, קבלתם תקפה לשנת הלמודים תשל"ה באותה יחידת למוד אליה התקבלו.
נתנת ארכה נוספת למועמדים הנ"ל לפנות בכתב ליחידה לרישום ולקבלה, בצרוף אישורים על שרותם הצבאי, בבקשה למימוש קבלתם לתשל"ה עד לתאריך 26.3.74.

דרוש מחסן סגור
במרכז הארץ
בעל שטח של 2000 מ"ר.
למספר חודשים
בהצעות נא לפנות ת. ד. 20236 ת"א, טלפון 299102

בגליון החדש של
במחנה
* „המובלעת" הישראלית בחזית הסורית — מפה מפורטת בצירוף הסברים.
* הגורמים הנסתרים־למחצה ביחסי אירופה והערבים.
* מדריך „במחנה" לחייל המשתחרר: פירוט מלא של הליכי השחרור.
* אסונות האוויר הגדולים בעולם — ומה עושים למניעתם.
* תכונות הרובה האמריקאי מ.—16. המוכנס לשימוש בצה"ל.
* מחקרון על הדמיון המפליא בין שתי קבוצות כדורגל: הפועל ת"א ומנצ'סטר־יונייטד.
* סדרת פרשיות הדשה: גם הם היו מרגלים.
ועוד כתבות וצילומים רבים
המחיר 1.50 ל"י

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 90/74
בענין: צוואת המנוח ד"ר דוד חיים (מכס) נתנזן ז"ל בעל ת.ז. מס' 0491103.
המבקשת: שרה הינדה נתנזן לבית נויבאור בעלת ת.ז. מס' 0594462, מרח' ברלין 32, ירושלים, מיוצגת ע"י ב"כ עו"ד גד אלון, מירושלים שמענו להמצאת כתבי בי־דין הוא ת.ד. 1263, ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה למתן צו קיום צוואת המנוח ד"ר דוד חיים (מכס) נתנזן ז"ל מיום 10.10.66 ולמינוי מנהל עזבונו.

הנני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון הרוצה להתנגד למתן הצו הנ"ל להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לצו המבוקש שאם לא כן יתן בית המשפט צו כתוב בעיניו.

יהודה וייס, שופט
בימ"ש המחוזי בירושלים